

Ons kenmerk 2012/38209
Bijlage(n)

Maastricht 14 augustus 2012

Besluit van Gedeputeerde Staten van Limburg

Revisievergunning

WET MILIEUBEHEER

Heideveld beheer BV te Grubbenvorst (gemeente
Horst a/d Maas)

Besluit 10/26186 d.d. 14 augustus 2012
Verzonden:

Inhoud

1.	De aanvraag	6
1.1.	Overgangsrecht.....	8
1.2.	Fasering.....	8
1.3.	Looptijd	8
1.4.	Concept Nieuw Gemengd Bedrijf (concept NGB).....	9
1.5.	Leeswijzer gebruikte stukken	9
2.	Bevoegd gezag	10
3.	Huidige vergunnings situatie	10
4.	Coördinatie en afstemming met andere relevante wettelijke kaders	11
4.1.	Milieueffectrapporte (MER)	11
4.1.1.	Procedureverloop	12
4.1.2.	Oordeel over het MER en de aanvulling daarop (toetsingsadvies Commissie m.e.r.)	18
4.1.3.	Toelichting op het oordeel (toetsingsadvies Commissie m.e.r.)	19
4.1.4.	De vergelijking van alternatieven inclusief referentiesituatie en Meest Milieuvriendelijke Alternatief (MMA).....	19
4.1.5.	De uittreedsnelheid van de ventilatielucht bij het pluimveebedrijf	20
4.1.6.	De stikstofemissie en depositie van het pluimveebedrijf en de BEC	21
4.1.7.	Overzicht van de ligging van en de effecten op de kwetsbare natuurgebieden	21
4.1.8.	Cumulatieve geurbelasting.....	22
4.1.9.	Biogas installatie	22
4.1.10.	Behandeling van het afvalwater en het permeaat van de pluimveehouderij en de BEC.....	22
4.1.11.	Evaluatie van het MER.....	23
4.1.12.	Eindconclusie van het MER	23
4.2.	Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur (Bibob)	23
4.3.	Natuurbeschermingswet en Flora- en Faunawet	24
4.3.1.	Natuurbeschermingswet (Nbw).....	25
4.3.2.	Flora- en Faunawet	25
4.4.	Waterwet	26
4.5.	Woningwet.....	27
4.6.	European Pollutant Release and Transfer Register (E-PRTR).....	27
5.	Beoordeling van de aanvraag in relatie tot de Wet milieubeheer	28
5.1.	Algemeen	28
5.2.	Provinciaal Omgevingsplan Limburg (POL).....	29
5.3.	Activiteitenbesluit.....	29
5.4.	Beste Beschikbare Technieken (BBT)	30
5.4.1.	Toetsingskader	30
5.4.2.	Toetsing Intensieve veehouderij (BREF IV).....	32

5.4.3.	Toetsing BREF Op- en overslag bulk (BREF ESB)	41
5.5.	Afvalstoffen.....	42
5.5.1.	Algemeen	42
5.6.	Afvalwater.....	51
5.7.	Waterbesparing	53
5.8.	Bodem	54
5.8.1.	Onderzoek nulsituatie van de bodem.....	54
5.8.2.	Bodembeschermende maatregelen en voorzieningen	54
5.8.3.	Beëindiging activiteiten.....	55
5.9.	Energie	55
5.10.	Externe veiligheid en brandveiligheid.....	57
5.10.1.	Besluit risico's zware ongevallen 1999 (Brzo).....	57
5.10.2.	Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi).....	57
5.10.3.	Brandveiligheid.....	58
5.10.4.	PGS richtlijnen voor de opslag en handling van gevaarlijke stoffen en opslag in tanks.....	58
5.10.5.	Besluit Drukapparatuur.....	60
5.11.	Geluid (incl. indirecte hinder)	60
5.11.1.	Normstelling langtijdgemiddeld beoordelingsniveau ($L_{Ar,LT}$).....	60
5.11.2.	Normstelling maximale geluidniveaus (L_{Amax})	61
5.11.3.	Beoordeling Langtijdgemiddeld beoordelingsniveau ($L_{Ar,LT}$)	61
5.11.4.	Beoordeling maximale geluidniveau (L_{Amax})	62
5.11.5.	Indirecte hinder vanwege het verkeer van en naar de inrichting	63
5.11.6.	Tonaal of impulsachtig geluid.....	64
5.12.	Lucht.....	64
5.12.1.	Besluit emissie-eisen middelgrote stookinstallaties (BEMS)	64
5.12.2.	Koelinstallaties	64
5.12.3.	Wet luchtkwaliteit.....	66
5.12.4.	Ammoniak dierverblijven	70
5.12.5.	Geur dierverblijven	76
5.12.6.	Beoordeling en toetsing geur brijvoerkeuken.....	79
5.13.	Verkeer en vervoer.....	80
5.14.	Visuele hinder.....	81
6.	Terinzagelegging	82
7.	Ambtshalve wijziging ten opzichte van het ontwerpbesluit	82
8.	Nieuw voorschrift ten opzichte van het ontwerpbesluit	82
9.	Zienswijzen ontwerpbesluit en overwegingen ten aanzien daarvan	83
10.	Zienswijzen MER en overwegingen ten aanzien daarvan	155

11.	Besluit	208
12.	Beroep	208
13.	Slotbepaling	209
14.	Ondertekening	210

Bijlagen

Bijlage 1: Immissiepunten geluid

Bijlage 2: Voorschriften

Bijlage 3: Begrippenlijst

Bijlage 4: Belanghebbenden die in de MER-procedure zienswijzen en/of adviezen hebben ingediend

Bijlage 5: Belanghebbenden die tegen het ontwerpbesluit zienswijzen hebben ingediend

1. De aanvraag

Op 30 september 2010 is bij ons ingekomen een aanvraag om een revisievergunning ingevolge artikel 8.4, tweede lid van de Wet milieubeheer (Wm) van Heideveld Beheer BV te Grubbenvorst – hierna te noemen Heideveld – voor haar inrichting gelegen aan de Laagheide 9 te Grubbenvorst (gemeente Horst a/d Maas) kadastraal bekend als gemeente Horst a/d Maas, sectie K, nummers 103, 559 en 560. De aanvraag is geregistreerd onder nummer 10/26186.

Middels een op 15 oktober 2010 ingekomen brief zijn aanvullende gegevens overgelegd.

Middels een op 25 november 2010 verstuurd brief hebben wij Heideveld verzocht de Wm-aanvraag aan te vullen. Deze gevraagde aanvullende gegevens zijn ingekomen op 25 februari 2011.

De aanvraag van Heideveld betreft de uitbreiding van een bestaande varkenshouderij (inclusief brijvoerkeuken) binnen het concept Nieuw Gemengd Bedrijf (zie concept Nieuw gemengd Bedrijf). Het huidige bedrijf heeft een vergunning voor het houden van 6.531 vleesvarkens (zie huidige vergunnings situatie). In de onderstaande tabel is de aangevraagde dierbezetting met bijbehorende milieubelasting weergegeven (zie bijlage C vergunningaanvraag).

Aangevraagd									
Stal nr.	Emissie punt	Diersoort	Aantal dieren	Omrekenfactoren			Ammoniak Kg/jaar	Geur OUE/s	Fijn stof Kg/jaar
				NH ₃ ⁸	OU _e ⁹	PM10 ¹⁰			
4	A1	Gespeende biggen ¹	1.836	0,09	1,2	15	165,24	2.203,2	27,54
5	A2	Gespeende biggen ¹	1.836	0,09	1,2	15	165,24	2.203,2	27,54
6	A3	Gespeende biggen ²	2.142	0,11	1,2	15	235,62	2.570,4	32,13
7	A4	Gespeende biggen ²	2.142	0,11	1,2	15	235,62	2.570,4	32,13
8	A5	Gespeende biggen ²	2.448	0,11	1,2	15	269,28	2.937,6	36,72

Aangevraagd									
9	B1	Vleesvarkens ³	5.880	0,53	3,5	31	3.116,4	20.580	182,28
	B2	Vleesvarkens ³	3.780	0,53	3,5	31	2.003,4	13.230	117,18
	C1	Vleesvarkens ³	5.880	0,53	3,5	31	3.116,4	20.580	182,28
	C2	Vleesvarkens ³	5.040	0,53	3,5	31	2671,2	17.640	156,24
10	D	Kraamzeugen ⁴	300	1,25	4,2	32	375	1.260	9,60
		Guste en dragende zeugen ⁵	1.116	0,63	2,8	35	703,08	3.124,8	39,06
		Dekberen ⁶	41	0,83	2,8	36	34,03	114,8	1,48
		Opfokzeugen ⁷	432	0,53	3,5	31	228,96	1.512	13,39
		Guste en dragende zeugen ⁵	82	0,63	2,8	35	51,66	229,6	2,87
	E	Kraamzeugen ⁴	300	1,25	4,2	32	375	1.260	9,60
		Guste en dragende zeugen ⁵	1.156	0,63	2,8	35	728,28	3.236,8	40,46
		Dekberen ⁶	4	0,83	2,8	36	3,32	11,2	0,14
		Opfokzeugen ⁷	288	0,53	3,5	31	152,64	1.008	8,93
		Guste en dragende zeugen ⁵	82	0,63	2,8	35	51,66	229,6	2,87
		Gespeende biggen ²	432	0,11	1,2	15	47,52	518,4	6,48
		Totaal	35.217				14.729,55	97.020	928,92

¹ gespeende biggen (D 1.1.15.4.1), gecombineerd luchtwassysteem 85% emissiereductie met watergordijn en biologische wasser(BWL2009.12), hokoppervlak ≤ 0,35 m²

² gespeende biggen (D 1.1.15.4.2), gecombineerd luchtwassysteem 85% emissiereductie met watergordijn en biologische wasser(BWL2009.12), hokoppervlak > 0,35 m²

- ³ vleesvarkens (D 3.2.15.4.2), gecombineerd luchtwassysteem 85% emissiereductie met watergordijn en biologische wasser(BWL2009.12), hokoppervlak > 0,8 m²
- ⁴ kraamzeugen (D 1.2.17.4), gecombineerd luchtwassysteem 85% emissiereductie met watergordijn en biologische wasser(BWL2009.12)
- ⁵ guste en dragende zeugen (D 1.3.12.4), gecombineerd luchtwassysteem 85% emissiereductie met watergordijn en biologische wasser(BWL2009.12)
- ⁶ dekberen (D 2.4.4), gecombineerd luchtwassysteem 85% emissiereductie met watergordijn en biologische wasser(BWL2009.12)
- ⁷ opfokzeugen (D 3.2.15.4.2), gecombineerd luchtwassysteem 85% emissiereductie met watergordijn en biologische wasser(BWL2009.12), hokoppervlak > 0,8 m²
- ⁸ emissie in kg NH₃ per dierplaats per jaar volgens bijlage 1 van de gewijzigde Regeling ammoniak en veehouderij van 3 oktober 2011 (Stcrt. 18 oktober 2011 nr. 18726)
- ⁹ aantal Odour Units per seconde per dier volgens bijlage 1 van de gewijzigde Regeling geurhinder en veehouderij van 3 oktober 2011 (Stcrt. 18 oktober 2011 nr. 18729)
- ¹⁰ emissie in gram per dier per jaar volgens de op maart 2011 op de website van het Ministerie van Infrastructuur en Milieu gepubliceerde emissiefactoren

Voor de besluitvorming over de Wm-vergunning is de procedure van milieueffectrapportage (m.e.r.) doorlopen.

1.1. Overgangsrecht

Op basis van artikel VIA van de Wet modernisering van de regelgeving over de milieueffectrapportage blijft het recht zoals dat gold voor 1 juli 2010 op deze procedure van toepassing.

Op basis van het overgangsrecht zoals opgenomen in de Invoeringswet Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, hoofdstuk 1, wijzingen in de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, §1.2, van artikel 1.2, tweede lid, blijft op deze procedure het recht zoals dat gold onmiddellijk voor het tijdstip van inwerkingtreding* van artikel 2.1 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht van toepassing (*zijnde 1 oktober 2010).

1.2. Fasering

De oprichting van de inrichting Heideveld zal gefaseerd in 2 jaar plaatsvinden.

1.3. Looptijd

Deze revisievergunning wordt voor de varkenshouderij aangevraagd voor onbepaalde tijd en met betrekking tot activiteiten met afvalstoffen (brijvoerkeuken) voor 10 jaar.

Met het inwerking treden van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) per 1 oktober 2010 is het tijdelijk vergunnen van afvalgerelateerde activiteiten niet meer wettelijk verankerd. Zodra deze vergunning van kracht wordt, wordt de vergunning gelijkgesteld met een Wabo-vergunning en wordt daarmee de tijdelijkheid van rechtswege opgeheven. Hiermee rekeninghoudende maakt de aanvraagde tijdelijkheid van 10 jaar voor de aangevraagde afvalgerelateerde activiteiten geen onderdeel uit van deze vergunning.

1.4. Concept Nieuw Gemengd Bedrijf (concept NGB)

De initiatiefnemers Heideveld Beheer BV te Grubbenvorst, Kuijpers Onroerend Goed BV te Milheeze en Christiaens Engineering and Development BV te Horst zijn voornemens om in de gemeente Horst aan de Maas een 3-tal bedrijven te ontwikkelen binnen het concept NGB. Deze drie bedrijven zullen binnen het concept NGB bestaan uit een 2-tal inrichtingen als bedoeld in de Wet milieubeheer, te weten:

1. De uitbreiding van een bestaande varkenshouderij (inclusief brijvoerinstallatie) met in totaliteit 10.836 biggen, 600 kraamzeugen, 2.436 guste- en dragende zeugen, 45 dekberen, 720 opfokzeugen en 20.580 vleesvarkens;
2. De oprichting van een pluimveehouderij (inclusief slachterij) met in totaliteit 1.059.840 vleeskuikens en 74.448 ouderdieren, inclusief:
de oprichting van een zogenaamde Bio Energie Centrale (BEC) voor de be- en verwerking (o.a. vergisting, compostering, ultrafiltratie en omgekeerde osmose) van mest en (afval)stoffen van plantaardige en dierlijke herkomst.

Voor beide bovenstaande inrichtingen zijn vergunningen benodigd in het kader van de Wet milieubeheer (Wm). Voor de besluitvorming over de beide Wm-vergunningen is de procedure van milieueffectrapportage (m.e.r.) doorlopen. De effecten van elk van de afzonderlijke onderdelen van het NGB en van het geheel zijn in één milieueffectrapport (MER) beschreven.

De beide inrichtingen zijn gelegen in een aangewezen zoekgebied voor een Landbouw ontwikkelingsgebied (LOG), dat als zodanig deel uitmaakt van het Reconstructieplan Noord- en Midden Limburg. Deze gebieden zijn door de provincie Limburg specifiek aangewezen als zijnde gebieden waar landbouwbedrijven, waaronder veehouderijen, zich kunnen vestigen en verder ontwikkelen.

1.5. Leeswijzer gebruikte stukken

A. MER ingekomen op 30 september 2010, bestaat uit:

- MER;
- Bijlagenboek (bijlagen 1 t/m 25).

B. Aanvulling op het MER ingekomen op 25 februari 2011.

In deze aanvulling zijn stukken opgenomen naar aanleiding van het voorlopig toetsingadvies van de Commissie voor de milieueffectrapportage van 17 januari 2011 (zie bijlage 2 aanvulling MER). Dit document is een aanvulling op eerder ingediende stukken en dient dan ook in samenhang met deze stukken te worden beschouwd. Het betreft de volgende stukken:

- MER en bijlagenboek ingekomen op 30 september 2010;
- Samenvatting MER;
- Notitie 'beantwoording vragen Commissie voor de milieueffectrapportage van 25 november 2010' (zie bijlage 3 aanvulling MER).

C. Aanvraag Wet milieubeheer ingekomen op 30 september 2010.

- D. Aanvulling op aanvraag Wet milieubeheer ingekomen op 15 oktober 2010, bestaat uit:
- Adreswijzigingen geurige objecten.
- E. Aanvulling op aanvraag Wet milieubeheer ingekomen op 25 februari 2011, bestaat uit:
- Akoestisch onderzoek;
 - brandveiligheidsrapport.

2. Bevoegd gezag

De activiteiten vallen onder de categorieën 8.1 sub a (kweken, fokken, mesten, houden, verhandelen, verladen of wegen van dieren), 28.4 sub a (opslaan van van buiten de inrichting afkomstige afvalstoffen met een capaciteit van 1.000 m³ of meer) onder 6 en 28.4 sub c onder 1 (bewerken van van buiten de inrichting afkomstige afvalstoffen met een capaciteit van 15.000 ton of meer) van het Inrichtingen- en vergunningbesluit milieubeheer (Ivb). Op basis van categorie 28.4 is Gedeputeerde Staten van Limburg het bevoegd gezag.

3. Huidige vergunnings situatie

Door Burgemeester en Wethouders van de gemeente Horst a/d Maas zijn de onderstaande milieuvergunningen verleend:

- Revisievergunning Wet milieubeheer van 22 februari 1999;
- Veranderingvergunning Wet milieubeheer van 23 november 1999.

Op grond van deze vergunningen is oorspronkelijk vergund het houden van 7.443 vleesvarkens. Echter stal 8 (tekening behorende bij de vergunningaanvraag) is gedeeltelijk niet gerealiseerd, waardoor het houden van 912 vleesvarkens op Groenlabelsysteem BB 96.10.043 van rechtswege is komen te vervallen. Er blijven zodoende nog vergunningrechten over voor het houden van 6.531 vleesvarkens, waarvan 5.262 vleesvarkens traditioneel gehuisvest worden en 1.269 op Groenlabelsysteem BB 96.10.043. In de onderstaande tabel is de vergunde dierbezetting met bijbehorende milieubelasting weergegeven.

Vergund									
Stal nr.	Emissie punt	Diersoort	Aantal dieren	Omrekenfactoren			Ammoniak Kg/jaar	Geur OUE/s	Fijn stof Kg/jaar
				NH ₃ ³	OU _e ⁴	PM10 ⁵			
1	1	Vleesvarkens ¹	318	3	23	153	954	7.314	48,65
3	3	Vleesvarkens ¹	672	3	23	153	2.016	15.456	102,82
4	4	Vleesvarkens ¹	1002	3	23	153	3.006	23.046	153,31
5	5	Vleesvarkens ¹	1002	3	23	153	3.006	23.046	153,31
6	6	Vleesvarkens ¹	1122	3	23	153	3.366	25.806	171,67
7	7	Vleesvarkens ¹	1146	3	23	153	3.438	26.358	175,34
8	8	Vleesvarkens ²	1269	0,8	16,1	99	1.015,2	20.430,9	125,63
		totaal	6.531				16.801,2	141.456,9	930,72

¹ vleesvarkens (D 3.2.1.1), gehele dierplaats onderkelderd zonder stankafsluiter (BWL 2001.22, hokoppervlak ≤ 0,8 m²)

² vleesvarkens (D 3.2.9.1), chemische luchtwasser 70% emissiereductie (BWL 2008.06), hokoppervlak ≤ 0,8 m²

³ emissie in kg NH₃ per dierplaats per jaar volgens bijlage 1 van de gewijzigde Regeling ammoniak en veehouderij van 3 oktober 2011 (Stcrt. 18 oktober 2011 nr. 18726)

⁴ aantal Odour Units per seconde per dier volgens bijlage 1 van de gewijzigde Regeling geurhinder en veehouderij van 3 oktober 2011 (Stcrt. 18 oktober 2011 nr. 18729)

⁵ emissie in gram per dier per jaar volgens de op maart 2011 op de website van het ministerie van Infrastructuur en Milieu gepubliceerde emissiefactoren

4. Coördinatie en afstemming met andere relevante wettelijke kaders

4.1. Milieueffectrapportage (MER)

Het Besluit milieueffectrapportage (hierna: het Besluit) maakt onderscheid naar activiteiten, plannen en besluit, ten aanzien waarvan het maken van een MER verplicht is (onderdeel C van de bijlage behorende bij het Besluit) en activiteiten, plannen en besluiten, ten aanzien waarvan moet worden beoordeeld of een MER moet worden gemaakt (onderdeel D van de bijlage behorende bij het Besluit).

Beoordeling en toetsing

Uit de aanvraag blijkt dat er sprake is van de uitbreiding van een bestaande varkenshouderij (inclusief brijvoerinstallatie) met in totaliteit 10.836 biggen, 600 kraamzeugen, 2.436 guste- en dragende zeugen, 45 dekberen, 720 opfokzeugen en 20.580 vleesvarkens.

De voorgenomen activiteit valt onder categorie 14 van de C-lijst van het Besluit, aangezien de binnen de inrichting van Heideveld sprake is van het oprichting, wijziging of uitbreiding van een installatie voor het fokken, mesten of houden van meer dan 3.000 stuks mestvarkens (Rav cat. D3) en 900 stuks zeugen (Rav cat. D1.2 en D1.3).

Het bovenstaande betekent concreet dat ten behoeve van de besluiten over de vergunningen ingevolge de Wet milieubeheer en Waterwet een MER is opgesteld. Het MER is bedoeld om de gevolgen van de voorgenomen activiteit voor het milieu inzichtelijk te maken en zo de milieubelangen een volwaardige plaats te geven bij de besluitvorming.

4.1.1. Procedureverloop

1. De startnotitie MER is ingekomen op 16 oktober 2006 en ingeschreven onder nummer 06/46757.
2. Met de bekendmaking van de startnotitie MER op 25 oktober 2006 in Dagblad de Limburger, Limburgs Dagblad, E3 Journaal en De Trompetter en op 26 oktober 2006 in Nieuwsfeiten Horst a/d Maas is de MER procedure gestart.
3. De startnotitie MER heeft ter inzage gelegen van 26 oktober 2006 tot en met 6 december 2006.
4. Op 8 november 2006 is een informatiebijeenkomst gehouden waarbij voor omwonenden en overige belanghebbenden een toelichting is gegeven op de startnotitie en het verdere verloop van de milieueffectrapportage- en vergunningprocedure. Tijdens deze informatiebijeenkomst zijn een 2-tal mondelinge zienswijzen ingediend door:

1. de heer J. Putker
Witveldweg 22
5971 NS GRUBBENVORST
2. de heer M. Vergeldt
Losbaan 6
5973 RL LOTTUM

Een verslag van deze informatieavond (incl weergave zienswijzen) is per verzonden brief van 22 november 2006 toegestuurd aan de Commissie voor de milieueffectrapportage.

5. Middels onze brief van 18 oktober 2006 hebben wij de Commissie voor de milieueffectrapportage in de gelegenheid gesteld om advies uit te brengen over de richtlijnen inzake de inhoud van het MER.
6. Tijdens de terinzagelegging van de startnotitie zijn zienswijzen en adviezen ingediend door:

Naam	Straat	Postcode	Plaats	Ingekomen
P.A.A.M. Aerds-Geurts en P.P.M. Aerds	Losbaan 1A	5971 PA	Grubbenvorst	24-11-2006
E.E.H.M. Dings	Losbaan 6	5973 RL	Lottum	27-11-2006

Naam	Straat	Postcode	Plaats	Ingekomen
Frank Coenders BV en Fam. Coenders	Witveldweg 33	5971 NS	Grubbenvorst	30-11-2006
SRK Rechtsbijstand namens mevr. P.J.E. Niessen-Seuren	Losbaan 7	5971 PA	Grubbenvorst	30-11-2006
H.C. Schreurs	Witveldweg 68	5971 NS	Grubbenvorst	01-12-2006
Dhr. J. van Leeuwen	Denenweg 21	5962 NC	Melderslo	01-12-2006
P.J.J.M. Geurts	Blauwververstraat 77	5971 KH	Horst	05-12-2006
H.A.M. Schut-Hakvoort	Horsterdijk 83	5973 PM	Lottum	05-12-2006
H.G.J. de Jong	Meerloseweg 12	5971 NW	Grubbenvorst	03-12-2006
A. Vollenberg namens buurtvereniging Lovendal	Meerlosebaan 1	5971 NW	Grubbenvorst	05-12-2006
G. Hagens	Witveldweg 66	5971 NS	Grubbenvorst	04-12-2006
J.L. te Baerts	Witveldweg 61	5961 ND	Horst	30-11-2006
A.M.J.M. Vollenberg en G.A.W. Vossen namens Maatschap Vollenberg	Witveldweg 24	5971 NS	Grubbenvorst	05-12-2006
H.G.J. de Jong	Meerlosebaan 12	5971 NW	Grubbenvorst	05-12-2006
Fam. Keijsers-Smits	Witveldweg 54	5971 NS	Grubbenvorst	05-12-2006
P.J.J.M. Geurts en H.A.M. Schut-Hakvoort namens SP Werkgroep land- en tuinbouw	Blauwververstraat 77	5971 KH	Horst	05-12-2006
H.A.M. Schut-Hakvoort namens SP Werkgroep land- en tuinbouw	Horsterdijk 83	5973 PM	Lottum	05-12-2006
J. en L. Kurstjens	Meerlosebaan 7	5971 NW	Grubbenvorst	05-12-2006
P.J. Geerlings	Witveldweg 17	5971 NS	Grubbenvorst	05-12-2006
Waterschap Peel en Maasvallei	Postbus 3390	5902 RJ	Venlo	05-12-2006

Naam	Straat	Postcode	Plaats	Ingekomen
ARAG Rechtsbijstand namens de heer J.H. Huys	Hoogheide 4	5973 RK	Lottum	06-12-2006
ARAG Rechtsbijstand namens de heer P.G.C. Niessen	Losbaan 5	5971 PA	Grubbenvorst	06-12-2006
J.H. Heijnen namens Stichting Milieufederatie Limburg	Godsweerderstraat 2	6041 GH	Roermond	06-12-2006
Gemeente Horst a/d Maas	Postbus 6005	5960 AA	Horst	06-12-2006
A.C. Aerds	Hoogheide 2	5973 RK	Lottum	07-12-2006
T.H.C.M. Nelissen	Middelreuveld 41	5971 DG	Grubbenvorst	07-12-2006
C.R.E.H. v.d. Heuvel	Wezerweg 5	5855 EM	Well	07-12-2006
P.C.J. Verdellen	Kuilverd 22	5971 DC	Grubbenvorst	07-12-2006
M.G.M. Janssen	De Holf 3	5809 EM	Leunen	07-12-2006
M.H.T. Schouwenberg	B. v. Kempenstraat 22	5971 AC	Grubbenvorst	07-12-2006
F.T.W. Houben	Kempkesstraat 28	5976 PE	Kronenberg	07-12-2006
J. Vollenberg	Witveldweg 24	5971 NS	Grubbenvorst	07-12-2006
Rijkswaterstaat	Postbus 25	6200 MA	Maastricht	05-01-2007

Deze zienswijzen en adviezen zijn middels brieven van 4, 7 en 11 december 2006 en fax van 8 januari 2007 en brieven van vervolgens toegestuurd naar de Commissie voor de milieueffectrapportage.

7. Op 19 december 2006 heeft de Commissie voor de milieueffectrapportage een locatiebezoek gebracht. Tijdens dit bezoek zijn de beoogde locaties bezocht en is verder gesproken over de startnotitie en de te onderzoeken onderwerpen in het MER. Bij dit locatiebezoek waren aanwezig de initiatiefnemers en diens adviseurs en vertegenwoordigers van de gemeente Horst aan de Maas en de provincie Limburg.
8. Op 11 januari 2007 heeft bij de Commissie voor de milieueffectrapportage in Utrecht een eindgesprek plaatsgevonden over het concept eindadvies voor de richtlijnen. Bij dit eindgesprek waren aanwezig een vertegenwoordiger van de initiatiefnemers en diens adviseur en een vertegenwoordiger van de provincie Limburg.
9. Middels brief van 18 januari 2007 (kenmerk 1830-39/Ba/ks), ingekomen 22 januari 2007, hebben wij van de Commissie voor de milieueffectrapportage het richtlijnenadvies ontvangen.

10. De richtlijnen zijn door Gedeputeerde Staten vastgesteld op 8 februari 2007 (kenmerk 2006/46757), overeenkomstig het richtlijnenadvies van de Commissie voor de milieueffectrapportage.
11. Het MER is ingekomen op 15 juli 2010.
12. Middels onze brief van 26 augustus 2010, verzonden 26 augustus 2010, hebben wij laten weten het MER vooralsnog niet te aanvaarden. In deze brief is aangegeven dat wanneer het MER is aangevuld, daarbij rekeninghoudende met de in de brief gemaakt opmerkingen over de volledigheid en juistheid, wij deze opnieuw op volledigheid en juistheid zullen toetsen.
13. Middels brief van 29 september 2010, ingekomen 30 september 2010, is het MER aangevuld. Nu met deze aanvulling weer sprake is van een compleet MER hebben wij deze geregistreerd onder nummer 10/27335 en is het registratienummer, waaronder het op 15 juli 2010 ingekomen MER is ingeboekt, komen te vervallen.
14. Middels onze brief van 11 oktober 2010, verzonden 15 oktober 2010, hebben wij laten weten het MER te kunnen aanvaarden. Een afschrift van deze brief is tevens verzonden aan de commissie voor de milieueffectrapportage, waarin wij hebben verzocht binnen de wettelijke termijn een toetsingadvies uit te brengen.
15. Het MER heeft ter inzage gelegen van 20 oktober 2010 tot en met 31 november 2010.
16. Tijdens de terinzagelegging van het MER zijn zienswijzen ingediend door:

Naam	Straat	Postcode	Plaats	Ingekomen
J.H. Heijnen namens Stichting Milieufederatie Limburg	Godsweerderstraat 2	6041 GH	Roermond	01-12-2010
DAS Rechtsbijstand namens de heer P.J.J.M. Geurts	Blauwververstraat 77	5961 KH	Horst	01-12-2010
DAS Rechtsbijstand namens de heer F.P. Hoek	Meerlosebaan 22	5971 NW	Grubbenvorst	01-12-2010
DAS Rechtsbijstand namens de heer J. Kurstjens	Meerlosebaan 7	5971 NW	Grubbenvorst	01-12-2010
DAS Rechtsbijstand namens mw. J.M.F. Obers	Schoolstraat 4	5971 BH	Grubbenvorst	01-12-2010
DAS Rechtsbijstand namens de heer J. van Rengs	Meerlosebaan 16	5971 NW	Grubbenvorst	01-12-2010
DAS Rechtsbijstand namens de A.G.M. Strous	Molenveld 12	5971 CN	Grubbenvorst	01-12-2010
Wösten juridisch advies namens M.E.J.M. Baggen	Venloseweg 55	5971 PB	Grubbenvorst	02-12-2010

Naam	Straat	Postcode	Plaats	Ingekomen
Wösten juridisch advies namens W. Bergs	Witveldweg 8	5971 NS	Grubbenvorst	02-12-2010
Wösten juridisch advies namens B. Botman	Witveldweg 72	5971 NS	Horst	02-12-2010
Wösten juridisch advies namens P.J. Geerlings	Witveldweg 17	5971 NS	Grubbenvorst	02-12-2010
Wösten juridisch advies namens J.J.M. Geurts	Witveldweg 13	5971 NS	Grubbenvorst	02-12-2010
Wösten juridisch advies namens N. Gilissen	Stationsweg 10	5973 RH	Lottum	02-12-2010
Wösten juridisch advies namens H.A. Hendrickx-Rebbers	Grubbenvorsterweg 32a	5973 NB	Lottum	02-12-2010
Wösten juridisch advies namens H. Hendrix	Horsterdijk 16a	5973 PN	Lottum	02-12-2010
Wösten juridisch advies namens H. Hermkens	Witveldweg 18	5971 NS	Grubbenvorst	02-12-2010
Wösten juridisch advies namens J.A.T. Hoof	Losbaan 1	5971 PA	Grubbenvorst	02-12-2010
Wösten juridisch advies namens N.J.A. Jacobs	Burg. Van Leentstraat 3	5971 AG	Grubbenvorst	02-12-2010
Wösten juridisch advies namens P. Niessen	Losbaan 45	5971 PA	Grubbenvorst	02-12-2010
Wösten juridisch advies namens J.M. Putker	Witveldweg 22	5971 NS	Grubbenvorst	02-12-2010
Wösten juridisch advies namens B. Sanders	Meerlosebaan 10	5971 NW	Grubbenvorst	02-12-2010
Wösten juridisch advies namens D. Siepermann	Kaldenbroek 1	5973 RJ	Lottum	02-12-2010
Wösten juridisch advies namens P. Simons	Maricollenweg 23	5971 AS	Grubbenvorst	02-12-2010
Wösten juridisch advies namens J.A.J. Teeuwen	Meerlosebaan 1c	5971 NW	Grubbenvorst	02-12-2010

Naam	Straat	Postcode	Plaats	Ingekomen
Wösten juridisch advies namens W.P.J. Vogelzangs	Spechtenlaan 6	5971 CS	Grubbenvorst	02-12-2010
Frank Coenders BV en Fam. Coenders	Witveldweg 33	5971 NS	Grubbenvorst	01-12-2010
Maatschap Vollenberg	Witveldweg 24	5971 NS	Grubbenvorst	29-11-2010
F. Vollenberg	Witveldweg 24	5971 NS	Grubbenvorst	29-11-2010
Vereniging Behoud de Parel	p.a. Winterheide 3	5971 GD	Grubbenvorst	29-11-2010
DAS Rechtsbijstand namens Dhr. G. Aerds en Mw. P.A.A. Aerds	Losbaan 31	5971 PA	Grubbenvorst	30-11-2010

Deze zienswijzen en adviezen zijn middels brief van 13 december 2010 toegestuurd naar de Commissie voor de milieueffectrapportage.

17. Op 11 november 2010 is ingekomen een e-mail van de Commissie voor de milieueffectrapportage met daarin aangegeven de agenda voor het locatiebezoek en een aantal nog openstaande vragen/aandachtspunten.
18. Op 16 november 2010 heeft de Commissie voor de milieueffectrapportage een locatiebezoek gebracht. Tijdens dit bezoek zijn de beoogde locaties bezocht en is gesproken over het MER en door de Commissie voor de milieueffectrapportage gestelde vragen/aandachtspunten. Bij dit locatiebezoek waren aanwezig de initiatiefnemers en diens adviseurs en vertegenwoordigers van de gemeente Horst aan de Maas en de provincie Limburg.
19. Middels een verzonden e-mail van 29 november 2010 zijn door het NGB aanvullende gegevens toegestuurd naar de Commissie voor de milieueffectrapportage, dit naar aanleiding van het tijdens het locatiebezoek op 16 november 2010 door de Commissie voor de milieueffectrapportage gestelde vragen/aandachtspunten.
20. Middels ingekomen e-mail van 24 december 2010 hebben wij van de Commissie voor de milieueffectrapportage het concept toetsingsadvies ontvangen. In dit concept toetsingsadvies signaleert de Commissie voor de milieueffectrapportage een aantal tekortkomingen, die zij essentieel acht voor het volwaardig meewegen van het milieubelang bij de besluitvorming. Verder adviseert de Commissie voor de milieueffectrapportage een aanvulling op het MER op te laten stellen voordat het besluit wordt genomen.
21. Middels verzonden brief van 10 januari 2011 is de termijn voor het geven van een beschikking op de ingekomen aanvraag Wet milieubeheer opgeschort tot de dag waarop wij een positief toetsingsadvies hebben ontvangen van de Commissie voor de milieueffectrapportage.

22. Middels ingekomen e-mail van 17 januari 2011 hebben wij van de Commissie voor de milieueffectrapportage een voorlopig toetsingsadvies ontvangen. In dit aanpast concept toetsingsadvies signaleert de Commissie voor de milieueffectrapportage een aantal tekortkomingen, die zij essentieel acht voor het volwaardig meewegen van het milieubelang bij de besluitvorming. Verder adviseert de Commissie voor de milieueffectrapportage om het MER uiterlijk voor 26 februari 2011 te laten aanvullen voordat het besluit wordt genomen.
23. Middels ingekomen brief van 25 februari 2011 is het MER aangevuld.
24. De aanvulling op het MER (incl. notitie "beantwoording vragen Commissie voor de milieueffectrapportage") heeft ter inzage gelegen van 23 maart 2011 tot en met 03 mei 2011.
25. Middels ingekomen e-mail van 18 mei 2011 hebben wij van de Commissie voor de milieueffectrapportage een aangepast concept toetsingadvies ontvangen. In dit aangepaste concept toetsingsadvies signaleert de Commissie voor de milieueffectrapportage een aantal tekortkomingen, die zij essentieel acht voor het volwaardig meewegen van het milieubelang bij de besluitvorming.
26. Middels een verzonden e-mail van 27 mei 2011 is door het NGB een notitie toegestuurd naar de Commissie voor de milieueffectrapportage, dit naar aanleiding van het concept toetsingadvies.
27. Middels ingekomen e-mail van 06 juni 2011 hebben wij van de Commissie voor de milieueffectrapportage het eindconcept toetsingadvies ontvangen. De Commissie voor de milieueffectrapportage is van mening dat in het MER en de aanvulling tezamen de essentiële informatie aanwezig, ondanks dat door de vele aanvullingen en aanpassingen in het MER en vergunningaanvraag de verschillende stappen in het proces moeilijk te volgen zijn.
28. Middels ingekomen e-mail van 10 juni 2011 heeft de Commissie voor de milieueffectrapportage laten weten het definitieve toetsingadvies pas uit te brengen nadat een deskundige de gezondheidsparagraaf heeft bekeken.
29. middels ingekomen e-mail van 16 juni 2011 hebben wij van de Commissie voor de milieueffectrapportage het definitief eindconcept toetsingadvies ontvangen. De Commissie voor de milieueffectrapportage is van mening dat in het MER en de aanvulling tezamen de essentiële informatie aanwezig, ondanks dat door de vele aanvullingen en aanpassingen in het MER en vergunningaanvraag de verschillende stappen in het proces moeilijk te volgen zijn.
30. Middels brief van 21 juni 2011 (kenmerk 1830-170/El/lb), ingekomen 22 juni 2011, hebben wij van de Commissie voor de milieueffectrapportage het toetsingadvies ontvangen.

4.1.2. Oordeel over het MER en de aanvulling daarop (toetsingsadvies Commissie m.e.r.)

Voor het varkensbedrijf en voor het pluimveebedrijf met de BEC wordt elk een apart vergunningentraject doorlopen. Voor de besluitvorming over de beide Wm-vergunningen is de procedure van milieueffectrapportage (m.e.r.) doorlopen. De effecten van elk van de afzonderlijke onderdelen van het NGB en van het geheel zijn in één MER beschreven. Het MER is op het eerste gezicht compact, overzichtelijk en prettig leesbaar, goed ondersteund met bijlagen. Een nadere toelichting op het voornemen, die naar aanleiding van vragen van de Commissie is opgesteld, bevat de nodige aanvullende (achtergrond)informatie, waardoor het MER aan duidelijkheid heeft gewonnen.

De Commissie signaleerde bij toetsing aan de vastgestelde richtlijnen en de wettelijke inhoudseisen echter een aantal tekortkomingen, die zij mede op basis van de ingediende zienswijzen essentieel acht voor het volwaardig meewegen van het milieubelang bij de besluitvorming. De initiatiefnemer heeft daarop een aanvulling op het MER opgesteld met daarin informatie over:

1. de vergelijking van de alternatieven inclusief de referentiesituatie en het meest milieuvriendelijke alternatief (MMA) voor het varkenshouderijbedrijf;
2. de uittreedsnelheid van de ventilatielucht bij het pluimveebedrijf;
3. de stikstofemissie en depositie van het pluimveebedrijf en de BEC;
4. een overzicht van de ligging van en de effecten op de kwetsbare natuurgebieden.
5. de cumulatieve geurbelasting;
6. de biogasinstallatie;
7. de behandeling van het afvalwater en het permeaat van het pluimveebedrijf en BEC.

4.1.3. Toelichting op het oordeel (toetsingsadvies Commissie m.e.r.)

De aanvulling is verder voorzien van helder, overzichtelijk kaartmateriaal dat een goede ondersteuning biedt van de tekst. Ook is de aanvulling voorzien van een rapportage over volksgezondheid in relatie tot de intensieve veehouderij. Geconcludeerd kan worden dat in deze rapportage de gezondheidsaspecten voldoende in beeld zijn gebracht. Bij de aanvulling is tevens een nieuwe samenvatting opgenomen waarin op duidelijke wijze de informatie uit het MER en de aanvulling samen verwerkt zijn. Door de vele aanvullingen en aanpassingen in het MER en vergunningenaanvraag is echter de detailinformatie niet op alle onderdelen eenvoudig te doorgronden. Desondanks is de Commissie van mening dat in het MER en de aanvulling tezamen de essentiële informatie aanwezig is.

4.1.4. De vergelijking van alternatieven inclusief referentiesituatie en Meest Milieuvriendelijke Alternatief (MMA)

Het MER

Referentiesituatie

In bijlage 18 van het MER is bij het bepalen van de referentiesituatie voor het varkensbedrijf uitgegaan van 2,5 kg NH₃ emissie per vleesvarkensplaats. Omdat het hier een IPPC-bedrijf betreft had het bedrijf al moeten voldoen aan het Besluit ammoniakemissie huisvesting veehouderij waarbij voor vleesvarkens een maximale emissiewaarde geldt van 1,4 kg NH₃ per dierplaats. In de referentiesituatie moet van deze factor worden uitgegaan. Door het hanteren van een onjuiste ammoniakemissiefactor per dierplaats in de referentiesituatie zijn bij de onderlinge vergelijking de effecten van de alternatieven onderschat.

MMA

Bij de bepaling van de ammoniakemissie in het MMA voor de varkenshouderij is de berekening niet correct uitgevoerd. Uitgangspunt bij het gekozen MMA is toepassing van een emissiearm systeem in de stal in combinatie met een luchtwasser als nageschakelde techniek. In het MER is ten onrechte voor het emissiearm systeem in de stal met de maximale reductie van 85 % gerekend. Indien met dit emissiearme systeem een reductie van meer dan 70% wordt gerealiseerd, dient gerekend te worden met maximaal 70% reductie. Van deze waarde wordt vervolgens de emissiereductie door de luchtwasser afgetrokken (in dit geval 85%).

In hoofdstuk 8 van het MER is de effectbeoordeling opgenomen zonder het MMA. In de "Beantwoording vragen commissie MER" is het MMA bepaald maar nog niet opgenomen in de alternatievenvergelijking. De Commissie adviseerde om in een aanvulling op het MER de correcte ammoniakemissies van de referentiesituatie en het MMA van de varkenshouderij te bepalen en op basis hiervan de alternatievenvergelijking opnieuw uit te voeren. In de aanvulling op het MER zijn de ammoniakemissie van de referentie en het MMA op correcte wijze (opnieuw) bepaald en in de alternatievenvergelijking opgenomen.

4.1.5. De uittreedsnelheid van de ventilatielucht bij het pluimveebedrijf

Het MER

In het MER wordt voor de uitgaande lucht een luchtsnelheid van 8,5 m/s bij een gemiddelde situatie gehanteerd. Deze uittreedsnelheid is erg hoog. Bij maximale ventilatie wordt de uittreedsnelheid nog hoger. Het MER geeft onvoldoende inzicht in de haalbaarheid van deze luchtsnelheden. Hierdoor zijn de berekeningen van de emissies van het pluimveebedrijf niet verifieerbaar. De Commissie adviseerde in een aanvulling op het MER met weerstandsberekeningen (zoals ook uitgevoerd voor het varkensbedrijf) de haalbaarheid van de gehanteerde uittreedsnelheden voor het pluimveebedrijf te onderbouwen. In de aanvulling op het MER is een duidelijke weerstandsberekening opgenomen die voldoende inzicht geeft in de realisatie van de luchtsnelheden. Bij het nader bestuderen van deze materie constateert de Commissie echter dat in het MER, de notitie "Beantwoording vragen Commissie M.E.R." en de aanvulling op het MER, niet consistent gerekend wordt met het aantal emissiepunten voor het pluimveebedrijf. Bij de berekeningen met de modellen KEMAstacks, V-stacks en ISL3a wordt bij de vleeskuikenstallen soms uitgegaan van 16 emissiepunten (per stal 1 luchtwasser) en soms van 4 (per 4 stallen 1 luchtwasser). Uit de in de aanvulling aangeleverde informatie concludeerde de Commissie dat uitgegaan zou moeten worden van 4 emissiepunten. Initiatiefnemer heeft naar aanleiding van deze constatering door de Commissie een memo opgesteld waarin verklaard wordt hoe dit verschil in berekeningen is ontstaan. Hieruit blijkt dat in de berekeningen gevoegd bij de Wm-aanvraag uit praktische overwegingen gekozen is voor het hanteren van 4 emissiepunten. Op basis van deze berekening is de informatie over de weerstanden in het systeem voor de aanvulling opgesteld. Uit het memo blijkt dat bij het voorkeursalternatief 16 emissiepunten gehanteerd zullen worden. Berekeningen op basis hiervan zijn in het MER aanwezig. In het memo is tevens onderbouwd dat de, bij de aanvulling geleverde weerstandsberekening, ook hieraan ten grondslag kan liggen. De Commissie concludeert dat, zij het moeilijk te traceren, hiermee de informatie in het MER en de aanvulling(en) aanwezig is. De Commissie adviseert voor verdere besluitvorming de berekening voor de verspreidingsmodellen bij de Wm-aanvraag uit voeren op basis van het juiste aantal emissiepunten (16) en bovengenoemde memo daarbij openbaar te maken.

4.1.6. De stikstofemissie en depositie van het pluimveebedrijf en de BEC

Het MER

Pluimveebedrijf en BEC

In het MER is voor een aantal afzonderlijke onderdelen en voor het totale initiatief de ammoniakemissie en de stikstofdepositie bepaald. Voor het pluimveebedrijf en de BEC (samen één inrichting) ontbreekt inzicht in de combinatie van ammoniakemissie uit de pluimveestallen en stikstofemissie uit de biogasinstallatie. Als gevolg hiervan is niet uit te sluiten dat de depositie hoger is dan in het MER berekend, aangezien daarin nu alleen de stikstofdepositie als gevolg van de ammoniakemissie uit de stallen is bepaald. De emissie voor de composteerunit en mestopslag is in het geheel niet bepaald.

Biobedfilter

De ammoniakemissie uit compostering, mestopslag en mest be- en verwerking wordt gefilterd in een biobedfilter. Een dergelijk filter reduceert de emissie nooit tot nul. Daarnaast is bij gebruik van een biobedfilter een controle op de goede werking noodzakelijk voor het optimaal functioneren van het systeem en het daarmee daadwerkelijk realiseren van de beoogde ammoniak- en geurreductie. Met name de juiste vochtigheidsgraad, gelijkmatige vulling en een ruime dimensionering van het biobed zijn voor een optimale werking van belang. Een dimensioneringsplan en een beschrijving van het proces, het te verrichten onderhoud en de uit te voeren controles om een goed functioneren te kunnen borgen, ontbreken. Dit is nodig om de emissiereductie van het systeem te onderbouwen. De Commissie adviseerde om in een aanvulling op het MER de NH₃- en NO_x-emissies en de daarmee samenhangende stikstofdepositie van het pluimveebedrijf en BEC zowel afzonderlijk als samen in beeld te brengen waarbij ook inzicht wordt gegeven in de emissie van de mesten compostopslag. Tevens adviseerde zij een beschrijving van het biobedfilter op te nemen inclusief een dimensioneringsplan, een procesbeschrijving en een onderhouds- en controleplan. In de aanvulling op het MER zijn de stikstofdeposities van zowel het pluimveebedrijf als het BEC in beeld gebracht en is inzicht gegeven in de emissies van de mest- en compostopslag. Ook is in de aanvulling een beschrijving van het biobedfilter opgenomen. Daarmee zijn de stikstofemissies en -depositie voldoende inzichtelijk gemaakt.

4.1.7. Overzicht van de ligging van en de effecten op de kwetsbare natuurgebieden

Het MER

Een duidelijk overzicht met de ligging en de namen van "voor verzuring gevoelige gebieden" met de beschrijving van de status, de huidige ecologische waarde en de kritische depositiewaarden ontbreekt in het MER. Verschillende van deze gebieden hebben een hoge actuele natuurwaarde. Door het ontbreken van deze informatie biedt het MER onvoldoende inzicht in de milieueffecten op deze gebieden, vooral door de eventuele verandering in stikstofdepositie en de gevolgen daarvan voor het halen van de doelen van het EHS-beleid. De Commissie adviseerde om in een aanvulling op het MER duidelijke overzichtskaarten op te nemen met daarop de ligging en de afstand van de gevoelige gebieden tot het voornemen.

Ook adviseerde zij een beschrijving van de status, huidige ecologische waarde, kritische depositie en de mogelijke milieueffecten van het voornemen op deze gebieden te geven. De aanvulling op het MER bevat duidelijk kaartmateriaal en beschrijvingen van de "voor verzuring gevoelige gebieden". Hiermee zijn de effecten van het voornemen voor de kwetsbare gebieden voldoende inzichtelijk gemaakt.

4.1.8. Cumulatieve geurbelasting

Het MER

Bij het overzicht van geurbronnen die zijn gebruikt bij de berekening van de cumulatieve geurbelasting ontbreekt een kaart met de ligging van deze bronnen. Volgens bijlage 1 van de "Beantwoording vragen Commissie MER" is voor de bepaling van de bronnen een bestand daterend van 17-12-2008 gebruikt. Onduidelijk is of de overige initiatieven die inmiddels in de omgeving worden ontwikkeld of onlangs zijn gerealiseerd hierin zijn meegenomen. Hierdoor is ook niet duidelijk of de huidige achtergrondconcentratie correct is bepaald en de gevolgen van het initiatief ten opzichte van de vigerende situatie juist zijn. Tevens ontbreekt een duidelijke tabel waarin de koppeling tussen adresgegevens, geurbelasting en beoordeling van het leefklimaat is opgenomen. De Commissie adviseerde om in een aanvulling op het MER inzicht te geven in de actualiteit van het gebruikte bronnenbestand en zo nodig met een actueel bestand de berekening voor de cumulatieve geurbelasting opnieuw uit te voeren. Tevens adviseerde zij duidelijk inzicht te geven in de gevolgen voor de kwaliteit van de leefomgeving van de geurgevoelige objecten. In de aanvulling op het MER is een actueel bestand van geurbronnen opgenomen waarin ook de inmiddels gerealiseerde en in ontwikkeling zijnde activiteiten in de omgeving zijn opgenomen. Met behulp van duidelijk kaartmateriaal is het effect van het voornemen voor de kwaliteit van de omgeving in beeld gebracht.

4.1.9. Biogas installatie

Uit het MER blijkt dat bij de aanvraag voor de milieuvergunning de optie om het geproduceerde biogas op te waarderen naar biogas met de kwaliteit van aardgas is opengelaten. Dit gas zou dan kunnen worden geleverd aan het aardgasnetwerk. In het MER ontbreekt een beschrijving van dit proces, de benodigde installatie inclusief opslagfaciliteiten en aansluitingsvoorzieningen op het aardgasnet en de mogelijke milieueffecten en risico's verbonden aan het opwaarderen van biogas. De Commissie adviseerde de ontbrekende informatie in een aanvulling op het MER op te nemen. In de aanvulling is een korte beschrijving opgenomen van de biogasinstallatie en bijbehorende processen. Tevens bevat de aanvulling een beschrijving van de mogelijke risico's en de te nemen veiligheidsmaatregelen. Hiermee is voldoende inzicht gegeven in de productie van biogas.

4.1.10. Behandeling van het afvalwater en het permeaat van de pluimveehouderij en de BEC

Het MER

In het MER wordt gesproken over zuiveringstechnieken voor het afvalwater en voor het water dat vrijkomt bij de ontwatering van het digestaat (permeaat) uit de mestverwerking. Na behandeling zouden deze geloosd kunnen worden op het vuilwater riool. In het MER ontbreekt een beschrijving van de gehanteerde technieken en de samenstelling van het effluent.

Ook maakt het MER niet duidelijk wat de consequenties zijn voor de afvalwaterverwijdering als geen lozingsvergunning wordt verstrekt. De Commissie adviseerde de ontbrekende informatie in een aanvulling op het MER op te nemen. In de aanvulling op het MER zijn bovenstaande punten verduidelijkt en inzichtelijk gemaakt. Geconcludeerd wordt dat rioolozing van het afvalwater na behandeling mogelijk is.

4.1.11. Evaluatie van het MER

In artikel 7.39 van de Wet milieubeheer is voor het bevoegd gezag de verplichting opgenomen een evaluatieonderzoek uit te voeren naar de gevolgen van dit besluit voor het milieu, wanneer de in dit besluit voorgenoemde activiteit wordt ondernomen of nadat zij is ondernomen.

Wij zullen, overeenkomstig het bepaalde in artikel 7.41 van de Wet milieubeheer, binnen 12 maanden na volledige in gebruik name van de inrichting van Heideveld, verslag doen van het onderzoek naar de werkelijke milieueffecten ten gevolge van het inwerking zijn van de inrichting van Heideveld.

In artikel 7.42 is bepaald dat indien uit het in artikel 7.39 bedoelde onderzoek blijkt dat de activiteit in belangrijke mate nadeliger gevolgen voor het milieu heeft dan die welke bij het nemen van het besluit werden verwacht, neemt het bevoegd gezag, indien naar zijn oordeel nodig is, de hem ter beschikking staande maatregelen ten einde die gevolgen zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken.

4.1.12. Eindconclusie van het MER

Uit het positieve toetsingsadvies van de m.e.r.-commissie blijkt dat het MER (inclusief de aanvullingen) een voldoende onderbouwing geeft van de milieugevolgen ten gevolge van de door Heideveld aangevraagde activiteiten. Op grond hiervan besluiten wij de aangevraagde vergunning te verlenen voor de door Heideveld aan de Laagheide 9 te Grubbenvorst (gemeente Horst a/d Maas) gewenste uitbreiding van een bestaande varkenshouderij (inclusief brijvoerkeuken) met in totaliteit 10.836 biggen, 600 kraamzeugen, 2.436 gaste- en dragende zeugen, 45 dekberen, 720 opfokzeugen en 20.580 vleesvarkens.

Naar onze mening waarborgen de in deze vergunning opgenomen voorschriften in voldoende mate dat de milieugevolgen, als gevolg van de binnen de inrichting van Heideveld uitgevoerde activiteiten, acceptabel zijn voor de omgeving.

4.2. Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur (Bibob)

Op 1 juli 2003 is de Wet Bibob (Wet Bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur) in werking getreden. Deze wet geeft het bevoegd gezag een extra weigerings- of intrekkinggrond bij het verlenen van vergunningen. Om te kunnen weigeren of intrekken dient het gevaar te bestaan dat met of onder de paraplu van de vergunning strafbare feiten gepleegd zullen worden of dat uit strafbare feiten verkregen gelden benut zullen worden. Het bevoegde gezag dient in eerste instantie zelf onderzoek te verrichten naar de vraag of dit gevaar bij een bepaalde inrichting bestaat.

Gedeputeerde Staten hebben ter uitvoering van de Wet Bibob op 29 maart 2005 een beleidslijn vastgesteld waarin de werkwijze wordt beschreven ten aanzien van de inzet van het Bibob-instrumentarium met betrekking tot vergunningen op grond van de Wet milieubeheer. Bij besluit van 30 juni 2009 hebben Gedeputeerde Staten de (gewijzigde) beleidslijn Bibob Provincie Limburg vastgesteld onder intrekking van de op 29 maart 2005 vastgestelde beleidslijn. Op basis van zowel de op 29 maart 2005 vastgestelde beleidslijn als de huidige beleidslijn worden bedrijven in de milieubranche gescreend op het mogelijk faciliteren van criminele activiteiten.

Alle bedrijven in de afvalbranche welke verzoeken om een oprichtings- of revisievergunning ingevolge de Wet milieubeheer zijn sinds 1 april 2005 verplicht om extra gegevens aan te leveren bij de aanvraag om een milieuvergunning. Het gaat daarbij kort gezegd om gegevens die inzicht geven in de structuur van het bedrijf en in de wijze waarop een bedrijf is gefinancierd. Na toetsing van deze gegevens kan het bevoegd gezag concluderen dat geen gevaar voor misbruik bestaat en kan de vergunningprocedure normaal doorgang vinden.

Wanneer echter twijfel blijft bestaan over de aard van de bedrijfsvoering of de financiering, kan een advies aan Bureau Bibob worden gevraagd. Bureau Bibob kan het bevoegd gezag met haar advies nadere informatie verschaffen op basis waarvan een correcte belangenafweging kan worden gemaakt. Een negatief advies van Bureau Bibob kan voor het bevoegd gezag aanleiding zijn om een vergunning te weigeren dan wel in te trekken.

Beoordeling en toetsing

In het onderhavige geval heeft in het kader van de Wet Bibob een toets plaatsgevonden van door aanvraagster aangeleverde stukken betreffende de bedrijfsvoering en de financiering van het bedrijf. Naar aanleiding van deze toets hebben wij geen aanleiding gezien om tot verdere stappen over te gaan en is de gewone vergunningprocedure gevolgd.

4.3. Natuurbeschermingswet en Flora- en Faunawet

In Nederland zijn de gebiedsbescherming en de soortenbescherming in twee afzonderlijke wetten geregeld, respectievelijk de Natuurbeschermingswet 1998 (Nbwet 1998) en de Flora- en Faunawet (Ffwet). Zowel de Natuurbeschermingswet 1998 als de Flora- en faunawet geven uitvoering aan richtlijn (EEG) nr.79/409 van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 2 april 1979 inzake het behoud van de vogelstand (Vogelrichtlijn) en richtlijn (EEG) nr. 92/43 van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna (Habitatrichtlijn). Doel van deze richtlijnen is bij te dragen tot het waarborgen van de biologische diversiteit door het in stand houden van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna op het Europese grondgebied van de lidstaten.

De Nbwet 1998 bevat maatregelen ten aanzien van de in Nederland aangewezen Natura 2000-gebieden en beschermde natuurmonumenten. De Ffwet bevat de op grond van de richtlijnen vereiste soortenbeschermende maatregelen en verboden.

Gebiedsbeschermende maatregelen zijn niet gericht op individuele exemplaren van planten en dieren maar op instandhouding van de soorten via behoud of herstel van hun habitats. Bij de soortenbescherming daarentegen worden wel maatregelen opgelegd ten aanzien van de bescherming van individuele exemplaren.

4.3.1. Natuurbeschermingswet (Nbw)

In de (directe) omgeving van Heideveld ligt Natura 2000 gebied de Maasduinen. Dit gebied ligt op ca. 4 kilometer ten oosten van inrichting.

De aanwijzing als Natura-2000 gebied is in procedure. Dit gebied bestaat uit een aanwijzing als een Vogelrichtlijngebied en als een Habitatrichtlijngebied. De Maasduinen is een gebied dat gekarakteriseerd wordt door paraboolduinen, ontstaan uit stuifzand uit de rivierdalen. Het gebied kent een rijke afwisseling van bossen, droge en natte heiden, veengebiedjes, vennen en stuifzanden. Het gebied is gelegen tussen de Maas en de Duitse grens.

Gebiedsnummer: 145

Natura 2000 Landschap: Hogere zandgronden

Status: Habitatrichtlijn + Vogelrichtlijn

Site code: NL1000028 (Maasduinen) + 9910001 (Maasduinen)

Beschermde natuurmonument: Heideterreinen Bergen BN + Groeve Driessen BN

Wetland (Wetlands-Conventie): nvt

Beheerder: Limburgs Landschap, Staatsbosbeheer, Waterleidingmaatschappij Limburg

Provincie: Limburg

Gemeente: Arcen en Velden, Bergen, Gennep

Beoordeling en toetsing

Met het verspreidingsmodel AAgro-Stacks zijn de gevolgen van de stikstofdepositie als gevolg van de varkenshouderij doorgerekend (zie bijlage 18 van de MeR). Echter de overwegingen in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 vallen onder de werkingssfeer van die wet en daarom buiten het kader van de Wet milieubeheer.

4.3.2. Flora- en Faunawet

In het kader van het MER is op 30 januari 2009 door adviesbureau Arcadis een habitatgeschiktheidsbeoordeling uitgevoerd, met als doel vast te stellen of er habitat aanwezig is waar, conform de Flora- en faunawet, beschermde soorten voorkomen of gebruik van kunnen maken. In deze beoordeling wordt geconcludeerd dat er alleen voor de steenuil mogelijke belemmeringen optreden bij de voorgenomen uitbreiding van de varkenshouderij. Daarbij is gesteld dat een overtreding in het kader van de Flora- en faunawet ten aanzien van de steenuil op voorhand niet uitgesloten kan worden. Voor de overige te verwachte broedvogelsoorten dienen de werkzaamheden buiten het vogelbroedseizoen (half maart – half augustus) uitgevoerd te worden om verstoring en daarmee een overtreding van de Flora- en faunawet te voorkomen.

Om aantasting van de natuurlijke waarden te voorkomen en te beperken wordt aanbevolen om in het inrichtingsplan, leefgebied te behouden en nieuw leefgebied te creëren voor de levendbarende hagedis en voor de in het gebied voorkomende broedvogelsoorten (patrijs, geelgors, veldleeuwerik, spotvogel etc.). Tevens dient de groenstructuur langs de laagheide en op het erf behouden te blijven voor broedvoegels en voor vleermuizen.

Naar aanleiding van het in 2009 door Arcadis uitgevoerde habitatgeschiktheidsbeoordeling is in opdracht van de gemeente Horst a/d Maas door Arcadis in 2010 een aanvullende ecologisch onderzoek uitgevoerd naar het voorkomen van de steenuil op de bestaande varkenshouderij aan de Laagheide 9 te Grubbenvorst. De belangrijkste conclusie van het onderzoek is dat er op de planlocatie geen broedlocatie aanwezig is. De geschiktheid van de gebouwen is in het verleden achteruitgegaan door het verdwijnen van vegetatie en het aanpassen van de bedrijfsvoering. Uit het onderzoek blijkt dat er op een nabijgelegen erf een Steenuil verblijft. Dit toont aan dat de soort wel in het gebied voorkomt en dat ook de planlocatie onderdeel is van een steenuilterritorium.

Naar de mening van Arcadis is in het kader van de Flora- en faunawet geen ontheffingsprocedure noodzakelijk met als voorwaarde dat enkele aanvullende mitigerende maatregelen worden uitgevoerd. Indien er voorzien wordt in een gedegen groenplan (zoals reeds is voorgesteld) aangevuld met enkele steenuilvoorzieningen (nestkasten) komt de gunstige staat van instandhouding van de Steenuil niet in het geding. De maatregelen staat beschreven in de rapportage

Beoordeling en toetsing

De overwegingen in het kader van de Flora- en faunawet vallen onder de werkingssfeer van die wet en daarom buiten het kader van de Wet milieubeheer. Een eventuele noodzaak tot een ontheffing op basis van de Ffwet staat vergunningverlening op basis van de Wm niet in de weg, aangezien er geen coördinatie is tussen beide wetgevingen. Het initiatief voor het aanvragen van een ontheffing ligt bij Heideveld zelf en kan niet door ons worden afgedwongen.

4.4. Waterwet

Per 22 december 2009 is de Waterwet in werking getreden. Een van de gevolgen daarvan is dat de Wet verontreiniging oppervlaktewateren (Wvo) is komen te vervallen en de indirecte lozingen (= lozingen op openbaar vuilwaterriool) vanaf deze datum volledig worden geregeld in het kader van de Wet milieubeheer (Wm). De regels voor indirecte lozingen zijn daarom uitsluitend gebaseerd op de Wm en hebben mede betrekking op de bescherming van het oppervlaktewater en de communale rioolwaterzuiveringsinstallaties (verder: rwwi's). Met het in werking treden van de Waterwet zijn nog slechts de provincies en gemeenten bevoegd gezag voor de indirecte lozingen. Wel beschikken de waterbeheerders over een bindend adviesrecht.

Directe lozing

Binnen de inrichting van Heideveld vinden geen directe lozingen (= lozingen op oppervlaktewater) plaats. Een waterwetvergunning is daarom niet aan de orde.

Indirecte lozing

Voor wat betreft de indirecte lozingen worden binnen de inrichting de volgende afvalwaterlozingen onderscheiden:

- niet verontreinigd hemelwater van daken en verhardingen: dit wordt geloosd op de bodem;
- bedrijfsafvalwater van huishoudelijke aard: dit wordt geloosd op de gemeentelijke riolering.

In haar brief van 22 september 2011 (kenmerk VenH/caen/2011.12101), ingekomen 23 september 2011, heeft het Waterschap Peel en Maasvallei ons laten weten dat voor wat betreft de indirecte lozingen naast de standaard voorschriften ter bescherming van de riolering (o.a. pH, sulfaat en temperatuur) geen extra voorschriften hoeven te worden opgenomen ter bescherming van de rwzi en/of het oppervlaktewater.

Onttrekken grondwater

Binnen de inrichting van Heideveld wordt grondwater opgepompt voor:

- drinkwater voor de dieren;
- schrobwater voor de stallen, uitloop en laadruimten;
- wasvloeistof luchtwassers;
- waswater reiniging voertuigen en spuitapparatuur op perceel.

Uit de vergunningaanvraag blijkt dat per jaar (na realisatie van de uitbreiding) ca. 20.000 m³ grondwater wordt onttrokken. Voor het oppompen van dit grondwater (maximale pompcapaciteit 20 m³/uur en gemiddelde pompcapaciteit 10 m³/uur) beschikt Heideveld reeds over een vergunning.

4.5. Woningwet

De aangevraagde activiteiten moeten tevens worden aangemerkt als het bouwen in de zin van de Woningwet. Op grond van artikel 20.8 Wm kan deze vergunning op grond van de Wet milieubeheer niet eerder in werking treden dan nadat de betrokken bouwvergunningen zijn verleend.

4.6. European Pollutant Release and Transfer Register (E-PRTR)

In het kader van het VN-verdrag van Aarhus is in februari 2006 de Europese Pollutant Release and Transfer Register (E-PRTR) verordening vastgesteld. De (rechtstreeks werkende) E-PRTR verordening verplicht bedrijven hun emissies naar water, lucht en bodem en afvaltransport te rapporteren aan de overheid.

Vanaf 2010 (verslagjaar 2009) is er sprake van een geïntegreerd milieuvorslag. In hoofdstuk 12 van de Wm is het integrale PRTR-verslag geregeld. In de wet is vastgelegd dat bedrijven jaarlijks voor 1 april een integraal PRTR-verslag dienen op te stellen en in te dienen bij het bevoegd gezag.

De nieuwe wet- en regelgeving voor het integrale PRTR-verslag is van toepassing op bedrijven waar activiteiten worden verricht die in bijlage 1 bij de EG-verordening PRTR staan, en op hun bevoegde instanties. In deze lijst staan onder andere de grotere industriële bedrijven, intensieve veehouderijen en afvalverwerkende bedrijven. Dat zijn alle categorieën van bedrijven uit de onder de Europese richtlijn voor de geïntegreerde preventie en bestrijding van verontreiniging (IPPC-richtlijn) vallen, en daarnaast een beperkt aantal andere bedrijven.

Alleen bedrijven van bijlage 1 die bepaalde drempelwaarden overschrijden moeten gegevens aanleveren voor het register. De drempelwaarden staan in bijlage 2 van de Europese verordening. Daarbij is wel relevant dat voor een aantal stoffen de huidige MJV-drempelwaarde gehandhaafd blijft in plaats van de (hogere) drempelwaarde uit de EG-verordening PRTR. Deze waarden gelden voor de uitstoot van circa 90 afvalstoffen die in bodem, water en lucht terecht komen. Er zijn ook drempelwaarden voor de hoeveelheden afval die van bedrijfsterreinen worden verwijderd. Die liggen op 2 ton voor gevaarlijk afval en op 2.000 ton voor ongevaarlijk afval (artikel 5 lid 1b van de verordening).

Beoordeling en toetsing

In eerste instantie moeten bedrijven zelf het initiatief nemen om te bepalen of de verplichting E-PRTR op hen van toepassing is. In het kader van deze milieuvergunning hebben wij de aangevraagde activiteiten getoetst aan bijlage 1 van de E-PRTR. De binnen de inrichting van Heideveld uitgevoerde activiteiten vallen onder de werkingssfeer van de E-PRTR op grond van de onderstaande categorie:

Nr. 7 a) Installaties voor intensieve pluimvee- of varkenshouderij,

- met 40 000 plaatsen voor pluimvee;
- met 2 000 plaatsen voor mestvarkens (van meer dan 30 kg);
- met 750 plaatsen voor zeugen.

Zoals bovenstaand aangegeven dienen E-PRTR-bedrijven alleen te rapporteren over emissies als deze boven de gestelde drempelwaarden uitkomen. Een PRTR-bedrijf dat verwacht op basis van de bekende emissie- en afvalgegevens te moeten rapporteren, raadpleegt de gegevens uit hun meet- en registratiesysteem om de daadwerkelijke waarden over het betreffende verslagjaar te kunnen bepalen. Door te beschikken over een meet- en registratiesysteem kunnen PRTR-bedrijven jaarlijks bepalen of ze rapportageplichtig zijn.

5. Beoordeling van de aanvraag in relatie tot de Wet milieubeheer

5.1. Algemeen

Ingevolge artikel 8.11, derde lid, van de Wet milieubeheer (Wm) dienen in het belang van het bereiken van een hoog niveau van bescherming van het milieu aan de vergunning voorschriften te worden verbonden, die nodig zijn om de nadelige gevolgen die de inrichting voor het milieu kan veroorzaken, te voorkomen of, indien dat niet mogelijk is, zoveel mogelijk – bij voorkeur bij de bron – te beperken en ongedaan te maken. Daarbij wordt ervan uitgegaan dat in de inrichting ten minste de voor de inrichting in aanmerking komende Beste Beschikbare Technieken (BBT) worden toegepast.

5.2. Provinciaal Omgevingsplan Limburg (POL)

Het Provinciaal Omgevingsplan Limburg (POL), dat met ingang van 22 september 2006 in werking is getreden, beschrijft onder meer het provinciaal milieukwaliteitsbeleid dat bij het verlenen van milieuvergunningen moet worden gehanteerd.

Beoordeling en toetsing

De in het POL vermelde uitgangspunten zijn in dit besluit integraal afgewogen.

5.3. Activiteitenbesluit

Met ingang van 1 januari 2008 is het Besluit algemene regels voor inrichtingen milieubeheer (het 'Activiteitenbesluit') in werking getreden. Dit geldt ook voor de bijbehorende ministeriële Regeling algemene regels voor inrichtingen milieubeheer (de 'Regeling'). Dit activiteitenbesluit en bijbehorende regeling bevatten algemene regels voor een aantal specifieke activiteiten en installaties.

In bijlage 1 bij het Activiteitenbesluit is een lijst met vergunningplichtige inrichtingen opgenomen. Voor deze zogenaamde type C inrichtingen blijft een Wm-vergunning noodzakelijk maar gelden daarnaast algemene regels. Dit geldt niet voor gpbv-installaties omdat het Activiteitenbesluit op deze installaties en inrichtingen niet van toepassing is.

Overgangsrecht Activiteitenbesluit

Alle artikelen over het overgangsrecht zijn zowel in het Activiteitenbesluit als in de ministeriële regeling samengetrokken in een hoofdstuk. Het overgangsrecht van het Activiteitenbesluit en de ministeriële regeling worden in beide documenten behandeld in hoofdstuk 6.

Echter op grond van artikel 6.7 van het Activiteitenbesluit zijn bepaalde algemene regels van toepassing op IPPC-inrichtingen, verder moet alles geregeld worden in de Wm/Wabo- of de watervergunning.

De artikelen 6.1 tot 6.7 beschrijven het algemene overgangsrecht. In de artikelen 6.8 tot en met 6.40 wordt het specifieke overgangsrecht behandeld. Het hoofdstuk eindigt met een aantal slotbepalingen. In de slotbepalingen is een evaluatie binnen zes jaar opgenomen, een artikel over welke besluiten worden ingetrokken, een artikel over wijze van vaststelling van de inwerkingtreding voor de verschillende artikelen of onderdelen en een artikel over het omgaan met de jaargangen van niet-publieke normen en de naamstelling van het besluit.

Beoordeling en toetsing

De inrichting van Heideveld is aan te merken als een gpbv-installatie. Zoals bovenstaand aangegeven valt een gpbv-installatie in principe buiten de reikwijdte van het Activiteitenbesluit. Echter in de situatie van Heideveld is artikel 6.7 vierde lid van toepassing. Immers binnen de bestaande inrichting van Heideveld wordt propaan opgeslagen in minder dan twee bovengrondse tank met elk een inhoud van maximaal 13 m³ (1 tank met een inhoud van 5.000 liter) en de propaan wordt uitsluitend in de gasfase onttrokken.

Daarnaast was voorafgaande aan de inwerkingtreding van artikel 3.27 reeds het Besluit voorzieningen en installaties milieubeheer van toepassing. Dit betekent concreet dat artikel 3.28 tot 1 januari 2013 van toepassing is. Wij hebben overeenkomstig dit artikel voor de propaantank voorschriften opgenomen.

5.4. Beste Beschikbare Technieken (BBT)

5.4.1. Toetsingskader

Grotere varkens- en kippenbedrijven hebben te maken met Richtlijn 2008/1/EG van de Raad van de Europese Unie van 15 januari 2008 inzake geïntegreerde preventie en bestrijding van verontreiniging (hierna: de IPPC-richtlijn). De IPPC-richtlijn verplicht het bevoegd gezag een milieuvergunning op te stellen, die voldoet aan de in deze richtlijn geformuleerde eisen voor nieuwe en bestaande installaties. De IPPC-richtlijn is geïmplementeerd in de Nederlandse wetgeving. Voor veehouderijen is dat de Wet milieubeheer (Wm), de Wet ammoniak en veehouderij (Wav) en het Besluit huisvesting. Daartoe is ondermeer de Regeling aanwijzing BBT-documenten vastgesteld.

Voor de in bijlage 1 van deze regeling opgenomen installaties, de zogenaamde gpbv-installaties, zijn Best reference documenten (BREF's) opgesteld. Deze zijn opgenomen in tabel 1 van de bijlage van de Regeling aanwijzing BBT-documenten. Behalve aan de van toepassing zijnde BREF's wordt tevens getoetst aan de in tabel 2 van de in de bijlage van deze regeling opgenomen documenten.

Beoordeling en toetsing

De onderstaande door Heideveld aangevraagde installaties zijn aangewezen in bijlage 1 van de Regeling aanwijzing BBT-documenten. In tabel 1 zijn voor deze activiteiten de van toepassing zijnde BREF's opgenomen.

Installatie in bijlage 1 Richtlijn 2008/1 EG	primair relevant BREF document	Aanvullende BREF documenten (voor zover relevant in individuele gevallen)	REF-document (voor zover relevant in individuele gevallen)
6.6b Installaties voor intensieve pluimvee- of varkenshouderij met meer dan 2.000 stuks voor mestvarkens (van meer dan 30 kg)	BREF Intensieve veehouderij (BREF IV)	BREF op- en overslag bulkgoederen (BREF ESB) BREF Energie-efficiëntie	REF Cross media & economics REF Monitoring
6.6c Installaties voor intensieve pluimvee- of varkenshouderij met meer dan 750 plaatsen voor zeugen	BREF Intensieve veehouderij (BREF IV)	BREF op- en overslag bulkgoederen (BREF ESB) BREF Energie-efficiëntie	REF Cross media & economics REF Monitoring

tabel 1: van toepassing zijnde BREF's

Voor de inrichting van Heideveld zijn voor een adequate en actuele invulling van BBT naast bovenstaande in tabel 1 genoemde BREF's de onderstaande in tabel 2 genoemde informatiedocumenten van toepassing. In onderhavige besluit wordt met deze documenten, voor zover de documenten betrekking hebben op onderdelen van of activiteiten binnen de inrichting, rekening gehouden.

Naam document	Jaartal	Vindplaats
Circulaire energie in de milieuvergunning	Oktober 1999	Infomil.nl
Handreiking vervoermanagement en mobiliteitsmanagement van en naar een inrichting	Oktober 2010	Infomil.nl
Handreiking wegen naar preventie bij bedrijven	Februari 2006	Infomil.nl
Werkboek wegen naar preventie	April 2006	Infomil.nl
NeR Nederlandse emissierichtlijn lucht	April 2005	Infomil.nl
Nederlandse richtlijn bodembescherming (NRB)	September 2008	Infomil.nl
Beleidslijn IPPC-omgevingstoetsing ammoniak en veehouderij	Juni 2007	Infomil.nl
PGS 15: Opslag van verpakte gevaarlijke Stoffen en errata	September 2008	VROM.nl
PGS 19: Opslag van propaan, Richtlijn voor brandveilige, arbeidsveilige en milieuveilige stationaire opslag van propaan	Juni 2008	VROM.nl
PGS 30: Vloeibare aardolieproducten: buitenopslag in kleine installaties	Juni 2005	VROM.nl
Beoordelingsmethode emissiereducerende maatregelen Lozingsbesluit open teelt en veehouderij	Maart 2003	CIW.nl
Oplegnotitie BREF Intensieve pluimvee- en varkenshouderij	Juli 2007	Infomil.nl

tabel 2: van toepassing zijnde BBT documenten

5.4.2. Toetsing Intensieve veehouderij (BREF IV)

De BREF IV gaat in op de volgende activiteiten: management van het bedrijf, bereiding van voer en voedingsstrategie, veeteelt, verzamelen en opslaan van mest, verwerking van mest binnen de inrichting, uitrijden van mest en afvalwaterzuivering.

In de milieuproblematiek van de intensieve veehouderij staat mest centraal. Dat komt ook tot uitdrukking in de volgorde waarin de bedrijfsactiviteiten worden gepresenteerd in hoofdstuk 4 en 5 van dit document, te beginnen met een goede landbouwpraktijk, gevolgd door voerstrategieën om de kwaliteit en de samenstelling van de mest te beïnvloeden, methoden om de mest uit de stallen te verwijderen, de opslag en de verwerking van de mest, en tenslotte het uitrijden van de mest. Andere milieuaspecten zoals afval, energie, water, afvalwater en geluid komen ook aan de orde, maar minder gedetailleerd.

De meeste aandacht gaat uit naar ammoniak, de voornaamste luchtverontreinigende stof, omdat deze stof in grote hoeveelheden wordt uitgestoten. In vrijwel alle informatie over de reductie van emissies vanuit stallen werd de reductie van de ammoniakuitstoot genoemd. Er wordt van uitgegaan dat technieken die de uitstoot van ammoniak beperken, ook de uitstoot van de andere gasvormige stoffen verminderen. Andere milieueffecten hebben te maken met stikstof- en fosforemissies naar de bodem, het oppervlaktewater en het grondwater als gevolg van de bemesting van het land. Bij het terugdringen van deze emissies gaat het niet alleen om het opslaan, verwerken en uitrijden van de geproduceerde mest, maar om maatregelen ten aanzien van een hele keten van activiteiten, inclusief stappen om de mestproductie zo veel mogelijk te beperken.

Hieronder volgt een overzicht van de toegepaste technieken en de conclusies ten aanzien van de beste beschikbare technieken voor de intensieve varkenshouderij.

1) GOEDE LANDBOUWPRAKTIJK IN DE INTENSIEVE VARKENSHOUDERIJ

Goede bedrijfsvoering is een essentieel onderdeel van BBT. Hoewel het moeilijk is om de milieuwinst te kwantificeren in de zin van emissiereducties of terugdringing van het energie- en waterverbruik, is duidelijk dat een gewetensvolle bedrijfsvoering zal bijdragen tot de verbetering van de milieuprestaties van een intensief pluimvee- of varkensbedrijf. BBT voor het verbeteren van de algemene milieuprestaties van een intensief veebedrijf omvat alle onderstaande aspecten:

- scholingsprogramma's voor medewerkers;
- een boekhouding van water- en energieverbruik, de hoeveelheden veevoer, het geproduceerde afval en de op het land gebrachte kunstmest en dierlijke mest;
- een noodprocedure voor onvoorziene emissies en incidenten;
- een reparatie- en onderhoudsprogramma om te waarborgen dat gebouwen en materieel in goede staat verkeren en dat voorzieningen worden schoongehouden;
- een goede planning van activiteiten op het bedrijf, zoals de levering van grondstoffen en de afvoer van producten en afval;
- een goede planning van het uitrijden van mest.

Beoordeling en toetsing

De registratieverplichting voor veevoer en mest in het kader van het Uitvoeringsbesluit Meststoffenwet is voldoende om ook aan de eisen van de BREF te voldoen. Bij de milieuvergunning wordt op basis van de "Handreiking Wegen naar preventie bij bedrijven" rekening gehouden met registratie van water- en energieverbruik en het geproduceerde afval. De aanbevelingen voor scholing, planning en programmering zijn primair de eigen verantwoordelijkheid van de veehouder.

In Nederland is een uitwerking hiervan te vinden in bijvoorbeeld het "Handboek voor de pluimveehouderij" (Ede, IKC 1994) en het "Handboek varkenshouderij" (Lelystad, Animal Sciences Group, 2004).

In deze milieuvergunning wordt op basis van de "Handreiking Wegen naar preventie bij bedrijven" rekening gehouden met registratie van water- en energieverbruik en het geproduceerde afval. De boekhouding van de hoeveelheden veevoer en de op het land gebrachte kunstmest en dierlijke mest is vereist ingevolge de MINAS. Naar onze mening behoren de aanbevelingen met betrekking tot scholing, planning en programmering tot de primaire eigen verantwoordelijkheid van de veehouder en hoeven daarom verder niet te worden meegenomen in deze milieuvergunning.

De inrichting van Heideveld voldoet hiermee aan de BBT voor goede landbouwpraktijk.

2) VOERSTRATEGIEËN VOOR VARKENS

BBT in de BREF omvat minimalisatie van het stikstof- en fosfaatgehalte van mest door de hoeveelheid en samenstelling van het voer goed af te stemmen op de behoefte aan essentiële aminozuren en fosfor van de dieren. Dit resulteert in het toepassen van veevoer met een maximale hoeveelheid stikstof (met name ruw eiwit) en fosfor. In Nederland wordt het stikstof- en fosfaatgehalte van het diervoer geregistreerd op grond van het Uitvoeringsbesluit Meststoffenwet. Deze gehalten worden gebruikt om het verlies aan nitraat en fosfaat te bepalen voor de toetsing aan de gebruiksnormen van de Meststoffenwet. Dit systeem zorgt ervoor dat de Nederlandse veehouderijen de voerstrategieën uit de BREF toepassen om binnen de verliesnormen van de Meststoffenwet te blijven.

Beoordeling en toetsing

Dit aspect is geïmplementeerd via het Nederlandse mestbeleid en hoeft niet in de milieuvergunning te worden meegenomen. De inrichting van Heideveld voldoet hiermee aan de BBT voor voerstrategie.

3) HUISVESTINGSSYSTEMEN

De BREF geeft aan welke huisvestingssystemen tot BBT moeten worden gerekend. Daarbij wordt de totale milieubelasting in aanmerking genomen. Daarin is de emissie van ammoniak de overheersende factor. Daarnaast wordt ook rekening gehouden met de emissies van geur en stof, het energiegebruik, het gebruik van grondstoffen en afvalwater.

Alle ontwerpmaatregelen om de ammoniakuitstoot naar de lucht vanuit varkensstallen te reduceren, zoals beschreven in hoofdstuk 4 van de BREF IV berusten in wezen op enkele of alle onderstaande principes:

- verkleining van het emitterend mestoppervlak;
- afvoer van (drijf)mest vanuit de put naar een externe mestopslag;
- toepassing van een aanvullende behandeling zoals beluchting voor het verkrijgen van spoelvloeistof;
- koeling van het mestoppervlak;
- gebruik van gladde en gemakkelijk te reinigen oppervlakken (bijv. roosters en mestkanalen).

Beoordeling en toetsing huisvesting voor ammoniak

Nederland heeft ervoor gekozen om voor huisvestingssystemen de voorschriften ten aanzien van de emissie van ammoniak vast te stellen in een algemene maatregel van bestuur en niet in de vergunningvoorwaarden. Het Besluit ammoniakemissie huisvesting veehouderij stelt voor de huisvesting van verschillende diercategorieën maximale emissiewaarden voor de ammoniakemissie per dierplaats en geeft aan wanneer hieraan uiterlijk moet zijn voldaan.

Rekening houdend met afschrijvingstermijnen en de beschikbare informatie zijn in de oplegnotitie een aantal data opgenomen die belangrijk zijn voor de beoordeling van BBT. Aan de hand van deze beoordeling is in de oplegnotitie per diercategorie aangegeven welke huisvestingssystemen als BBT voor het aspect ammoniak kunnen worden aangemerkt. Daarbij wordt het voorbehoud gemaakt dat die systemen BBT zijn, *tenzij* dat vanwege andere milieuaspecten niet het geval is.

Voor de door Heideveld aangevraagde diercategorieën D 1.1 Biggenopfok (gespeende biggen), D 1.2 kraamzeugen (incl. biggen tot spenen), D 1.3 guste en dragende zeugen, D 3 Vleesvarkens, opfokberen van 25 kg tot 7 maanden en opfokzeugen van circa 25 kg tot eerste dekking geldt:

1. Huisvestingssystemen met een emissiefactor kleiner dan of gelijk aan de maximale emissiewaarden van bijlage 1 van het Besluit huisvesting voldoen aan BBT, zowel bij bestaande als bij nieuwe huisvestingssystemen;
2. Bestaande Groen Labelsystemen of 'proefstallen' vergund vóór 8 mei 2002 (zie artikel 2, lid 2 en lid 3, van het Besluit huisvesting) zijn BBT tot het huisvestingssysteem om technische of economische redenen wordt vervangen;
3. Bestaande, traditionele huisvestingssystemen die zijn vergund tussen 1 januari 1997 en 19 juli 2003, zijn BBT tot 1 januari 2010 (of tot 1 januari 2013 voor kleine bedrijven of kleine neventakken zoals bedoeld in artikel 4, lid 2, van het Besluit huisvesting);
4. Andere bestaande huisvestingssystemen dan de hiervoor genoemde gevallen, die wel voldoen aan de BREF maar niet aan de maximale emissiewaarde van bijlage 1 van het Besluit huisvesting en zijn vergund na 19 juli 2003, zijn BBT tot 1 januari 2010 (of 1 januari 2013 voor kleine bedrijven en kleine neventakken zoals bedoeld in artikel 4, lid 2, van het Besluit huisvesting);
5. Andere bestaande huisvestingssystemen dan de vier hiervoor genoemde situaties (met name traditionele huisvesting vergund voor 1 januari 1997 of vergund na 19 juli 2003) zijn in principe geen BBT. Het bevoegd gezag kan in individuele gevallen tot een ander oordeel komen (op grond van de criteria van artikel 5a.1 van het Ivb);

6. Voor de onder het derde en vierde punt genoemde situaties geldt, onafhankelijk van de datum van vergunningverlening, dat een huisvestingssysteem dat op 1 januari 2007 nog niet aanwezig was;
7. (dus in 2007 of later gebouwd wordt) alleen BBT is, als het een emissiefactor heeft die kleiner is dan of gelijk is aan de maximale emissiewaarden van bijlage 1 van het Besluit huisvesting.

De door Heideveld aangevraagde huisvestingssysteem (zie tabblad C aanvraag) voldoen allemaal aan de maximale emissiewaarden uit het Besluit huisvesting en zijn BBT op voorwaarde dat voorschriften gesteld worden aan het energiegebruik en het afvalwater. Als het energieverbruik zo laag mogelijk wordt gehouden en er een milieuhygiënische verantwoorde bestemming voor het afvalwater is, hoeven deze aspecten geen belemmering te zijn om een luchtwasser als gelijkwaardig aan BBT te beschouwen (zie uitspraken RvSt 1 juni 2005, nr. 200409343/1 'Echt-Susteren' en van 17 januari 2007, nr. 200603909/1 'Alphen-Chaam').

Luchtwassers hebben naast een lage ammoniakemissie ook als bijkomend voordeel een lagere emissie van geur en fijnstof. Naast de positieve effecten zijn er ook nadelige effecten. Als een stal wordt voorzien van een luchtwasser neemt het energiegebruik toe. Daarnaast ontstaat spuiwater dat op een doelmatige wijze verwijderd moet worden.

Energieverbruik

De toename van het energiegebruik is voor een deel toe te schrijven aan het elektriciteitsverbruik van de luchtwasser zelf, maar wordt vooral veroorzaakt door extra elektriciteitsverbruik van de ventilatie. Het elektriciteitsverbruik van de luchtwasser zelf komt hoofdzakelijk voor rekening van de waswaterpomp. Het precieze verbruik is afhankelijk van het type luchtwasser. Bij een luchtwasser waarin een pomp het waswater continu over pakkingsmateriaal versproeit is het verbruik hoger dan in een lamellenfilter waarin de wasvloeistof maar een minuut per 20 minuten opgebracht wordt. Extra elektriciteitsverbruik van de ventilatie wordt veroorzaakt door:

1. Extra drukval in het afvoerkanaal (er is meer druk nodig om de lucht door de luchtwasser heen te krijgen);
2. Langere transportafstand als afdelingen die eerst een eigen afvoer- of emissiepunt hadden nu centraal afgezogen worden;
3. Langere transportafstand om afstand tot luchtwasser te overbruggen.

Het eerste punt wordt vooral bepaald door het type luchtwasser. Het tweede en derde punt zijn erg situatiespecifiek. Plaatsing van de luchtwasser is een natuurlijk moment om naar de volgende energiebesparende maatregelen uit het energie-informatieblad veehouderijen (E11) te kijken:

1. VE2 Klimaatcomputer;
2. VE3 Regeling met meetwaaier en smoorunit;
3. VE4 Frequentieregeling;
4. VE5 Centrale afzuiging;
5. VE7 Ventilatiesysteem met ondergrondse luchtinlaat (t.o.v. informatieblad is er een extra besparing omdat bij deze maatregel de luchtwasser kleiner uitgevoerd kan worden).

Geadviseerd wordt om een haalbaarheidstoets zoals bedoeld in paragraaf 5.4.3 van het Werkboek Wegen naar preventie naar deze maatregelen uit te laten voeren. Aangaande hoe om te gaan met de toename van het energieverbruik zie onze overwegingen aangaande het milieuaspect energie.

Aangezien het energieverbruik zo laag mogelijk wordt gehouden, is dit aspect geen belemmering om een luchtwasser als gelijkwaardig aan BBT te beschouwen.

Spuiwater

Op de internetsite van het ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie is aangegeven dat spuiwater van een luchtwasser als een afvalstof moet worden aangemerkt.

Afvalstoffen mogen als een meststof worden verhandeld en gebruikt als kan worden aangetoond dat er geen landbouwkundige en milieukundige bezwaren zijn tegen het gebruik ervan. Als er geen bezwaren zijn, wordt de stof op Bijlage Aa van de Uitvoeringsregeling Meststoffenwet geplaatst. Hierop staan stoffen die u als meststof mag verhandelen en gebruiken.

Vanaf 1 januari 2011 staat spuiwater op de Bijlage Aa. Het gaat hier om spuiwater uit:

- chemische luchtwassers;
- biologische luchtwassers;
- luchtwassers met een waterwasstap.

Spuiwater afkomstig uit een gecombineerde luchtwasser valt ook onder de ontheffing als de luchtwasser minimaal twee van de hierboven genoemde omschrijvingen bevat, op voorwaarde dat elke wasstap afzonderlijk is op te vangen.

De door Heideveld aangevraagde gecombineerde luchtwasser (BWL 2009.12) bestaat uit een watergordijn en een biologische wasser. Volgens de vergunningaanvraag (zie tabblad K) zal per jaar circa 4.273 m³ spuiwater worden geproduceerd om als meststof in de landbouw te worden afgezet. Verder blijkt uit de vergunningaanvraag (zie tabblad K) dat het spuiwater wat vrijkomt uit de biologische wasser wordt opgevangen in de wateropvangbak onder de wasinstallatie en dat ook het sproeiwater van het watergordijn in dezelfde bak wordt opgevangen. Dit betekent concreet dat het door Heideveld opgevangen spuiwater niet voldoet aan de voorwaarden genoemd in Bijlage Aa van de Meststoffenwet en dus niet als een meststof mag worden verhandeld en gebruikt. Hiermee rekeninghoudende hebben wij een voorschrift opgenomen om de wasstappen van de gecombineerde luchtwasser afzonderlijke op te vangen.

Rekeninghoudende dat de hoeveelheid spuiwater zo laag mogelijk wordt gehouden en er een milieuhygiënische bestemming voor het spuiwater is, is dit aspect geen belemmering om een luchtwasser als gelijkwaardig aan BBT te beschouwen.

Beoordeling en toetsing andere milieuaspecten dan ammoniak

Bij de beoordeling van de huisvestingssystemen kunnen ook andere milieuaspecten dan de emissie van ammoniak een rol spelen.

Aangezien de door Heideveld aangevraagde huisvestingssystemen met een volledige of gedeeltelijke roostervloer niet worden gespoeld met niet-beluchte mestvloeistof, hoeft bij de beoordeling van de BBT géén rekening te worden gehouden met de geurpiek.

In Nederland vindt de beoordeling van geur plaats op grond van de Wet geurhinder en veehouderijen (Wgv). De Regeling geurhinder en veehouderijen (Rgv) houdt rekening met het effect van de geurpiek door systemen met spoelgoten niet als emissiearmen huisvesting te beschouwen (voor gespeende biggen en varkens) en kent daarom aan deze systemen een hogere geuremissiefactor toe. De verdere beoordeling van de geur afkomstig van de veehouderij is meegenomen in onze overwegingen betreffende dit milieuaspect.

De inrichting van Heideveld voldoet hiermee aan de BBT voor huisvestingssystemen.

4) WATER IN DE VARKENSHOUDERIJ

In de varkenshouderij wordt water gebruikt voor schoonmaakactiviteiten en voor het drinken van de dieren. Reductie van het drinkwaterverbruik wordt in de BREF IV niet realistisch geacht. Het verbruik varieert naargelang het dieet van de dieren en over het algemeen wordt het als noodzaak beschouwd dat er permanent water beschikbaar is, hoewel er productiestrategieën zijn met een beperkte toegang tot water.

In principe worden er drie soorten drinksystemen gebruikt. Voor varkens zijn dat drinknippels in een trog of bak, drinkbakken en bijtnippels. Al deze systemen hebben voor- en nadelen. Er zijn echter onvoldoende gegevens beschikbaar om een conclusie te trekken ten aanzien van BBT.

De BREF geeft een aantal concrete waterbesparende maatregelen die onder BBT vallen.

Waterbesparing is een aspect dat in Nederland in het preventiebeleid wordt meegenomen, zoals dat wordt uitgewerkt in de "Handreiking Wegen naar preventie bij bedrijven" (InfoMil, 2005). De maatregelen die volgens de BREF tot BBT worden gerekend zijn al gangbaar in de Nederlandse veehouderijen en sluiten aan bij de uitgangspunten van het preventiebeleid.

De BREF IV geeft aan dat voor afvalwater meer inzicht nodig is om generiek vast te stellen wat BBT is. Het bevoegd gezag moet dus voor de verwijdering van afvalwater individueel bezien welke verwijderingsopties BBT zijn. Bij verschillende huisvestingssystemen kan afvalwater ontstaan, bijvoorbeeld bij luchtwassers of bij koeldekssystemen. Lozing van dit afvalwater op het oppervlaktewater is milieuhygiënisch ongewenst. Als uit een integrale beoordeling van het stalsysteem blijkt dat lozing op het oppervlaktewater de beste optie is, is hiervoor een Waterwetvergunning nodig.

Beoordeling en toetsing waterbesparing

Volgens de gegevens in de aanvraag (zie tabblad H) wordt binnen de inrichting van Heideveld per jaar circa 1.000 m³ leidingwater gebruikt als drinkwater voor medewerkers en ten behoeve van sanitaire doeleinden (was- en toiletvoorziening). Uit de vergunningaanvraag (zie tabbladen B en H) blijkt verder dat per jaar (na realisatie van de uitbreiding) ca. 20.000 m³ grondwater wordt opgepompt voor:

- drinkwater voor de dieren;
- schrobwater voor de stallen, uitloop en laadruimten;
- wasvloeistof luchtwassers;
- waswater reiniging voertuigen en spuitapparatuur op perceel.

Voor het oppompen van het grondwater (maximale pompcapaciteit 20 m³/uur en gemiddelde pompcapaciteit 10 m³/uur) beschikt Heideveld over een vergunning.

Reductie van het waterverbruik van de dieren wordt in de BREF IV niet realistisch geacht. De dieren worden gevoerd met vochtrijke bijproducten waardoor grondwaterverbruik als drinkwater voor de dieren minimaal zal zijn.

Waterbesparing is een aspect dat in Nederland in het preventiebeleid wordt meegenomen, zoals dat wordt uitgewerkt in de "Handreiking Wegen naar preventie bij bedrijven" (Infomil, 2005). De maatregelen die volgens de BREF IV tot BBT worden gerekend zijn al gangbaar in de Nederlandse veehouderijen en sluiten aan bij de uitgangspunten van het preventiebeleid.

Bij de milieuvergunning moet rekening worden gehouden met de mogelijkheden voor waterbesparing zoals genoemd in hoofdstuk 5.2.3 van de BREF, te weten:

1. het schoonmaken van stallen en materieel met een hoge druk reiniger na iedere productie cyclus. Het typische spoelwater komt terecht in het meststelsel en daarom is het belangrijk om een evenwicht te vinden tussen de zuiverheid en een zo laag mogelijk watergebruik;
2. het uitvoeren van een regelmatige kalibratie van de drinkwaterinstallatie om morsen te voorkomen;
3. het behouden van een registratie van het waterverbruik middels meters of de waterconsumptie;
4. het opsporen van en repareren van lekkages.

Ter beperking van de hoeveelheid leidingwater blijkt uit de vergunningaanvraag dat binnen de inrichting van Heideveld aanwezig zijn spoelstoppen op de toiletten, waterbesparende douchekoppen en doorstroombegrenzers op de kranen (zie tabblad H).

Voor de binnen de inrichting van Heideveld toegepaste drinksystemen (drinknippels in een trog of cup, een watertrog en bijnippels) is volgens de BREF onvoldoende informatie beschikbaar om te komen tot een BBT conclusie. De aanwezige drinkwatersystemen worden regelmatig gekalibreerd om verspilling te voorkomen.

Daarnaast wordt het afvalwater van de reiniging van de voerinstallatie weer opgenomen in de voorbereiding van de dieren. Verder blijkt uit de vergunningaanvraag (zie tabblad H) dat na iedere productiecyclus de stallen met hoge drukreinigers worden schoongemaakt. Voorafgaande hieraan worden de stallen droog voorgereinigd en ingeweekt. Daarnaast vindt er reiniging plaats van vrachtwagens indien dit noodzakelijk is in verband met veterinaire eisen.

Naast preventiemaatregelen worden ook good housekeeping maatregelen uitgevoerd, te weten: het registreren van het waterverbruik en het regelmatig controleren van de waterleidingen op lekkages.

De verdere beoordeling van het milieuaspect waterbesparing is meegenomen in onze overwegingen betreffende dat milieuaspect.

Beoordeling en toetsing Afvalwater

BBT voor de verwijdering van afvalwater moet individueel worden beoordeeld. Lozing van afvalwater vanuit huisvestingssystemen op het oppervlaktewater is milieuhygiënisch ongewenst. Voor andere lozingen vanuit de inrichting geldt de vergunningplicht op basis van de Waterwet, waarbij aangesloten kan worden bij de eisen uit het Lozingenbesluit open teelt en veehouderij. De verdere beoordeling van het milieuaspect afvalwater is meegenomen in onze overwegingen betreffende dit milieuaspect.

De inrichting van Heideveld voldoet hiermee aan de BBT voor afvalwater.

5) ENERGIE IN DE VARKENSHOUDERIJ

De BREF IV geeft een aantal energiebesparende maatregelen die onder BBT vallen. Conform de circulaire "Energie in de milieuvergunning" (VROM/EZ, 1999) en de "Handreiking Wegen naar preventie bij bedrijven" (InfoMil, 2005) wordt energiebesparing meegenomen bij vergunningverlening aan bedrijven die meer dan 25.000 m³ aardgas of 50.000 kWh elektriciteit verbruiken. De maatregelen genoemd in de BREF zijn nader uitgewerkt in het InfoMil-informatieblad E11 "Energiebesparing bij veehouderijen".

Beoordeling en toetsing

De energiebesparende maatregelen die tot BBT gerekend worden in de BREF, krijgen voldoende aandacht als bij de milieuvergunning rekening wordt gehouden met het InfoMil informatieblad E11 "Energiebesparing bij veehouderijen". De verdere beoordeling van het milieuaspect energie is meegenomen in onze overwegingen betreffende dit milieuaspect.

De inrichting van Heideveld voldoet hiermee aan de BBT voor energie.

6) OPSLAG VAN VARKENSMEST

De BREF IV geeft een aantal aanbevelingen voor opslag van vaste en vloeibare mest. Voor opslag van vloeibare varkensmest geldt voor de meeste bassins het Besluit mestbassins milieubeheer, waarin de meeste aanbevelingen al zijn opgenomen. Voor bassins die niet onder het Besluit vallen vanwege hun oppervlakte, grootte of de afstand tot een voor geur gevoelig object dient het bevoegd gezag bij de milieuvergunning rekening te houden met de aanbevelingen uit de BREF IV.

Opslag van vaste varkensmest wordt geregeld in de milieuvergunning. Het bevoegd gezag kan de aanbevelingen in de BREF IV overnemen in de milieuvergunning. Naast de opslagvoorziening komt in de BREF IV ook de capaciteit van de mestopslag aan de orde. In de BREF IV wordt ten aanzien van varkensmest de opslagcapaciteit als BBT beschouwd, indien deze capaciteit voldoende is om de tijd te overbruggen dat de mest niet mag worden uitgereden of tot het moment dat de mest verder kan worden verwerkt. In Nederland is de opslagcapaciteit van mest voldoende geregeld in het Uitvoeringsbesluit Meststoffenwet. Bij de milieuvergunning behoeft daarom aan dit BBT-aspect geen aandacht meer te worden besteed.

Beoordeling en toetsing

Uit de aanvraag blijkt dat de opslagen (mestkelders- en silo's) voor drijfmest zijn uitgevoerd overeenkomstig de eisen uit het Besluit mestbassins milieubeheer. Het voldoen aan het Besluit mestbassins milieubeheer betekent toepassing van BBT voor de opslag van vloeibare mest. Voor de opslag van digestaat, dunne fractie en vloeibare concentraten, vallen formeel niet onder de eisen van het Besluit mestbassins milieubeheer, wordt aangesloten bij de eisen uit het Besluit mestbassins milieubeheer. De opslag van vaste stapelbare mest vindt in pandig plaats op een vloeistofdichte vloer. De capaciteit van de mestopslag is voldoende geregeld in het Uitvoeringsbesluit Meststoffenwet en behoeft daarom bij de milieuvergunning geen aandacht meer.

De inrichting van Heideveld voldoet hiermee aan de BBT voor mestopslag.

7) BEHANDELING VAN VARKENSMEST OP BEDRIJFSNIVEAU

Technieken voor behandeling van mest op bedrijfsniveau zijn volgens de BREF alleen voorwaardelijk BBT. De BREF verstaat onder mestbehandeling onder andere scheiding, biologische behandeling, compostering en droging. Het initiatief om mest op bedrijfsniveau te behandelen ligt bij de veehouder. Eisen aan mestverwerking worden gesteld in de "Handreiking (co-)vergisting van mest".

Beoordeling en toetsing

Binnen de inrichting van Heideveld is alléén sprake van een veehouderij zonder de verdere behandeling van varkensmest op bedrijfsniveau. Voor verdere be- en verwerking van de varkensmest wordt deze in eerste instantie met vrachtwagens getransporteerd naar de Bio Energie Centrale (BEC) binnen de inrichting van Kuijpers Onroerend Goed BV gelegen aan de Witveldweg 35 te Grubbenvorst. Inmiddels is bekend geworden dat het ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie ermee instemd om mesttransport per pijpleiding onder voorwaarden mogelijk te maken, door dit per 1 oktober 2011 in de Uitvoeringsregeling Meststoffenwet op te nemen.

8) HET UITRIJDEN VAN PLUIMVEE- EN VARKENSMEST

De BREF bevat technieken om belasting van het milieu bij het uitrijden van mest te voorkomen. In Nederland zijn de regels voor het uitrijden van mest opgenomen in het Besluit gebruik meststoffen op grond van de Wet bodembescherming. Door deze regels is de toepassing van BBT volgens de BREF gewaarborgd.

Beoordeling en toetsing

Het Besluit gebruik meststoffen is voldoende om toepassing van BBT bij het uitrijden van mest te waarborgen. Bij de milieuvergunning hoeft aan dit aspect geen aandacht te worden besteed. De mest van Heideveld zal niet worden uitgereden, maar wordt getransporteerd en be- en verwerkt in de BEC (zie punt 7).

5.4.3. Toetsing BREF Op- en overslag bulk (BREF ESB)

Deze BREF is van toepassing op de opslag, het transport en de verlading van vloeistoffen, vloeibare gassen en vaste stoffen. Deze BREF handelt over emissies naar lucht, bodem en water, maar de meeste aandacht wordt besteed aan het milieucompartiment lucht. De informatie over luchtmissies uit de opslag en verlading/transport van vaste stoffen is toegespitst op stof.

Voor elke opslagmethode en voor elk transport- en verladingsproces wordt een lijst gegeven van de relevante operationele activiteiten, zoals vullen, ledigen, ontluichten, schoonmaken, aftappen, aankoppelen/loskoppelen en de mogelijke gebeurtenissen/incidenten, zoals overvulling en lekkage, waarbij emissies kunnen optreden. Dit vormt de basis voor de beschrijving van de potentiële emissies per methode en activiteit. Vooral de potentiële emissiebronnen van opslagmethoden en transport- en verladingsprocessen worden geselecteerd voor verdere analyse aan de hand van een risicomatrix. Hierbij wordt voor vloeistoffen en vloeibare gassen een scoresysteem toegepast waarbij de emissies worden berekend door voor elke opslagmethode en elke transport- en verladingsactiviteit de emissiefrequentie te vermenigvuldigen met het emissievolume. Alle potentiële emissiebronnen met een score van 3 of meer worden als relevant beschouwd. Daarom worden in hoofdstuk 4A "Technieken in overweging te nemen als BBT", emissiebeheersingmaatregelen (ECM) besproken om de potentiële emissies uit deze bronnen te voorkomen of verminderen.

Voor vaste stoffen wordt ingegaan op verschillende soorten opslag zoals open opslag (een belangrijke potentiële emissiebron van stof), opslag in zakken en bulkzakken, opslag in silo's en bunkers en opslag van verpakte gevaarlijke vaste stoffen. Verder wordt ingegaan op de handling van vaste stoffen hetgeen in vergelijking met de opslag een potentieel groter bron van stof is. Hierbij speelt ook de stofklasse-indeling van de vaste stof een belangrijke rol.

De BBT gaan in op een breed scala van technische en organisatorische maatregelen die eveneens geregeld zijn in een aantal als BBT aangewezen Nederlandse documenten zoals meerdere PGS-richtlijnen en de NeR.

Beoordeling en toetsing

Binnen de inrichting van Heideveld hebben alle opslagen van vloeibare stoffen een score van minder dan 3 en zijn daarmee als niet relevant te beschouwen. Alle vaste stoffen worden in pandig opgeslagen in silo's en bunkers of gesloten emballage. Bewerkingen vinden uitsluitend in pandig plaats. Binnen de inrichting bevinden zich geen open opslagen, waardoor van stofemissies buiten de inrichting geen sprake is.

Aan deze vergunning zijn bovendien overeenkomstig de NeR voor de opslag, verlading en transport voorschriften opgenomen om stofoverlast te voorkomen. De aangevraagde activiteiten met de in dit besluit opgenomen voorschriften zijn in overeenstemming met de in de BREF genoemde best beschikbare technieken.

5.5. Afvalstoffen

5.5.1. Algemeen

Onderdeel van het begrip "bescherming van het milieu" is de zorg voor het doelmatig beheer van afvalstoffen. In artikel 1.1 Wm is aangegeven wat moet worden verstaan onder het doelmatig beheer van afvalstoffen. Op grond hiervan moeten wij rekening houden met het geldende afvalbeheersplan dan wel het bepaalde in de artikelen 10.4 en 10.5 van de Wm (artikel 10.14 van de Wm). In het bedoelde afvalbeheersplan (het Landelijk Afvalbeheersplan 2009-2021, hierna aangeduid als het LAP) is het afvalstoffenbeleid neergelegd.

5.5.1.1 Primaire ontdoeners van afvalstoffen

Preventie

Preventie van afval is een van de hoofddoelstellingen van het afvalstoffenbeleid. In hoofdstuk 13 van het LAP is het beleid hiervoor uitgewerkt. Daarnaast geldt de handreiking en het bijbehorende werkboek 'Wegen naar preventie bij bedrijven' (Infomil 2005 en 2006). Uitgangspunt voor alle bedrijven is dat het ontstaan van afval zoveel mogelijk moet worden voorkomen of beperkt.

In de handreiking is aangegeven wanneer afvalpreventie relevant is bij bedrijven. De relevantie wordt uitgedrukt in ondergrenzen. Deze waarden zijn zodanig gekozen dat bij overschrijding in het algemeen wordt verwacht dat preventiemaatregelen een bijdrage leveren aan het beperken van de nadelige gevolgen voor het milieu. Uit de handreiking volgt dat de ondergrenzen voor afvalpreventie bepaald zijn op 25 ton/jaar bedrijfsafval of 2,5 ton/jaar gevaarlijk afval.

Beoordeling en toetsing

Op basis van de gegevens uit de vergunningaanvraag (zie tabblad B) blijkt dat de gehanteerde drempelwaarden voor het uit eigen bedrijfsactiviteiten vrijkomende bedrijfsafval en gevaarlijk afval niet worden overschreden. Hieruit volgt dat in de vergunning verder geen aandacht hoeft te worden besteed aan de preventie van afvalstoffen.

Afvalscheiding

In hoofdstuk 14 van het LAP 2 is het beleid uitgewerkt voor afvalscheiding. Uitgangspunt is dat bedrijven verplicht zijn alle afvalstoffen te scheiden, gescheiden te houden en gescheiden af te geven, tenzij dat redelijkerwijs niet van hen kan worden gevergd.

Op welke wijze invulling kan worden gegeven aan afvalscheiding is beschreven in de Handreiking en het bijbehorende Werkboek "Wegen naar preventie bij bedrijven" (Infomil 2005 en 2006). Uit deze documenten blijkt allereerst dat afvalcomponenten gevaarlijk afval, asbest, papier en karton en elektrische en elektronische apparatuur sowieso moeten worden gescheiden en gescheiden moeten worden gehouden, dit ongeacht de hoeveelheid en de bedrijfssituatie.

Voor de overige afvalcomponenten is een ondergrens aangegeven, gedefinieerd als de maximale herbruikbare hoeveelheid die zich per week in het restafval mag bevinden. Daarbij wordt benadrukt dat het richtlijnen betreft. Zo kan het zijn dat ook bij kleinere hoeveelheden scheiding redelijk is. Redenen hiervoor kunnen zijn dat de afvalstroom geconcentreerd vrijkomt en eenvoudig te scheiden en gescheiden af te voeren is. Daarnaast kan het zo zijn dat het ook bij hogere hoeveelheden niet redelijk is om afvalscheiding te verlangen, vanwege te hoge meerkosten of andere belemmeringen die scheiding onmogelijk maken. De meerkosten zijn te hoog als de kosten per ton voor de gescheiden inzameling en verwerking meer dan € 45,- hoger liggen dan de kosten voor niet gescheiden inzameling en verwerking.

Voor die afvalstromen waarbij de hoeveelheid in het restafval lager is dan de drempelwaarde dient gekeken te worden of de afvalstroom geconcentreerd vrijkomt en of scheiding eenvoudig realiseerbaar is. In dat geval wordt de afvalstroom op dezelfde manier behandeld als de afvalstromen waarbij de hoeveelheid in het restafval hoger is dan de richtlijn. Is dat niet het geval (en het bedrijf kan dat desgewenst ook aantonen), dan hoeft voor desbetreffende afvalstromen geen actie ondernomen te worden.

Beoordeling en toetsing

Gelet op het gestelde in de Handreiking is in de vergunning een voorschrift opgenomen dat (klein) gevaarlijk afval, papier/ karton, metaal, glas, kunststoffen en gemengd bedrijfsafval altijd gescheiden moeten worden ingezameld en worden afgevoerd. Daarnaast is een voorschrift opgenomen dat de vergunninghoudster verplicht om voor deze gescheiden ingezamelde afvalstromen een structuur van inzamelmiddelen in te richten. Verder is op basis van de informatie in de aanvraag niet op te maken welke hoeveelheden herbruikbare afvalstromen aanwezig zijn in het gemengde bedrijfsafval en in hoeverre deze hoeveelheden de in de Handreiking genoemde drempelwaarden voor afscheiding onder- of overschrijden. Echter aangezien men reeds de bovenstaande belangrijkste afvalstromen gescheiden inzamelt, is de hoeveelheid gemengd bedrijfsafval zo gering (2.000 kg per jaar) dat verondersteld mag worden dat de in de Handreiking genoemde richtlijnen niet worden overschreden. Hiermee rekeninghoudende vinden wij het dan ook niet redelijk om in de vergunningvoorschriften een onderzoek op te nemen naar afvalscheiding.

5.5.1.2 Afvalverwerkende bedrijven

Het doelmatig beheer van afvalstoffen wordt getoetst op basis van het LAP. De doelstellingen van het LAP geven invulling aan de voorkeursvolgorde voor afvalbeheer zoals die in artikel 10.4 van de Wrm is opgenomen en als volgt is samen te vatten:

- het stimuleren van preventie van afvalstoffen;
- het stimuleren van hergebruik/nuttige toepassing van afvalstoffen door het promoten van afvalscheiding aan de bron en nascheiden van afvalstromen. Afvalscheiding maakt producthergebruik en materiaalhergebruik (nuttige toepassing) mogelijk en beperkt de hoeveelheid te storten of in een afvalverbrandingsinstallatie (AVI) te verbranden afvalstoffen;
- het optimaal benutten van de energie-inhoud van afval dat niet kan worden hergebruikt (nuttig toepassen als brandstof);
- het verwijderen van afvalstoffen door verbranding;
- het verwijderen van afvalstoffen door storten.

Bij de vaststelling van het LAP is ook rekening gehouden met de in artikel 10.5 van de Wm vermelde aspecten van doelmatig afvalbeheer. Bijlage 4 bij het LAP bevat een invulling van het beleid voor specifieke afvalstoffen. De minimumstandaard geeft de meest laagwaardige wijze van be- en verwerking van de betreffende afvalstoffen, waarvoor nog vergunning verleend mag worden. Als de minimumstandaard bestaat uit verschillende be- en verwerkingshandelingen bij diverse inrichtingen kan voor de afzonderlijke bewerkingsstappen een Wm-vergunning worden verleend.

OP- EN OVERSLAAN

In hoofdstuk 17 van het LAP 2 is het beleid uitgewerkt met betrekking tot het overslaan en opslaan van afvalstoffen. Hieruit volgt dat voor het uitsluitend opslaan van afvalstoffen (opslaan als zelfstandige activiteit) in beginsel een Wm-vergunning wordt afgegeven behalve voor de opslag van afvalmunitie, vuurwerkafval, overig explosief afval en dierlijke bijproducten. Wel dient het bedrijf te beschikken over de benodigde voorzieningen en moet in de vergunning een termijn worden opgenomen voor de duur van het opslaan.

Ingevolge het Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen wordt de opslag van afvalstoffen voorafgaand aan verwijdering gezien als storten indien de tijdsduur van 1 jaar wordt overschreden. Indien de opslag voorafgaat aan nuttige toepassing van de afvalstoffen is deze termijn drie jaar. Voor het uitsluitend opslaan van de hierboven genoemde afvalstromen kan vergunning worden verleend. Aangezien binnen de inrichting van Heideveld in de brijvoerkeuken alleen sprake is van het opslaan van afvalstoffen voorafgaande aan de nuttige toepassing hebben wij in de vergunning een voorschrift opgenomen waarin een maximale opslagtermijn van 3 jaar is vastgelegd.

BE-/VERWERKING VAN AFVALSTOFFEN

Volgens de gegevens uit de vergunningaanvraag (zie tabblad P) blijkt dat in de door Heideveld aangevraagde brijvoerkeuken bijproducten worden geaccepteerd en be- en verwerkt die in de zin van artikel 1.1 van de Wet milieubeheer als een afvalstof moeten worden aangemerkt.

Per jaar worden voor de productie van veevoeders 34.227 ton aan bijproducten aangevoerd die moeten worden aangemerkt als een afvalstof. De maximale opslagcapaciteit bedraagt 1.080 m³ vochtrijke bijproducten en 1.276 m³ droge producten.

De ten behoeve van de brijvoerkeuken te accepteren afvalstoffen valt onder het volgende sectorplan van het LAP:

1. sectorplan 3 (procesafhankelijk industrieel afval),
o.a. reststromen uit de voeding- en genotmiddelenindustrie;

Dit sectorplan heeft betrekking op procesafhankelijk industrieel afval, voorzover dat afval niet valt onder een van de andere sectorplannen. Procesafhankelijke industriële afvalstoffen zijn zowel gevaarlijke als niet-gevaarlijke afvalstoffen die vrijkomen bij industriële (productie)processen. De afvalstoffen zijn divers van samenstelling en omvang

Minimumstandaard

De minimumstandaard voor het be- en verwerken van procesafhankelijk industrieel afval is nuttige toepassing, tenzij nuttige toepassing niet mogelijk is op grond van de aard of samenstelling van de afvalstof of de meerkosten van nuttige toepassing substantieel hoger liggen dan de kosten voor verwijdering van de afvalstof.

Voor afvalstoffen met een volumieke massa van 1.100 kg/m^3 of minder wordt onder substantiële meerkosten verstaan "meer dan 150% van het verbrandingstarief in Nederland". In dergelijke gevallen is de minimumstandaard verbranden als vorm van verwijdering.

Voor afvalstoffen met een volumieke massa van meer dan 1.100 kg/m^3 wordt onder substantiële meerkosten verstaan "meer dan 150% van het tarief van storten in Nederland, inclusief stortbelasting". In dergelijke gevallen is de minimumstandaard storten op een daarvoor geschikte stortplaats.

Beoordeling en toetsing

Gelet op het feit dat de door Heideveld aangevraagde activiteiten in de brijvoerkeuken niet in strijd zijn met de in het LAP geformuleerde algemene afvalstoffenbeleid en minimumstandaard kunnen deze activiteiten als doelmatig worden aangemerkt.

MENGEN VAN AFVALSTOFFEN

Afvalstoffen moeten met het oog op hergebruik en nuttige toepassing over het algemeen na het ontstaan zoveel mogelijk gescheiden worden gehouden van andere afvalstoffen. Verder is het ongewenst dat in afval gecumuleerde milieugevaarlijke stoffen door wegmenging ongecontroleerd in het milieu verspreid raken. Onder bepaalde condities kunnen verschillende afvalstromen echter net zo goed of soms zelfs beter samengesteld worden verwerkt. In hoofdstuk 18 van het LAP 2 is het beleid uitgewerkt met betrekking tot mengen. In dit hoofdstuk wordt aangegeven onder welke condities mengen al dan niet is toegestaan.

Mengen

Onder mengen wordt verstaan het samenvoegen van qua aard, samenstelling of concentraties niet met elkaar vergelijkbare (verschillende) afvalstoffen. Ook het samenvoegen van afvalstoffen met niet-afvalstoffen wordt beschouwd als een vorm van mengen.

Opbulken

Onder opbulken wordt verstaan het samenvoegen van afvalstoffen die qua aard, samenstelling en concentraties wel vergelijkbaar zijn.

Basisuitgangspunten mengen

In §18.2 van het LAP2 zijn de algemene uitgangspunten met betrekking tot het mengen van afvalstoffen weergegeven. Daarbij zegt §18.2.1 dat het mengen niet is toegestaan tenzij dat expliciet en gespecificeerd is aangevraagd en vastgelegd in de vergunning. In §18.2.2 zijn de algemene uitgangspunten bij vergunningverlening weergegeven. Het vergunnen van menghandelingen vraagt maatwerk per vergunning, op grond van een aanvraag waarin expliciet is beschreven welke afvalstoffen met welk doel worden gemengd. Er dient in ieder geval zeker te worden gesteld dat het mengen geen nadelige consequenties heeft voor het milieu en de volksgezondheid. Er gelden de volgende uitgangspunten:

1. Er moet worden voorkomen dat mengen ertoe leidt dat een van de te mengen afvalstoffen niet conform de minimumstandaard voor die afvalstroom wordt verwerkt;
2. Er moet worden voorkomen dat het mengen van afvalstoffen leidt tot belasting van het milieu door diffuse verspreiding van specifieke milieugevaarlijke stoffen waarvoor op grond van internationale regelgeving (vergaande) beperkingen gelden.

Naast deze twee basisuitgangspunten dient op het niveau van de inrichting te worden beoordeeld of er negatieve consequenties zijn voor milieu en gezondheid. Zo moet de menghandeling worden uitgevoerd volgens de Best Beschikbare Technieken (BBT). Ook dient te worden beoordeeld of de menghandeling van invloed is op de emissie-eisen voor de inrichting. Verder moet worden voorkomen dat mengen andersoortige risico's met zich meebrengt voor de mens en zijn omgeving. Daarbij kan worden gedacht aan sterk met elkaar reagerende of ontplofbare stoffen. Dit veiligheidsaspect is geregeld in specifieke veiligheid- en arbo-gerelateerde regelgeving.

Specifieke uitgangspunten mengen

In §18.3 van het LAP zijn de specifieke uitgangspunten met betrekking tot het mengen van afvalstoffen weergegeven. De algemene uitgangspunten van het mengbeleid kunnen in de sectorplannen voor specifieke afvalstromen nader zijn ingevuld. Het specifieke beleid gaat boven het algemene beleid. Daarnaast worden hieronder aanvullende kaders gegeven voor enkele specifieke verwerkingsroutes en toepassingen. Deze kaders zijn voor een deel gebaseerd op beleid of regelgeving buiten het afvalstoffenbeleid. Zo is in §18.3.4 van het LAP voor het mengen van meststoffen het specifieke beleid geformuleerd. Daarbij is aangegeven dat het Uitvoeringsbesluit meststoffenwet bepaalt dat meststoffen niet met afvalstoffen mogen worden gemengd en dat ze (met uitzondering van zuiveringsslib en compost) ook niet (deels) uit afvalstoffen of reststoffen mogen worden geproduceerd.

Toetsing en beoordeling

Binnen de inrichting van Heideveld is in de brijvoerkeuken zowel sprake van het samenvoegen van vergelijkbare (opbulken) als niet met elkaar vergelijkbare afvalstoffen als het samenvoegen van afvalstoffen met niet-afvalstoffen (mengen).

De in de brijvoerkeuken uitgevoerde menghandelingen zijn niet in strijd met de in het LAP geformuleerde uitgangspunten en daarom kunnen deze activiteiten als doelmatig worden aangemerkt. Daarnaast wordt als gevolg van deze menghandelingen de afzonderlijke afvalstoffen niet laagwaardiger dan de minimumstandaard verwerkt.

AV-BELEID EN AO/IC

In het LAP is aangegeven dat een inrichting die afvalstoffen accepteert over een adequaat acceptatie- en verwerkingsbeleid (AV-beleid) en een systeem voor administratieve organisatie en interne controle (AO/IC) moet beschikken. In het AV-beleid moet zijn aangegeven op welke wijze binnen de inrichting acceptatie en verwerking van afvalstoffen plaatsvinden. Onder administratieve organisatie (AO) wordt verstaan het complex van organisatorische maatregelen gericht op de informatieverzorging ten behoeve van het besturen en doen functioneren van een organisatie en voor het afleggen van verantwoordingen. Onder interne controle (IC) wordt verstaan het toetsen van resultaten aan normen door of namens de leiding ten behoeve van de leiding. Via de AO/IC dient een betrouwbare informatie naar het management en derden (vergunningverleners en toezichthouders) te zijn gewaarborgd. Met betrouwbaar wordt bedoeld een juiste, tijdige en volledige informatieverzorging die tevens controleerbaar is.

De leidraden AV-beleid en AO/IC waarnaar wordt verwezen in hoofdstuk 16 van het LAP zijn alleen van toepassing op vergunningaanvragen voor categorie 28.4 en 28.5 (bijlage 1 van het lvb) inrichtingen, met uitzondering van aanvragen die betrekking hebben op:

- a. inrichtingen die op grond van het gestelde in categorie 28.7, 28.8 en 28.9 bijlage 1 van het lvb voor de toepassing van onderdeel 28.4 buiten beschouwing blijven;
- b. inrichtingen voor het bewerken, verwerken of vernietigen van autowrakken. De leidraad wordt daarvoor niet nodig geacht gezien de bestaande bepalingen in het Besluit beheer autowrakken;
- c. stortplaatsen. Voor deze inrichtingen gelden de bepalingen uit het Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen en niet de leidraad AV. De leidraad AO/IC is wel van toepassing;
- d. inrichtingen waarvoor algemene regels gelden op grond van artikel 8.40 Wet milieubeheer.

Toetsing en beoordeling

Bij de beoordeling van het in de vergunningaanvraag (zie tabblad P) toegevoegde acceptatie- en verwerkingsbeleid (A&V-beleid) en Administratieve Organisatie en Interne Controle (AO/IC) hebben wij er rekening mee gehouden dat bij Heideveld sprake is van een tot de veehouderij behorende brijvoerkeuken. Alhoewel Heideveld valt onder categorie 28.4 van het lvb vinden wij Heideveld niet kan worden gerekend tot de groep van milieuhygiënisch risicovolle afvalstoffenbedrijven. In de praktijk komt dit erop neer dat alle te accepteren plantaardige bijproducten (afvalstoffen) onder "GMP-waarden" worden aangeleverd en daardoor min of meer zondermeer in de brijvoerkeuken worden verwerkt tot brijvoer.

Hiermee rekeninghoudende vinden wij dat met het in de vergunningaanvraag (zie tabblad P) toegevoegde A&V-beleid en AO/IC voldoende invulling is gegeven aan de randvoorwaarden zoals die in het LAP zijn beschreven.

REGISTRATIE

De aanvraagster verkrijgt met deze vergunning de mogelijkheid om afvalstoffen van buiten de inrichting te ontvangen. Dergelijke inrichtingen vallen onder het Besluit melden bedrijfsafvalstoffen en gevaarlijke afvalstoffen. Voor een effectieve handhaving van het afvalbeheer is het van belang om naast de meldingsverplichtingen tevens registratieverplichtingen op te nemen (Wm 8.14). In deze vergunning zijn dan ook voorschriften voor de registratie van o.a. de aangevoerde, de afgevoerde en de geweigerde (afval-)stoffen opgenomen. Meer informatie over het melden en registreren van afvalstoffen is te vinden bij het Landelijk meldpunt afvalstoffen.

5.5.1.3 De Europese afvalstoffenlijst (EURAL)

De Europese afvalstoffenlijst (Eural) bepaalt het onderscheid tussen gevaarlijk en niet gevaarlijk afval. De Eural kent een indeling in twintig hoofdstukken met hierin onderverdeeld subhoofdstukken waarin de verschillende soorten afvalstoffen worden ingedeeld en benoemd middels een code van zes cijfers. Daarbij wordt per afvalstof (met een *) aangegeven of de stof als gevaarlijk of als niet-gevaarlijk is ingedeeld terwijl sommige afvalstoffen (met "c" voor complementair) eerst op gevaarlijke stoffen onderzocht dienen te worden. Deze kunnen zowel gevaarlijk als niet-gevaarlijk zijn. De Regeling Europese afvalstoffenlijst bepaalt de methodiek daartoe.

Beoordeling en toetsing

In de vergunningaanvraag (zie tabblad P) is aangegeven dat ten behoeve van de brijvoerkeuken alleen bijproducten worden geaccepteerd die vallen onder de groep plantaardige reststromen (o.a. tarwezetmeel 'C*Cerena', aardappelstoomschillen, bondaborstel, bierborstelmix en frietmix). Echter naar onze mening kan er ook sprake zijn van bijproducten van dierlijke oorsprong.

Naar onze mening komen een aantal van in de vergunningaanvraag opgenomen Euralcodes (zie tabblad P) niet overeen met de daadwerkelijk binnen de inrichting van Heideveld ten behoeve van de brijvoerkeuken te accepteren afvalstoffen, te weten:

Euralcode	Afvalstoffen
02	AFVAL VAN LANDBOUW, TUINBOUW, AQUACULTUUR, BOSBOUW, JACHT EN VISSERIJ EN DE VOEDINGSBEREIDING EN –VERWERKING
02 01	Afval van landbouw, tuinbouw, aquacultuur, bosbouw, jacht en visserij
02 01 01	Slib van wassen en schoonmaken
02 02	Afval van de bereiding en verwerking van vlees, vis en ander voedsel van dierlijke oorsprong
02 02 01	Slib van wassen en schoonmaken
02 02 03	Voor consumptie ongeschikt materiaal

Euralcode	Afvalstoffen
02 03	Afval van de bereiding en verwerking van fruit, groente, granen, spijsolie, cacao, koffie, thee en tabak, de productie van conserven, de productie van gist en gistextract en de bereiding en fermentatie van melasse
02 03 01	Slib van wassen, schoonmaken, pellen, centrifugeren en scheiden.
02 03 05	Slib van afvalwaterbehandeling ter plaatse.
02 04	Afval van de suikerverwerking
02 04 03	Slib van afvalwaterbehandeling ter plaatse

De binnen de inrichting van Heideveld ten behoeve van de brijvoerkeuken te accepteren afvalstoffen dienen nar onze mening op basis van de Eural als volgt te worden benoemd:

Euralcode	Afvalstoffen
02	AFVAL VAN LANDBOUW, TUINBOUW, AQUACULTUUR, BOSBOUW, JACHT EN VISSERIJ EN DE VOEDINGSBEREIDING EN –VERWERKING
02 01	Afval van landbouw, tuinbouw, aquacultuur, bosbouw, jacht en visserij
02 01 03	Afval van plantaardige weefsels Fritamix, nevenproduct verwerking aardappelen en frites Rijstzetmeel, nevenproduct winning zetmeel uit rijst. Beuko-Energie, nevenproduct van de verwerking van aardappelen en frites Beuko-Puree, nevenproduct van verwerking aardappelen Beuko-star, nevenproduct van verwerking aardappelen Beuko-Eiwit, nevenstroom bij winning zetmeel uit mais. Corngold, nevenproduct winning zetmeel uit mais Aardappelpersvezels, nevenproduct bij verwerking aardappelen Aardappelstoomschillen, nevenproduct dat vrij komt bij het stomen van aardappelen. Hedicorn, ingekulde CCM + tarwezetmeel Soyfeed is een 100% plantaardig bijproduct. Het komt vrij bij de verwerking van sojabonen
02 01 99	Niet elders genoemd afval TOP-flavours, co-product van het destillatieproces waarbij uit uien smaakstoffen worden geproduceerd. Hedimol, nevenproduct bij winning smaakstoffen uit oliehoudende zaden.
02 02	Afval van de bereiding en verwerking van vlees, vis en ander voedsel van dierlijke oorsprong
02 02 02	Afval van dierlijke weefsels Vismeel (gemalen en gedroogde haringen en sardines)
02 02 03	Voor consumptie ongeschikt materiaal
02 02 99	Niet elders genoemd afval Eimix geel is een hoogwaardig product afkomstig van de eiverwerkende industrie Eimix rose. Idem Eimix bruin, idem
02 03	Afval van de bereiding en verwerking van fruit, groente, granen, spijsolie, cacao, koffie, thee en tabak, de productie van conserven, de productie van gist en gistextract en de bereiding en fermentatie van melasse
02 03 04	Voor consumptie of verwerking ongeschikt materiaal Tarwezetmeel, Beukoplus, winning tarwezetmeel uit tarwe Wortelstoomschillen komen vrij bij de verwerking van wortelen t.b.v. de conservenindustrie

Euralcode	Afvalstoffen
02 03 99	<p>Niet elders genoemd afval</p> <p>Erwten-eiwit, nevenstroom bij zetmeelwinning uit erwten Celpro, is een fermentatieproduct dan vrij komt bij de productie van gist Erwtencreme, nevenstroom bij winning zetmeel uit erwten Tarwezetmeel, nevenproduct bij de verwerking van tarwe Corami, nevenproduct bij winning zetmeel uit tarwe Protiwanze, ProtiSyr ontstaat bij de productie van bio-ethanol uit graan</p>
02 04	Afval van de suikerverwerking
02 04 99	<p>Niet elders genoemd afval</p> <p>Glucosesiroop, bijstroom raffinage glucose uit tarwezetmeel Glucose wordt gewonnen uit zuivere zetmeel dat door enzymen wordt omgezet in glucose Suikerwater, bij de productie van snoepgoed komen suikers vrij Perspulp</p>
02 05	Afval van de zuivelindustrie
02 05 01	<p>Voor consumptie ongeschikt materiaal</p> <p>Yoghurt-vla, restpartijen yoghurt en vla die na productie uit de leidingen worden gespoeld. Zuivelretourpap is een product dat vrijkomt in de zuivelindustrie. Het is een combinatie van karnemelk, pap, yoghurt, dessert, ijs, chocoladerestanten, vruchtenafval, wei, permeaat en boterserum Kaasschaafsel/brokken, een product dat vrijkomt bij het versnijden van kaas van levensmiddelenkwaliteit voor kleinverpakking</p>
02 05 99	<p>Niet elders genoemd afval</p> <p>Voerwei, nevenstroom bij de productie van kaas Kaaswei, nevenstroom bij de productie van kaas</p>
02 06	Afval van bakkerijen en banketindustrie
02 06 01	<p>Voor consumptie ongeschikt materiaal</p> <p>Robiscopellets, nevenproduct van bakkerijen Beukobrood, nevenproduct bakkerijen</p>
02 06 99	<p>Niet elders genoemd afval</p> <p>Broodmelange, Nijssen-Granico</p>
02 07	Afval van de producteie van alcoholische en niet alcoholische dranken (exclusief koffie, thee en cacao)
02 07 02	<p>Afval van de destillatie van alcoholische dranken</p> <p>Biergist 500, nevenstroom van de bereiding van bier Voerbier, nevenproduct bij bereiding bier, bierindustrie Alcomix, nevenproduct dat vrij komt bij de fermentatie alcohol uit tarwe</p>
02 07 04	<p>Voor consumptie ongeschikt materiaal</p> <p>Corami, fermentatie alcohol uit tarwe</p>
02 07 99	<p>Niet elders genoemd afval</p> <p>Alcohol reststroom, Vloeibaar nevenproduct dat vrijkomt tijdens de filtratieprocessen bij de productie van een zuiver alcohol-watermengsel</p> <p>Bierborstel, Bondabostel</p>

5.6. Afvalwater

De vernieuwing van de milieuregelgeving voor agrarische activiteiten is in volle gang. Het doel is om de regels na 2012 op te nemen in het Activiteitenbesluit. Tot die tijd hebben we nog te maken met de compartimentale regelgeving:

- voor lozen op en in de bodem het Lozingenbesluit bodembescherming (Lbb);
- voor lozen in het oppervlaktewater het Lozingenbesluit open teelt en veehouderij en het Besluit glastuinbouw;
- voor lozen in riolering het Besluit landbouw milieubeheer.

Het Lbb gaat uit van verbod tot lozen in de bodem en kent een weinig concreet ontheffingenregime om deze lozingen toch toe te staan. De circulaire agrarische afvalwaterstromen geeft richting hoe deze afvalwaterstromen het best verwijderd kunnen worden. Deze circulaire heeft echter geen formele status meer en is op bepaalde punten verouderd.

Op voorhand is niet altijd duidelijk op welke wijze en onder welke voorwaarden het afvalwater kan worden geloosd. Voor enkele veel voorkomende afvalwaterstromen biedt de Circulaire agrarische afvalwaterlozingen (CAA) een achtergronddocument. In de Circulaire inhoudende voorlopige richtlijnen voor het bevoegd gezag ten aanzien van agrarische afvalwaterlozingen (Staatscourant 1997, nr. 60) ingekort tot de Circulaire agrarische afvalwaterlozingen (CAA) worden aanbevelingen gegeven voor de beoordeling van de meest voorkomende agrarische afvalwaterstromen.

Per stroom wordt een voorkeursvolgorde van verwijdering gegeven: lozen op het riool, afvoeren per as, lozen op de mestkelder en/of uitrijden op het land, lozen op het oppervlaktewater of lozen in de bodem. Het hangt van de aard van het afvalwater af welke volgorde wordt gegeven. Hoewel de CAA formeel in 2003 is afgelopen, kan deze nog wel als achtergronddocument worden gebruikt bij het verlenen van een ontheffing op grond van het Lbb. De actualisatie van de CAA zal worden meegenomen in de modernisering van de milieu/omgevings-regelgeving en zal als apart document niet meer terugkomen.

Activiteiten en installaties die onder de IPPC-richtlijn vallen moeten volgens de richtlijn geregeld worden in een vergunning en kunnen niet geregeld worden met algemene regels, zoals het Activiteitenbesluit. Met name via artikel 6.7 van het Activiteitenbesluit zijn bepaalde algemene regels van toepassing op IPPC-inrichtingen, verder moet alles geregeld worden in de Wm/Wabo- of de watervergunning. Lozingen in de riolering, en dat betreft zowel lozingen op het vuilwaterriool als in schoonwaterstelsels, moeten altijd in de omgevingvergunning aan de orde komen. Dit wordt ook verplicht met de Instructie-regeling lozingsvoorschriften milieubeheer. Directe lozingen op het oppervlaktewater, alsmede lozingen rechtstreeks op een RWZI, zonder tussenkomst van een rioolstelsel, moeten geregeld worden in de watervergunning.

Het Lozingenbesluit bodembescherming is van toepassing op lozen in of op de bodem. In beginsel zijn deze lozingen verboden, maar op grond van dat besluit kan een ontheffing onder voorwaarden worden verleend. Deze ontheffing wordt vervolgens meegenomen in de omgevingsvergunning, voor 1 oktober 2010 in de Wm-vergunning, met hetzelfde bevoegd gezag.

Beoordeling en toetsing

Uit de vergunningaanvraag (zie tabblad B) blijkt dat binnen de inrichting van Heideveld de onderstaande (afval)waterstromen vrijkomen:

1. huishoudelijk afvalwater (o.a. toiletten en douches),
wordt geloosd op het gemeentelijk vuilwaterriool 'DWA';
2. afvalwater van de reiniging van de stallen en uitloopruimten,
geloosd op de mestkelder;
3. afvalwater van de reiniging van voertuigen veevervoer,
geloosd op de mestkelder;
4. afvalwater kadaverplaats,
geloosd op de mestkelder;
5. afvalwater reiniging voerinstallatie en brijvoerkeuken,
geloosd op de mestkelder;
6. terugspoelwater ontijzeringsinstallatie grondwater,
geloosd op de mestkelder;
7. niet verontreinigd hemelwater van de terreinen en daken,
wordt geïnfiltreerd in de bodem.

Lozen op de mestkelder

De CAA geeft voor enkele agrarische afvalwaterstromen de optie om deze in de mestkelder te brengen en vervolgens met de mest uit te rijden over het land. Voorbeelden zijn het was- en spoelwater van de melkinstallatie of het schrobwater van stallen, uitloopruimten en voertuigen bij varkenshouderijen. De CAA zegt niets over het huishoudelijk afvalwater dat vrijkomt in het agrarisch bedrijf. Het lozen van huishoudelijk afvalwater op een mestkelder komt in Nederland regelmatig voor.

Door Heideveld worden alleen afvalwaterstromen op de mestkelder geloosd waarbij in de CAA is aangegeven dat het op de mestkelder tot de mogelijkheden behoort.

Lozingen gemeentelijk vuilwaterriool (DWA)

Per 22 december 2009 is de Waterwet in werking getreden. Een van de gevolgen daarvan is dat de Wet verontreiniging oppervlaktewateren (Wvo) is komen te vervallen en de indirecte lozingen (= lozingen op openbaar vuilwaterriool) vanaf deze datum volledig worden geregeld in het kader van de Wet milieubeheer (Wm). De regels voor indirecte lozingen zijn daarom uitsluitend gebaseerd op de Wm en hebben mede betrekking op de bescherming van het oppervlaktewater en de communale rioolwaterzuiveringsinstallaties (verder: rwzi's). Met het in werking treden van de Waterwet zijn nog slechts provincies en gemeenten bevoegd gezag voor de indirecte lozingen. Wel beschikken de waterbeheerders over een bindend adviesrecht.

Omdat binnen de inrichting sprake is van een indirecte lozing hebben wij Waterschap Peel en Maasvallei om advies gevraagd. Op 23 september 2011 hebben wij het advies van het Waterschap ontvangen omtrent de indirecte lozing (zie paragraaf 4.4).

Verder zijn op grond van de Instructieregeling lozingsvoorschriften milieubeheer (verder: instructieregeling) voorschriften opgenomen inhoudende dat het op het openbaar riool te lozen bedrijfsafvalwater slechts in het openbaar riool mag worden gebracht, indien door de samenstelling, eigenschappen of hoeveelheid ervan:

1. de doelmatige werking niet wordt belemmerd van een openbaar riool, een zuiveringstechnisch werk, of de bij een zondanig openbaar riool of zuiveringstechnisch werk behorende apparatuur;
2. de verwerking niet wordt belemmerd van slib, verwijderd uit een openbaar riool of zuiveringstechnisch werk;
3. de nadelige gevolgen voor de kwaliteit van een oppervlaktewaterlichaam zoveel mogelijk wordt beperkt.

Ten behoeve van een effectieve handhaving zijn in deze beschikking de bovengenoemde voorschriften aangevuld met een aantal voorschriften met betrekking tot de aanwezigheid van een controleput en, ter bescherming van het openbaar riool, parameters die bepalend zijn voor de corrosieve eigenschappen van het afvalwater.

Lozingen van niet verontreinigd hemelwater op de bodem/oppervlaktewater

Binnen de inrichting ontstaat niet verontreinigd hemelwater (van daken, terreindelen waarop geen bodembedreigende activiteiten plaatsvinden). Dit afvalwater wordt op de bodem/oppervlaktewater geloosd. Hiervoor hoeven geen nadere eisen of voorschriften in de vergunning te worden opgenomen.

5.7. Waterbesparing

Op welke wijze invulling kan worden gegeven aan waterbesparing is beschreven in de Handreiking en het bijbehorende Werkboek "Wegen naar preventie bij bedrijven" opgesteld en uitgegeven door Informatiecentrum Milieuvergunningen (InfoMil). Uit deze documenten blijkt dat waterbesparing in ieder geval relevant is bij bedrijven met een waterverbruik van meer dan 5.000 m³ per jaar.

Beoordeling en toetsing

Allereerst verwijzen wij hier naar de toetsing aan de BREF IV en onze overwegingen daaromtrent (zie paragraaf 5.4.2).

In totaliteit bedraagt het leidingwaterverbruik ruim minder dan 5.000 m³ per jaar. Daarnaast wordt in de BREF IV de reductie van het waterverbruik van de dieren niet realistisch geacht. De dieren worden gevoerd met vochtrijke bijproducten waardoor grondwaterverbruik als drinkwater voor de dieren minimaal zal zijn. Hiermee rekeninghoudende en gelet op de binnen de inrichting van Heideveld uitgevoerde waterbesparingsmaatregelen achten wij het niet redelijk om in de vergunningvoorschriften een waterbesparingonderzoek op te nemen.

5.8. Bodem

5.8.1. Onderzoek nulsituatie van de bodem

In het kader van de Wet milieubeheervergunning dient de kwaliteit van de bodem van de inrichting te worden vastgelegd. Het doel van het bepalen van deze zogenaamde nulsituatie is het vastleggen van het referentieniveau van de feitelijke bodemkwaliteit (grond en grondwater).

Daarmee wordt een toetsingsgrondslag verkregen met het oog op toekomstige bodemverontreiniging. Ook bij een verwaarloosbaar bodemrisico is het verkrijgen van zo'n toetsingsgrondslag noodzakelijk om, middels een eindsituatiebodemonderzoek, te kunnen bepalen of er een bodemverontreiniging is opgetreden, ondanks de getroffen bodembeschermende voorzieningen en maatregelen.

Beoordeling en toetsing

Bij de vergunningaanvraag is geen nulsituatie bodemonderzoek toegevoegd. Hiermee rekeninghoudende hebben wij in de vergunning een voorschrift opgenomen om alsnog inzicht te geven in de kwaliteit van de bodem binnen de inrichting van Heideveld.

5.8.2. Bodembeschermende maatregelen en voorzieningen

Het preventieve bodembeschermingsbeleid is vastgelegd in de Nederlandse Richtlijn Bodembescherming bedrijfsmatige activiteiten (NRB). Uitgangspunt van dit beleid is dat de bodemrisico's van bedrijfsmatige activiteiten door doelmatige maatregelen en voorzieningen tot een verwaarloosbaar risico beperkt moeten worden (bodemrisicocategorie A). Alleen in bepaalde omstandigheden en onder bepaalde voorwaarden kan worden volstaan met een aanvaardbaar bodemrisico (bodemrisicocategorie A*).

In de NRB is een systematiek opgenomen waarmee het bodemrisico van de bedrijfsactiviteiten kan worden beoordeeld. Het bodemrisico is daarbij afhankelijk van de aanwezige bodembeschermende voorzieningen en de getroffen maatregelen. Combinaties van voorzieningen en maatregelen die leiden tot een verwaarloosbaar bodemrisico representeren de Best Beschikbare Technieken (BBT).

Beoordeling en toetsing

De in potentie bodembedreigende activiteiten zijn in de vergunningaanvraag (zie tabblad L) getoetst aan de systematiek van de NRB.

Uit de resultaten van de NRB-toets blijkt, dat diverse voorzieningen zijn getroffen om bodemverontreiniging te voorkomen. Alle activiteiten van het bedrijf, met uitzondering van de bestaande bedrijfsriolering, vallen in de bodemrisicocategorie A, en hebben een eindemissiescore van 1.

Zoals aangegeven in de NRB (zie o.a. A3 §3.3.5 en A5 §5.2.2) is het voor bestaande bedrijfsrioleringen niet mogelijk om te komen tot een verwaarloosbaar risico. Daarbij is aangegeven dat voor bestaande bedrijfsrioleringen met riolinspectie maximaal een aanvaardbaar bodemrisico (bodemrisicocategorie A⁺) kan worden gerealiseerd. Verder blijkt uit de NRB dat alleen nieuwe rioleringen, aangelegd overeenkomstig de CUR/PBV-Aanbeveling 51, met operationeel onderhoud in overeenstemming met CUR/PBV-Rapport 2001-3, overeenkomstig de CUR/PBV-Aanbeveling 44 kunnen worden geïnspecteerd.

Gelet op de binnen de inrichting van Heideveld aanwezige voorzieningen en de aan deze vergunning te verbinden voorschriften, waaronder inspectievoorschriften, faciliteiten en zorg van het personeel (morsingen worden onmiddellijk opgeruimd), bestaat er een verwaarloosbaar bodemrisico.

5.8.3. Beëindiging activiteiten

Om te kunnen controleren of de bedrijfsactiviteiten tot bodemverontreiniging hebben geleid dient na beëindiging van (een del van) de activiteiten de bodem van de inrichting opnieuw te worden onderzocht. Geconstateerde bodemverontreinigingen ten opzichte van de bodem nulsituatie moeten dan worden verwijderd. Hiertoe zijn voorschriften in de vergunning opgenomen. Een periodiek herhalingsonderzoek wordt niet nodig geacht.

5.9. Energie

Op welke wijze invulling kan worden gegeven aan energiebesparing is beschreven in de Circulaire "Energie in de milieuvergunning" uitgegeven door de ministeries van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer en Economische Zaken d.d. oktober 1999.

Uit dit document volgt dat als het energieverbruik meer is dan 50.000 kWh elektriciteit of 25.000 m³ aardgas (of aardgasequivalent) in elk geval aandacht moet worden besteed aan energiebesparing. De ondergrens van 25.000 m³ betreft het totaal aan aardgasequivalenten. Dit betekent dat de verbruiksgegevens van andere energiedragers (o.a. huisbrandolie, hout, butaan en propaan) moeten worden omgerekend naar aardgasequivalenten om deze vervolgens bij elkaar op te tellen. Ook het eventuele gebruik van biobrandstoffen moet in het totaalgebruik worden meegenomen.

Beoordeling en toetsing

Er kan onderscheid worden gemaakt tussen zeugen- en vleesvarkensbedrijven. In zeugenbedrijven vindt de opfok van biggen plaats. Een beperkt, geselecteerd aantal biggen gaat zorgen voor nakomelingen (opfokdieren), de rest wordt in vleesvarkenbedrijven afgemest. Binnen de inrichting van Heideveld is sprake van een gesloten bedrijf en vinden beide activiteiten binnen hetzelfde bedrijf plaats.

Het energieverbruik wordt met name bepaald door de klimaatbeheersing in de stallen. Binnen alle bedrijven geldt dat de klimaatomstandigheden in de stal moeten zijn afgestemd op de leeftijd of productiestadium van de varkens. Een varkensstal omvat verschillende afdelingen met elk hun eigen gewenste klimaatomstandigheden. Bij stallen met zeugen ligt de nadruk op stalverwarming. Voor ruimteverwarming wordt binnen de inrichting van Heideveld gebruik gemaakt van propaangestookte ketels. Bij plaatselijke verwarming wordt in de situatie van Heideveld gebruik gemaakt van stralingsverwarming. Vleesvarkens geven zelf meestal voldoende warmte aan de omgeving af, zodat de nadruk hier bij optimale ventilatie ligt. De stallen worden mechanisch geventileerd vanwege de mogelijkheid om zodoende de vereiste luchtverversing optimaal te kunnen regelen. Tussen de verschillende varkensbedrijven komen grote verschillen voor in energieverbruik. Deze verschillen worden veroorzaakt door verschillen in toegepaste klimaatbeheersingstechnieken, management en nevenactiviteiten (o.a. luchtwassers).

De inrichting van Heideveld is niet toegetreden tot een meerjarenafpraak (MJA). De binnen de inrichting gebruikte energiedragers zijn elektriciteit (installaties en verlichting) en propaan (verwarmingsdoeleinden). Volgens de gegevens in vergunningaanvraag (zie tabblad B) bedraagt het elektriciteitsverbruik 1.200.000 kWh per jaar en het propaanverbruik 175.000 liter per jaar.

Binnen de inrichting van Heideveld worden zonnecollectoren en een WKK geïnstalleerd (345 kW) voor de opwekking van elektriciteit en warmte.

Specifiek voor de sector veehouderijen is door Infomil het informatieblad E11 "Energiebesparing bij veehouderijen, herziene versie november 2004" uitgebracht. Dit informatieblad is gebaseerd op de bovenstaande Circulaire en biedt ondersteuning bij het opstellen van vergunningvoorschriften en is voor wat betreft de energiebesparingsmaatregelen vooral gericht op veehouderijen. De energiebesparende maatregelen die tot BBT gerekend worden in de BREF, krijgen voldoende aandacht als bij de vergunningverlening rekening wordt gehouden met het informatieblad E11. Om vast te stellen in hoeverre de stand der techniek (BBT) wordt toegepast is in het informatieblad een vragenlijst opgenomen. Wordt de stand der techniek (BBT niet toegepast dan kan vervolgens na worden gegaan of al dan niet wordt voldaan aan het toepassingscriterium.

Gezien het hoge energieverbruik is in de vergunningaanvraag (zie tabbladen B en M) een opsomming opgenomen van de toe te passen energiebesparingsmaatregelen. Uit deze gegevens blijkt dat ook gekeken is naar de in het informatieblad E11 genoemde besparingsmaatregelen ter vermindering van de toename van het elektriciteitsverbruik als gevolg van de plaatsing van de luchtwassers. De onderstaande in de oplegnotitie BREF IV genoemde maatregelen worden binnen de inrichting van Heideveld toegepast:

- VE2 Klimaatcomputer;
- VE3 Regeling met meetwaaier en smoorunit;
- VE4 Frequentieregeling;
- VE5 Centrale afzuiging;
- VE7 Ventilatiesysteem met ondergrondse luchtinlaat.

Hiermee rekeninghoudende vinden wij het niet noodzakelijk om een haalbaarheidstoets uit te voeren, zoals geadviseerd in de oplegnotitie BREF IV, naar de toepassing van energiebesparingsmaatregelen bij luchtwassers. Aangezien het elektriciteitsverbruik zo laag mogelijk wordt gehouden is dit aspect geen belemmering om een luchtwasser als gelijkwaardig aan BBT te beschouwen.

Verder blijkt uit de ingevulde vragenlijst dat niet alle energiebesparingsmaatregelen worden toegepast die in informatieblad E11 zijn genoemd als stand der techniek (BBT), te weten:

1. Natuurlijke daglichtintreding;
2. Aanwezigheidsdetectie verlichting;
3. Halveringsschakelaar of dimmer op biggenlamp;
4. (spouw)muurisolatie;
5. Hybride ventilatie;
6. Automatisch geregelde natuurlijke ventilatie;
7. Eigen CV-groep of -ketel voor afwijkende ruimten.

Als de in het informatieblad E11 genoemde energiebesparingsmaatregelen niet worden toegepast en wel wordt voldaan aan de in het informatieblad genoemde toepassingscriterium is andere informatie gewenst over de kosten en opbrengsten van de maatregel. In de aanvraag is nergens een toelichting gegeven op het al dan niet voldoen aan het toepassingscriterium danwel dat iets wordt gezegd over de kosten en opbrengsten van een maatregel.

Hiermee rekeninghoudende hebben wij in de vergunning een voorschrift opgenomen om alsnog uitwerking te geven waarom niet alle in informatieblad E11 genoemde energiebesparingsmaatregelen worden toegepast en wel wordt voldaan aan de in het informatieblad genoemde toepassingscriterium.

5.10. Externe veiligheid en brandveiligheid

5.10.1. Besluit risico's zware ongevallen 1999 (Brzo)

Met het in werking treden van het Besluit risico's zware ongevallen 1999 (Brzo) is de Europese Seveso II-richtlijn uit 1997 geïmplementeerd in de Nederlandse wetgeving. Het Brzo richt zich op het beheersen van zware ongevallen en heeft tot doel om het risico van (grote) ongevallen bij bedrijven zo klein mogelijk te maken. Dat gebeurt enerzijds door de kans dat dergelijke ongevallen plaatsvinden te verkleinen (proactie, preventie en preparatie) en anderzijds door de gevolgen van een eventueel ongeval voor mens en milieu te beperken (repressie).

In het Brzo worden voor diverse gevaarlijke stoffen en stofcategorieën een hoge en een lage drempelwaarde voor stofhoeveelheden genoemd. Als een bedrijf met zijn stofhoeveelheden de onderste drempel overschrijdt, dient het een kennisgeving in te dienen en te beschikken over een veiligheidsbeheerssysteem, een zogenaamd Preventie Beleid Zware Ongevallen (PBZO). Een dergelijk bedrijf wordt ook wel een PBZO-bedrijf genoemd. Bij overschrijding van de bovenste drempel is een bedrijf tevens verplicht een veiligheidsrapport (VR) te maken voor het bevoegd gezag. Zo'n bedrijf heet een VR-bedrijf.

Beoordeling en toetsing

Uit de vergunningaanvraag blijkt dat geen van de in bijlage 1 van het BRZO genoemde drempelwaarden voor de opslag van gevaarlijke stoffen worden overschreden, waardoor de eisen uit het BRZO niet van toepassing zijn.

5.10.2. Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi)

Dit besluit moet individuele en groepen burgers een basisbeschermingsniveau garanderen tegen een ongeval met gevaarlijke stoffen. Het besluit verplicht gemeenten en provincies rekening te houden met de externe veiligheid als ze een milieuvergunning verlenen of een bestemmingsplan maken. Het Bevi bevat veiligheidsnormen voor bedrijven met gevaarlijke stoffen die een risico vormen voor personen buiten het bedrijfsterrein. Bijvoorbeeld vlakbij chemische fabrieken, LPG-tankstations en spoorwegemplacementen waar goederentreinen met gevaarlijke stoffen rangeren. Deze risicovolle bedrijven staan soms dichtbij huizen, ziekenhuizen en scholen (zogenaamde kwetsbare objecten) of in de buurt van winkels, horecagelegenheden, sporthallen of sportterreinen (beperkt kwetsbare objecten). Dat kan gevaar opleveren voor de mensen die daar wonen, werken, verblijven of recreëren. Het Bevi bevat de regelgeving om risico's te beperken.

Dit betekent bijvoorbeeld dat bedrijven maatregelen moeten nemen of dat provincies of gemeenten bedrijven of woningen moeten verplaatsen (saneren). Het Bevi is op enkele onderdelen na op 27 oktober 2004 in werking getreden.

Beoordeling en toetsing

Uit de vergunningaanvraag blijkt dat niet wordt voldaan aan de criteria, zoals genoemd in artikel 2 van Bevi. Het Besluit is dan ook niet van toepassing op de inrichting van Heideveld.

5.10.3. Brandveiligheid

Overeenkomstig artikel 5.4 van het Inrichtingen- en vergunningenbesluit milieubeheer (Ivb) en bestendige jurisprudentie (o.a. ABRS van februari 1998, E03.97.1026/P90 en F03.97.0607) acht ons college het wenselijk dat door de vergunninghoudster een brandveiligheidsrapport wordt opgesteld en dat dit vervolgens door de brandweer wordt goedgekeurd. Dit brandveiligheidsrapport moet vóór vergunningverlening inzicht geven in (brand)risico's en de te nemen maatregelen om deze tot een minimum te beperken. Ook dient inzicht gegeven te worden in repressieve maatregelen (blusmiddelen en -voorzieningen) om de gevolgen voor het milieu zo beperkt als mogelijk te houden en bij de bron te kunnen bestrijden.

Beoordeling en toetsing

Uit bestudering van het bij de aanvullende gegevens op de vergunningaanvraag toegevoegde brandveiligheidsrapport blijkt dat deze op 15 februari 2011 is goedgekeurd door de gemeentelijke brandweer, waarbij de volgende opmerking is gemaakt:

- aangezien de primaire openbare bluswatervoorziening niet toereikend is dient door Heideveld een aanvullende niet openbare primaire bluswatervoorziening getroffen te worden, zoals dit rapport is voorgesteld met gesloten geboorde putten op het terrein nabij de Tank Auto Spuit (TAS) opstelplaatsen.

5.10.4. PGS richtlijnen voor de opslag en handling van gevaarlijke stoffen en opslag in tanks

Ten behoeve van de opslag van gevaarlijke stoffen zijn richtlijnen opgesteld in de Publicatiereeks Gevaarlijke Stoffen (PGS) waarmee een aanvaardbaar beschermingsniveau voor mens en milieu wordt gerealiseerd.

Beoordeling en toetsing

Uit de vergunningaanvraag (zie tabbladen B en L) blijkt dat binnen de inrichting van Heideveld diverse PGS-opslagen aanwezig zijn, te weten:

- PGS 15: Opslag van verpakte gevaarlijke stoffen, de centrale opslag van reinigings- en ontsmettingsmiddelen in gebouw 1 (2.070 liter reinigingsmiddel en 1.890 liter ontsmettingsmiddel) en de werkvoorraden in gebouw 6 (230 liter reinigingsmiddel en 210 ontsmettingsmiddel), gebouw 9 (230 liter reinigingsmiddel en 210 liter ontsmettingsmiddel) en gebouw 10 (230 liter reinigingsmiddel en 210 liter ontsmettingsmiddel) en diergeneesmiddelen in een drietal koelkasten in de gebouwen 6, 9 en 10 (10 kg per koelkast) en bestrijdingsmiddelen in een kast (30 kg);

- PGS 19: Opslag van propaan en butaan in stationaire bovengrondse-, ondergrondse- en terpreservoirs met een inhoud groter dan 5 m³ en ten hoogste 150 m³, een bovengrondse propaantank van 5.000 liter en een 2-tal bovengrondse propaantanks van elk 6.000 liter;
- PGS 30: Vloeibare aardolieproducten buitenopslag in kleine opslagen, een bovengrondse dieselolietank van 1.000 liter (dubbelwandig en geplaatst in een lekbak).

In paragraaf 1.4 van PGS 15 is aangegeven dat bestrijdingsmiddelen tot 400 kg niet vallen onder de werkingssfeer van PGS 15. Voor kleinere hoeveelheden geldt de zorgplicht uit de Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden. Uit de Memorie van toelichting bij deze wet blijkt dat er bewust voor is gekozen om de gedetailleerde voorschriften te vervangen door een zorgplicht.

De zorgplichtbepaling van de Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden (artikel 18) regelt het voorkomen, beperken of ongedaan maken van gevaar als gevolg van vervoer, bewaren, toepassen of verwerken van gewasbeschermingsmiddelen en biociden. Dat geldt voor mensen, gewenste planten en dieren, bodem en water. In de praktijk wordt dit beoordeeld op basis van gezond verstand en kennis van de risico's van gewasbeschermingsmiddelen en biociden.

Ook het Activiteitenbesluit en bijbehorende Ministeriële regeling en het Besluit landbouw stellen geen aanvullende veiligheidseisen aan de opslag van verpakte bestrijdingsmiddelen tot 400 kilogram. Zo blijkt uit de tabel bij artikel 4.6 van de regeling dat voor zo'n opslag geen PGS15 opslagvoorziening is vereist. Het bovenstaande betekent concreet dat de in de aanvraag door Heideveld beschouwde opslag van bestrijdingsmiddelen in een kast niet valt onder de werkingssfeer van PGS 15.

Daarnaast zijn ten behoeve van de werkingssfeer van PGS 15 ondergrenzen vastgesteld. Daarbij is rekening gehouden met zowel de gevaarsaspecten die bepaalde stoffen kunnen bezitten als wel de hoeveelheid gevaarlijke stoffen die voor een goede bedrijfsvoering als werkvoorraad mag worden beschouwd. In tabel 3 van paragraaf 1.5 zijn deze te hanteren ondergrenzen genoemd. De in de aanvraag door Heideveld als werkvoorraad beschouwde opslagen van reinigings- en ontsmettingsmiddel overschrijden de in tabel 3 genoemde ondergrenzen. Dit betekent concreet dat deze opslagen niet als werkvoorraad kunnen worden beschouwd en gewoon moeten voldoen aan de eisen uit PGS15.

In de vergunningvoorschriften is vastgelegd aan welke paragrafen uit de genoemde PGS-richtlijnen een opslag moet voldoen.

Verder blijkt uit de vergunningaanvraag dat binnen de inrichting van Heideveld nog een opslagvoorziening aanwezig is voor de opslag organisch zuur "Selco BE" (2.000 liter in een IBC). Voor deze opslagvoorziening is op dit moment nog geen PGS richtlijn beschikbaar. Wel is op dit moment de PGS 31 "Opslag chemische vloeistoffen" in ontwikkeling, omdat op dit moment de bulkopslag van oplosmiddelen, zuren en basen nergens eenduidig is geregeld. De nieuw op te stellen PGS 31 geeft richtlijnen voor het ontwerpen, bouwen en functioneren van de opslag en verpompings van vloeibare chemicaliën in tanks groter dan 0,35 m³. Brandstoffen en verpakte chemicaliën vallen niet onder deze PGS. Aangezien de PGS 31 pas in de loop van 2012 verwacht hebben wij voor deze IBC een aantal meer algemenere voorschriften opgenomen in deze vergunning.

5.10.5. Besluit Drukapparatuur

Drukapparatuur wordt (samen)gebouwd en in gebruik genomen conform de van toepassing zijnde voorschriften van het Warenwetbesluit Drukapparatuur en / of de Europese Richtlijn Drukapparatuur (nieuwbouwfase en eerste ingebruikneming).

Drukapparatuur wordt gebruikt, met inbegrip van de zorg- en meldingsplicht en verplichtingen op het gebied van periodieke herkeuringen (herbeoordelingen) en eventuele reparaties, wijzigingen in de gebruiksfase, conform de van toepassing zijnde voorschriften van het Warenwetbesluit Drukapparatuur. Het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid is belast met de uitvoering van het toezicht op de naleving van het warenwetbesluit Drukapparatuur.

5.11. Geluid (incl. indirecte hinder)

De inrichting van Heideveld is gelegen in het buitengebied van de gemeente Horst a/d Maas aan de Laagheide 9 te Grubbenvorst. De maatgevende woningen van derden zijn gelegen aan de Losbaan 31, Losbaan 42, Losbaan 43, Losbaan 45 en Losbaan 47.

De representatieve werkzaamheden vinden plaats van maandag t/m zondag in de dagperiode (07.00 – 19.00 uur), avondperiode (19.00 – 23.00 uur) en nachtperiode (23.00 – 07.00 uur).

De akoestische situatie van de inrichting is vastgelegd in de bij vergunningaanvraag ingekomen aanvullende gegevens van 25 februari 2011. Het akoestisch onderzoek is uitgevoerd overeenkomstig de 'Handleiding meten en rekenen industrielawaai uitgave 1999' en beschouwt de maximaal representatieve bedrijfssituatie (RBS).

Het geluid wordt beoordeeld op basis van de representatieve bedrijfssituatie. Dit is de toestand waarbij de inrichting volledig gebruik maakt van de volledige capaciteit in de betreffende beoordelingsperiode. Beoordeeld worden de geluidsbelasting, de maximale geluidsniveaus en de indirecte hinder als gevolg van het in werking zijn van de inrichting.

5.11.1. Normstelling langtijdgemiddeld beoordelingsniveau ($L_{A,r,LT}$)

Als toetsingskader voor wat betreft de geluidvoorschriften is momenteel de regelgeving geformuleerd in de 'Handreiking industrielawaai en vergunningverlening uitgave 1998' (verder aangeduid als de Handreiking) van toepassing, dit met in achtname van de vergunde rechten. Aangezien de gemeente Horst a/d Maas nog geen beleidsnota industrielawaai heeft opgesteld, noch op een andere wijze beleidskaders betreffende industrielawaai heeft vastgesteld waaraan onderhavige vergunningaanvraag kan worden getoetst, geldt de overgangssituatie zoals die in paragraaf 1.5 van de Handreiking is opgenomen.

De normstelling zal wat betreft het Langtijdgemiddeld beoordelingsniveau ($L_{A,r,LT}$) voornamelijk gebaseerd zijn op hoofdstuk 4 van voornoemde Handreiking waarin een overgangssystematiek is geformuleerd die in grote lijnen overeenkomt met hetgeen in de door betreffende Handreiking vervangen "Circulaire industrielawaai" was vastgelegd. Deze systematiek gaat uit van het volgende afwegingstraject:

1. Richtwaarden gerelateerd aan de woonomgeving;
2. Overschrijding van richtwaarden is mogelijk op grond van een bestuurlijk afwegingsproces, waarbij het referentieniveau van het omgevingsgeluid een belangrijke rol speelt;
3. Als maximum niveau geldt voor nieuwe inrichtingen de etmaalwaarde van 50 dB(A) op de gevel van de dichtstbijzijnde woning of het referentieniveau van het omgevingsgeluid. Voor bestaande inrichtingen geldt een maximum van 55 dB(A).

In hoofdstuk 4 van de Handreiking worden 3 woonomgevingen gekarakteriseerd, te weten:

a. Landelijke woonomgeving	40 dB(A) etmaalwaarde;
b. Rustige woonwijk, weinig verkeer	45 dB(A) etmaalwaarde;
c. Woonwijk in de stad	50 dB(A) etmaalwaarde.

In het kader van de MER- en vergunningprocedure heeft ons bureau Handhaving Monitoring Advies en Onderzoek (HMAO) geluidmetingen- en berekeningen uitgevoerd teneinde het referentieniveau van het omgevingsgeluid vast te stellen. De resultaten van deze geluidmetingen- en berekeningen zijn vastgelegd in het rapport met de titel "Referentieniveau geluid omgeving Nieuw Gemengd Bedrijf (NGB) Grubbenvorst" (kenmerk G10015JV van mei 2010). Op basis van dit rapport leiden wij een referentieniveau van het omgevingsgeluid af van 40, 40 en 35 dB(A) in respectievelijk de dag-, avond- en nachtperiode.

5.11.2. Normstelling maximale geluidniveaus (L_{Amax})

Voor het maximaal geluidniveau (L_{Amax}) zijn in hoofdstuk 4 van de Handreiking geen normen opgenomen. In het kader van de overgangssystematiek worden door ons College vooralsnog de normen uit de "Circulaire industrielawaai" gehanteerd.

Als streefwaarde bij woningen geldt voor de dagperiode het Langtijdgemiddeld beoordelingsniveau ($L_{Ar,LT}$) vermeerderd met 10 dB(A). Onder bepaalde omstandigheden kunnen gemotiveerd hogere maximale geluidniveaus (L_{Amax}) worden vergund. Maximaal zijn 70 dB(A) in de dag-, 65 dB(A) in de avond- en 60 dB(A) in de nachtperiode vergunbaar. Hiervan afwijkend mag in uitzonderlijke situaties, indien goed gemotiveerd en naar specifieke bron(nen) benoemd, overeenkomstig de Handreiking een maximaal geluidniveau van 75 dB(A) in de dagperiode worden vergund.

5.11.3. Beoordeling Langtijdgemiddeld beoordelingsniveau ($L_{Ar,LT}$)

Met het gepresenteerde akoestisch model is het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau ($L_{Ar,LT}$) berekend ter plaatse van:

▪ Losbaan 31	toetspunten 01_A en 01_B;
▪ Losbaan 42	toetspunten 02_A en 02_B;
▪ Losbaan 43	toetspunten 03_A en 03_B;
▪ Losbaan 45	toetspunten 04_A en 04_B;
▪ Losbaan 47	toetspunten 05_A en 05_B;
▪ Referentiepunt 50 meter oost	toetspunt 06_A;
▪ Referentiepunt 50 meter zuid	toetspunt 07_A;
▪ Referentiepunt 50 meter west	toetspunt 08_A.

In het model is voor de dagperiode bij de woningen gerekend met een waarneemhoogte van 1,5 meter (inclusief gevelreflectie) en voor de avond- en nachtperiode met een waarneemhoogte van 5 meter.

Uit tabel 5.1 van het akoestisch onderzoek volgt dat als gevolg van de representatieve bedrijfssituatie (RBS) bij de aangestraalde gevels van de maatgevende woningen kan worden voldaan aan de richtwaarden van 40, 40 en 35 dB(A) in de dag-, avond- en nachtperiode.

Gelet op het bovenstaande is ervoor gekozen om in de vergunningvoorschriften op te nemen het door Heideveld veroorzaakte langtijdgemiddeld beoordelingsniveau ($L_{A,r,LT}$) op een drietal referentiepunten op 50 meter van de grens van de inrichting.

Omdat het de opschaling betreft van een bestaande inrichting hebben wij in de vergunningvoorschriften de verplichting opgenomen na het in gebruik nemen van de inrichting een controlemeting uit te voeren om te bekijken of voldaan wordt aan de grenswaarden uit deze vergunning.

5.11.4. Beoordeling maximale geluidniveau (L_{Amax})

Met het gepresenteerde akoestisch model is het maximaal geluidniveau (L_{Amax}) berekend ter plaatse van:

- Losbaan 31 toetspunten 01_A en 01_B;
- Losbaan 42 toetspunten 02_A en 02_B;
- Losbaan 43 toetspunten 03_A en 03_B;
- Losbaan 45 toetspunten 04_A en 04_B;
- Losbaan 47 toetspunten 05_A en 05_B;
- Referentiepunt 50 meter oost toetspunt 06_A;
- Referentiepunt 50 meter zuid toetspunt 07_A;
- Referentiepunt 50 meter west toetspunt 08_A.

In het model is voor de dagperiode bij de woningen gerekend met een waarneemhoogte van 1,5 meter (inclusief gevelreflectie) en voor de avond- en nachtperiode met een waarneemhoogte van 5 meter.

Uit tabel 5.1 van het akoestisch onderzoek volgt dat als gevolg van de representatieve bedrijfssituatie (RBS) bij de aangestraalde gevels van de maatgevende woningen een maximaal geluidniveau (L_{Amax}) wordt berekend van maximaal 53, 25 en 55 dB(A) in de dag-, avond- en nachtperiode.

Uit deze toetsing volgt dat bij de aangestraalde gevel van de maatgevende woningen de streefwaarde van ($L_{A,r,LT} + 10$ dB(A)) in de dag- en nachtperiode wordt overschreden met respectievelijk 3 en 10 dB(A) in de dag- en nachtperiode. In de avondperiode kan wel worden voldaan aan de streefwaarde. Alhoewel de streefwaarde in de dag- en nachtperiode wordt overschreden kan wel worden voldaan aan het maximaal te vergunnen geluidniveau van respectievelijk 70 en 60 dB(A) in de dag- en nachtperiode. Het betreft hier aan de bedrijfsvoering inherente maximale geluidniveaus die zijn gebaseerd op de huidige stand der techniek, waarvan redelijkerwijs kan worden gesteld dat het niet mogelijk is de geluiduitstraling van deze bronnen verder te verminderen.

Gelet op het bovenstaande is ervoor gekozen om in de vergunningvoorschriften op te nemen het door Heideveld veroorzaakte maximaal geluidniveau (L_{Amax}) op een drietal referentiepunten op 50 meter van de grens van de inrichting.

Omdat het de opschaling betreft van een bestaande inrichting hebben wij in de vergunningvoorschriften de verplichting opgenomen na het in gebruik nemen van de inrichting een controlemeting uit te voeren om te bekijken of voldaan wordt aan de grenswaarden uit deze vergunning.

5.11.5. Indirecte hinder vanwege het verkeer van en naar de inrichting

Als toetsingskader voor het beoordelen van de geluidbelasting bij woningen vanwege het verkeer van en naar de inrichting geldt de Circulaire 'Geluidhinder veroorzaakt door het wegverkeer van en naar de inrichting; beoordeling in het kader van de vergunningverlening op basis van de Wet milieubeheer van 29 februari 1996'.

Op grond van deze circulaire dient de indirecte hinder te worden berekend conform de Standaardrekenmethode wegverkeerslawaai I of II. Indien deze niet mag worden toegepast, bijvoorbeeld ten gevolge van een te lage rijsnelheid, kan hiervoor in de plaats de Handleiding meten en rekenen industriellawaai worden gehanteerd. De voorkeursgrenswaarde voor de geluidsbelasting is 50 dB(A) en de grenswaarde 65 dB(A). De voorkeursgrenswaarde mag alleen worden overschreden als in de geluidsgevoelige ruimten van woningen een geluidsbelasting van 35 dB gewaarborgd is.

In het bij de aanvraag akoestisch onderzoek is uitgegaan dat het verkeer van en naar de inrichting van Heideveld alleen gebruik van de Losbaan (noordelijke ontsluiting). Ter plaatse van de gevel van de maatgevende woning aan deze weg (Losbaan 42) bedraagt het equivalente geluidniveau 50 en 39 dB(A) in respectievelijk de dag- en nachtperiode, waarmee wordt voldaan aan de voorkeursgrenswaarde. Echter voor een betere ontsluiting van het LOG Witveldweg en vanuit veiligheidsoogpunt is het wenselijk dat het verkeer van en naar de inrichting van Heideveld zoveel mogelijk gebruik maakt van de Witveldweg (zuidelijke ontsluiting).

Om vast te stellen of bij de gevel bij de maatgevende woning(en) aan de Losbaan 42 en Witveldweg 54+55+60 wordt voldaan aan de voorkeursgrenswaarde hebben wij zelf berekeningen uitgevoerd. Door deze verschuiving in de verkeersrouting wordt de maatgevende woning aan de Losbaan 42 logischerwijs veel minder belast. Ter plaatse van de gevel van de maatgevende woning aan de Losbaan 42 bedraagt het equivalente geluidniveau maximaal 32 en 28 dB(A) in respectievelijk de dag- en nachtperiode, waarmee wordt voldaan aan de voorkeursgrenswaarde.

Ter plaatse van de gevel van de maatgevende woning aan de Witveldweg (Witveldweg 60) bedraagt het equivalente geluidniveau maximaal 51 en 39 dB(A) in respectievelijk de dag- en nachtperiode. Hiermee wordt bij de woning Witveldweg 60 in de dagperiode de voorkeursgrenswaarde met 1 dB(A) overschreden. Ter hoogte van de overige woningen aan de Witveldweg wordt wel voldaan aan de voorkeursgrenswaarde.

Hierbij dient wel te worden opgemerkt of het verkeer op een afstand van 700 meter van de inrichting nog wel als zodanig akoestisch herkenbaar is. Immers aan de Witveldweg liggen meer agrarische bedrijven, waardoor het niet zondermeer duidelijk is aan welk bedrijf het verkeer is toe te schrijven. Verder zijn wij van mening dat ondanks de geringe overschrijding van de voorkeursgrenswaarde bij de woning

Witveldweg 60 het binnenniveau van 33 dB wordt gerespecteerd, daarbij uitgaande van een normale gevelwering van 20 dB(A).

Als laatste is relevant op te merken dat de varkensmest voor verdere be- en verwerking deze in eerste instantie met vrachtwagens via de Witveldweg wordt getransporteerd naar de Bio Energie Centrale (BEC) binnen de inrichting van Kuijpers Onroerend Goed BV gelegen aan de Witveldweg 35 te Grubbenvorst. Inmiddels is bekend geworden dat het ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie ermee instemd om mesttransport per pijpleiding onder voorwaarden mogelijk te maken, door dit per 1 oktober 2011 in de Uitvoeringsregeling Meststoffenwet op te nemen. Dit betekent concreet dat een aanzienlijk deel van het verkeer van en naar de inrichting over de Witveldweg zal komen te vervallen.

5.11.6. Tonaal of impulsachtig geluid

Gezien de aard van de activiteiten en de afstand tot de gevoelige bestemmingen is het niet te verwachten dat geluid met een tonaal of impulsachtig karakter hoorbaar is. Een onderzoek naar tonaal of impulsachtig geluid achten wij daarom niet nodig. Ook achten wij het daarom niet nodig hierover voorschriften op te nemen.

5.12. Lucht

5.12.1. Besluit emissie-eisen middelgrote stookinstallaties (BEMS)

In het Bems (Besluit emissie-eisen middelgrote stookinstallaties) zijn eisen voor middelgrote stookinstallaties opgenomen. Dit zijn eisen de NO_x -, SO_2 -, C_xH_y -en stofemissies van middelgrote stookinstallaties. Voor gasmotorinstallaties worden ook eisen aan de emissie van onverbrande koolwaterstoffen gesteld. Voor nieuwe installaties, dat zijn installaties die na 1 april 2010 in bedrijf worden genomen, gelden de emissie-eisen direct. Op een aantal uitzonderingen na worden de emissie-eisen voor bestaande installaties op 1 januari 2017 van kracht. Tot die datum blijven de eisen in het Bees B of de vergunning van kracht. Daarnaast reguleert het Bems de keuring en het onderhoud van stookinstallaties. Het regime voor keuring en onderhoud is per 1 april 2010 voor alle stookinstallaties in werking getreden.

Uit de vergunningaanvraag blijkt (zie tabblad B) dat binnen de inrichting van Heideveld een WKK-installatie wordt geïnstalleerd met een vermogen van 345 kWe. Het betreft een gasmotorinstallatie waarin propaan wordt verstoekt. Overeenkomstig artikel 2.1.4 van het BEMS geldt voor deze WKK-installaties een emissiegrenswaarde voor stikstofoxiden van 340 mg/Nm^3 (bij 3 vol% O_2) en voor zwaveldioxide een emissiegrenswaarde van 200 mg/Nm^3 (bij 3 vol% O_2). Voor stof en C_xH_y gelden geen emissiegrenswaarden. De voorschriften uit het Besluit zijn rechtstreeks werkend en mogen daarom niet opgenomen worden in de vergunningvoorschriften.

5.12.2. Koelinstallaties

Er bestaan twee hoofdtypen koudemiddelen, te weten:
synthetische koudemiddelen met als onderverdeling

- (H)CFK's;
- HFK's;

natuurlijke koudemiddelen met als onderverdeling

- ammoniak;
- propaan e.d.;
- CO₂.

Uit de vergunningaanvraag blijkt (zie tabblad B) dat binnen de inrichting van Heideveld een tweetal koelinstallaties aanwezig zijn waarin de volgende koudemiddelen aanwezig zijn:

▪ Kadaverkoeling, Dumbox	R 407c (HFK koudemiddel)	1 stuk x 0,35 kg = 0,35 kg;
▪ kadaverkoeling, Eurotainer	R 290 (propaan)	3 stuks x 0,2 kg = 0,6 kg.

De (H)CFK's, voluit: chloorfluorkool(water)stoffen, hebben een sterk ozonlaagafbrekend effect. De Europese ozonverordening regelt daarom de uitfasering van fabricage en het gebruik van zogenaamde gereguleerde stoffen. Ook geeft de verordening een grondslag voor eisen aan inspectie en onderhoud en aan diplomering van personen die met gereguleerde stoffen mogen werken.

De HFK's, voluit: fluorkoolwaterstoffen, hebben een sterk broeikas effect. Daarom worden regels gesteld aan inspectie, onderhoud en diplomering. De Europese F-gassenverordening stelt vergelijkbare regels aan inspectie en onderhoud en diplomering als de ozonverordening. Vooral nog is geen sprake van een uitfasering van HFK's.

De natuurlijke koudemiddelen hebben de negatieve milieueffecten van synthetische koudemiddelen in geval van lekkage niet. In de meeste toepassingen blijken systemen met natuurlijke koudemiddelen minder energie te verbruiken dan systemen met synthetische koudemiddelen. Vanuit milieuoogpunt zijn de natuurlijke koudemiddelen daarom een beter alternatief. Om die reden zijn er ook subsidieregelingen die het overgaan op natuurlijke koudemiddelen stimuleren.

De HFK's behoren tot de zogenaamde F-gassen. Voor deze F-gassen geldt de volgende regelgeving:

- Europese verordening 842/2006 inzake bepaalde gefluoreerde broeikasgassen (F-gassenverordening);
- Europese verordening 1516/2007 basisvoorschriften inzake controle op lekkage van stationaire koel-, klimaatregellings- en warmtepompapparatuur die bepaalde gefluoreerde broeikasgassen bevat;
- Europese verordening 842/2006 etiketteringseisen betreffende producten en apparatuur die bepaalde gefluoreerde broeikasgassen bevatten;
- Besluit gefluoreerde broeikasgassen milieubeheer;
- Warenwetbesluit drukapparatuur;
- Regeling gefluoreerde broeikasgassen en gereguleerde stoffen koelinstallaties.

Installateurs en onderhoudsmonteurs van stationaire koelinstallaties met synthetische koudemiddelen moeten op grond van de Ozonverordening en F-gassenverordening beschikken over de juiste diploma's en bedrijfscertificaten. Dit geldt ook voor het terugwinnen van gassen uit (kleine) mobiele airco's.

Op 1 januari 2010 is hiervoor de Regeling gefluoreerde broeikasgassen en gereguleerde stoffen koelinstallaties in werking getreden. De Regeling zal in de plaats komen van de Aanwijzingsregeling Stichting Erkenningsregeling voor de uitoefening van het Koeltechnisch Installatiebedrijf, oftewel STEK. Deze regeling vervalt per 1 juli 2011.

Tot 1 januari 2010 werden door STEK nog diploma's aan personen en erkenningen aan bedrijven verstrekt. Daarna is de rol van STEK veranderd. STEK gaat verder onder een nieuwe naam (Stichting Emissiepreventie Koudetechniek) als exameninstelling in het kader van de Regeling fungeren. Deze stichting zal echter geen STEK-diploma's of STEK-erkenningen meer afgeven. Diploma's worden voortaan verstrekt door Agentschap NL (namens de Minister van Infrastructuur en Milieu (IenM)). De verplichte STEK-erkenning voor bedrijven vervalt met ingang van 1 januari 2010. STEK zal geen formele rol vervullen in het verstrekken van de bedrijfs certificaten. Die taak wordt verricht door keuringsinstanties die door de Minister van Ien M zijn aangewezen. Om personen die over een STEK-diploma beschikken en bedrijven die door STEK erkend zijn voldoende gelegenheid te bieden aan de eisen van de uitvoeringsregeling te voldoen, is voorzien in een overgangsregeling. Er zijn aparte gelijkaardige regelingen gefluoreerde broeikasgassen voor hoogspanningsschakelaars en brandbeveiligingsinstallaties die per 1 januari 2010 in werking treden. Meer informatie is te vinden op de site van Agentschap NL.

Tot 1 juli 2011 voldoen bedrijven met een geldige STEK-erkenning aan de F-gassenregelgeving. Daarna is de geldigheid van de STEK-erkenning verlopen. Na 1 juli geldt alleen het nieuwe F-gassenbedrijfscertificaat. Per 1 december 2011 wordt de STEK-regeling opgeheven.

De bepalingen uit de bovenstaande regelgeving gelden rechtstreeks en mogen daarom niet worden opgenomen in de vergunningvoorschriften.

5.12.3. Wet luchtkwaliteit

Grenswaarden

Op grond van artikel 5.16 van de Wm verlenen wij een vergunning verlenen indien de concentratie in de buitenlucht van de, in bijlage 2 van de Wm genoemde, luchtverontreinigende stoffen (inclusief eventuele lokale bronnen in de omgeving van de inrichting) vermeerderd met de immissie ten gevolge van de activiteiten binnen de inrichting (inclusief voertuigbewegingen van en naar de inrichting) lager is dan de grenswaarden. Er zijn grenswaarden voor zwaveldioxide, stikstofdioxide, zwevende deeltjes (fijn stof, PM₁₀), lood, koolmonoxide en benzeen gesteld.

Uit de landelijke cijfers blijkt dat stikstofdioxide (NO₂) en fijn stof (PM₁₀) de meest kritische factoren zijn. Voor de overige stoffen zijn de afgelopen jaren geen overschrijdingen waargenomen op leefniveau. De jaargemiddelde concentratie van stikstofdioxide en de 24-uurs gemiddelde concentratie van fijn stof zijn het meest kritisch.

Rekeninghoudende met het bovenstaande zijn met uitzondering van PM₁₀, en NO₂ geen van de andere in hoofdstuk 5 van de Wet milieubeheer genoemde luchtverontreinigende stoffen relevant voor de inrichting van Heideveld. Binnen de inrichting van Heideveld vinden emissies van fijn stof plaats als gevolg van de veehouderij en het verkeer (verkeersbewegingen). Daarnaast zorgt het verkeer en de WKK-installatie voor een emissie van NO₂.

Besluit niet in betekende mate bijdragen (NIBM)

In het 'Besluit niet in betekende mate bijdragen' wordt geregeld welke nieuwe ontwikkelingen van een dermate beperkte omvang zijn, dat de invloed van deze plannen op de lokale luchtkwaliteit niet meer individueel getoetst hoeft te worden aan de geldende grenswaarden voor luchtkwaliteit. Met het van kracht worden van het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) geldt dat de invloed op de lokale luchtkwaliteit minder dan 3% van de jaargemiddelde grenswaarde voor PM₁₀ of NO₂ dient te zijn om het plan als niet significant aan te merken. Deze plannen worden niet relevant geacht voor de lokale luchtkwaliteit. Indien de bijdrage meer is dan 3% van de jaargemiddelde grenswaarde, dient te worden aangetoond dat de grenswaarde niet overschreden wordt. Dit komt overeen met bijdrage van 1,2 microgram/m³ voor fijn stof en NO₂. (zijnde 3% van jaargemiddelde grenswaarde 40 µg/m³).

Uitgezonderd van deze toetsing zijn de gevallen waarin de bijdrage van de aangevraagde activiteiten leiden tot een per saldo verbetering van de luchtkwaliteit. De toets, of aan artikel 5.16 van de Wm wordt voldaan, wordt uitgevoerd nadat de emissies voor zover mogelijk zijn beperkt overeenkomstig de Nederlandse emissierichtlijn lucht (NeR) en BREF's met de beste beschikbare technieken.

Beoordelingspunten/toepasbaarheidsbeginsel

De luchtkwaliteit wordt alleen beoordeeld op plaatsen waar significante blootstelling van mensen plaatsvindt. Het gaat om blootstelling gedurende een periode, die in vergelijking met de middelingstijd van de grenswaarde (jaar, etmaal, uur) significant is. Een plaats met significante blootstelling kan bijvoorbeeld een woning, school of sportterrein zijn.

De luchtkwaliteit wordt daar met behulp van metingen of berekeningen vastgesteld. Dat dient op zo'n manier te gebeuren dat ter plaatse een representatief beeld van de luchtkwaliteit ontstaat. Om dat te bereiken worden in de regeling een aantal concrete aanwijzingen gegeven. De strekking daarvan is dat de luchtkwaliteit op een verstandige manier wordt bepaald, d.w.z. dat geen locatiespecifieke waarde wordt bepaald, maar een waarde die representatief geacht kan worden voor de blootstelling ter plaatse. Op plaatsen waar geen sprake is van significante blootstelling wordt de luchtkwaliteit niet beoordeeld.

Het principe is dus: overal buiten de inrichtingsgrens moet getoetst worden, behalve op de plekken die uitgezonderd worden op basis van toegankelijkheid en blootstelling. Dat het belangrijk is om van dit principe uit te gaan en te motiveren waarom plekken worden uitgezonderd van toetsing blijkt uit een uitspraak van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (zaaknummer 200805209/1/M2). Hierin beoordeelt de Afdeling dat alleen het afwezig zijn van een woning niet voldoende is om een plek uit te zonderen van toetsing. Er moet dus een degelijke onderbouwing zijn waarom er op bepaalde plekken, zoals woningen, wel getoetst wordt en op andere plekken niet.

Significant ten opzichte van de middelingstijd van de grenswaarde

Hiermee wordt bedoeld dat bij de bepaling of een verblijfstijd significant is, de verblijfstijd vergeleken moet worden met een jaar, dag of uur, afhankelijk van de vraag of je te maken hebt met een jaargemiddelde grenswaarde voor een stof, een daggemiddelde of een uurgemiddelde grenswaarde. Voor fijn stof gelden twee normen: een jaargemiddelde norm en een daggemiddelde norm. Voor fijn stof blijkt dat wanneer de dagnorm wordt overschreden, de jaarnorm ook wordt overschreden. De dagnorm is daarmee bepalend. Voor fijn stof geldt dan ook een middelingstijd van een dag en moet de verblijfstijd dus vergeleken worden met een dag.

Een voorbeeld: De gemiddelde verblijfstijd van een wandelaar op een wandelpad is maar enkele minuten. Dit is ten opzichte van 24 uur maar heel weinig en daarom niet significant. In de toelichting op de Regeling besluit luchtkwaliteit (Rbl) staat dat wordt uitgegaan van *de verblijfsduur die in het algemeen verbonden is aan bepaalde functies*. Dus een verblijfsduur die gemiddeld bij een functie te verwachten is.

5.12.3.1 Immissiebepaling en verspreidingsberekeningen

De concentraties van luchtverontreinigende stoffen in de buitenlucht kunnen worden gemeten en/of berekend met rekenmodellen. De criteria voor en eisen aan metingen en berekeningen zijn vastgelegd in de Regeling 'beoordeling luchtkwaliteit 2007'. Berekeningen zijn bij uitstek geschikt om ook voorspellingen te doen over toekomstige concentraties en kunnen daarom goed gebruikt worden bij het in kaart brengen van de luchtkwaliteit ten behoeve van toetsing van ruimtelijke plannen. In de Regeling beoordeling luchtkwaliteit 2007 zijn drie standaard rekenmethodes (SRM's) beschreven, te weten:

- Methode 1 (SRM 1) is bedoeld voor berekeningen aan wegen in het stedelijke gebied (bebouwde kom);
- Methode 2 (SRM 2) is ontwikkeld voor berekeningen aan wegen in het open veld;
- Methode 3 (SRM 3) geldt voor de verspreiding van verontreinigde lucht door (industriële) (punt-) bronnen.

In al deze modellen wordt ook rekening gehouden met de achtergrondconcentratie. Het ministerie van VROM maakt jaarlijks de nieuwe invoergegevens bekend (meteo, achtergrondconcentraties, prognoses). Het gebruik van andere modellen of invoergegevens is toegestaan na goedkeuring door het ministerie van Infrastructuur en Milieu (I en M). Het ministerie van I en M publiceert jaarlijks een lijst met goedgekeurde modellen.

Binnen de inrichting van Heideveld vinden emissies van PM₁₀ plaats als gevolg van de veehouderij en het verkeer van en naar de inrichting (verkeersbewegingen). Daarnaast zorgen de verkeersbewegingen en de WKK-installatie voor een emissie van NO₂. Voor het bepalen van de gevolgen voor de luchtkwaliteit en het toetsen van de concentraties PM₁₀ en NO₂ (andere parameters zijn niet relevant voor de onderhavige inrichting) aan de grenswaarden uit de Wet luchtkwaliteit (bijlage 2 bij de Wm) zijn berekeningen uitgevoerd.

In bijlage 20 van het MER is een luchtkwaliteitsonderzoek toegevoegd voor het Concept NGB als geheel (worstcase benadering). Buiten de bijdrage van Heideveld is ook de bijdrage van Kuijpers Onroerend Goed B.V. (pluimveebedrijf, bio-energiecentrale en het verkeer van en naar de inrichting) meegenomen. Bij de uitgevoerde verspreidingsberekeningen is gebruik gemaakt van het door het Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Ministerie van I en M) goedgekeurde model Geomilieu V1.62. Het rekenprogramma Geomilieu is een implementatie van standaard rekenmethodes 1, 2 en 3 (SRM 1, 2 en 3).

Daarnaast zijn in de vergunningaanvraag (zie tabblad I) voor de PM_{10} emissie van de veehouderij verspreidingsberekeningen uitgevoerd met het door het Ministerie van I en M goedgekeurde rekenprogramma ISL3a (versie 2010). Het luchtkwaliteitsmodel ISL3a is een implementatie van standaard rekenmethode 3 gebaseerd op het Nieuw Nationaal Model (NNM) en rekt conform Standaard rekenmethode 3 (SRM3). Het programma is specifiek bedoeld om de gevolgen van (agrarische en industriële) puntbronnen op de luchtkwaliteit in de omgeving te bepalen.

5.12.3.2 Beoordeling en toetsing fijn stof (PM_{10}) en stikstofdioxide (NO_2)

PM₁₀

In bijlage 2 van de Wet milieubeheer zijn voor fijn stof (PM_{10}) de grenswaarden opgenomen waaraan dient te worden getoetst. In het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) werken de overheid en de centrale overheden samen om overal in Nederland tijdig (binnen de verkregen derogatietermijn) te voldoen. De derogatie is voor PM_{10} tot 11 juni 2011 verleend en is bij het vaststellen van dit ontwerpbesluit inmiddels verlopen. Vanaf 11 juni 2011 geldt voor PM_{10} een tweetal grenswaarden, te weten:

- 40 microgram per m^3 ($\mu g/m^3$) als jaargemiddelde concentratie;
- 50 microgram per m^3 ($\mu g/m^3$) als 24-uurgemiddelde concentratie, waarbij geldt dat deze maximaal vijftig maal per kalenderjaar mag worden overschreden.

Uit de luchtkwaliteitsonderzoek in bijlage 20 van het MER blijkt dat de maximale PM_{10} -concentratietoename vanwege het concept NGB gelijk is aan $1,9 \mu g/m^3$. De jaargemiddelde concentratie bedraagt maximaal $24,8 \mu g/m^3$. Het aantal overschrijdingsdagen van de 24-uursgemiddelde concentratie PM_{10} is maximaal 15.

Daarnaast blijkt uit de verspreidingsberekeningen in de vergunningaanvraag (zie tabblad I) blijkt dat de maximale PM_{10} -concentratietoename vanwege de veehouderij binnen de inrichting van Heideveld kan worden voldaan aan de bovenstaande grenswaarden uit bijlage 2 van de Wet milieubeheer.

Uit de onderzoeksresultaten blijkt dat de bijdrage van Heideveld aan de lokale luchtkwaliteit geen belemmering vormt voor het verlenen van de onderhavige vergunning aangezien de grenswaarden voor beide parameters gerespecteerd worden.

NO₂

In bijlage 2 van de Wet milieubeheer zijn voor stikstofdioxide (NO₂) de grenswaarden opgenomen waaraan dient te worden getoetst. In het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) werken de overheid en de centrale overheden samen om overal in Nederland tijdig (binnen de verkregen derogatietermijn) te voldoen. De derogatie is voor NO₂ tot 1 januari 2015 verleend. Tot 1 januari 2015 geldt voor NO₂ een tweetal grenswaarden, te weten:

- 60 microgram per m³ (µg/m³) als jaargemiddelde concentratie;
- 300 microgram per m³ (µg/m³) als uurgemiddelde concentratie, waarbij geldt dat deze maximaal achttien maal per kalenderjaar mag worden overschreden.

Na 1 januari 2015 moet voor NO₂ aan volgende tweetal grenswaarden worden voldaan:

- 40 microgram per m³ (µg/m³) als jaargemiddelde concentratie;
- 200 microgram per m³ (µg/m³) als uurgemiddelde concentratie, waarbij geldt dat deze maximaal achttien maal per kalenderjaar mag worden overschreden.

Uit de verspreidingsberekeningen blijkt dat de maximale bijdrage aan NO₂ vanwege het CONCEPT NGB gelijk is aan 1,2 µg/m³. De jaargemiddelde concentratie bedraagt maximaal 21,9 µg/m³. Het aantal overschrijdingsdagen van de uurgemiddelde concentratie NO₂ is gelijk aan 0.

Uit de onderzoeksresultaten blijkt dat de bijdrage van Heideveld aan de lokale luchtkwaliteit geen belemmering vormt voor het verlenen van de onderhavige vergunning aangezien de grenswaarden voor beide parameters gerespecteerd worden.

5.12.4. Ammoniak dierverblijven

De op 8 mei 2002 in werking getreden Wet ammoniak en veehouderij (Wav) bevat het exclusieve toetsingskader voor de beoordeling van de ammoniakemissie uit dierenverblijven in het kader van de vergunningverlening ingevolge de Wm. De Wav is laatstelijk gewijzigd per 1 mei 2007 gewijzigd (Staatsblad 2007, nr. 103) De wijziging omvat onder andere:

1. een inperking van de te beschermen natuurgebieden;
2. de mogelijkheid voor interne saldering;
3. mogelijkheden voor uitbreiding tot 200 stuks melkrundvee inclusief 140 stuks jongvee.

Voor IPPC-bedrijven hoeft er niet meer getoetst te worden aan het begrip 'belangrijke verontreiniging', maar is een artikel opgenomen voor gpbv-installaties dat een vergunning "wordt geweigerd als niet kan worden voldaan aan voorschriften die vanwege de technische kenmerken en de geografische ligging van de installatie of vanwege de plaatselijke milieuomstandigheden moeten worden gesteld, maar die niet met toepassing van de in aanmerking komende beste beschikbare technieken kunnen worden gerealiseerd". Met de beleidslijn IPPC-omgevingstoetsing is hier door het Ministerie van Infrastructuur en Milieu een nadere invulling aan gegeven. In de circulaire Wav en IPPC-richtlijn wordt hier nader op ingegaan. In deze circulaire wordt ook een toelichting op intern salderen gegeven.

De ammoniakuitstoot van veehouderijen dient op basis van de methodiek, zoals aangegeven in deze wet en de gelijknamige regeling, te worden getoetst. De Regeling ammoniak en veehouderijen (Rav) bevat emissiefactoren die nodig zijn om in de vergunde en in de aangevraagde situatie de ammoniakemissie van een veehouderij te kunnen berekenen. De Rav bevat een lijst met verschillende stalsystemen per diercategorie en de daarbij behorende emissiefactoren.

Ingevolge artikel 3, eerste lid, van de Wav betreft het bevoegd gezag bij de beslissing inzake de vergunning voor de oprichting of verandering van een veehouderij de gevolgen van ammoniakemissie uit de tot de veehouderij behorende dierenverblijven uitsluitend op de wijze die is aangegeven bij of krachtens de artikelen 4 tot en met 7.

Ingevolge artikel 3, derde lid, van de Wet ammoniak en veehouderij, wordt een vergunning voor een gpbv-installatie, in afwijking van het eerste lid eveneens geweigerd, indien niet kan worden voldaan aan voorschriften die vanwege de technische kenmerken en de geografische ligging van de installatie of vanwege de plaatselijke milieuomstandigheden aan de milieuvergunning moeten worden verbonden, maar die niet met toepassing van de in aanmerking komende beste beschikbare technieken kunnen worden gerealiseerd.

Op grond van artikel 6 Wav wordt een vergunning voor het veranderen van een veehouderij geweigerd, indien de aanvraag betrekking heeft op een uitbreiding van het aantal dieren van een of meer diercategorieën en een tot de veehouderij behorend dierenverblijf geheel of gedeeltelijk is gelegen in een zeer kwetsbaar gebied, dan wel in een zone van 250 meter rond een zodanig gebied.

Naast de Wav moet bij de toetsing van de ammoniakemissie rekening worden gehouden met het op 1 april 2008 in werking getreden Besluit ammoniakemissie huisvesting veehouderij (besluit Huisvesting). Met dit Besluit wordt invulling gegeven aan het algemene emissiebeleid voor heel Nederland. Het besluit bepaalt dat dierenverblijven, waar emissie-arme huisvestingssystemen voor beschikbaar zijn, op den duur emissie-arm moeten zijn uitgevoerd. Op grond van het besluit mogen alleen nog huisvestingssystemen met een emissiefactor die lager is dan of gelijk is aan de maximale emissiewaarde, toegepast worden.

Beoordeling en toetsing

Op basis van de omrekeningsfactoren uit bijlage 1 van de Regeling ammoniak en veehouderij wordt voor de aangevraagde veehouderij een ammoniakemissie berekend van 14.729,55 per jaar (zie onderstaande tabel).

Aangevraagd							
Stal nr.	Emissie punt	Diersoort	Aantal dieren	Omrekenfactor NH3		Ammoniak Kg/jaar	
				BBT/ Besluit huisvesting	Aangevraagd ⁸ BBT++ (85%)	BBT/ Besluit huisvesting	Aangevraagd ⁸ BBT++ (85%)
4	A1	Gespeende biggen ¹	1.836	0,23	0,09	422,28	165,24
5	A2	Gespeende biggen ¹	1.836	0,23	0,09	422,28	165,24
6	A3	Gespeende biggen ²	2.142	0,23	0,11	492,66	235,62
7	A4	Gespeende biggen ²	2.142	0,23	0,11	492,66	235,62
8	A5	Gespeende biggen ²	2.448	0,23	0,11	572,24	269,28
9	B1	Vleesvarkens ³	5.880	1,4	0,53	8.232	3.116,4
	B2	Vleesvarkens ³	3.780	1,4	0,53	5.292	2.003,4
	C1	Vleesvarkens ³	5.880	1,4	0,53	8.232	3.116,4
	C2	Vleesvarkens ³	5.040	1,4	0,53	7.056	2.671,2
10	D	Kraamzeugen ⁴	300	2,9	1,25	870	375
		Guste en dragende zeugen ⁵	1.116	2,6	0,63	2.901,6	703,08
		Dekberen ⁶	41	0,83	0,83	34,03	34,03
		Opfokzeugen ⁷	432	1,4	0,53	604,8	228,96
		Guste en dragende zeugen ⁵	82	2,6	0,63	213,2	51,66

Aangevraagd							
	E	Kraamzeugen ⁴	300	2,9	1,25	870	375
		Guste en dragende zeugen ⁵	1.156	2,6	0,63	3.005,6	728,28
		Dekberen ⁶	4	1,4	0,83	5,6	3,32
		Opfokzeugen ⁷	288	1,4	0,53	403,2	152,64
		Guste en dragende zeugen ⁵	82	2,6	0,63	213,2	51,66
		Gespeende biggen ²	432	0,23	0,11	99,36	47,52
		Totaal	35.217			40.423,23	14.729,55

¹ gespeende biggen (D 1.1.15.4.1), gecombineerd luchtwassysteem 85% emissiereductie met watergordijn en biologische wasser(BWL2009.12), hokoppervlak $\leq 0,35 \text{ m}^2$

² gespeende biggen (D 1.1.15.4.2), gecombineerd luchtwassysteem 85% emissiereductie met watergordijn en biologische wasser(BWL2009.12), hokoppervlak $> 0,35 \text{ m}^2$

³ vleesvarkens (D 3.2.15.4.2), gecombineerd luchtwassysteem 85% emissiereductie met watergordijn en biologische wasser(BWL2009.12), hokoppervlak $> 0,8 \text{ m}^2$

⁴ kraamzeugen (D 1.2.17.4), gecombineerd luchtwassysteem 85% emissiereductie met watergordijn en biologische wasser(BWL2009.12)

⁵ guste en dragende zeugen (D 1.3.12.4), gecombineerd luchtwassysteem 85% emissiereductie met watergordijn en biologische wasser(BWL2009.12)

⁶ dekberen (D 2.4.4), gecombineerd luchtwassysteem 85% emissiereductie met watergordijn en biologische wasser(BWL2009.12)

⁷ opfokzeugen (D 3.2.15.4.2), gecombineerd luchtwassysteem 85% emissiereductie met watergordijn en biologische wasser(BWL2009.12), hokoppervlak $> 0,8 \text{ m}^2$

⁸ emissie in kg NH3 per dierplaats per jaar volgens bijlage 1 van de gewijzigde Regeling ammoniak en veehouderij van 3 oktober 2011 (Stcrt. 18 oktober 2011 nr. 18726)

Uit de bovenstaande tabel volgt dat met de totale aangevraagde ammoniakemissie van de aangevraagde veehouderij ruimschoots kan worden voldaan aan het Besluit huisvesting (BBT).

IPPC-omgevingstoets ammoniak en veehouderij

Voor veehouderijen die onder de werkingssfeer van de IPPC-richtlijn vallen moet op grond van artikel 3, lid 3 van de Wav gekeken worden of vanwege de technische kenmerken en de geografische ligging van de installatie of vanwege de plaatselijke milieuomstandigheden voorschriften moeten worden gesteld die verder gaan dan het toepassen van de beste beschikbare technieken.

Om te bepalen of verdergaande voorschriften nodig zijn, heeft het Ministerie van I&M de "Beleidslijn IPPC-omgevingstoetsing ammoniak en veehouderij" vastgesteld. De beleidslijn is bedoeld als handreiking voor het bevoegd gezag bij de uitvoering van de IPPC-omgevingstoetsing, zoals deze is opgenomen in artikel 3, derde lid, van de Wav. Ingevolge artikel 5a.1, tweede lid, van het Inrichtingen- en vergunningenbesluit milieubeheer (Ivb) samen met de Regeling aanwijzing BBT-documenten, is het bevoegd gezag verplicht bij vergunningverlening rekening te houden met de beleidslijn.

Aan de hand van de beleidslijn kan worden bepaald of en in welke mate, vanwege de lokale milieusituatie, strengere emissie-eisen dan bij toepassing van 'beste beschikbare technieken' (BBT) in een vergunning voor een IPPC-veehouderij moeten worden opgenomen. De hoogte van de strengere emissie-eisen is gekoppeld aan de omvang van een IPPC-veehouderij, uitgedrukt in een hoeveelheid ammoniakemissie per jaar.

Samengevat geldt voor IPPC-veehouderijen de volgende beleidslijn:

- Bij uitbreiding kan worden volstaan met toepassing van BBT zolang de emissie niet meer bedraagt dan 5.000 kg ammoniak per jaar;
- Bedraagt de jaarlijkse ammoniakemissie na uitbreiding bij toepassing van BBT meer dan 5.000 kg, dan dient boven het **meerdere** een extra reductie ten opzichte van BBT te worden gerealiseerd. De hoogte daarvan hangt af van de uitgangssituatie (de mate waarin BBT de ammoniakemissie reduceert) en de beschikbaarheid van verdergaande technieken in de betreffende diercategorie;
- Bedraagt de jaarlijkse ammoniakemissie na uitbreiding met toepassing van BBT (tot 5.000 kg) en verdergaande technieken dan BBT (vanaf 5.000 kg) daarna nog meer dan 10.000 kg, dan dient boven het **meerdere** een reductie van circa 85% te worden gerealiseerd.

Naar de mening van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (ABRvS) houdt de beleidslijn in dat wanneer er in de omgeving van een veehouderij een kwetsbaar natuurgebied is, of wanneer de achtergronddepositie ter plaatse (te) hoog is, aanleiding kan bestaan om te verlangen dat deze veehouderij een lagere ammoniakemissie veroorzaakt dan die welke zou optreden wanneer de BBT worden toegepast.

Zoals de ABRvS eerder heeft overwogen in haar uitspraak van 28 mei 2008 (zaak nr. 200704876/1), is geen plaats voor het aan de milieuvergunning verbinden van nadere ammoniakvoorschriften ter bescherming van gebieden die onder de werking van de Natuurbeschermingswet 1998 vallen (zie overwegingen Natuurbeschermingswet 1998 en Flora- en Faunawet).

In de uitspraak van 18 maart 2009 (Venray) met nummer 200800463/1 wordt door de Raad van State uitgesproken dat de beleidslijn niet in strijd is met de IPPC-richtlijn.

Beoordeling en toetsing

Uit de bovenstaande tabel blijkt dat de jaarlijkse ammoniakemissie bij de aangevraagde uitbreiding van het aantal dieren en bij toepassing van BBT meer dan 10.000 kg bedraagt. Op grond hiervan bestaat er aanleiding tot het opleggen van strengere emissie-eisen boven BBT (lees BBT+ of BBT++).

Rekeninghoudende met de bovenstaande Beleidslijn is in de vergunningaanvraag (zie tabblad H) het gecorrigeerde emissieplafond berekend met toepassing van BBT+ en BBT++.

Door toepassing van het aangevraagde gecombineerd luchtwassysteem (BWL2009.12, watergordijn en biologische wasser) wordt overeenkomstig de Beleidslijn voldaan aan de meest strenge emissiewaarde van BBT++ (ammoniakreductie 85%). Daarnaast levert het te installeren gecombineerd luchtwassysteem niet alleen een aanzienlijke reductie op van ammoniak, maar ook van geur en (fijn) stof.

De inrichting van Heideveld heeft in het voorgenomen plan een ammoniakemissie van 14.729,55 kg per jaar. Aangezien de aangevraagde ammoniakemissie niet groter is dan het berekende gecorrigeerde emissieplafond van 21.333,81 kg per jaar en de nieuw te bouw overeenkomen met BBT++, zijn voldoende maatregelen toegepast en is het opleggen van een strengere emissie-eis niet meer mogelijk.

Geconcludeerd kan worden dat er ingevolge de Wav geen grond is om de vergunning vanwege de ammoniakemissie te weigeren.

Beoordeling en toetsing zeer kwetsbare gebieden

Ingevolge artikel 2 van de Wav hebben Provinciale Staten van Limburg op 18 april 2008 de zeer kwetsbare gebieden aangewezen. Dit besluit is goedgekeurd op 11 juli 2008 door de toenmalige Minister van Landbouw, Natuur en Visserij (nu Minister van Economische zaken, Landbouw en Innovatie) en vervolgens op 7 augustus 2008 bekendgemaakt.

Het dichtstbijgelegen zeer kwetsbaar gebied (nr. 364) is gelegen op een afstand van ca. 2 kilometer van de inrichtingsgrens. Geen van de dierenverblijven ligt geheel of gedeeltelijk in een zeer kwetsbaar gebied dan wel in een zone van 250 meter rond een zeer kwetsbaar gebied is gelegen. De vergunning kan niet worden geweigerd op grond van artikel 4, eerste lid, Wav.

Beoordeling en toetsing directe ammoniakschade

De zogenaamde 'directe ammoniakschade' die door de ammoniakemissie van dierverblijven wordt veroorzaakt, moet niet via de Wav beoordeeld worden (artikel 3, lid 2 Wav). Dit aspect moet via de Wm worden geregeld. Directe ammoniakschade is schade die wordt veroorzaakt aan planten en bomen door de directe opname van ammoniak uit de lucht.

Bij de beoordeling van de directe ammoniakschade hebben wij het rapport "Stallucht en Planten 1981" (hierna: het rapport) als uitgangspunt genomen. Uit vaste jurisprudentie volgt dat het hanteren van het rapport bij de beoordeling van aanvragen om een milieuvergunning niet in strijd is met het recht. Uit het rapport blijkt dat zich directe schade aan vegetatie rondom stallen kan voordoen door de uitstoot van ammoniak bij intensieve kippen- en varkenshouderij.

Ter voorkoming van dergelijke schade worden in het rapport minimale afstanden aanbevolen. In het rapport wordt een afstand aanbevolen van minimaal 50 meter tussen stallen en meer gevoelige planten en bomen, zoals coniferen, en een afstand van 25 meter tussen stallen en minder gevoelige planten en bomen. Volgens het rapport geldt geen minimale afstand tussen stallen en akkerbouwgewassen en grasland (ABRvS van 16 februari 2011, nr. 201003564/1/T1/M2). In het rapport wordt uitgegaan van de afstand van het gevoelig object tot de dichtstbijzijnde gevel van de dichtstbijzijnde stal.

Verder volgt uit de uitspraak van de ABRvS van 5 juni 2002 (nr. 200105275/1) dat voor de toepassing van het rapport sprake moet zijn van bedrijfsmatig geteelde planten.

Voor de toetsing, of als dan niet sprake is van een onaanvaardbare directe ammoniakschade, is allereerst relevant dat de nu aangevraagde en vergunde ammoniakemissie lager is dan de ammoniakemissie behorende bij het vergunde veebestand (bestaande rechten). Ondanks een toename van het veebestand is er een aanzienlijke afname van de ammoniakemissies als gevolg van de toepassing van gecombineerde luchtwassers (zie H1 en H3 van de considerans).

Uit navraag bij de gemeente Horst a/d Maas en onderzoek ter plaatse hebben wij vastgesteld dat de in het rapport genoemde aan te houden minimale afstanden van 50 meter en 25 meter tussen stallen en bedrijfsmatig geteelde meer en minder gevoelige planten en bomen worden gerespecteerd.

Op basis hiervan zijn wij van mening dat voor onaanvaardbare directe ammoniakschade niet behoeft te worden gevreesd.

5.12.5. Geur dierverblijven

De Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) vormt vanaf 1 januari 2007 het toetsingskader bij het verlenen van een omgevingsvergunning voor inrichtingen, als het gaat om geurhinder vanwege dierenverblijven van veehouderijen. Een tekstuele is gepubliceerd op 12 juni 2008 (Staatsblad 197). De Wet geurhinder en veehouderij geeft normen voor de geurbelasting die een veehouderij mag veroorzaken op een geurgevoelig object (bijvoorbeeld een woning).

De geurhinder van veehouderijen dient op basis van de methodiek, zoals aangegeven in deze wet en de gelijknamige regeling, te worden getoetst. De Regeling geurhinder en veehouderijen (Rgv) bevat emissiefactoren die nodig zijn om in de vergunde en in de aangevraagde situatie de geuremissie van een veehouderij te kunnen berekenen. De Rgv bevat een lijst met verschillende stalsystemen per diercategorie en de daarbij behorende emissiefactoren.

De geuremissie per dier is uitgedrukt in Europese odour units ('Europese geureenheden') per tijdseenheid per dier ($ou_E/s/dier$). De geuremissie vanuit een veehouderijbedrijf wordt uitgedrukt in Europese odour units per tijdseenheid (ou_E/s). De geurbelasting wordt berekend en getoetst met het verspreidingsmodel V-Stacks Vergunningen.

Dit geldt alleen voor dieren waarvoor geuremissiefactoren (odour units per seconde per dier van een diercategorie) zijn opgenomen in de Regeling geurhinder en veehouderij (Rgv). Voor dieren zonder geuremissiefactor gelden minimaal aan te houden afstanden.

De geurbelasting berekend met V-Stacks vergunning wordt uitgedrukt in Europese odour units per kubieke meter lucht (ou_E/m^3) als 98-percentielwaarde (P98). De 98-percentielwaarde betekent dat deze

concentratie gedurende 2% van de tijd wordt overschreden, de overige 98% van het jaar is de concentratie lager. Korthedshalve wordt in de Wgv en in deze handleiding gesproken van ou_E/m^3 waar wordt bedoeld ou_E/m^3 als 98-percentielwaarde.

De Wgv geeft normen voor de geurbelasting die een veehouderij mag veroorzaken op een geurgevoelig object. Ingevolge artikel 1 Wgv wordt onder geurgevoelige object verstaan: gebouw, bestemd voor en blijkens aard, indeling en inrichting geschikt om te worden gebruikt voor menselijk wonen of menselijk verblijf en die daarvoor permanent of een daarmee vergelijkbare wijze van gebruik, wordt gebruikt.

In de Wgv worden normen onderscheiden voor concentratiegebieden (zoals bedoeld in bijlage I van de Meststoffenwet) en niet-concentratiegebieden. De gehele gemeente Horst a/d Maas is gelegen in een concentratiegebied. Toetsing dient plaats te vinden aan de volgende normen (artikel 3, eerste lid Wgv):

- Geurgevoelige objecten in concentratiegebied, binnen de bebouwde kom: $3,0\ ou_E/m^3$;
- Geurgevoelige objecten in concentratiegebied, buiten de bebouwde kom: $14,0\ ou_E/m^3$.

Op grond van artikel 6, eerste lid Wgv kan bij gemeentelijke verordening worden bepaald dat andere normen van toepassing zijn dan de desbetreffende waarden zoals genoemd in artikel 3, eerste lid van de Wgv. Door Burgemeester en Wethouders van de gemeente Horst a/d Maas is in de vergadering van 4 september 2007 besloten de standaardnormen die de Wgv biedt in stand te laten en geen geurverordening op te stellen

Ingevolge artikel 3, eerste lid Wgv wordt een vergunning geweigerd indien de geurbelasting op een geurgevoelig object meer bedraagt dan de hiervoor genoemde waarden. In afwijking van artikel 3, eerste lid Wgv moet de afstand tussen een veehouderij en een geurgevoelig object dat onderdeel uitmaakt van een andere veehouderij, of dat op of na 19 maart 2000 heeft opgehouden deel uit te maken van een andere veehouderij binnen de bebouwde kom, ten minste 100 meter en buiten de bebouwde kom ten minste 50 meter bedragen.

Op grond van artikel 4, eerste lid van de Wgv dient de afstand tussen een veehouderij waar dieren worden gehouden van een diercategorie waarvoor niet bij ministeriële regeling een geuremissiefactor is vastgesteld en een geurgevoelig object binnen de bebouwde kom ten minste 100 meter te bedragen en buiten de bebouwde kom ten minste 50 meter te bedragen.

Onverminderd de artikelen 3 en 4 bedraagt ingevolge artikel 5, eerste lid van de Wgv de afstand van de buitenzijde van een dierenverblijf tot de buitenzijde van een geurgevoelig object:

- ten minste 50 meter indien het geurgevoelige object binnen de bebouwde kom is gelegen, en;
- ten minste 25 meter indien het geurgevoelige object buiten de bebouwde kom is gelegen.

Beoordeling en toetsing

Op basis van de omrekeningsfactoren van bijlage 1 van de Rgv wordt voor de aangevraagde situatie een totale geuremissie berekend van 97.020 ou_E/s (zie tabel in hoofdstuk 1 van de considerans).

In bijlage 8 van de aanvraag zijn verspreidingsberekeningen opgenomen voor de geur van de dierverblijven. De verspreidingsberekeningen zijn uitgevoerd met het programma V-STACKS Vergunning versie 2010. Hiermee is de geurbelasting berekend bij de geurgevoelige objecten in de omgeving van de inrichting van Heideveld. In de onderstaande tabel is een overzicht gegeven van de rekenresultaten en de toetsing aan de normstelling uit de Wgv.

Geurgevoelige objecten, niet onderdeel van een veehouderij				
Adres geurgevoelig object	Binnen of buiten bebouwde kom	Geurbelasting (ou _E /m ³)		Gemeten tot buitenzijde
		Werkelijk	Norm	Werkelijke afstand (m)
Hoogheide 10	Buiten	11,3	14	>50
Losbaan 31 (voorheen Losbaan 1a)	Buiten	9,8	14	>50
Losbaan 27 (voorheen Losbaan 1)	Buiten	6,4	14	>50
Losbaan 43 (voorheen Losbaan 3)	Buiten	13,9	14	>50
Losbaan 45 (voorheen Losbaan 5)	Buiten	12,8	14	>50
Losbaan 46 (voorheen Losbaan 6)	Buiten	9,1	14	>50
Losbaan 47 (voorheen Losbaan 7)	Buiten	13,0	14	>50
Witveldweg 55	Buiten	4,3	14	>50
Witveldweg 66	Buiten	4,1	14	>50
Witveldweg 75	Buiten	3,3	14	>50
Denenweg 19	Buiten	4,5	14	>50
Denenweg 21	Buiten	5,2	14	>50
Denenweg 23	Buiten	6,0	14	>50
Denenweg 29	Buiten	4,6	14	>50
Denenweg 33	Buiten	4,8	14	>50
Bebouwde kom Horst a/d Maas	Buiten	0,8	3	>50
Bebouwde Melderslo	Buiten	1,5	3	>50
Bebouwde kom Gubbenvorst	Buiten	0,5	3	>50
Bebouwde kom Lottum	Buiten	0,4	3	>50

Uit de bovenstaande tabel blijkt dat als gevolg van de door Heideveld aangevraagde veehouderij bij de maatgevende geurgevoelige objecten wordt voldaan aan de normstelling uit de Wgv. Tevens wordt voldaan aan de vereiste minimale afstand tot aan de buitenzijde van een geurgevoelig object.

Geconcludeerd kan worden dat er ingevolge de Wgv geen grond is om de vergunning vanwege de geurbelasting te weigeren.

5.12.6. Beoordeling en toetsing geur brijvoerkeuken

Brijvoer is een voermethode die al een groot aantal jaren wordt toegepast in de varkenshouderij sector. Brijvoer is een veelomvattend begrip. Onder brijvoer wordt onder meer begrepen:

- Droogvoer dat met water wordt gemengd;
- Droogvoer dat met natte brijvoerproducten wordt gemengd;
- Bijproducten (droge en natte) en een voederkern die worden gemengd.

Binnen de inrichting van Heideveld bestaat de brijvoerkeuken uit de volgende onderdelen:

1. Ontvangst van droge en natte grondstoffen (bijproducten),

Er zijn een 20 silo's voor opslag van droge grondstoffen en 18 silo's voor de opslag van vloeibare grondstoffen en er is een Walking Floor voor opslag van Corn Cob Mix (CCM). Vanuit deze Walking Floor gaat het CCM naar een voormenger.

De droge grondstoffen worden aangevoerd met vrachtwagens en in een stortput gelost, waarna transport middels vijzel en elevator naar de betreffende voorraadsilo. De natte grondstoffen worden rechtstreeks vanuit de vrachtwagen middels een pijpleiding in de voorraadsilo gedrukt, middels een blower die op de vrachtwagen aanwezig is;

2. Bewerking middels malen en mengen. Door het mengen ontstaat het eindproduct,

De gehele installatie is geautomatiseerd. Op afroep wordt er een bepaald recept varkensvoer gemengd. De meeste droge grondstoffen moeten eerst gemalen worden. Na malen worden deze grondstoffen weer enkelvoudig (dus niet gemengd met andere grondstoffen) opgeslagen in een silo. Indien deze silo bijna leeg is start de maling en wordt de silo gevuld. Het hart van de brijvoerkeuken wordt gevormd door een 6-tal mixers. Achter de mixers zijn weer silo's aanwezig die het gemengde en gereed brijvoer opslaan. Vanuit deze silo's gaat het gereed brijvoer naar de varkensstallen. Indien deze silo's bijna leeg zijn wordt de mixer geactiveerd om nieuw brijvoer te maken.

3. Transport van het brijvoer middels een pijpleiding naar de varkensstallen.

Het gemengde brijvoer is opgeslagen in een silo. Indien de varkenstal nieuw voer nodig heeft wordt het gemengde brijvoer getransporteerd naar de stallen. Het transport van de droge grondstoffengebeurt met vijzels (horizontaal transport) en met liften (verticaal transport). Het transport van vloeibare producten gebeurt via pijpleidingen.

Voor de houdbaarheid van de bijproducten en het brijvoer wordt conserveringsmiddel toegevoegd (organisch zuur, Selco BE+).

Ter voorkoming van geuroverlast is binnen de inrichting van Heideveld de brijvoerkeuken uitgevoerd als een afgesloten gebouw. Middels de ventilatoren van de luchtwassers van de naastgelegen stal wordt dit gebouw op onderdruk gehouden en wordt de afgezogen lucht tegelijkertijd gereinigd. Vanwege het ontbreken van een eigen emissiepunt kan de geuremissie van dit gebouw als verwaarloosbaar worden beschouwd en is daarom verder buiten beschouwing gelaten.

Bij het vullen van de silo's kan via de ontluchting een kortstondige geurpiek ontstaan. Echter gelet op de continue geuremissie van de dierverblijven kunnen beide geurpieken als verwaarloosbaar worden beschouwd en zijn daarom verder beschouwing gelaten.

5.13. Verkeer en vervoer

Op grond van de Wet milieubeheer (Wm) moet iedereen voldoende zorg voor het milieu in acht nemen. Hieronder wordt volgens artikel 1.1 lid 2 mede verstaan het zoveel mogelijk beperken van de nadelige gevolgen voor het milieu van het verkeer van personen of goederen van en naar de inrichting. Afhankelijk van de aard van de inrichting kan deze te maken hebben met één of meerdere vervoersstromen:

- verkeer van de eigen medewerkers (woon-werkverkeer en zakelijk verkeer);
- verkeer van bezoekers;
- transport van goederen.

Vergunningplichtige inrichtingen dienen bij een vergunningaanvraag informatie te verstrekken over de maatregelen die zijn getroffen om de nadelige gevolgen van vervoerbewegingen te beperken. Het bevoegd gezag kan, indien noodzakelijk geacht, voorschriften hieromtrent aan de vergunning verbinden.

De beleidsnotitie "Vervoermanagement / Mobiliteitsmanagement van en naar een inrichting" beschrijft de wijze van toepassing van de Wet milieubeheer op het gebied van verkeer en vervoer.

De beleidsnotitie is in 2010 in de plaats gekomen van het onderdeel "Vervoermanagement" uit de InfoMil handreiking "Wegen naar preventie bij bedrijven PD09", omdat de in deze handreiking beschreven systematiek was gewijzigd door de komst van het Activiteitenbesluit en de initiatieven van de Taskforce Mobiliteitsmanagement.

De beleidsnotitie wordt nu geactualiseerd naar aanleiding van de komst van de Wabo op 1 oktober 2010 en de opvolging van de Taskforce Mobiliteitsmanagement door het Platform Slim Werken Slim Reizen op 15 maart 2011.

Beoordeling en toetsing

In de vergunningaanvraag (zie tabblad A) wordt ingegaan op het milieuaspect vervoersmanagement, waarbij als eerste opvalt dat er binnen de inrichting van Heideveld slechts een beperkt aantal personen werkzaam zijn (ca. 15 personen). Daarnaast is het bezoekersverkeer per dag (8 bewegingen) ook zeer minimaal. Verder is sprake van ca. 162.140 km aan uitbestede vervoerskilometers. Daarbij hebben wij rekening gehouden dat de bij Heideveld vrijkomende varkensmest middels een pijpleiding wordt getransporteerd naar de Bio Energie Centrale (BEC) binnen de inrichting van Kuijpers Onroerend Goed BV gelegen aan de Witveldweg 35 te Grubbenvorst. Als gevolg hiervan is er een aanzienlijke afname van aantal vervoerskilometers.

Daarnaast is het zo dat aangenomen mag worden dat de transporteurs reeds gebruik maken van zeer moderne Euro V vrachtwagens met geavanceerde routeplanningssystemen en de inrichting is gelegen in de onmiddellijke nabijheid van de A73.

Gelet op het geringe aantal werknemers en bezoekers en uitbestede vervoerskilometers is naar onze mening sprake van een zeer gering besparingspotentieel en hebben wij geen maatregelen opgenomen in de vergunningvoorschriften

5.14. Visuele hinder

De inrichting van Heideveld wordt opgericht in het Landbouw Ontwikkelgebied (LOG) Witveldweg. Dit gebied is met name bestemd voor de (her)vestiging van intensieve veehouderijen uit twee reconstructiegebieden: Noord- en Midden Limburg en het Brabantse reconstructiegebied. Bij de bouw wordt rekening gehouden met de door de gemeente Horst aan de Maas vastgestelde gebiedsvisie en het landschapsplan. Rondom de inrichting zal voldoende groen worden aangelegd. Bovendien worden bepaalde opslagen/activiteiten niet aan de voorzijde gepland. Zo wordt ervoor gezorgd dat de inrichting zoveel als mogelijk zal opgaan in de landelijke omgeving.

De eerste fase bouwvergunningen zijn, met goedkeuring van de welstandcommissie, inmiddels verleend door de gemeente Horst aan de Maas. Gezien het bovenstaande achten wij het stellen van voorschriften met betrekking tot beperken van visuele hinder niet noodzakelijk.

6. Terinzagelegging

Het ontwerpbesluit en de bijbehorend stukken hebben ter inzage gelegen van 23 november 2011 tot en met 3 januari 2012. Er zijn zienswijzen ingekomen.

Tussen het einde van de terinzagetermijn van het ontwerpbesluit en de vaststellingsdatum van het definitief besluit zit een lange periode. Deze lange periode valt te verklaren uit het grote aantal zienswijzen en de complexiteit van de ingekomen zienswijzen.

7. Ambtshalve wijziging ten opzichte van het ontwerpbesluit

1. In de considerans van het ontwerpbesluit (pagina 61) staat abusievelijk een fout in de 2e alinea. Hierbij is aangegeven dat uit tabel 5.1 van het akoestisch onderzoek volgt dat kan worden voldaan aan de richtwaarden van 40, 35 en 30 dB(A) voor de dag-, avond- en nachtperiode. Zoals aangegeven in §5.11.1 (normstelling langtijdgemiddeld beoordelingsniveau) zijn wij bij de beoordeling van het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau echter uitgegaan van het referentieniveau van het omgevingsgeluid van 40, 40 en 35 dB(A) in respectievelijk de dag-, avond- en nachtperiode.
2. In de considerans van het ontwerpbesluit (pagina 61) staat abusievelijk een fout in de 3^e en 4^e alinea van §5.11.4 (Beoordeling maximale geluidniveau). Hierbij is aangegeven dat uit tabel 5.1 van het akoestisch rapport volgt dat bij gevels van de maatgevende woningen een maximaal geluidniveau wordt berekend van 49, 35 en 40 dB(A) en dat de streefwaarde van (langtijdgemiddeld + 10 dB(A)) wordt overschreden met maximaal 7 en 17 dB(A) in de dag- en nachtperiode en dat in de avondperiode wel kan worden voldaan aan de streefwaarde.
 Zoals blijkt uit tabel 5.1 van het akoestisch rapport, wordt bij de gevels van de maatgevende woningen een maximaal geluidniveau berekend van 53, 25 en 55 dB(A). Zoals bovenstaand aangegeven zijn wij in §5.11.1 (normstelling langtijdgemiddeld beoordelingsniveau) bij de beoordeling van het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau uitgegaan van het referentieniveau van het omgevingsgeluid van 40, 40 en 35 dB(A) in respectievelijk de dag-, avond- en nachtperiode. Uitgaande van dit referentieniveau volgt hieruit bij de toetsing dat bij de aangestraalde gevels van de maatgevende woningen de streefwaarde van (langtijdgemiddeld beoordelingsniveau + 10 dB(A)) in de dag- en nachtperiode wordt overschreden met 3 en 10 dB(A). In de avondperiode kan wel worden voldaan aan de streefwaarde.

8. Nieuw voorschrift ten opzichte van het ontwerpbesluit

Voorschrift 8.5

Het bronvermogen van de WKK-installatie mag niet meer bedragen dan 80 dB(A).

9. Zienswijzen ontwerpbesluit en overwegingen ten aanzien daarvan

Onderstaand zullen wij achtereenvolgens ingaan op de in de verschillende brieven geformuleerde zienswijzen en onze overwegingen daaromtrent. Waar in de verschillende brieven sprake is van zienswijzen die betrekking hebben op hetzelfde (milieu)aspect worden deze zienswijzen in een overweging behandeld. Een groot aantal zienswijzen heeft betrekking op het concept NGB als geheel. In dit besluit wordt uitsluitend ingegaan op de zienswijzen die betrekking hebben op de inrichting van Heideveld Beheer B.V.

A)

Middels aangetekende brief van 29 december 2011, ingekomen 2 januari 2012, zijn zienswijzen ontvangen van Milieu adviesbureau Het Groene Schild namens Stichting Wakker Dier, Postbus 92024, 2090 AA te Amsterdam.

Zienswijzen

1) Megastallen in relatie tot omslag naar een diervriendelijke duurzame landbouw

De beide vestigingen Laagheide 9 (Heideveld) en Witveldweg 35 (Kuijpers) vormen samen verreweg het meest grootschalige industriële veebedrijf van Nederland. Het kan amper meer een megastal genoemd worden, maar heeft de dubieuze eer een geheel nieuwe categorie te realiseren: de gigastal. Feitelijk wordt het een industrieel bedrijf ter grootte van 3.450 NGE en is het daarmee 11½ groter dan een megastal (300 NGE). In de maatschappelijke discussie megastallen stelde de staatssecretaris van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie, dhr. Bleker, hierover:

'Excessen, zoals een bedrijf met een miljoen kippen of meer, passen niet bij Nederland. Gelukkig hebben we die excessen ook niet Maar als zich een ontwikkeling voordoet waarbij die excessen zich aankondigen, wil ik een wettelijke mogelijkheid hebben om dat een halt toe te roepen'

De aanvraag is een veelvoud van wat de Staatssecretaris als voorbeeld van een exces aangaf. Alleen al de vleeskuikentak omvat meer dan 1 miljoen kuikens. De gigastal dwarsboomt ook de door vrijwel iedereen noodzakelijk geachte omslag naar een diervriendelijkere duurzamere landbouw. De Commissie van Doorn alsmede in de Dialoog megastallen werd onomwonden geconcludeerd dat grootschalige industriële onduurzame veehouderij geen toekomst heeft in Nederland. Het is maatschappelijk niet geaccepteerd maar evengoed economisch niet rendabel met het oog op de toekomst.

Landbouworganisaties onderschrijven deze visie. De aangevraagde gigastal past in het geheel niet in de breed gewenste ontwikkeling. Gezien de urgentie van de omslag op het gebied van dierenwelzijn, milieu en landbouwbelang, is dit plan voor een gigastal een klap in het gezicht van het deel van de veehouders die wel een omslag willen maken. Alle energie moet juist gestoken worden in verduurzaming, in plaats van verdere industrialisering en verwijdering van de maatschappij. Een nieuwe schandpaal voor de veesector is absoluut ongewenst.

Voorstanders van megastallen geven vaak aan dat hierdoor goedkoper kan worden geproduceerd en dit ten goede kan komen aan extra investeringen in dierenwelzijn. De geschiedenis wijst echter uit dat

industrialisering slechts gebruikt is om vlees in de vorm van kiloknallers steeds goedkoper geproduceerd te krijgen. Vrijwillige investeringen in dierenwelzijn zijn altijd uitgebleven. Ook de vergunningaanvragen Witveldweg en Heideveld laten zien dat dierenwelzijn helemaal niet gebaat is bij megastallen; in tegendeel. In beide aanvragen wordt inleidend gesproken over het belang van meer 'welzijn' waarna het woord in het geheel in de meer dan vierhonderd pagina's niet meer terugkomt. In de uitgebreide rapporten die jaren geleden over het initiatief zijn geschreven is slechts indicatief naar welzijn gekeken.

Kippen en varkens worden in etages opeengestapeld, de kuikens worden zelfs op lopende banden vetgemest. De vleeskuikenmoederdieren worden in kooien gehouden waar in gangbare vleeskippenhouderijen grondhuisvesting, vergelijkbaar met een scharrelstal normaal is. Op het moment dat de legbatterij voor legkippen verboden wordt vanwege dierenwelzijn, is het onbegrijpelijk dat dit industriebedrijf juist investeert in dergelijke zeer ongebruikelijke kooien en dus verder dierenleed. In de kooien is de scharrelruimte een wassen neus, de legnesten onvoldoende en kan het voor het welzijn noodzakelijke stofbaden alleen gestoord plaatsvinden. De zeugen worden gehouden in ligboxen met uitloop, het meest fraudegevoelige groepshuisvestingssysteem waar in de praktijk vaak de verplichte groepshuisvesting in wordt onthouden. Ook voor het overige ontbeert het varkensdeel elke extra investering in welzijn boven de wettelijke verplichte minimumnorm voor vee-industrie. Door vroegtijdig uitladen van de vleeskuikenstallen zal aanvraagster de kuikens voor die tijd langer dicht opeen kunnen houden, met dierenleed tot gevolg. Mede om bovenstaande reden moet bij de aangevraagde industriële gigastal voor een verdere verslechtering van dierenwelzijn gevreesd worden.

De Staatssecretaris heeft op 23 november 2011 aan de Tweede Kamer dan ook aangegeven dat er geen ruimte is in Nederland voor nieuwe grote megastallen. In de brief wordt ondermeer gesteld:

"Er is geconcludeerd dat business as usual geen optie meer is. Het huidige overheersende business- en verdienmodel, dat gebaseerd is op bulkproductie en een lage kostprijsstrategie, is zowel maatschappelijk gezien als vanuit een oogpunt van internationale concurrentie op termijn een doodlopende weg. Ook de commissie Van Doorn wijst op een afnemende maatschappelijke waardering en de onvermijdelijke noodzaak tot verandering."

"De positie van de veehouderij in het landelijk gebied staat ter discussie als gevolg van lokale overlast, onduidelijkheid over de risico's voor de volksgezondheid, zorgen over het dierenwelzijn en over de leefbaarheid en sociale cohesie in lokale gemeenschappen."

"In zorgvuldige duurzame veehouderijketens staan het welzijn en de zorg voor dieren centraal en zijn de volksgezondheidsrisico's geminimaliseerd."

"Tegen deze achtergrond vindt het kabinet een ongebreidelde groei van de omvang van bedrijven niet gewenst"

"De Gezondheidsraad is door het kabinet gevraagd advies uit te brengen over een beoordelingskader voor micro-organismen en endotoxinen afkomstig uit veehouderijen. Dit advies zal in het derde kwartaal van 2012 worden afgerond. Het kabinet zal het restrictieve beleid conform de motie van de leden Grashoff en Van Veldhoven (TK Kamerstuk 28 286, nr. concept Pagina 4/13 488) opnieuw onder de aandacht brengen van provincies en gemeenten. Daarbij zal zij de provincies en gemeenten verzoeken ook in 2012 niet mee te werken aan nieuwe aanvragen waarbij wijzigingen in bestemmingsplannen nodig zijn voor stallen groter dan 300 NGE en meer dan één bouwlaag. Het kabinet heeft er alle vertrouwen in dat de provincies en gemeenten hun verantwoordelijkheid blijven nemen."

Er is daarom alle reden om niet mee te werken aan het onderhavige project, dat zou leiden tot de grootste vee-industrie van Nederland. Nu de Staatsecretaris provincies en gemeenten uitdrukkelijk verzoekt niet mee te werken aan benodigde wijzigingen in bestemmingsplannen voor initiatieven zoals het NGB, is er dan ook alle reden om de benodigde milieuvergunningen te weigeren op grond van art. 8.10 lid 3 Wet milieubeheer.

Overwegingen

Op de website van het ministerie van Economische zaken, Landbouw en Innovatie (EL&I) wordt uitgebreid ingegaan op de toekomstvisie van de veehouderij in Nederland. In deze visie staat centraal dat de overheid en de veehouders willen dat de veeteelt zo duurzaam en diervriendelijk mogelijk wordt. Ook moet de veehouderij goed in de lokale omgeving passen. Daarbij vindt het kabinet een ongeremde groei van veehouderijbedrijven ongewenst.

In zijn visie op de toekomst van de veehouderij schrijft staatssecretaris Bleker van EL&I dat het kabinet inzet op een aanpak langs 2 sporen:

- ketengestuurde verduurzaming van de veehouderij;
- meer aandacht bij provincies en gemeenten voor het zorgvuldig inpassen van veehouderij in de lokale leefomgeving.

Inpassen veehouderij in omgeving

De inpassing van veehouderijen in de lokale omgeving is een belangrijke verantwoordelijkheid van de ondernemers zelf. De opgave voor ondernemers is om in harmonie met hun directe leefomgeving te ondernemen. Het kabinet vindt een ongeremde groei van veehouderijbedrijven ongewenst. Wel moeten agrarische gezinsbedrijven de ruimte krijgen om geleidelijk te kunnen groeien en zich te ontwikkelen. Provincies en gemeenten kunnen via de ruimtelijke ordening en milieu-instrumenten al sturen op een goed woon- en leefklimaat in het landelijk gebied. Het kabinet brengt het belang van de inpassing en de vormgeving van veehouderijbedrijven onder de aandacht van provincies en gemeenten.

Het kabinet heeft de Gezondheidsraad opdracht gegeven onderzoek te doen naar de gezondheidsrisico's van veehouderijbedrijven voor omwonenden. De Gezondheidsraad komt in het 3^e kwartaal van 2012 met een advies over de beoordeling van de risico's van blootstelling aan schadelijke ziektekiemen uit veehouderijen.

Het kabinet vraagt om die reden provincies en gemeenten ook in 2012 niet mee te werken aan nieuwe aanvragen voor stallen groter dan 300 Nederlandse grootte-eenheid (NGE) en meer dan een bouwlaag waarvoor wijzigingen in het bestemmingsplan nodig zijn (brieven 31 januari en 27 maart 2012). Verder komt er een wettelijke mogelijkheid om grenzen te kunnen stellen aan de grootte van een veehouderij wanneer de volksgezondheid, sociaaleconomische effecten of ethische overwegingen daarom vragen.

Vooruitlopende op het advies van de Gezondheidsraad is sinds 10 juli 2012 het RIVM rapport 609400004/2012 "Infectierisico's van de veehouderij voor omwonenden" openbaar. Dit rapport betreft een literatuuronderzoek wat is uitgevoerd in opdracht van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport ter ondersteuning van de GGD'en. Het rapport komt er in het kort op neer:

- **Infectierisico's van de veehouderij voor omwonenden**

Momenteel kunnen er geen wetenschappelijk onderbouwde uitspraken worden gedaan over het infectierisico van omwonenden van veehouderijen, met uitzondering van Q-koorts. Het is aangetoond dat omwonenden van melkgeitenbedrijven met Q-koorts, een verhoogd risico hebben om deze infectieziekte te krijgen. Voor de overige zoönosen (infectieziekten die van dier op mens worden overgedragen) zijn onvoldoende gegevens beschikbaar over het risico in relatie tot de afstand tot veehouderijen, het bedrijfstype en de bedrijfsgrootte. Wel is bekend dat veehouders, medewerkers op veehouderijen en dierenartsen een verhoogd risico hebben om bepaalde zoönosen op te lopen. Direct contact met dieren is daarbij vaak een risicofactor.

- **Zes zoönotische infectieziekten onderzocht**

Dat concludeert het RIVM op basis van een literatuuronderzoek dat is uitgevoerd op verzoek van de GGD'en. Zij hebben het RIVM gevraagd wat de achtergrond was van een afstandsadvies van 1 à 2 km uit 2008. Dit advies blijkt betrekking te hebben op de afstand tussen bedrijven onderling en is erop gericht dierziekten te beheersen, in het bijzonder 'vogelgriep' (aviaire influenza). Of ook een verhoogd risico voor omwonenden kan worden vastgesteld, heeft het RIVM in het onderliggende rapport bekeken aan de hand van zes voorbeelden van zoönosen (vogelgriep, Q-koorts, psittacose, campylobacteriose, veegerelateerde MRSA en ESBL-producerende bacteriën).

Om inzicht te verkrijgen in de infectierisico's voor omwonenden van veehouderijen is het belangrijk om nader onderzoek te verrichten. Van belang daarbij zijn mogelijke relaties tussen de aanwezigheid van micro-organismen in de omgeving van veehouderijen en de mate waarin zoönotische infecties bij omwonenden voorkomen.

Inpassen Heideveld als onderdeel concept NGB in lokale leefomgeving

Gezien het bovenstaande verzoek van de Staatssecretaris, waarin het kabinet vraagt om ook in 2012 niet mee te werken aan nieuwe aanvragen voor grote stallen waarvoor wijzigingen in het bestemmingsplan nodig zijn, is allereerst relevant nogmaals te noemen dat Provinciale Staten van Limburg tijdens de vergadering van 11 februari 2011 de motie 'Intensieve Veehouderij' hebben verworpen. In deze motie werd GS opgedragen:

- de bouw van nieuwe megastallen in Limburg tegen te gaan in afwachting op meer duidelijkheid;
- binnen een maand met een voorstel te komen om via een aantal POL-wijzigingen de bouw van stallen groter dan 200 NGE te voorkomen;

- een hardheidsclausule in te bouwen zodat – indien nodig- individuele gevallen aan de Staten kunnen worden voorgelegd.

Verder hebben De Tweede Kamer Der Staten-Generaal tijdens de vergadering van 31 januari 2012 de motie Van Gerven (SP) over een megastal in Horst aan de Maas verworpen. In deze motie werd de regering verzocht: om alle mogelijke middelen in te zetten om de realisatie van de megastal met 1,2 miljoen kippen en 35.000 varkens te voorkomen.

Daarnaast zijn naar aanleiding van de plannen van het concept NGB en de door Gedeputeerde Staten vastgestelde ontwerpbesluiten voor Heideveld en Kuijpers Kamervragen gesteld door het SP lid van Gerven (ingezonden 28 november 2011) en door het GroenLinks Lid Grashoff (ingezonden 13 januari 2012).

In zijn brief van 30 november 2011 geeft de Staatssecretaris antwoord op de door lid Van Gerven gestelde vragen. In antwoord op de vragen 2 t/m 5 wordt door de Staatssecretaris aangegeven dat een zeer gering percentage van de bedrijven een grotere omvang heeft dan wat overeenkomt met een bedrijf waar één of twee gezinsinkomens uit behaald kunnen worden. Bestaande bedrijven die qua omvang daar boven zitten komen dus ook voor. Zoals aangegeven in zijn visie veehouderij, biedt het huidige ruimtelijke ordening- en milieu-instrumentarium provincie en gemeenten de mogelijkheden te sturen op een goed woon- en leefklimaat in de directe omgeving van de locatie van het NGB. Als een dergelijke grootschaligheid de toekomstige hoofdontwikkelingsrichting gaat worden, dan wil de Staatssecretaris een grens kunnen stellen aan de omvang van bedrijven op een locatie. Op dit moment is ingrijpen voor het kabinet niet aan de orde. De gemeente Horst a/d Maas streeft naar een goede inpassing van het NGB in de lokale omgeving en heeft hiertoe in samenwerking met onder andere landschapsarchitecten en de omgeving een landschapsplan opgesteld en op 20 oktober 2009 vastgesteld.

In zijn brief van 3 februari 2012 geeft de Staatssecretaris antwoord op de door lid Grashoff gestelde vragen. De Staatssecretaris verwijst hiervoor kortheidshalve naar zijn uitgebreide antwoorden over vergelijkbare vragen die in zijn brief van 5 december 2011 aan de Kamer zijn gegeven, dit naar aanleiding van het Algemeen Overleg (AO) Intensieve Veehouderij van 1 december 2011. Naar de mening van Staatssecretaris handelt de gemeente Horst aan de Maas zorgvuldig door de GGD in te schakelen, een fijnstof meetpunt in te richten en door het voor het gebied opgestelde landschapsplan. Er is voor de Staatssecretaris dan ook geen reden om bij de gemeente aan te dringen op uitstel. Verder is de volgende vraag gesteld:

Stel dat het Nieuw Gemengd Bedrijf excelleert op vlakken als dier- en volksgezondheid, dierenwelzijn, voedselveiligheid, gebruik van antibiotica, energie, milieu, gebruik van duurzame grondstoffen en landschappelijke inpassing en met de bedrijfsvoering dus een integrale- en optimale keuze van maatregelen voor verschillende duurzaamheidsaspecten vormt past deze dan in de visie zoals de Staatssecretaris voor ogen heeft?

Een stal die in alle opzichten voldoet aan zulke eisen, voldoet aan de visie (een duurzame veehouderij in 2020 waarin het welzijn van het dier centraal staat) van de Staatssecretaris. Zijn zorg zit erin dat naarmate bedrijven veel groter worden, de kans op spanning met de uitgangspunten van zijn visie groter wordt. Daarbij is door de Staatssecretaris aangegeven dat hij een wettelijke voorziening zal treffen, die een grondslag geeft om een grens te stellen aan de omvang van bedrijven als de noodzaak daartoe is aangetoond. Die noodzaak kan ook bestaan uit volksgezondheidseffecten.

In de kamerbrief van 5 juni 2012 gaat de Staatssecretaris uitgebreid in op de stand van zaken aangaande de eerder aangekondigde aanzet voor een norm voor de schaalgrootte van veehouderijbedrijven op een locatie.

Daarbij wordt ingegaan op de wijze waarop dat het kabinet het afgelopen anderhalf jaar maatregelen heeft genomen om tot een toekomstbestendige duurzame veehouderij te komen. Het sluitstuk van deze inzet voor een toekomstbestendige duurzame veehouderij is het vraagstuk van de omvang van de veehouderij, waarbij de vraag voorligt of er grenzen aan de omvang van de veehouderij moeten worden gesteld.

Naar de mening van de Staatssecretaris staat in een duurzame/zorgvuldige veehouderij niet het hok of de omvang, maar het dier centraal. Verder is niet het eindproduct, maar het productieproces leidend. Het vraagt van de ondernemer het besef dat hij of zij niet alleen bijdraagt aan de productie van veilig voedsel, maar het ook zo doet dat het proces veilig en acceptabel is voor de omgeving waarin dat gebeurt. In deze benadering passen geen zeer grootschalige en zeer sterk geïndustrialiseerde bedrijven. Een verdere toename van dergelijke bedrijven op een locatie is derhalve niet gewenst. Naar de mening van de Staatssecretaris is het stellen van een grens aan de maximale omvang van een veehouderij daarom noodzakelijk. Tegen deze achtergrond en daarbij rekeninghoudende met een aantal criteria wordt in de kamerbrief een voorstel gedaan tot een bandbreedte voor een maximale omvang van de veehouderij. Voor het stellen van grenzen aan de omvang ziet de Staatssecretaris twee mogelijkheden:

1. Convenant LTO, IPO en VNG;
2. Wettelijke voorziening, Het wetsvoorstel is thans in voorbereiding en zal in procedure worden gebracht.

De komende maanden worden beide wegen met betrokkenen verkend. In zijn brief van 12 juni 2012 geeft de Staatssecretaris aan dat hij een wetsvoorstel (technisch) zal voorbereiden en de beslissing overlaat aan een volgend kabinet.

In de uitzending van het actualiteitenprogramma Nieuwsuur van 9 juli 2012 gaat de Staatssecretaris specifiek in op de casus van het concept NGB in relatie tot het bovenstaande in voorbereiding zijnde wetsvoorstel. Naar zijn mening past dit initiatief qua grote niet binnen het in voorbereiding zijnde wetsvoorstel. Echter in deze specifieke situatie, waarbij ondernemers al jaren bezig zijn met het doorlopen van allerlei procedures en subsidies zijn toegezegd, kun je deze beleidswijziging niet met terugwerkende kracht van toepassing verklaren op deze casus.

Conclusie

Gelet op de landelijke discussie omtrent zogenoemde 'megastallen in relatie tot omslag naar een diervriendelijke duurzame landbouw' en het gegeven dat de Staatsecretaris provincies en gemeenten heeft verzocht niet mee te werken aan de voor grote stallen benodigde wijzigingen van bestemmingsplannen, wordt door reclamanten verzocht om de benodigde milieuvergunning te weigeren op grond van art. 8.10 lid 3 Wet milieubeheer (Wm).

Een milieuvergunning kan slechts in het belang van de bescherming van het milieu worden geweigerd. In afwijking hiervan kan de vergunning tevens worden geweigerd ingeval door verlening daarvan strijd zou ontstaan met een bestemmingsplan (art. 8.10 lid 3 Wm).

Met artikel 8.10, lid 3 Wm is beoogd om een bevoegdheid in het leven te roepen om een milieuvergunning eventueel te weigeren indien één of meer gevallen aan de orde zijn zoals die in dit wetsartikel zijn genoemd. Doel van de wetwijziging waarbij een nieuw derde lid aan artikel 8.10 is toegevoegd is dat er daar waar sprake is van risico's voor de leefomgeving een sluitende afstemming tussen milieuvoorschriften, bestemmingsplan en bouwregelgeving tot stand moet worden gebracht. Milieubelastende activiteiten kunnen daardoor tevens getoetst worden op de consequenties daarvan voor de kwaliteit van de ruimtelijke leefomgeving. Blijkens de Memorie van Toelichting (MvT) bij de wetwijziging (Kamerstukken II, 2006/2007, 30 938, nr. 3) is het met name de bedoeling dat door de wetwijziging het vestigen of in stand houden van bepaalde milieubelastende bedrijven nabij woonwijken kunnen worden voorkomen dan wel de mogelijkheid voor het bevoegde Wm-gezag bestaat om hieraan bepaalde voorschriften te kunnen verbinden.

In casu behoeft de Wm-vergunning alleszins niet geweigerd te worden om risico's voor de leefomgeving te voorkomen dan wel te voorkomen dat er milieubelastende activiteiten nabij een woonomgeving wordt toegestaan. Het gebied waarin de inrichting gevestigd wordt is op ruime afstand gelegen van een woonwijk en daarom in principe geschikt voor een bedrijf als dat van Heideveld. Om die reden is het gebied door de provincie Limburg dan ook als zoekgebied LOG is aangewezen.

De bestemmingsplanwijziging die is opgestart vindt plaats in verband met de realisatie van het Landbouwontwikkelingsgebied (LOG) Witveldweg en is conform de gebiedsvisie LOG Witveldweg die in de Gemeenteraad van 12 februari 2008 is vastgesteld. Sinds 2004 zijn de beide inrichtingen binnen het concept NGB in overleg met de gemeente Horst a/d Maas over vestiging in het LOG Witveldweg. In juli 2010 heeft de gemeenteraad van Horst a/d Maas ingestemd met het opstarten van de projectbesluit- en bouwvergunningprocedure voor de twee inrichtingen binnen het concept NGB onder de voorwaarde dat, indien de resultaten van de fijnstofmetingen nabij Grubbenvorst en/of de resultaten uit het IRAS, NIVEL en RIVM rapport "Mogelijke effecten van intensieve veehouderij op de gezondheid van omwonenden, 7 juni 2011" daartoe aanleiding zouden geven, de gemeente zich het recht voorbehoudt de in gang gezette procedure af te breken en de bouwvergunningen te weigeren. kan worden voortgezet.

Op voorstel van het College heeft de gemeenteraad op 22 november 2011 besloten in te stemmen met de brief aan de GGD Limburg-Noord, inhoudende opdrachtverstrekking om het bovengenoemde IRAS, NIVEL en RIVM rapport te vertalen naar de locatie van het NGB en de directe omgeving, inclusief de omliggende kernen Grubbenvorst, Lottum, Melderlo en Horst. Het advies moet de gemeente adviseren over de vraag of de komst van de twee inrichtingen binnen het concept NGB tot zodanige gezondheidsrisico's leidt in de directe omgeving en in de omliggende woonkernen, dat vestiging van het concept NGB niet verantwoord is.

Inmiddels heeft de GGD op 25 april 2012 in het gemeentehuis van Horst a/d Maas de resultaten van het onderzoek gepresenteerd aan een grote groep genodigden. Op 8 mei 2012 is het definitieve advies van de GGD Noord-Limburg ontvangen. Samenvattend komt de GGD tot de volgende conclusies:

- de oprichting van het initiatief levert een minimaal extra risico op voor de bevolking van de woonkernen ten aanzien van het aspect fijn stof en geur;
- de oprichting van het initiatief levert geen risico op voor de bevolking van de woonkernen ten aanzien van de biologische agentia.

Verder is in samenwerking met de gemeente en ons bureau Handhaving Monitoring Advies en Onderzoek (HMAO) in oktober 2011 een meetstation aan de Hoogheide te Lottum gerealiseerd voor fijnstofmetingen. Uit de berekende gemiddelden blijkt dat, als de meetresultaten geëxtrapoleerd zouden worden naar een jaargemiddelde, de jaargemiddelde grens- of streefwaarde van de PM_{10} en of $PM_{2,5}$ normen niet worden overschreden.

Zowel het gezondheidskundig advies van de GGD Noord-Limburg als de onderzoeksresultaten van de fijnstofmetingen van de provincie Limburg geven geen aanleiding de voor het concept NGB in gang gezette procedure af te breken en de bouwvergunningen te weigeren. Aangezien de gemeenteraad heeft besloten de projectbesluitprocedure te delegeren aan het college van B&W, ligt de uiteindelijke beslissingsbevoegdheid hierover bij het college van B&W. Op 29 mei 2012 hebben B&W besloten de projectbesluit- en bouwvergunningprocedure voor het concept NGB te vervolgen.

Hieruit blijkt duidelijk dat de gemeente Horst a/d Maas vanuit planologisch oogpunt meewerkt om de daadwerkelijke realisatie van Heideveld binnen het concept NGB mogelijk te maken en streeft de gemeente Horst a/d Maas naar een goede inpassing van het concept NGB in de lokale omgeving.

Gelet op het voorgaande zien wij onvoldoende redenen om de vergunning ingevolge de Wet milieubeheer uitsluitend vanwege strijd met het gemeentelijk bestemmingsplan te weigeren. Het bestuur van de provincie Limburg zal dit alleen doen als zij zelf tot de conclusie komt dat Heideveld op de voorziene locatie planologisch onaanvaardbaar is.

2) Gezondheid

De GGD Noord-Limburg heeft opdracht gegeven om nader onderzoek te doen naar de gezondheidsaspecten van het NGB. Ook de Staatssecretaris verwijst naar onduidelijkheid en onzekerheid over de gezondheidsaspecten. Dit blijkt ook wel uit het gegeven dat de Gezondheidsraad opnieuw om advies is gevraagd. Dat advies komt pas in 2012. Thans beschikken we wel reeds over het Informatieblad intensieve Veehouderij en gezondheid, Update 2011 van de GGD (september 2011). Volgens deze publicatie dient op basis van de op dit moment bekende publicaties en onderzoeken binnen een straal van 250 meter het voorzorgsprincipe leidend te zijn. Dit betekent bij nieuwbouw en planontwikkeling geen intensieve veehouderij in een straal van 250 meter van gevoelige bestemmingen bouwen. In casu bevinden er zich tal van gevoelige bestemmingen binnen 250 meter van de nieuwbouwstallen aan de Laagheide 9, zoals de woningen Losbaan 43, 45, 47, 42 en 31. In de omgeving van de geplande Witveldweg 35 bevinden zich de woningen Witveldweg 33, 37 en 40 binnen die afstand. Echter ook buiten die afstand zijn de meetbare concentraties endotoxinen en veespecifieke MRSA-bacteriën, tot op een afstand van ongeveer een kilometer van een intensieve veehouderij, groter dan de achtergrondwaarden.

Wakker Dier verwijst hierbij tevens naar de zienswijze die mr. X.N.P. Wynands ten aanzien van het aspect volksgezondheid namens Vereniging Behoud de Parel en anderen inbrengt.

Tegen deze achtergrond is vergunningverlening in strijd met het voorzorgbeginsel.

Overwegingen

Gezondheidsaspecten dienen primair in het kader van andere wetgeving beschouwd te worden. Een Wm-vergunning biedt hier geen, althans slechts zeer beperkte aanvullende ruimte toe. In het kader van de emissie en immissie van fijn stof en stikstofoxiden, afkomstig van de onderhavige inrichting, hebben wij uitgebreid getoetst aan de eisen uit de Wet luchtkwaliteit (hoofdstuk 5 van de Wm) welke zijn opgenomen ter bescherming van de volksgezondheid. In het hoofdstuk luchtkwaliteit van het bestreden besluit zijn wij op dit aspect ingegaan. Geconcludeerd kan worden dat er in ruime mate aan de wettelijke grenswaarden voor fijn stof en stikstofoxiden wordt voldaan. Ook voor wat betreft de geurbelasting welke optreedt als gevolg van het in werking zijn van de inrichting, moet geconcludeerd worden dat geurhinder niet aan de orde kan zijn en omwonenden hiertegen voldoende worden beschermd. In dit opzicht hebben wij de volksgezondheid dus betrokken in onze afwegingen om tot het bestreden besluit te komen. Ter bevestiging van ons standpunt dat een diepgaandere beoordeling van gezondheidsaspecten niet behoeft plaats te vinden in het bestreden besluit, verwijzen wij naar recente uitspraken van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State van 20 april 2011 (ABRS 201008545/1/M2) en 29 december 2010 (ABRS 29 december 2010, 201000770/1/M2) welke als volgt luiden:

"2.10.1. In hetgeen [appellant sub 2] en anderen hebben aangevoerd kan geen grond worden gevonden voor het oordeel dat het college de vergunning had moeten weigeren in verband met de gestelde gezondheidsrisico's dan wel ter beperking van die risico's nadere voorschriften aan de vergunning had moeten verbinden. Daarbij neemt de Afdeling in aanmerking dat volgens het Informatieblad waarop [appellant sub 2] en anderen zich beroepen, de gezondheidsrisico's voor omwonenden van veehouderijen door dierlijke griepvirussen onvoldoende bekend zijn en onvoldoende kunnen worden vastgesteld".

Reclamant heeft verder ook niet aannemelijk gemaakt dat het in werking zijn van de inrichting zodanige risico's voor de volksgezondheid kan opleveren dat om die reden nadere voorschriften aan deze vergunning moeten worden verbonden, dan wel dat de vergunning om die reden moet worden geweigerd.

Reclamant heeft evenmin gewezen op algemeen aanvaarde en erkende wetenschappelijke inzichten waaruit een andere conclusie valt te trekken. Het informatieblad waarop zij zich baseert, geeft immers weer dat de gezondheidsrisico's voor omwonenden van Veehouderijen door dierlijke griepvirussen onvoldoende bekend zijn en onvoldoende kunnen worden vastgesteld.

De afstand van 250 meter tussen een veehouderij en gevoelige bestemmingen wordt in het Informatieblad uit 2011 weliswaar genoemd, maar allerm minst kan uit de diverse onderzoeken die in het Informatieblad worden genoemd de conclusie worden getrokken dat binnen deze 250 meter, los van geldende wet- en regelgeving op milieugebied, er daadwerkelijk zodanige concrete risico's zijn voor de volksgezondheid. De gebezigde termen als 'kunnen' en 'mogelijk' zijn onvoldoende wetenschappelijk onderbouwd om hier in een Wm-vergunning mee rekening te mogen houden.

De gemeente Horst aan de Maas heeft te kennen gegeven planologische medewerking te verlenen aan de inpassing van de onderhavige inrichting. In dit besluit zijn wij slechts volgend.

Voor wat betreft de landelijke discussie over intensieve veehouderij en gezondheid van omwonenden, heeft het kabinet de Gezondheidsraad (GR) om advies gevraagd om een beoordelingskader te maken voor de gezondheidsrisico's van blootstelling aan verschillende micro-organismen die afkomstig zijn van de veehouderij.

Daarbij heeft de Staatssecretaris van EL&I de GR ook verzocht om daarbij het nut en noodzaak van een norm voor een minimale afstand tussen veebedrijven en woongebieden te onderzoeken (zie brief Staatssecretaris van 5 december 2011 inzake Kamervragen Algemeen Overleg Intensieve Veehouderij). Met daarbij aandacht voor moor mogelijke technische maatregelen.

Daarbij is door de Staatssecretaris aangegeven dat hij een wettelijke voorziening zal treffen, die een grondslag geeft om een grens te stellen aan de omvang van bedrijven als de noodzaak daartoe is aangetoond. Die noodzaak kan ook bestaan uit volksgezondheidseffecten. De precieze vormgeving hiervan wordt op dit moment gezien.

Hiermee rekeninghoudende heeft het kabinet opdracht gegeven onderzoek te doen naar de gezondheidsrisico's van veehouderijbedrijven voor omwonenden. De GR komt in het 3^e kwartaal van 2012 met een advies over de beoordeling van de risico's van blootstelling aan schadelijke ziektekiemen uit veehouderijen.

Middels een brief van 27 maart 2012 attendeert de Staatssecretaris nogmaals op de komst van het advies van de Gezondheidsraad over een beoordeling voor micro-organismen en endotoxinen uit veehouderijen

Vooruitlopende op het advies van de Gezondheidsraad is sinds 10 juli 2012 het RIVM rapport 609400004/2012 "Infectierisico's van de veehouderij voor omwonenden" openbaar. Dit rapport betreft een literatuuronderzoek wat is uitgevoerd in opdracht van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport ter ondersteuning van de GGD'en (zie onze overwegingen betreffende zienswijze 1 van brief A).

Ook het door de GGD Limburg-Noord uitgebrachte gezondheidsadvies is geen reden om extra voorschriften inzake volksgezondheid aan dit bestuit te verbinden dan wel de vergunning te weigeren (zie onze overwegingen betreffende zienswijze 1 van brief A).

3) MER

Ten behoeve van beide projecten is gezamenlijk een MER opgesteld. Daarmee is niet voldaan aan de MER-verplichtingen, aangezien voor elk project afzonderlijk een MER had moeten worden opgesteld. Doordat de beide projecten grotendeels gezamenlijk zijn beoordeeld in de MER, is onvoldoende in kaart gebracht wat de milieugevolgen van de projecten afzonderlijk zijn. Er kunnen daarom onvoldoende conclusies worden getrokken ten aanzien van de milieugevolgen van de projecten afzonderlijk. Het MER is bovendien verouderd, aangezien deze dateert uit 2009 en zich in tussentijd tal van ontwikkelingen hebben plaatsgevonden, waar geen rekening mee is gehouden, zoals de intensieve veehouderijen die zich inmiddels gevestigd hebben aan de Losbaan 12 en 21 en andere nabijgelegen projecten, zoals de Floriade in 2012, het bedrijventerrein Trade Port Noord, het glastuinbouwgebied Californië, de uitbreiding van de veiling ZON Grubbenvorst, alsmede de verkeerstoename op de A73. Dit alles kan een aanmerkelijke invloed hebben op de bestaande toestand van het milieu, waarop de onderhavige inrichtingen invloed kunnen hebben, zoals de ammoniakbelasting, de geurhindersituatie, de geluidssituatie, de (volks)gezondheidsaspecten, de fijn stof concentratie).

Overwegingen

Het maakt niet uit of er één of twee milieueffectrapportages zijn opgesteld voor twee inrichtingen, als de inhoud van het MER die beide inrichtingen maar goed beschrijft en in de vergunningen ook rekening wordt gehouden met de inhoud van het MER. In casu worden geen argumenten genoemd waaruit het tegendeel van het voorgaande zou moeten blijken.

De in het MER beschreven effecten zijn actueel en niet anders als er voor de beide inrichtingen ieder één afzonderlijke MER zou zijn gemaakt. De inhoud van het MER is actueel voor beide inrichtingen en in de vergunningen is rekening gehouden met de uitgangspunten van het MER, de daaruit voortvloeiende aanbevelingen en het toetsingsadvies van de m.e.r.-commissie.

Reclamanten miskennen overigens dat wij op basis van artikel 14.5, eerste lid van de Wm zelfs verplicht waren om één MER op te laten stellen, aangezien voor twee met elkaar samenhangende activiteiten, zoals die in casu, waaronder die uit dit besluit, één MER moet worden gemaakt. Het maken van één MER voor de beide inrichtingen was derhalve zelfs verplicht op basis van de Wm. Dat het MER inmiddels dateert uit 2009 doet niks af aan de deugdelijkheid van de rapportage en de onderbouwing van dit besluit. Het is onoverkomelijk dat er de nodige tijd zit tussen het MER en de Wm-vergunning. In tegenstelling tot wat reclamanten beweren, dienen recente ontwikkelingen, die zich na het MER en het ontwerp van dit besluit hebben voorgedaan, afgewogen te worden tegen hetgeen middels dit besluit wordt vergund en niet andersom.

4) Geur

In het ontwerpbesluit ten aanzien van Laagheide 9 baseert u zich voor wat betreft de geurhinderbeoordeling geheel op de V-stacksberekening uit de aanvraag. U neemt de rekenresultaten over, kennelijk zonder ze te controleren. Ze zijn in ieder geval niet juist. Diverse parameters zijn onjuist ingevoerd. De geurbelasting op de meest belaste woningen, in ieder geval Losbaan 43, overschrijdt, anders dan u stelt, dan ook de norm van $14 \text{ ou}_E/\text{m}^3$. Bovendien ontbreken ten onrechte 2 woningen in de berekeningen. De woningen Losbaan 42 en Losbaan 44 bevinden zich nog dichterbij dan Losbaan 43 en de andere wel berekende woningen. Het betreft geen agrarische bedrijfswoningen. De bewoners hebben geen binding met de varkensstal achter nr. 44, noch met enig ander agrarisch bedrijf. Het betreft dus twee burgerwoningen waarop de norm van $14 \text{ ou}_E/\text{m}^3$ van toepassing is. Gelet op de kortere afstand staat vast dat deze norm hier overschreden zal worden.

Ten aanzien van de Witveldweg 35 geeft u aan dat er verschillende toetsingskaders zijn (de Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) voor de dierenverblijven met een norm van $14 \text{ ou}_E/\text{m}^3$ voor woningen buiten de bebouwde kom, de NER voor de slachterij, met een norm (grenswaarde) van $1,5 \text{ ou}_E/\text{m}^3$, en de NER-regeling voor GFT-compostering ook met een norm (grenswaarde) van $1,5 \text{ ou}_E/\text{m}^3$ (alle normen gelden als 98-percentiel-waarden). U stelt op basis hiervan een gemiddelde norm van $12 \text{ ou}_E/\text{m}^3$ voor de gehele inrichting voor woningen buiten de bebouwde kom.

In §5.9.8.3 van de considerans stelt u dat binnen de contour van $12,1 \text{ ou}_E/\text{m}^3$ geen woning van derden is gelegen. Dat is echter niet mogelijk, aangezien uitsluitend vanwege de bijdrage van de dierenverblijven u reeds een geurbelasting van $13 \text{ ou}_E/\text{m}^3$ berekent op de woning Witveldweg 33. Deze woning bevindt zich dus in ieder geval binnen de $12 \text{ ou}_E/\text{m}^3$ -contour vanwege de gehele inrichting.

Wanneer u besluit tot een gemiddelde norm voor de gehele inrichting vanwege de verschillende aspecten binnen de inrichting, kunt u niet de bijdrage van de dierenverblijven, die het grootste aandeel hebben in het ophogen van dat gemiddelde, buiten beschouwing laten. Overigens is het gemiddelde van 1,5, 1,5 en 14 niet 12, maar $5,7 \text{ ou}_E/\text{m}^3$. Die norm wordt evident overschreden op tal van omliggende woningen.

Bovendien is het volstrekt niet acceptabel om de slachterij en de compostering en bio-energiecentrale niet tevens aan de veel strengere NER-normen te toetsen die hiervoor gelden. Dat levert onvoldoende bescherming. Volgens de NER geldt als uitgangspunt voor het voorkomen van hinder een waarde van $1 \text{ ge}/\text{m}^3$ als 99,5 percentiel. Een geurconcentratie van $3 \text{ ge}/\text{m}^3$ als 98-percentiel (overeenkomend met $1,5 \text{ ou}_E/\text{m}^3$) mag ter plaatse van de te beschermen objecten in ieder geval niet worden overschreden.

Onderzoek of deze bedrijfsonderdelen voldoen aan de afzonderlijke normen had niet achterwege mogen blijven zeker niet nu zelfs de geringste aanwijzing dat daaraan voldaan kan worden, ontbreekt. Indien niet aannemelijk is dat de normen haalbaar zijn, dient de vergunning geweigerd te worden. In ieder geval dient u, indien geen weigering volgt, een geurnorm in de voorschriften op te nemen. Dit steekt te meer nu als algemeen uitgangspunt heeft te gelden dat bij een geurconcentratie van $10 \text{ ge}/\text{m}^3$ als 98-percentiel (overeenkomend met $5 \text{ ou}_E/\text{m}^3$) er zonder meer van kan worden uitgegaan dat de bevolking ernstige geurhinder ondervindt (zie o.a. Herzienne nota stankbeleid). Een hoog niveau van bescherming van het milieu is dan dus niet gegarandeerd. Vergunningverlening is strijdig met de Wet milieubeheer.

De V-stacks berekening voor de dierenverblijven klopt bovendien niet. De verticale uittredesnelheid vooral van de vleeskuikens is niet in overeenstemming met het aantal dieren en de het in de berekening vermelde oppervlak van de ventilatoren. Dit oppervlak is bovendien niet terug te vinden op de staltekening, dus het is niet duidelijk of het juist is. Op basis van het oppervlak van de ventilatoren en het aantal dieren zou een veel te hoge verticale uittredesnelheid berekend worden, die absoluut niet realistisch is. Ook de precieze ligging van de luchtwassers is niet duidelijk. Gevreesd moet dan ook worden voor een niet realistische aanvraag en een veel hogere geurbelasting dan waarvan wordt uitgegaan.

Overwegingen

Door reclamanten wordt voor de inrichting van Heideveld vraagtekens geplaatst aangaande de met V-Stacks vergunning uitgevoerde geurberekeningen. Daarbij is aangegeven dat de met dit rekenmodel uitgevoerde rekenresultaten zondermeer worden overgenomen, zonder deze vooraf te controleren. Naar de mening van reclamanten zijn de resultaten niet juist en zijn diverse parameters onjuist ingevoerd.

In bijlage 8 van de aanvraag zijn de verspreidingsberekeningen opgenomen voor de geuremissie van de dierverblijven. Deze verspreidingsberekeningen zijn uitgevoerd met het programma V-Stacks vergunning versie 2010. Hiermee is de geurbelasting berekend bij de geurgevoelige objecten in de omgeving van de inrichting van Heideveld. In §5.12.5 van de considerans van het ontwerpbesluit is een tabel opgenomen met daarin weergegeven de rekenresultaten en de toetsing aan de normstelling uit de Wet geurhinder en veehouderijen (Wgv). Uit deze toetsing volgt dat bij de maatgevende geurgevoelige objecten, en dus ook de woning Losbaan 43, wordt voldaan aan de normstelling uit de Wgv. In tegenstelling tot hetgeen door reclamanten wordt gezegd is het zeker niet zo dat wij de rekenresultaten zondermeer overnemen. Daarnaast worden de bij geurberekeningen gehanteerde invoergegevens vooraf door ons gecontroleerd. Door reclamanten is verder geen onderbouwing gegeven welke invoergegevens niet juist zouden zijn.

Verder zijn reclamanten van mening dat ten onrechte 2 woningen in de berekeningen ontbreken. De woningen Losbaan 42 en Losbaan 44 bevinden zich nog dichterbij dan Losbaan 43 en de andere wel berekende woningen. Het betreft geen agrarische bedrijfswoningen. De bewoners hebben geen binding met de varkensstal achter nr. 44, noch met enig ander agrarisch bedrijf. Het betreft dus twee burgerwoningen waarop de norm van $14 \text{ ou}_E/\text{m}^3$ van toepassing is. Gelet op de kortere afstand staat naar de mening van reclamanten vast dat deze norm hier overschreden zal worden.

Uit navraag bij de gemeente Horst aan de Maas is gebleken dat de Losbaan 42 een bedrijfswoning betreft, behorende bij het varkensbedrijf van de heer H.G.M. Vullings. De varkensstal heeft nr. 44 en is dus geen woning. Het gehele perceel, kadastraal bekend Grubbenvorst, sectie K, nummer 19, groot 2.59.96 ha, is in eigendom van de heer H.G.M. Vullings. Voor zover bekend heeft de heer Vullings zijn bedrijf te koop staan. Echter dit neemt niet weg dat het bedrijf een agrarische bestemming heeft (vigerende bestemmingsplan Buitengebied Grubbenvorst) en houdt, ook in het nieuwe voorontwerp bestemmingsplan LOG Witveldweg. Het voorontwerp bestemmingsplan heeft van 20 april 2012 tot en met 31 mei 2012 ter inzage gelegen. Omdat het perceel Losbaan 42-44 agrarisch is bestemd, geldt er een minimale afstand van 50 meter t.o.v. de emissiepunten van Heideveld. Hieraan wordt ruimschoots voldaan.

5) Geluid

Omtrent Laagheide 9 stelt u in de considerans dat het bedrijf in de representatieve bedrijfssituatie (RBS) kan voldoen aan de richtwaarde van 40 dB(A) etmaalwaarde. Toch schrijft u ruimere geluidsvoorschriften voor, tot 33 dB(A) in de nachtperiode bij de woning Losbaan 42. Gelet op de motivering biedt dit onnodig veel geluidsruijnte en daardoor onvoldoende bescherming.

Er zijn bovendien 2 akoestische rapportages opgesteld, die sterk van elkaar afwijken. U schijnt zich te baseren op het niet ter inzage gelegde rapport van G&O consult van 24 februari 2011. Door Arcadis is op 29 juni 2010 echter ook een akoestisch rapport opgesteld voor zowel de inrichting Laagheide 9 als Witveldweg 35. Volgens dit akoestisch rapport heeft het bedrijf Laagheide 9 echter veel meer geluidruimte nodig, tot wel 45 dB(A) etmaalwaarde. Gelet hierop zou sprake zijn van een verkapte weigering. Deze geluidsbelasting is bovendien in ieder geval aanmerkelijk hoger dan de richtwaarde en dan het referentieniveau van het omgevingsgeluid. Mede gelet hierop dient u kritisch te bekijken of de aannames in het rapport van G&O wel realistisch zijn. Het ziet er sterk naar uit dat de onderhavige locatie vanwege de geluidsbelasting niet geschikt is voor een dermate grote inrichting.

Ook het voorschrift voor de maximale geluidsniveaus (8.3) sluit niet aan op uw motivering. Met name in de nachturen geeft het veel ruimere waarden dan de volgens de motivering benodigde waarden (nodig = 40 dB(A), toegestaan is maximaal 55 dB(A)).

Op voorhand neemt u met betrekking tot beide inrichtingen ook aan dat er zich geen tonale geluiden voordoen. Het is echter bekend dat laadliften veelal tonaal geluid veroorzaken. In het akoestisch rapport van G&O voor Laagheide 9 wordt nota bene bevestigd dat de laadlift tonaal geluid veroorzaakt (§ 3.2). Men rekent echter slechts met 1/8 deel van de laadtijd omdat de laadlift slechts gedurende dat gedeelte van de tijd in gebruik zou zijn.

Dat is onjuist. De straffactor moet over de gehele periode dat wordt geladen en gelost in rekening worden gebracht. Verwezen zij naar uitspraak 200701877/1 en met name naar de in die kwestie uitgebrachte STAB-adviezen, waarin dit expliciet is gesteld.

Overigens is in het akoestisch rapport niet met alle relevante geluidsbronnen voldoende rekening gehouden. Zo is de geluidsemissie van de wkk motor onrealistisch laag gesteld op 80 dB(A). In het rapport van Arcadis is het bronvermogen maar liefst 14 dB(A) hoger! (94 dB(A)). Niet duidelijk is hoe men op de waarde 80 dB(A) komt. De wasplaats ontbreekt geheel als geluidsbron bij G&O. Geluidsbronnen vanwege diverse laad- en losactiviteiten zijn bij G&O belangrijk lager ingeschat dan door Arcadis. Rijbewegingen met een tractor ontbreken geheel bij G&O. Dit is niet realistisch bij een dergelijk bedrijf.

Omtrent Witveldweg 35 verwijst u naar een referentieniveaumeting die niet ter inzage ligt. Niet blijkt dat het referentieniveau van het omgevingsgeluid zowel in de dag- als de avond- als ook de nachtperiode is onderzocht, noch dat het bij alle relevante woningen aan de Witveldweg is onderzocht. Niet blijkt dan ook dat het referentieniveau van het omgevingsgeluid bij alle relevante woningen zodanig hoog is, dat dit de met name in de nachtperiode hoge door u in het ontwerpbesluit in voorschrift 8.2 voorgestelde geluidsnormen rechtvaardigt.

Overwegingen

Een besluit dient gebaseerd te zijn op het akoestisch rapport dat bij de aanvraag om een milieuvergunning is gevoegd. In dit rapport dienen wel de uitgangspunten in acht genomen te zijn die uit het MER – akoestisch onderzoek naar boven zijn gekomen (BBT-technieken en een zo akoestisch gunstig mogelijk inrichting van het terrein).

Bij agrarische activiteiten in buitengebied wordt als richtwaarde voor de omgeving in principe uitgegaan van 40-35-30 dB(A) in respectievelijk de dag-, avond- en nachtperiode. Dit is tevens het minimum te vergunnen niveau. Lagere waarden hebben geen zin omdat de van nature voorkomende geluiden al gauw op deze 40-35-30 dB(A) uitkomen. Als deze richtwaarden niet kunnen worden gehaald is het uitgangspunt om zo dicht mogelijk bij het referentieniveau van het omgevingsgeluid te gaan zitten, waarbij de te vergunnen waarden doorgaans worden afgerond op een veelvoud van 5.

In §5.11.1 van de considerans van het ontwerpbesluit wordt ingegaan op de normstelling voor het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau ($L_{A,F,LT}$). Daarbij is aangegeven dat de gehanteerde normstelling is gebaseerd op het referentieniveau van het omgevingsgeluid.

In het kader van de MER- en vergunningprocedure heeft ons bureau Handhaving Monitoring Advies en Onderzoek (HMAO) geluidmetingen- en berekeningen uitgevoerd teneinde het referentieniveau van het omgevingsgeluid vast te stellen. De resultaten van deze geluidmetingen- en berekeningen zijn vastgelegd in het rapport met de titel "Referentieniveau geluid omgeving Nieuw Gemengd Bedrijf (NGB) Grubbenvorst" (kenmerk G10015JV van mei 2010). Op basis van dit rapport leiden wij een referentieniveau van het omgevingsgeluid af van 40, 40 en 35 dB(A) in respectievelijk de dag-, avond- en nachtperiode.

De akoestische situatie van de inrichting is vastgelegd in de bij vergunningaanvraag ingekomen aanvullende gegevens van 25 februari 2011 (rapportnr. 1127ao0210 van 24 februari 2011). Dit rapport heeft gewoon ter inzage gelegen met alle andere relevante stukken. Zoals opgemerkt door reclamanten is het inderdaad zo dat bij het door Arcadis opgestelde MER een ander akoestisch onderzoek heeft gezeten (rapportnr. 110502.201295.004B van 29 juni 2010) met andere uitgangspunten. Echter hierbij moet niet worden vergeten dat de insteek van het akoestisch rapport bij het MER anders is dan het akoestisch rapport bij de vergunningaanvraag. Allereerst is sowieso relevant dat voor het MER de geluidbelasting van het concept NGB als geheel naar de omgeving inzichtelijk is gemaakt en dat uiteindelijk de beide inrichtingen (Heideveld en Kuijpers) apart zullen worden vergund. Daarbij zijn in het akoestisch rapport behorende bij het MER meer alternatieven beschouwd om daaruit het meest milieuvriendelijke alternatief (MMA) te kunnen selecteren. Daarin kan ook gekeken worden naar een vanuit akoestisch oogpunt zo gunstig mogelijke geluidbelasting naar de omgeving. Uiteindelijk worden gedurende zo'n traject (van MER naar uiteindelijk indienen vergunningaanvraag) de plannen steeds concreter en worden de definitieve keuzes gemaakt over de bouw van inrichting en de daarbij behorende geluidsbronnen en uitgewerkt in een gedetailleerd akoestisch rapport.

Gelet op bovenstaande is het dus niet vreemd dat er verschillen zitten in de beide akoestische rapporten en de daarin gehanteerde aannames en berekende geluidbelastingen bij woningen.

Het bij de vergunningaanvraag toegevoegde akoestisch onderzoek is uitgevoerd overeenkomstig de 'Handleiding meten en rekenen industrielawaai uitgave 1999' en beschouwt de representatieve bedrijfssituatie (RBS). Uit tabel 5.1 van het akoestisch onderzoek volgt dat in de representatieve bedrijfssituatie (RBS) bij de meest geluidbelastende gevels van de maatgevende woningen het referentieniveau van 40, 40 en 35 dB(A) in de dag-, avond- en nachtperiode kan worden gerespecteerd.

In de considerans van het ontwerpbesluit (pagina 61) staat abusievelijk een fout in de 2^e alinea. Hierbij is aangegeven dat uit tabel 5.1 van het akoestisch onderzoek volgt dat kan worden voldaan aan de richtwaarde van 40, 35 en 30 dB(A) in de dag-, avond- en nachtperiode. Zoals aangegeven in §5.11.1 (normstelling langtijdgemiddeld beoordelingsniveau) zijn wij bij de beoordeling van het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau uitgegaan van het referentieniveau van het omgevingsgeluid van 40, 40 en 35 dB(A) in respectievelijk de dag-, avond- en nachtperiode (zie ambtshalve wijziging ontwerpbesluit).

Gelet op voorgaande hebben wij in de nachtperiode bij de woning Losbaan 42 niet onnodig veel geluidruimte vergund, zoals door reclamanten wordt aangegeven. Immers uit tabel 5.1 van het akoestisch onderzoek volgt dat bij de woning Losbaan 42 een langtijdgemiddeld beoordelingsniveau wordt berekend van 33 dB(A) in de nachtperiode, waarmee wordt voldaan aan het referentieniveau van het omgevingsgeluid van 35 dB(A) in de nachtperiode.

In tegenstelling tot reclamanten zijn wij van mening dat alle relevante stukken met betrekking tot het milieuaspect geluid op een correcte wijze ter inzage hebben gelegen.

Verder sluit naar de mening van reclamanten het vergunningvoorschrift 8.3 (maximale geluidsniveaus) niet aan bij onze motivering. Met name in de nachturen geeft het veel ruimere waarden dan de volgens de motivering benodigde waarden (nodig = 40 dB(A), toegestaan is maximaal 55 dB(A)).

In de considerans van het ontwerpbesluit (pagina 61) staat abusievelijk een fout in de 3^e en 4^e alinea van §5.11.4 (Beoordeling maximale geluidniveau). Hierbij is aangegeven dat uit tabel 5.1 van het akoestisch rapport volgt dat bij gevels van de maatgevende woningen een maximaal geluidniveau wordt berekend van 49, 35 en 40 dB(A) en dat de streefwaarde van (langtijdgemiddeld + 10 dB(A)) wordt overschreden met maximaal 7 en 17 dB(A) in de dag- en nachtperiode en dat in de avondperiode wel kan worden voldaan. Zoals blijkt uit tabel 5.1 van het akoestisch rapport dat bij de gevels van de maatgevende woningen een maximaal geluidniveau wordt berekend van 53, 25 en 55 dB(A). Zoals bovenstaand aangegeven zijn wij in §5.11.1 (normstelling langtijdgemiddeld beoordelingsniveau) bij de beoordeling van het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau uitgegaan van het referentieniveau van het omgevingsgeluid van 40, 40 en 35 dB(A) in respectievelijk de dag-, avond- en nachtperiode. Uitgaande van dit referentieniveau volgt hieruit bij de toetsing dat bij de meest geluidbelastende gevels van de maatgevende woningen de streefwaarde van (langtijdgemiddeld beoordelingsniveau + 10 dB(A)) in de dag- en nachtperiode wordt overschreden met respectievelijk 3 en 10 dB(A). In de avondperiode kan wel worden voldaan aan de streefwaarde (zie ambtshalve wijziging ontwerpbesluit).

Alhoewel in de dag- en nachtperiode de streefwaarde met 3 en 10 dB(A) wordt overschreden kan wel ruimschoots worden aan het maximaal te vergunnen geluidniveau van 70 en 60 dB(A). Hiermee rekeninghoudende hebben wij naar onze mening in de nachtperiode geen onnodige geluidruimte vergund.

Verder zijn reclamanten van mening dat zich ook tonale geluiden kunnen voordoen, dit in tegenstelling tot wat in de considerans is opgeschreven. Het is bekend dat laadliften veelal tonaal geluid veroorzaken. In het akoestisch rapport van G&O voor Laagheide 9 wordt nota bene bevestigd dat de laadlift tonaal geluid veroorzaakt (§3.2). Men rekent echter slechts met 1/8 deel van de laadtijd omdat de laadlift slechts gedurende dat gedeelte van de tijd in gebruik zou zijn. Dat is onjuist. De straffactor moet over de gehele periode dat wordt geladen en gelost in rekening worden gebracht. Verwezen zij naar uitspraak 200701877/1 en met name naar de in die kwestie uitgebrachte StAB-adviezen, waarin dit expliciet is gesteld.

Naar onze mening is geluid niet zomaar tonaal. Daar moet echt een sterke aanwijzing voor zijn en dat zal dan op basis van een zeer smalbandige spectrale analyse of nog beter een FFT-analyse moeten blijken, zoals in paragraaf 2.3 van de handleiding meten en rekenen industrielawaai staat aangegeven. Voor wat betreft de tijd dat tonaal geluid meegerekend moet worden dient gewoon de handleiding HMRI gevolgd te worden. Ten eerste moet beoordeeld worden of het tonale geluid duidelijk hoorbaar is bij de ontvanger. Wat nu duidelijk hoorbaar is niet gedefinieerd maar het duidt erop dat de deelbijdrage van deze bron bij de ontvanger een relevante bijdrage moet hebben (bijv. deelbijdrage van deze bron minder dan 10 dB onder de totale geluidbelasting van alle bronnen).

Dit is op te maken uit de deelbijdragen van bronnen op ontvangerpunten zoals dat in het akoestisch rapport hoort te zitten. Nadrukkelijk moet de toeslag van 5 dB worden berekend op alleen de bedrijfstoestand waarbij het tonale geluid optreedt en dus zeker niet over de gehele beoordelingsperiode (zie hiervoor ook de eerder genoemde paragraaf 2.3 uit de HMRI). De toeslag moet worden berekend op het totale geluid van de inrichting.

Verder is naar de mening van reclamanten in het akoestisch rapport niet rekening gehouden met alle relevante geluidsbronnen voldoende rekening gehouden. Zo is de geluidsemisatie van de WKK-motor onrealistisch laag gesteld op 80 dB(A). In het rapport van Arcadis is het bronvermogen maar liefst 14 dB(A) hoger! (94 dB(A)). Niet duidelijk is hoe men op de waarde 80 dB(A) komt. De wasplaats ontbreekt geheel als geluidsbron bij G&O. Geluidsbronnen vanwege diverse laad- en losactiviteiten zijn bij G&O belangrijk lager ingeschat dan door Arcadis. Rijbewegingen met een tractor ontbreken geheel bij G&O. Dit is niet realistisch bij een dergelijk bedrijf.

Het zodanig uitvoeren van de WKK-installatie dat het bronvermogen hiervan 80 dB(A) bedraagt is naar onze mening technisch uitvoerbaar. Het vraagt wel extra aandacht voor de keuze van de geluidemper(s) van de uitlaat en het (geluid)isoleren van het gebouw waarbinnen de WKK staat opgesteld. Hiermee rekeninghoudende hebben wij een nieuw voorschrift 8.5 aan de vergunning verbonden, waarin is opgenomen dat het bronvermogen van de WKK-installatie niet meer dan 80 dB(A) mag bedragen.

Het rijden met tractoren is niet specifiek aangevraagd. Overigens verwachten wij niet dat indien er incidenteel met een tractor wordt gereden dit direct tot overschrijding van de vergunde geluidgrenswaarden zal leiden. Wij achten het bij de aanvraag toegevoegd akoestisch rapport met het daarin beschreven geluidrekenmodel voldoende representatief.

6) Fijn stof

Hoewel u in de considerans van beide ontwerpbesluiten aangeeft dat de afwezigheid van een woning onvoldoende motivering is om de fijn stof immissie op een bepaald punt niet te beoordelen, beperkt u de beoordeling toch tot een aantal omliggende woningen. Daarbij gaat u er aan voorbij dat mogelijke overschrijdingen van de normen voor fijn stof ook kunnen optreden op andere plekken buiten de inrichting, bijvoorbeeld in de tuinen bij woningen.

Overwegingen

In §5.12.3 van de considerans wordt ingegaan op de Wet luchtkwaliteit, waarbij aandacht is besteed aan de uitgevoerde verspreidingsberekeningen voor de componenten fijn stof en stikstofdioxide.

Uit de in de vergunningaanvraag uitgevoerde verspreidingsberekeningen (zie tabblad I) blijkt inderdaad dat alleen is getoetst bij de maatgevende woningen in de directe omgeving van Heideveld. Verder zullen wij onderstaand motiveren waarom andere plaatsen buiten de inrichting van Heideveld zijn uitgezonderd op basis van het toepasbaarheidsbeginsel en het blootstellingscriterium

TOEPASBAARHEIDSBEGINSEL

Bij het toepasbaarheidsbeginsel gaat het voornamelijk om de toegankelijkheid van plaatsen. De luchtkwaliteit hoeft niet beoordeeld te worden op:

- a. locaties die zich bevinden in gebieden waartoe leden van het publiek geen toegang hebben en waar geen vaste bewoning is, en/of;
- b. terreinen waarop een of meer inrichtingen zijn gelegen, waar bepalingen betreffende gezondheid en veiligheid op arbeidsplaatsen als bedoeld in artikel 5.6, tweede lid, van toepassing zijn, en/of;
- c. de rijbaan van wegen en de middenberm van wegen, tenzij voetgangers normaliter toegang tot de middenberm hebben.

Voor het publiek ontoegankelijk en geen vaste bewoning

Ontoegankelijk voor het publiek zijn terreinen die niet geschikt of bedoeld zijn voor menselijke toegang. Wanneer het publiek een locatie niet kan betreden, omdat die is bebouwd of afgesloten door een hek of water is er sprake van een voor het publiek ontoegankelijk terrein en hoeft de luchtkwaliteit daar niet bepaald te worden, omdat daar geen sprake zal zijn van blootstelling van mensen. Ook water dat niet bevaren kan worden is niet voor het publiek toegankelijk. Dit geldt ook wanneer het verboden terrein is. Wanneer ergens een bordje staat met verboden toegang kan dat extra aangeven dat er sprake is van een voor het publiek ontoegankelijke plek. Alleen een bordje plaatsen is echter niet voldoende, het terrein moet in de praktijk al niet geschikt of bedoeld zijn voor menselijke toegang. Een bordje plaatsen op bijvoorbeeld een recreatief wandelpad zorgt er dus niet voor dat er op grond van toegankelijkheid niet meer getoetst hoeft te worden aan luchtkwaliteit.

Een wandelpad is namelijk geschikt en bedoeld voor het publiek. De blootstellingsduur zal in zo'n geval bepalend zijn of daar ook daadwerkelijk getoetst moet worden.

De in de omgeving van Heideveld gelegen akkers, weilanden en afgeschermd natuurgebieden zijn uitgesloten van toetsing omdat ze niet voor publiek toegankelijk zijn (akkers en weilanden) of de verblijftijd per persoon te kort is (weg, wandelpad en bos).

Terreinen met één of meer inrichtingen waar arbo-regels gelden

Op het terrein van de inrichting (inclusief de eigen bedrijfswoning) waar de luchtverontreiniging ontstaat, wordt de luchtkwaliteit niet getoetst. Dat wordt beschouwd als terrein van de inrichting. Dat geldt ook voor bedrijfsterreinen of bij bijvoorbeeld bedrijfsverzamelgebouwen.

De rijbaan van wegen en de middenberm van wegen, tenzij voetgangers normaliter toegang hebben tot de middenberm

De rijbaan met de daarop aanwezige weggebruikers valt buiten het toetsingskader. Dat heeft tot gevolg dat ook een fietspad dat onderdeel van de rijbaan is, niet getoetst hoeft te worden. De stoep is geen onderdeel van de rijbaan. Fietspaden buiten de rijbaan en stoepen kunnen dus op grond van dit artikel niet worden uitgesloten van toetsing. Of er in de praktijk ook daadwerkelijk toetsing relevant is op deze plaatsen zal afhangen van de blootstellingsduur.

De middenberm van wegen wordt ook uitgesloten van toetsing, tenzij voetgangers normaliter toegang hebben tot de middenberm. Toegankelijke middenbermen zijn bijvoorbeeld oversteekplaatsen of ophaltes. Ook hier geldt dat in de praktijk de blootstellingsduur bepalend zal zijn of er op zo'n plek getoetst moet worden. In dit soort gevallen zal het daarom werkbaarder zijn om eerst naar de blootstelling te kijken en dan pas naar toegankelijkheid.

BLOOTSTELLINGSCRITERIUM

De luchtkwaliteit moet alleen bepaald (gemeten of berekend) worden op plaatsen waar de blootstelling significant is. Bij toetsing van de gevolgen van een project aan de luchtkwaliteitseisen is dus van belang dat de plaatsen waar significante blootstelling plaatsvindt, worden bepaald. Daarvoor moet eerst duidelijk zijn wat significant is of niet.

De luchtkwaliteit wordt bepaald op plaatsen waar de bevolking 'kan worden blootgesteld gedurende een periode die in vergelijking met de middelingstijd van de betreffende luchtkwaliteitseis significant is'. Hieruit blijkt dat *de duur van de periode dat iemand (1 individu) gemiddeld wordt blootgesteld* bepalend is voor de vraag of de luchtkwaliteit dient te worden beoordeeld. Er wordt daarbij verder geen onderscheid gemaakt naar de gevoeligheid van groepen of de aard van het verblijf. De grenswaarden zijn opgesteld ten behoeve van de gezondheid van de gehele bevolking

Met 'Significant in vergelijking met de middelingstijd van de grenswaarde' wordt bedoeld:

Het gaat daarbij om de blootstelling gedurende een periode, die in vergelijking met de middelingstijd van de grenswaarde (jaar, etmaal, uur) significant is. Voor fijn stof heb je te maken met een daggemiddelde en een jaargemiddelde grenswaarde.

Daarbij is relevant voor fijn stof dat als de daggemiddelde grenswaarde wordt overschreden, de jaargemiddelde norm ook wordt overschreden. De daggemiddelde grenswaarde is daarmee bepalend. Voor fijn stof geldt dan ook een middelingstijd van één dag en moet de verblijftijd vergeleken worden met een dag. Bij stikstofdioxide heb je te maken met een jaargemiddelde en een uurgemiddelde norm. Uit het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) komt naar voren dat een overschrijding van de uurgemiddelde norm (vrijwel) niet voorkomt. In de praktijk zal een bepaling van de plaatsen waar significante blootstelling in vergelijking met een uur plaatsvindt, dus vaak niet nodig zijn. Overschrijdingen van het jaargemiddelde komen vaker voor, maar hoeven alleen bepaald te worden op plaatsen waar de verblijftijd significant is in vergelijking met een jaar.

Significant ten opzichte van de middelingstijd van een jaar

In de omgeving van Heideveld is geen sprake van overige voor wonen bestemde gebouwen (bijv. woonboten), kinderopvang, scholen, verzorgings- en bejaardenhuizen, revalidatie-instellingen en overige gebouwen (niet zijnde (hoofdzakelijk) een werkplek), waar sprake is van een langdurig verblijf door personen waardoor deze meegenomen moeten worden bij de beoordeling van de luchtkwaliteit.

Significant ten opzichte van de middelingstijd van een dag (etmaal)

In de omgeving van Heideveld is geen sprake van recreatiewoningen en campings, sport- en recreatieterreinen, buitenzwembaden, speelplaatsen, speelweiden en speeltuinen, parken, pretparken en dergelijke, havens voor recreatievaartuigen en badinrichtingen in oppervlaktewater als bedoeld in de Wet hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden (Whvbz) waardoor deze meegenomen moeten worden bij de beoordeling van de luchtkwaliteit.

Door reclamanten is aangegeven dat de luchtkwaliteit alleen is beoordeeld bij de woningen en dat voorbij wordt gegaan dat overschrijdingen ook kunnen optreden op andere plekken buiten de inrichting, bijvoorbeeld in de tuinen bij woningen. Een bij een woning gelegen tuin is significant ten opzichte van de middelingstijd van een dag. Zoals door reclamanten terecht is opgemerkt is bij de ligging van de rekenpunten bij woningen niet specifiek aangegeven of het hier gaat om de gevel of de tuin bij een woning. Echter naar onze mening is deze specificatie ook niet relevant, omdat de bij de rekenpunten berekende maximale bijdrage van Heideveld zodanig laag is dat zondermeer bij zowel de gevel als ook de voor- en achtertuin van de woning kan worden voldaan aan de in bijlage 2 van de Wet milieubeheer vastgelegde daggemiddelde grenswaarde voor fijn stof.

Significant ten opzichte van een middelingstijd van een uur

In de omgeving van Heideveld is geen sprake van stations en haltes voor openbaar vervoer, parkeerterreinen, rustplaatsen langs de snelweg en andere weggebonden activiteiten (tanken, pech onderweg), winkels en andere daarmee vergelijkbare commerciële activiteiten, de berm bij wegen, langs en op het water (anders dan in de Whvbz aangewezen plaatsen) en vaarwegen en (zee)havens) waardoor deze meegenomen moeten worden bij de beoordeling van de luchtkwaliteit.

7) Ammoniak

U toetst slechts aan de beste beschikbare technieken in combinatie met de Beleidslijn IPPC-omgevingstoets en art 4 tot en met 7 van de Wet ammoniak en veehouderij (Wav). U gaat echter voorbij aan art, 3 lid 4 Wav. Nu beide inrichtingen betrekking hebben op een MER-plichtig bedrijf, dient daarnaast ook rekening gehouden te worden met de uitkomsten van de MER. Daaruit volgt dat er voor beide inrichtingen wel degelijk mogelijkheden zijn om een verdere reductie van ammoniakemissies te bewerkstelligen. In het MMA is de ammoniakemissie immers fors lager (bij het varkensbedrijf 4.642 kg per jaar in plaats van de 14.729,55 kg die u voornemens bent te vergunnen).

Overwegingen

Door reclamanten wordt gesteld dat slechts is getoetst aan de beste beschikbare technieken in combinatie met de Beleidslijn IPPC-omgevingstoets en art 4 tot en met 7 van de Wet ammoniak en veehouderij (Wav). Naar de mening van reclamanten wordt voorbij gegaan aan artikel 3 lid 4 van de Wav, omdat uit dit artikel volgt dat rekening moet worden gehouden met de uitkomsten van het MER waaruit blijkt dat een verdere reductie van de ammoniakemissie haalbaar is.

In paragraaf 5.12.4 van de considerans wordt uitgebreid ingegaan op de toetsing van het milieuaspect ammoniak in relatie tot de dierverblijven.

In hoofdstuk 5 van het MER wordt beschreven hoe tot de locatiekeuze is gekomen en welke stalsystemen (en uitvoeringen daarvan) zijn beschouwd om te komen tot het voorkeursalternatief (VKA). Bij de totstandkoming van het VKA is op basis van de op dat moment beschikbare technieken (stalsystemen en nabehandelingstechnieken) een groot aantal varianten onderzocht teneinde de emissie en belasting/depositie van geur, ammoniak en fijn stof zoveel mogelijk te beperken (zie ook bijlage 24 MER). Daarbij is de locatie van de emissiepunten, de uitvoering van de stallen en het huisvestingssysteem zo gekozen dat de geurbelasting voor de omliggende woningen zo laag mogelijk is. Nadat er in december 2009 een stalsysteem beschikbaar c.q. vergunbaar is geworden met een lagere geuremissiefactor (combiwasser BWL 2009.12) dan eerder onderzochte gecombineerde luchtwasser voor het varkensbedrijf, heeft dat bewuste stalsysteem aan de basis gestaan voor het VKA dat in het MER is beschreven. Voor het varkensbedrijf is uiteindelijk gekozen voor een systeem met een zo'n laag mogelijke emissie van geur en fijn stof. Deze luchtwasser heeft een verwijderingsrendement voor ammoniak en geur van 85% en voor fijn stof van 80%. Zoals door reclamanten wordt gesteld zijn er stalsystemen die een aanzienlijk lagere emissie hebben van ammoniak, maar deze hebben daarentegen een hogere emissie van geur en fijn stof. Omdat de milieurimte in het LOG Witveldweg sterk bepaald wordt door de toegestane geurbelasting, zijn andere stalsystemen voor de voorgenomen activiteit veelal geen realistisch (vergunbaar) alternatieven.

Uitgaande van de toepassing van de gecorrigeerde emissiefactoren kan de ammoniakemissie bij een dergelijke combinatie (emissiearme huisvesting met luchtwassysteem) afnemen tot 4.642 kg/jaar. In vergelijking tot de vergunde ammoniakemissie van 16.801 kg/jaar (zie H3 considerans ontwerpbesluit) en de ammoniakemissie van het VKA (14.730 kg/jaar) blijkt uit de aanvulling op het MER dat het Meest Milieuvriendelijke Alternatief (MMA) inderdaad zorgt voor een sterke vermindering van de emissie van ammoniak.

Hierbij wordt door reclamanten vergeten dat de aangevraagde ammoniakemissie van 14.729,55 kg/jaar veel lager ligt dan het gecorrigeerde ammoniak emissieplafond van 21.333,81 kg/jaar (zie paragraaf 5.12.4 considerans ontwerpbesluit). Daarbij moet rekening worden gehouden dat het MMA (combinatie emissiearme huisvesting met luchtwassysteem) voor Heideveld vanuit economisch oogpunt niet haalbaar is. Dit vanwege het grote verschil in de kosten (meer dan €213.000 per jaar extra kosten) en vanwege de praktische bezwaren die samenhangen met een dergelijk systeem, te weten:

- meer kans op vliegen en muizen bij schuine wanden in put;
- mest loopt slechter weg, waardoor de dunne fractie gemakkelijk wegloopt en de dikke fractie zitten (hoge kosten verwijdering);
- het stalsysteem leidt voor dragende zeugen en biggen tot extra mestproductie en noodzaakt het werken met zure (met risico's voor de medewerkers in het bedrijf);
- aanpassingen van de putten is lastig in bestaande stallen. Dit geldt voor de biggenstal.

Het aangevraagde gecombineerde luchtwassysteem (BWL2009.12) voldoet aan de strengste emissiegrenswaarde die in de Beleidslijn is opgenomen, te weten een reductie van 85% (BBT++) ten opzichte van de emissie van een traditionele stal. Hiermee wordt naar onze mening voldaan aan de eis dat een voldoende hoog beschermingsniveau voor het milieu wordt gewaarborgd. De ligging van in de omgeving van Heideveld gelegen natuurgebieden, dat wil zeggen het dichtstbijzijnde zeer kwetsbare gebied (nr. 364) op een afstand van ca. 2 kilometer en het dichtstbijzijnde Natuurbeschermingswet gebied (de Maasduinen) ligt op ca. 4 kilometer van de inrichtinggrens, geven in deze situatie vooralsnog geen aanleiding een hoger beschermingsniveau voor het milieu te eisen. De gevolgen van de stikstofdepositie als gevolg van de varkenshouderij zijn doorgerekend met AAgro-Stacks (zie bijlage 18 van het MER) zullen worden beoordeeld in het kader van de nog door Heideveld aan te vragen Natuurbeschermingswetvergunning.

Gelet op het bovenstaande hebben wij wel degelijk rekening gehouden met de uitkomsten van het MER en is er op grond hiervan geen aanleiding om de voorliggende vergunning vanwege de effecten van de ammoniakemissie te weigeren.

8) Directe ammoniakschade

U wijst er in de considerans van de inrichting Witveldweg 35 op dat er zich binnen 25 meter van de rand van de stallen een deel van de teeltgronden van de firma Coenders BV bevindt, waar rozen geteeld worden. U stelt echter dat het rapport Stallucht en Planten rozen niet aanwijst als te beschermen gewassen. Dat is onjuist. Het betreft hier tuinbouwgewassen. Ten aanzien van tuinbouwgewassen stelt het rapport een minimale afstand van 25 meter. Aangezien deze afstand niet gehaald wordt, dient de vergunning Witveldweg 35 geweigerd te worden.

Daar komt nog bij dat de genoemde afstand in het rapport als een absoluut minimum wordt gepresenteerd. Het rapport stelt immers dat er tussen deze minimumafstand en curve b uit de grafiek 8 in het rapport, een reële kans op beschadiging bestaat. Op grond van de in het rapport gepresenteerde gegevens is de grootte van die kans niet aan te geven. Daarbij dient bedacht te worden dat het een zeer gedateerd rapport is en dat het in casu om een zeer grote inrichting gaat. De ammoniakemissie is in het rapport uitgedrukt in mestvarkenseenheden-ammoniak (MEA).

Een mestvarkenseenheid-ammoniak komt overeen met de ammoniakemissie van een mestvarken in traditionele huisvesting met een ammoniakemissie van 2,5 kg per dier. De onderhavige inrichting komt dus overeen met $3839 / 2,5 = 1538$ MEA. Curve b geeft dan een afstand van ongeveer 180 meter. Dat betekent dat tot op ongeveer 180 meter afstand met een reële kans op beschadiging van de rozen rekening gehouden moet worden.

Van het rapport is in 1996 een update gemaakt: "Effecten van ammoniak op planten in de directe omgeving van stallen. Update van een risico-schatting". Dit rapport is als toetsingskader niet geaccepteerd omdat er geen afweging in is gemaakt ten aanzien van welke schade nog aanvaardbaar kan worden gevonden. Dit neemt niet weg dat ook op basis van dat rapport moet worden geconcludeerd dat bij de onderhavige inrichting tot een aanzienlijk grotere afstand rekening moet worden gehouden met directe ammoniakschade. Inmiddels is ook dat rapport gedateerd.

Gelet echter op de bekende informatie staat het voorzorgbeginsel er absoluut aan in de weg om de onderhavige vergunning zonder nader onderzoek te verlenen.

Overwegingen

Deze zienswijze heeft geen betrekking op de inrichting van Heideveld.

9) Covergister

Niet is veiliggesteld dat de coproducten voor de covergister aan de Witveldweg 35 allen op de positieve lijst van de Uitvoeringsregeling Meststoffenwet voorkomen. Zo ontbreekt flotatieslib van plantaardige salades op de positieve lijst, evenals slib uit de afvalwaterbehandeling van plantaardige salades. Niet is derhalve veiliggesteld dat ten allen tijde het digestaat niet als afvalstof is aan te merken. U heeft het afvalstoffenrecht daarom ten onrechte niet van toepassing verklaard op het digestaat.

De Handreiking co-vergisting van mest adviseert dat de PR 10^{-6} contour niet buiten de grens van de inrichting komt te liggen. In casu is niet duidelijk of daaraan voldaan wordt.

Er is geen voorschrift dat het weren van ontstekingsbronnen in de omgeving van de biogasopslag regelt, zoals is aanbevolen in de Handreiking.

De Handreiking adviseert voorts mede ter vermindering van externe risico's vanwege het hoog giftige zwavelwaterstof (H_2S) bij ontwerp van de installatie te specificeren welk H_2S -gehalte verwacht wordt, en welke maatregelen getroffen worden ter vermindering van dit gehalte. Onderdeel van de maatregelen moet minimaal zijn dat in de vergistingstank ontzwaveling wordt toegepast. Daarbij moet verzekerd zijn dat zolang het vergistingsproces loopt, er altijd ontzwaveld wordt, ook bij storingen of incidenten. De vorming van zwavelwaterstof kan worden voorkomen door zo min mogelijk zwavelhoudende stoffen toe te voegen. Bij de selectie van co-substraten moet er aandacht zijn voor het zwavelgehalte van de co-substraten. Co-substraten met een relatief hoog zwavelgehalte zoals koolsoorten en eiwitrijk materiaal moeten gedoseerd worden toegevoegd. Hoewel in §5.9.4 van de considerans over dit onderwerp wordt gesproken, ontbreken de hierboven genoemde maatregelen.

Overwegingen

Deze zienswijze heeft geen betrekking op de inrichting van Heideveld.

10) Procedureel

Ook procedureel zijn er gebreken. Diverse relevante stukken, waaronder het al genoemde akoestisch rapport van G&O, zijn niet op de juiste wijze ter inzage gelegd. Ook een akoestisch rapport specifiek over Witveldweg 35 ontbreekt. De metingen van het referentieniveau waarnaar wordt verwezen, ontbreken ook. Diverse andere gegevens als situatieschets, staltekeningen, geurberekeningen/-onderzoek zijn niet elektronisch ter inzage gelegd. Belangen van Wakker Dier en mogelijk derden zijn daardoor geschonden en/of kunnen daardoor geschonden zijn.

Overwegingen

Naar onze mening hebben alle relevante stukken (MER, vergunningaanvraag en aanvullende gegevens) op de juiste wijze ter inzage gelegen bij de gemeente Horst a/d Maas en de provincie Limburg. Voor de daadwerkelijke inzage van deze stukken zal men zich dus moeten wenden tot de gemeente Horst a/d Maas en de provincie Limburg.

B)

Middels fax en brief van 2 januari 2012, ingekomen respectievelijk 2 januari en 4 januari 2012, zijn zienswijzen ontvangen van Wöstens juridisch advies namens Coöperatie Mobilisation for the Environment U.A., Waldeck Pymontsingel 18, 6521 BC te Nijmegen en Vereniging Leefmilieu te Nijmegen.

De zienswijzen betreffen de milieugevolgen van beide bedrijfsplannen, waaronder geurhinder, natuurschade door ammoniakemissies, geluidhinder, watervervuiling, fijnstof emissies, risico's voor de volksgezondheid en een onvoldoende reguleren van afvalverwerking.

Overwegingen

Uit het schrijven van 2 januari 2012 blijkt allerminst dat Wösten juridisch advies, dan wel de heer mr. Wösten door Coöperatie Mobilisation for the Environment U.A., Waldeck Pymontsingel 18, 6521 BC te Nijmegen en Vereniging Leefmilieu te Nijmegen gemachtigd is om namens haar zienswijzen in te dienen tegen het ontwerp van dit besluit. Deze tekortkoming is niet hersteld en aangezien de termijn om zienswijzen in te dienen tegen het ontwerp van dit besluit op 3 januari eindigde was het voor ons in alle redelijkheid ook niet meer mogelijk om het gebrek te laten herstellen. Datzelfde geldt voor de verzochte termijn waarbinnen de gronden voor de zienswijzen zouden worden aangevuld. Gronden zijn noch binnen, noch buiten de zienswijzetermijn aangevuld. Het is volgens bestendige jurisprudentie, zoals ABRS 2 januari 1996, AB 1996, 181, niet toegestaan om buiten de gestelde termijn van 6 weken, waarbinnen zienswijzen kunnen worden ingediend, zienswijzen te accepteren. Aangezien reclamante geen zienswijzen binnen de daartoe gestelde termijn heeft ingediend, dient zij in beroep niet ontvankelijk te worden verklaard op basis van artikel 6:13 van de Awb.

C)

Middels fax en brief 2 januari 2012, ingekomen respectievelijk 2 januari en 5 januari 2012, zijn zienswijzen ontvangen van Wöstens juridisch advies namens:

- M.E.J.M. Baggen, Venloseweg 55 te Grubbenvorst;
- W. Bergs, Witveldweg 8 te Grubbenvorst;
- B. Botman, Witveldweg 72 te Horst;
- P.J. Geerlings, Witveldweg 17 te Grubbenvorst;
- J.J.M. Geurts, Witveldweg 13 te Grubbenvorst;
- N. Gilissen, Stationsweg 10 te Lottum;
- H.A. Hendrickx-Rebbers, Grubbenvorsterweg 32a te Lottum;
- H. Hendrix, Horsterdijk 16a te Lottum;
- H. Hermkens, Witveldweg 18 te Grubbenvorst;
- J.A.T. Hoof, Losbaan 1 te Grubbenvorst;
- N.J.A. Jacobs, Burg. Van Leentstraat 3 te Grubbenvorst;
- P. Niessen, Losbaan 45 te Grubbenvorst;
- J.M. Putker, Witveldweg 22 te Grubbenvorst;
- B. Sanders, Meerlosebaan 10 te Grubbenvorst;
- D. Siepermann, Kaldenbroek 1 te Lottum;
- P. Simons, Maricollenweg 23 te Grubbenvorst;
- J.A.J. Teeuwen, Meerlosebaan 1-c te Grubbenvorst;
- W.P.J. Vogelzangs, Spechtenlaan 6 te Grubbenvorst;
- F. Coenders, Witveldweg 33 te Grubbenvorst;
- P. Vallen, Winterheide 16 te Grubbenvorst;
- P.J.M. Beerkens, Prof. Linssenlaan 1 te Grubbenvorst;
- C.J. van der Zalm, Lavendelheide 14 te Grubbenvorst;
- L.H.G.G. Linskens, E. Dorsstraat 26 te Grubbenvorst;
- J.H.J. Engels, De Akkervrouw 11 te Grubbenvorst;
- N. Hendrix, Kloosterstraat 78 te Grubbenvorst;
- J. Gubbels, Tuinhaversveld 9a te Grubbenvorst;
- M. Vergeldt, Losbaan 46 te Lottum;
- E. Dings, Losbaan 46 te Lottum.

Korte beschrijving bedrijfsplan zoals opgenomen in de zienswijzen:

1. Het bedrijfsplan van Heideveld omvat een bedrijf met een totaal van 35.217 varkens;
2. Beoogd bedrijfsperceel zoals genoemd in de milieuvergunningaanvraag: ca. 380 bij 150 meter (5,7 hectare);
3. Drie varkenstallen met als omvang stal 1: 166 x 74 m; stal 2: 70 x 140 m; stal 3: 80 x 130 m, bouwhoogte 14 meter;
4. Verwachte geuremissie veestallen 97.020 ou (4.218 mve);
5. Verwachte ammoniakemissie veestallen 14.730 kg per jaar;
6. Verwachte fijnstofemissie veestallen 929 kg PM₁₀ per jaar;
7. Totaal genoemd jaarlijks waterverbruik: 21.000 m³;

8. Verwachte gemiddelde geluidbelastingprognose in dagperiode op 50 meter afstand : 33-45 dB(A);
9. Binnen 250 meter van het bedrijfsperceel zijn 5 woningen van derden gelegen;
10. Binnen een afstand van 1.000 meter wordt gelijktijdig de oprichting beoogd van een megastal voor ca. 1.100.000 vleeskippen, waarvan het merendeel vleeskuikens;
11. Binnen de invloedssfeer van de beoogde inrichting bevinden zich meerdere natuurwaarden die worden overbelast door de reeds bestaande veehouderij. Delen van het nabijgelegen natuurgebied De Maasduinen verdragen een depositie van 400 mol stikstof, terwijl feitelijk een 6 x hogere waarde optreedt. Een verdere toename van ammoniakemissies geldt als ontoelaatbaar;
12. In de verschillende procedures circuleren meerdere aanvraagsters, waardoor het onduidelijk is wie de werkelijke ondernemer is, en in welke mate de afzonderlijke bedrijven één bedrijf vormen;
13. De ondernemers claimen op omstreden gronden een innovatief karakter; het veehouderij-initiatief onderscheidt zich niet wezenlijk van reguliere intensieve veehouderij;
14. Door de provincie is een bedrag van omstreeks €300.000 verstrekt ten behoeve van de NGB-vergunningaanvraagsters waaronder een tegemoetkoming in de kosten van de vergunningaanvraag.

Zienschijzen

1) onduidelijkheid over de vergunningaanvraagster

Als vergunningaanvraagster voor de varkenshouderij wordt Heideveld Beheer BV genoemd. In de bouwvergunningaanvraagprocedure voor de locatie Witveldweg wordt Bio Energiecentrale Maashorst BV genoemd. In de m.e.r.-procedure treedt Knowhouse op als initiatiefnemer van de MER. Daarbij worden vervolgens genoemd: Heideveld Beheer BV, Kuijpers Onroerend Goed BV, Christiaens Engineering and Development, maar ook Bio Energie Centrale Maashorst. De vergunningaanvraag noemt tevens Nieuw Gemengd Bedrijf (NGB), wat suggereert dat als één bedrijf wordt opgetreden (tezamen met het beoogde pluimveebedrijf aan de Witveldweg).

Het optreden van veel verschillende partijen maakt in hoge mate onduidelijk wie de werkelijke vergunningaanvraagsters zijn, en op welke wijze de initiatieven zich bedrijfsmatig tot elkaar verhouden. Dit is noodzakelijke informatie, aangezien vastgesteld dient te kunnen worden hoe de afzonderlijke bedrijfsinitiatieven zich tot elkaar verhouden.

Overwegingen

Uit het ontwerpbesluit blijkt overduidelijk aan wie vergunning wordt verleend en door wie vergunning is aangevraagd. Heideveld Beheer BV is de aanvraagster en aan deze rechtspersoon wordt ook de vergunning verleend. Volgens het systeem van de Wm is het overigens onmogelijk om vergunning te verlenen aan iemand anders dan de aanvraagster van de vergunning. Dat naderhand de vergunning mogelijk geldt voor een ander, aangezien die de inrichting drijft, doet daar niet aan af. Er is geen reden om te twifelen over de zeggenschap over de toekomstige inrichting door Heideveld Beheer BV. In het MER zijn de twee afzonderlijk met elkaar samenhangende activiteiten samen beoordeeld. In die rapportage staan de mogelijke milieueffecten van de activiteiten centraal en niet wie als mogelijke aanvraagsters/drijvers van beide vergunningen/inrichtingen zijn aan te merken. Uit beide Wm-aanvragen blijkt verder duidelijk dat er sprake is van twee afzonderlijke inrichtingen en dat er geen sprake is van voldoende bindingen tussen beide activiteiten om ze tezamen als één inrichting te beschouwen.

2) Aanvraagster en onderzoeksrapporten

Onderdeel van de vergunningaanvraag is een groot aantal onderzoeksrapporten naar de verschillende milieugevolgen. Het merendeel van deze rapporten (geluid, fijnstof, geur) worden opgesteld door of in opdracht van de vergunningaanvraagsters. Dit betekent dat de berekeningen worden opgesteld in opdracht van partijen die direct belang hebben bij de uitkomst van de berekeningen. Deze werkwijze komt het vertrouwen van cliënten in de uitkomst van de betrokken onderzoeksrapporten niet ten goede. Dat het bevoegde gezag nadien de betrokken rapporten op deugdelijkheid beoordeelt kan niet gelijkwaardig worden genoemd aan de situatie dat het onderzoek wordt uitgevoerd door een onafhankelijk bureau.

Overwegingen

Het is zeer gebruikelijk dat ten behoeve van vergunningverlening noodzakelijke onderzoeksrapporten in opdracht van de vergunningsaanvraagster worden opgesteld. Het is immers de vergunningsaanvraagster die verantwoordelijk is voor een deugdelijk onderbouwde vergunningsaanvraag waarop wij moeten kunnen beslissen. Dat de onderzoeksresultaten daarmee in twijfel worden getrokken, achten wij onbegrijpelijk. De normen die aan onderzoeken worden gesteld zijn duidelijk en verifieerbaar is daarmee ook of de onderzoeken naar behoren zijn uitgevoerd. Aangezien onderzoeken die noodzakelijk zijn voor een vergunningsaanvraag altijd door vergunningsaanvraagster moeten worden aangeleverd, zouden in de redenering van reclamanten alle onderzoeken uit vergunningsaanvragen niet onafhankelijk zijn uitgevoerd. Bij het ontbreken van daadwerkelijke concrete gronden die de deugdelijkheid, dan wel de vermeende onafhankelijkheid/onpartijdigheid van de onderzoeken zou betwisten, treft deze zienswijze geen enkel doel.

3) Vergunningaanvraagster claimt innovatief karakter

De vergunningaanvraagster legt een sterke nadruk op het innovatieve karakter van het bedrijfsinitiatief. Dat wekt verwachtingen bij cliënten. De nadruk op het innovatieve karakter hangt mogelijk samen met het gegeven dat bedrijfsinnovatie als criterium wordt genoemd voor het verkrijgen van instemming van het gemeentebestuur van Horst aan de Maas voor de vestiging van het bedrijf (i.h.k.v. het beoogde projectbesluit t.b.v. wijzigen bestemmingsplan). Aangenomen wordt dat de initiatiefnemers - mede gezien de actuele politieke discussie rond megastallen - in de veronderstelling zijn dat bedrijfsinnovatie een politiek gunstige omstandigheid is voor steun van het openbaar bestuur. Dit maakt de vraag relevant of het initiatief terecht aanspraak maakt op de innovatieclaim.

1a) Innovatieclaim intensieve veehouderij, maatschappelijk ondernemen

Uitvoering van het bedrijfsplan zou het grootste varkensbedrijf van Nederland doen ontstaan. Of, in dagelijks taalgebruik: de grootste megastal van Nederland.

Intensieve veehouderij kenmerkt zich door een maximaal gerationaliseerd productieproces, gericht op het zo economisch mogelijk fokken en mesten van dieren, waarbij de leefbehoeften van de dieren ondergeschikt worden gesteld aan de productiedoelstelling van de ondernemer. Tegenwoordig wordt daarom ook wel gesproken van industriële veehouderij. Het landbouwhuisdier kent in dit bedrijfsconcept - uitsluitend een rol als 'ding' zonder zelfstandig bestaansrecht.

De inzet hierbij is het realiseren van de laagst mogelijke kostprijs per eenheid product middels buikproductie: de 'kiloknaller'. De te stellen vraag is daarom: onderscheidt het voorliggende bedrijfsplan zich van de beschreven werkwijze?

Vastgesteld moet worden dat met het bedrijfsinitiatief de beoogde leefruimte voor de dieren niet afwijkt van hetgeen wettelijk minimaal is verplicht. Dit betekent dat de dieren een minimaal leefoppervlak wordt geboden, daglicht en gelegenheid voor soorteigen gedrag wordt onthouden (voldoende leerruimte voor scharrelen), wordt aangestuurd op een geforceerd groeiproces die onverenigbaar is met de welzijnsbelangen. De varkens worden met het beoogde bedrijfsplan in twee verdiepingen gehouden (in de volksmond: varkensflat). Dit heet efficiënt grondgebruik, maar betekent tevens een verder intensiveren van de veehouderij.

Het bedrijfsinitiatief staat hiermee haaks op de maatschappelijke ontwikkeling, waarin bijvoorbeeld de supermarktketen Albert Heijn zich concreet ten doel stelt in de nabije toekomst regulier geproduceerd consumptievlees zoals de kiloknaller om maatschappelijke redenen niet langer te verkopen.¹ Het is te verwachten dat Albert Heijn het consumptievlees van Laagheide als kwalitatief onvoldoende zal kwalificeren om het in de schappen te leggen.

Het bedrijfsinitiatief claimt (MER, pag. 7) zich gunstig te onderscheiden inzake dierenwelzijn. Als voornaamste concreet feit inzake dierenwelzijn noemt het bedrijfsplan de afwezigheid van pluimveetransport vanwege de ter plaatse op te richten slachterij. De kippen worden gefokt op de locatie waar ze zullen worden geslacht. Dit moet een wat morbide claim heten inzake verbetering van dierenwelzijn. Voor zover dit al een verbetering kan worden genoemd dient gelijktijdig te worden vastgesteld dat met het oprichten van een slachterij naast de kippenflat (de dieren worden in acht verdiepingen gehouden) tevens de industrialisering van de veehouderij weer een stap voorwaarts zet.

Inzake de varkenshouderij wijst niets op substantiële investering in dierenwelzijn. De vleesvarkens worden op een absoluut minimum leefoppervlak gehouden (0,8 m² per slachtrijp dier), hetgeen zich zal diskwalificeren voor de Albert Heijn winkelschappen.

Vastgesteld moet worden dat het bedrijfsinitiatief zich niet onderscheidt van reguliere nieuwvestiging intensieve veehouderij. Dit wordt ook vastgesteld door Blonk Milieu Advies in hun rapport 'Nieuw Gemengd Bedrijf, Duurzaam en innovatief?' (Conclusies, § 6.2.1).²

De beoogde veehouderij betreft niet enkel een reguliere wijze van intensieve veehouderij, maar betekent bovendien een stap richting verdere intensivering/industrialisering. Het reguliere veeproductieproces blijft Ongewijzigd, de schaalvergroting neemt sterk toe.

Het bedrijfsplan ambieert op dit punt kennelijk geen echte innovatie. Het is wenselijk dat de aanvraag op dit punt meer helderheid biedt.

¹ Voor een journaliste en met vakprijs bekroonde weergave van het productieproces van vleeskippen, zie NRC Handelsblad 2 december 2005, bijlage M 'De kippenmoord' (gerard van Westerloo): "Achtendertig dagen nadat Anja Manja en Tanja als gouden kuikentjes uit het ei zijn gekropen, snijdt een volautomatisch mes hun kelen door. Ze zijn inmiddels vetgemest tot twee kilo en hebben geen daglicht gezien. Uiteindelijk belanden ze als filletjes in de schappen van de supermarkt. Gerard van Westerloo volgde Anja, Manjs en Tanja door de hele Nederlandse kippenketen. Van Broederij, via mesterij en slachterij tot vleesverwerkings- en verpakkingindustrie.

² <http://www.ah.rd/albertheijn/persberichten/bericht?id=608718>

³ <http://www.blonkmilieuadvies.nl/publicaties/publicatie3.php>

Het onderzoek heeft plaats gevonden in opdracht van de gemeente Horst aan de Maas, LLTB en de Stichting Milieufederatie Limburg. Cliënten laten overigens enkele kritische kanttekeningen bij dit rapport maken. Het bureau voert voor onhoudbare referenties op voor haar conclusies. Bijvoorbeeld het door Blonk gehanteerde Maatlat Duurzame Veehouderij, onderdeel Dierenwelzijn is een referentiekader zonder enig gezag. Dit volgt al uit het gegeven dat voor dierenwelzijn essentiële elementen zoals bijvoorbeeld daglicht, uitloop, snavelkappen en castreren, inzet van het zogenaamde 'plofkip-rassen' geen toetselementen zijn in die meetlat Blonk laat ten onrechte na de (beperkte) betekenis van die meetlat te benoemen.

1b) Innovatieclaim, kostprijsverlaging door logistiek voordeel

Het bedrijfsplan kenmerkt zich door het realiseren van kostprijsverlaging middels logistieke voordeel door schaalvergroting en ketenkoppeling. Het betreft een varkensbedrijf, een vleeskippen(fok)bedrijf, een kippenslachterij en een mestvergistingsinstallatie gecombineerd met energieopwekking uit biogas. Het realiseren van logistiek voordeel in de intensieve veehouderij kan anno 2012 nauwelijks innovatief heten. Het realiseren van kostprijsverlaging door schaalvergroting en logistiek voordeel geldt al decennia als het voornaamste kenmerk van de intensieve veehouderij. De einduitkomst hiervan is megabulkproductie. Zowel in de publieke opinie alsook onder deskundigen circuleert de steeds breder gedeelde opvatting dat de grenzen van schaalvergroting in de veehouderij zijn bereikt, zo niet overschreden. De mogelijkheden tot verdere kostprijsverlaging blijken bovendien overwegend uitgeput. Mede hierom zijn ook de reconstructieplannen en landbouwontwikkelingsgebieden (LOG's), gericht op het mogelijk maken van megastallen, in diskrediet geraakt.

In de provincie Noord-Brabant - zonder bedreiging de meest varkensrijke provincie van Nederland - geldt het reconstructiebeleid inmiddels zelfs als achterhaald. Het provinciebestuur denkt zelfs over het intrekken van de reconstructieplannen. Ruimte bieden voor verdere schaalvergroting wordt door het Brabantse provinciebestuur niet langer als een kansrijk antwoord gezien op de vele problemen rond intensieve veehouderij in Nederland.³ Schaalvergroting en het realiseren van logistiek voordeel kan niet meer innovatief genoemd worden.

⁴ Zie onder meer

<http://www.brabant.nl/politiek-en-bestuur/geef-uw-mening/besluitvorming-beinvloeden/burgerinitiatief/burgerinitiatief-megastallen.aspx> en:

<http://www.ed.nl/regio/eindhovenregio/7459579/Reconstructie-buitengebied-grote-chaos.ece> en:

http://www.serbrabant.nl/index_standpunten.html

Laatst genoemde link: 'Omslag Brabantse agrosector, naar een versnellingsagenda', SER-Brabant, 27 mei 2010 "Daar komt nog bij dat het voor ons zeer de vraag is of er - in het licht van het streefbeeld 2020 —wel in dezelfde termen moet blijven worden gedacht over de inrichting van landbouwontwikkelingsgebieden.

Het tot dusverre gangbare reconstructiebeeld daarover is dat het om gebieden gaat waar de grootschalige intensieve veehouderij zijn gang kan gaan, in negatieve termen gesteld een soort Testgebieden of afvoerputjes. Het moge duidelijk zijn dat voor ons geen wenkend perspectief is. De lat moet aanzienlijk hoger, SER Brabant denkt veeleer aan bruisende werkgebieden waar de nieuwe duurzame verbindingen tussen veehouderij, agrofood en andere kennisdomeinen op een innovatieve en duurzame wijze gestalte gaan krijgen Meer diversiteit en kwaliteit, waarmee wordt teruggekeerd naar acceptabele verhoudingen in het buitengebied. Tegen deze achtergrond tekenen wij aan dat er bij de overheid en haar stakeholders bereidheid moet zijn om de uitgangspunten van het reconstructiebeleid te toetsen aan de nieuwe, duurzame visie op de toekomst van de Brabantse agrosector. Mogelijk leidt dat tot herijking van dit beleid."

1c) Innovatieclaim, vergaand gesloten kringloop

De claim van bedrijfsinnovatie wordt voorts ontleend aan de vergaand gesloten kringloop van grondstoffen (MER, pag. 7,17).

In de eerste plaats wordt opgemerkt dat mestvergisting op een aanzienlijk aantal locaties in Nederland reeds in werking is. Buiten Nederland (Duitsland, Denemarken) vindt mestvergisting al decennia op grotere schaal plaats.⁴ De toepassing van mestvergisting kan daarom nauwelijks innovatief heten. Verwezen wordt naar VROM-Inspectie; Co-vergisting van mest in Nederland, Beperking van risico's voor de leefomgeving; 19 oktober 2009, §2:

Inventarisatie hoeveelheid Co-vergisters en analyse milieuvergunningen

In Duitsland wordt Co-vergisting af tientallen jaren toegepast. Inmiddels zijn er meer dan 3000 installaties in werking. Denemarken telt honderden vooral gezamenlijk (coöperaties van boeren) geëxploiteerde installaties. Ook in België is het fenomeen in opkomst. In Nederland heeft de activiteit de afgelopen tien jaar een vlucht genomen, dankzij de van overheidswege verstrekte MEP-subsidies (Milieukwaliteit Elektriciteitsproductie) en thans SDE (Stimulering Duurzame Energieproductie).

Voorts geldt dat de duurzame herkomst van het veevoer (brijvoer - deels afkomstig uit humane voedselindustrie- en overig grondstoffen) door de ondernemers niet hard kan worden gemaakt (niet is geborgd). Uit de stukken volgt bovendien dat sprake is van de import van soja als varkensvoer, hetgeen op gespannen voet staat met duurzaam ondernemen. Zolang het veevoer (immers de meest elementaire grondstof voor de veehouderij) geen onderdeel uitmaakt van een gesloten kringloop kan de claim niet gehandhaafd blijven.

Ook geldt dat geen oplossing wordt geboden voor het probleem voor het mestoverschot, dit als gevolg van de Nederlandse veestapel-omvang die in de wereld haar gelijke niet kent. Met mestvergisting blijft het probleem van een hoog nutriënten-overschot (nitraten en fosfaten) in Nederland bestaan. Het nog intensiever houden van dieren al dan niet gecombineerd met mestvergisting biedt hiervoor geen oplossing. De problematiek van een overschot aan natuurlijke meststoffen in combinatie met een intensief agrarisch gebruik van kunstmest blijft onbesproken. Het restproduct van de vergisting wordt digestaat genoemd, en zou ingezet kunnen worden als alternatief voor kunstmest. De verhouding van de kunstmestafzet en de natuurlijke mest-afzet bepalen in hoge mate het succes van een geslaagde afzet van het digestaat. Het realiteitsgehalte van de afzet van het digestaat wordt onvoldoende in beeld gebracht. De claim van een gesloten kringloop wordt feitelijk niet waar gemaakt.

⁵ *Internationale verkenning mestvergisting, Ecofys, november 2003; digitaal beschikbaar via internet*

1d) Claim landelijk milieuvordelen, artikel 77 Meststoffenwet

Eveneens onhoudbaar is de claim dat met dit plan landelijk milieuvordelen optreden.⁵ Althans, dit staat alles behalve vast, en kan daarom niet zonder meer gesteld worden. Immers, per 2015 wordt in Nederland de groeistop van de Nederlandse veestapel voor de varkens en de kippen opgeheven. Dit volgt uit artikel 77 Meststoffenwet.⁶ De groeistop is ingesteld vanwege de grote milieuproblemen rond de veehouderij. Het per 2015 opheffen van het veestapel-groeiverbod betekent dat het aantal te houden dieren in Nederland in 2015 weer kan toenemen. Dat brengt dan mee dat het eventueel elders opheffen van bedrijven als gevolg van het voorliggende initiatief per saldo geen verschil maakt. De dieren die in het NGB zouden worden gehouden betekent niet noodzakelijkerwijs het minder houden van dieren elders. Daarmee zou de claim van een landelijk milieuvordeel vervallen.

De kenmerken van het bedrijfsplan maken de innovatieclaim niet waar.

⁶ *Deze claim wordt ontleend aan het rapport Nieuw Gemengd Bedrijf, Duurzaam t/ innovatief?, Blonk Milieu Advies BV/SPF Gezonde Varkens, mei 2008; rapport in opdracht van o.a. B&W van Horst aan de Maas). In het rapport wordt geheel voorbij gegaan aan het feit dat het mestproductieplafond (inclusief dierrechtenstelsel voor kippen en varkens) per 2015 wordt opgeheven.*

⁷ *Meststoffenwet, artikel 77: Hoofdstuk V vervalt met ingang van 1 januari 2015.*

Overwegingen

Naar de mening van reclamanten legt vergunningaanvraagster een sterke nadruk op het innovatieve karakter van het bedrijfsinitiatief, wat verwachtingen wekt. De nadruk op het innovatieve karakter hangt mogelijk samen met het gegeven dat bedrijfsinnovatie als criterium wordt genoemd voor het verkrijgen van instemming van het gemeentebestuur van Horst aan de Maas voor de vestiging van het bedrijf (i.h.k.v. het beoogde projectbesluit t.b.v. wijzigen bestemmingsplan). Door reclamanten wordt aangenomen dat de initiatiefnemers - mede gezien de actuele politieke discussie rond megastallen - in de veronderstelling zijn dat bedrijfsinnovatie een politiek gunstige omstandigheid is voor steun van het openbaar bestuur. Dit maakt de vraag relevant of het initiatief terecht aanspraak maakt op de innovatieclaim. Naar de mening van reclamanten maken de kenmerken van het bedrijfsplan de innovatieclaim niet waar.

Reeds in 2008 is door een onafhankelijke deskundige, het bureau Blonk Milieu Advies, in opdracht van het gemeentebestuur van Horst aan de Maas, een onderzoek uitgevoerd naar de vraag van duurzaamheid en innovatie van de beide inrichtingen binnen het concept NGB. Met dit onderzoek heeft de gemeente laten uitzoeken in hoeverre de aanpak van het concept NGB past binnen de criteria van het Landbouwontwikkelingsgebied Witveldweg (LOG Witveldweg). Het eindrapport is op 29 mei 2009 gepresenteerd aan de gemeenteraad en een aantal betrokken organisaties. Volgens dit rapport bevat het concept NGB duidelijk een aantal duurzame en innovatieve elementen. Naar aanleiding van dit rapport hebben B&W op 8 juli 2009 een positief besluit genomen over de duurzaamheid en innovatie van het concept NGB.

Of de activiteiten verder een innovatief karakter hebben of niet, is voor ons geen aspect dat bij het verlenen van een Wm-vergunning betrokken mag worden en in zoverre is het ook niet relevant en treft deze zienswijze geen doel. Er worden verder geen argumenten genoemd waarom dit al dan niet innovatieve bedrijf milieuhygiënisch niet toelaatbaar zou zijn.

4) MER

Het opgestelde MER betreft meerdere afzonderlijke bedrijfsplannen. De MER betreft zowel een varkensbedrijfsplan, het voorliggende pluimveebedrijf alsook een slachterij en mestvergisting.

Naar aanleiding van de ter inzage legging van de MER is bij brief van 29 november 2010 namens cliënten ingebracht:

3b. MER, omvang inrichting

Met het voorliggende initiatief wordt niet goed duidelijk gemaakt of sprake is van drie bedrijfsinitiatieven danwel één bedrijfsinitiatief. Dit is een essentiële vraag, aangezien daar van afhangt welke eisen aan het MER dient te worden gesteld. Daarbij speelt het volgende.

Knowhouse is de vergunningaanvraagster. Knowhouse is niet de beoogde bedrijfsvoerder. Er zijn meerdere beoogde bedrijfsvoerders. In het MER wordt expliciet gesteld dat sprake is van afzonderlijke bedrijven. Dat betekent dat de eventueel te verlenen vergunning uiteenvalt in meerdere vergunningen. Blijkens de stukken zullen ook afzonderlijk vergunningen worden aangevraagd. Niet kan worden ingezien dat één MER voor verschillende bedrijfsinitiatieven volstaat.

Het voornaamste raakvlak tussen de bedrijven lijkt de gelijktijdigheid van het initiatief en de relatieve nabijheid van de beide bedrijfslocaties. De initiatiefnemers geven aan tenminste twee zelfstandige bedrijven te beogen. Beide vergunningaanvragen zijn voorbereid door verschillende adviseurs (Hendrix UTD te Boxmeer en Geling Advies te Sint Anthonis). Het varkensbedrijf en pluimveebedrijf worden afzonderlijk vergund, ondanks dat het pluimveebedrijf wordt vergund samen met een kennelijk door anderen te ondernemen slachterij. Het Besluit MER laat geen ruimte voor een gecombineerde MER van verschillende bedrijfsplannen.

Bij brief van 29 november 2010 is voorts namens cliënten ingebracht:

2b. MER-richtlijnen, ingehaald door de tijd

Sinds het moment van het uitbrengen van de MER-richtlijnen (januari 2007) en het bekendmaken van het MER (oktober 2010) zijn bijna 4 jaar verstreken. Sindsdien zijn ook de inzichten rond de milieu-effecten vanwege veehouderij ingrijpend gewijzigd. Met name de inzichten rond de risico's voor de volksgezondheid zijn ingrijpend gewijzigd. In samenhang daarmee zijn ook de opvattingen over het ruimtelijk beleid (kortom, het antwoord op de vraag in welke mate ruimte dient te worden geboden voor schaalvergroting voor intensieve veehouderij in verhouding tot woon- en werkbelangen van derden) flink in beweging.

Gezien het lange tijdsverloop sinds het opstellen van de richtlijnen en de ingrijpend gewijzigde inzichten inzake de gezondheidsrisico's kunnen de MER-richtlijnen niet volstaan als beoordelingskader van het

opgestelde MER. Afwezigheid van richtlijnen inzake de gevolgen van het plan voor de volksgezondheid zijn onverenigbaar met de wettelijke eisen en/of Richtlijn 85/337/EEG. De thans geformuleerde richtlijnen van de M.e.r.-commissie kunnen niet zonder actualisatie worden gehandhaafd.

Weliswaar is de MER geactualiseerd nadat deze ter inzage heeft gelegen. Op genoemd punt (beoordeling gezondheidsrisico's) heeft evenwel geen wezenlijke aanpassing plaats gehad. Er is in de aanvraag een schrijven opgenomen over gezondheidsrisico's die niet beschouwd kan worden als een deskundige risicoanalyse. Onlangs is door B&W van Horst aan de Maas de GGD opdracht gegeven om een risicoanalyse op te stellen. Kennelijk vindt op dit punt geen afstemming plaats tussen het gemeentebestuur en het provinciebestuur.

Voorts kan niet goed worden begrepen dat de MER niet tevens als plan-MER is opgesteld. Met het beoogde plan is het toestaan van een nieuwe bedrijfsperceel noodzakelijk van ruim 5 hectare. Een dwingende noodzaak om een plan-MER noodzakelijk te achten is gelegen in meerdere factoren:

- De gezondheidsrisico's hebben mede een ruimtelijk belang;
- Er wordt een bouwperceel beoogd van ruim 3 ha, waar agrarische bouwblokken van maximaal 1,5 ha gebruikelijk zijn;
- De beoogde bedrijfsgebouwhoogten wijken aanmerkelijk af dan hetgeen in de agrarische sector gebruikelijk is. Gesproken wordt over bouwhoogten van 14 meter, waar bouwhoogten tot 10 meter gebruikelijk zijn. De ondernemer pleit bovendien voor toestemming voor nog hogere bouwwerken;
- Het voorliggende initiatief is onlosmakelijk verbonden met het beoogde LOG-Witveld, wat hoofdzakelijk een ruimtelijk beleidskader betreft;
- B&W van Horst aan de Maas stelt te sturen op ruimtelijke kwaliteit. B&W stelt maar liefst als ambitie: 'gebouwen stralen rust en harmonie uit'. De verenigbaarheid van de bedrijfsplannen met de beoogde ruimtelijke kwaliteit laat zich thans slecht beoordelen.

Overwegingen

Reclamanten miskennen dat wij op basis van artikel 14.5, eerste lid van de Wm verplicht zijn om één MER op te laten stellen, aangezien voor twee met elkaar samenhangende activiteiten, zoals die in casu, waaronder die uit dit besluit, één MER moet worden gemaakt. Artikel 14.5, eerste lid van de Wm bevat immers een coördinatieregeling voor met elkaar samenhangende activiteiten die allemaal binnen een beperkte tijdsperiode tot stand zullen komen. Ondanks dat er sprake is van twee inrichtingen, hangen de activiteiten wel degelijk met elkaar samen. Fysiek is er zelfs een binding tussen beide afzonderlijke bedrijven. Het maken van één MER heeft voor de omgeving waartoe reclamanten behoren, bovendien het voordeel dat beide activiteiten tezamen integraal worden beschouwd voor wat betreft hun milieuhygiënische inpasbaarheid. Dit impliceert dat de gevolgen van beide inrichtingen bij elkaar opgeteld inpasbaar zijn. Dat er de nodige tijd zit tussen het vaststellen van de richtlijnen m.e.r. en het verlenen van de Wm-vergunningen is onoverkomelijk. Dit neemt niet weg dat het MER niet actueel zou zijn. De gewijzigde inzichten in gezondheidsrisico's zouden ook niet tot een andere MER hebben geleid. Het informatieblad van de GGD Nederland uit 2011 bevat namelijk evenmin breed gedragen en daadwerkelijk wetenschappelijk onderbouwde uitgangspunten. Dit wordt als zodanig bevestigd door het sinds 10 juli 2012 openbaar gemaakte RIVM rapport 609400004/2012 "Infectierisico's van de veehouderij voor omwonenden" openbaar en het door de GGD Limburg-Noord uitgebracht gezondheidsadvies.

Voor de inhoud van dit rapport en advies verwijzen wij hier naar onze overwegingen betreffende zienswijze 2 van brief A.

Om alle ontwikkelingen binnen het LOG Witveldweg mogelijk te maken stelt de gemeente Horst a/d Maas een bestemmingsplan op. Het bestemmingsplan is onder andere kaderstellend voor de nieuwvestiging en uitbreiding van intensieve veehouderijbedrijven in het LOG Witveldweg. Ten behoeve van de besluitvorming wordt een plan-m.e.r.-procedure doorlopen. De gemeenteraad van Horst aan de Maas is bevoegd voor de planologische procedures en daarmee ook voor het opstellen van een plan-m.e.r. In tegenstelling tot het gestelde door reclamanten is voor de wijziging van het bestemmingsplan een plan-m.e.r. opgesteld. Inmiddels is op 28 juni 2012 door de m.e.r.-commissie het voorlopige toetsingadvies uitgebracht over deze plan-m.e.r. (rapportnummer 2374-98).

5) Betekenis van de MER in de besluitvorming

Clënten zijn danig in verwarring gebracht door de stelling van GS dat haar voornemen tot vergunningverlening direct volgt uit een positief toetsingsadvies van de m.e.r.-commissie. Daarmee wordt de suggestie gewekt dat GS een positief vergunningbesluit in handen stelt van de m.e.r.-commissie. Met deze handelwijze miskent GS fundamenteel haar eigen rol. Immers, niet de m.e.r.-commissie beslist over de vergunningverlening maar GS. Ook beslist de m.e.r.-commissie niet over het voldoen van het bedrijfsplan aan de geldende normen. De m.e.r.-commissie oordeelt uitsluitend over de vraag of de MER voldoende informatie verschaft. U wordt verzocht de veroorzaakte verwarring duidelijk weg te nemen.

Overwegingen

Een milieueffectrapportage (m.e.r.) levert de informatie op die nodig is om het milieubelang volwaardig te wegen bij besluiten over plannen en projecten met grote milieugevolgen. De rapportage vermeldt de milieugevolgen van een plan of project en de mogelijke (milieuvriendelijkere) alternatieven. Een mer is verplicht bij de bouw van onder andere grote veehouderijen. Naast de m.e.r. bestaat ook het MER. De m.e.r. staat voor de procedure van de milieueffectrapportage, het MER is het milieueffectrapport.

Uit het positieve toetsingadvies van de m.e.r.-commissie blijkt dat het MER (inclusief de aanvullingen) een voldoende onderbouwing geeft van de milieugevolgen ten gevolge van de door Heideveld aangevraagde activiteiten. In §4.1.12 van de considerans is aangegeven dat wij op grond hiervan besluiten de aangevraagde vergunning te verlenen voor de door Heideveld aan de Laagheide 9 te Grubbenvorst (gemeente Horst a/d Maas) voor de gewenste uitbreiding van een bestaande varkenshouderij (inclusief brijvoerkeuken) met in totaliteit 10.836 biggen, 600 kraamzeugen, 2.436 guste- en dragende zeugen, 45 dekberen, 720 opfokzeugen en 20.580 vleesvarkens.

Zoals door reclamanten is aangegeven speelt het positieve toetsingsadvies van de m.e.r.-commissie een belangrijke rol bij onze besluitvorming. Het is echter zeker niet zo dat de positieve besluitvorming, het afgeven van een milieuvergunning, in handen wordt gegeven van de m.e.r.-commissie. Immers in de considerans van de milieuvergunning worden alle relevante milieuaspecten afzonderlijk beschouwd. Daarnaast is in §4.1.12 van de considerans (eindconclusie van het MER) aangegeven dat naar onze mening de in deze vergunning opgenomen voorschriften in voldoende mate waarborgen dat de milieugevolgen, als gevolg van de binnen de inrichting van Heideveld uitgevoerde activiteiten, acceptabel zijn voor de omgeving.

Verder blijkt duidelijk uit hoofdstuk 6 van de considerans dat de besluitvorming ligt bij Gedeputeerde Staten van Limburg en niet bij de m.e.r.-commissie.

6) Overzicht vergunningaanvraagstukken ontbreekt

Het ontwerpbesluit geeft ten onrechte geen overzicht van de afzonderlijke vergunningaanvraagdocumenten, met ook vermelding van kenmerk en/of datum. Hierdoor is niet verifieerbaar op basis van welke stukken een beoordeling is gemaakt. Thans is nauwelijks na te gaan welke stukken u tot de aanvraag rekent. U wordt verzocht alsnog een compleet overzicht te geven van de stukken die tot de aanvraag dienen te worden gerekend.

Overwegingen

In §1.5 van de considerans (Leeswijzer) is voor de duidelijkheid een leeswijzer opgenomen. In deze leeswijzer is precies aangegeven wanneer de vergunningaanvraag en de bijbehorende aanvullende stukken allemaal zijn ingediend in het kader van de m.e.r.-procedure en vergunningprocedure in de zin van de Wet milieubeheer.

Daarnaast is in de considerans bij de verschillende milieuaspecten (o.a. geur en luchtkwaliteit) duidelijk aangegeven welke documenten c.q. rapporten zijn gebruikt bij de milieuhygiënische beoordeling van deze milieuaspecten. Verder blijkt uit het besluit (H6 considerans) welke stukken als zodanig deel uitmaken van de vergunning.

7) Akoestisch rapport niet ter inzage gelegd

Uit navraag is gebleken dat het akoestisch rapport van 25 februari 2011 niet ter inzage is gelegd. Bij de gemeente Horst aan de Maas heeft uitsluitend een akoestisch rapport van 29 juni 2010 ter inzage gelegen. Nu niet de volledige aanvraag ter inzage is gelegd, is niet overeenkomstig de Awb gehandeld.

Overwegingen

De akoestische situatie van de inrichting van Heideveld is vastgelegd in de bij vergunningaanvraag ingekomen aanvullende gegevens van 25 februari 2011 (rapportnr. 1127ao0210 van 24 februari 2011). In tegenstelling tot reclamanten zijn wij van mening dat dit akoestisch rapport met alle andere relevante stukken op een correcte wijze ter inzage heeft gelegen.

8) Wettelijk toetsingskader, datum indiening aanvraag

Uit de stukken die ter inzage zijn gelegd blijkt niet dat de aanvraag eerder dan 1 oktober 2010 is ingediend. Uit de stukken blijkt niet dat eerder dan 1 oktober 2010 stukken zijn ingediend die zijn aan te merken als een vergunningaanvraag. Een ontvangststempel ontbreekt op de stukken die ter inzage zijn gelegd. Het moet er daarom voor worden gehouden dat de aanvraag is ingediend na 1 oktober 2010 met als gevolg dat de WABO van toepassing is op de vergunningaanvraag. U heeft de aanvraag niet beoordeeld op basis van de juiste wetgeving.

Overwegingen

Op de door Heideveld ingediende aanvraag om een revisievergunning ingevolge artikel 8.4, tweede lid van de Wet milieubeheer (Wm) staat een registratiestempel met de dag van ontvangst, zijnde 30 september 2010. Uit deze registratiestempel blijkt dus duidelijk dat de Wm-aanvraag is ingediend vóór 1 oktober 2010, waardoor de Wabo op deze procedure niet van toepassing is.

9) Omvang inrichting

Het voorliggende bedrijfsplan omvat een gesloten varkensbedrijf. In de voorliggende aanvraag wordt de binding van het beoogde varkensbedrijf aan de Laagheide met de pluimveestallen, slachterij en energiecentrale onvoldoende in beeld gebracht, terwijl kennelijk nauwe bindingen zullen bestaan met betrekking tot die bedrijfsplannen. Uit de aanvraag blijkt het voornemen van een mestleiding tussen het varkensbedrijf en de mestvergister (zie staltekening pluimveebedrijf: 'ondergrondse mestband'). Met die leiding ontstaat een functionele binding tussen de mestvergister en het varkensbedrijf. Niet kan worden ingezien dat een gemeenschappelijke kantine wel geldt als indicatie voor functionele binding, en de aanwezigheid van een mestleiding tussen het hier te vergunnen bedrijf en het varkensbedrijf wordt genegeerd. Immers, de binding tussen het varkensbedrijf en de mestvergisting is geen andere dan die van het kippenbedrijf en de mestvergisting. Nu bovendien voor het varkensbedrijf en pluimveebedrijf tezamen een MER is opgesteld kan bezwaarlijk worden vastgehouden aan de stelling van de aanvraagster dat het varkensbedrijf en kippenbedrijf met mestvergister als twee afzonderlijke inrichtingen dienen te worden aangemerkt.

Overwegingen

De samenhang van de projecten uit het oogpunt van het besluit m.e.r. en artikel 14.5 van de Wm is reeds eerder aan bod geweest. De samenhang bestaat daarin dat in dezelfde tijdsperiode en in de directe nabijheid van elkaar twee activiteiten worden ontplooid. Om te waarborgen dat de beide te verlenen Wm-vergunningen optimaal op elkaar zijn afgestemd is er één MER gemaakt. Of er sprake is van 1 of 2 inrichtingen in de zin van artikel 1.1 van de Wm is een geheel andere vraag met een geheel ander antwoord. Er zijn geen dan wel onvoldoende bindingen tussen beide bedrijven om ze tezamen als één inrichting te beschouwen. Allereerst is de exploitatie van de bedrijven en daarmee de daadwerkelijke zeggenschap binnen de bedrijven volledig gescheiden. Van technische bindingen, zoals gemeenschappelijke voorzieningen zoals de bedrijfsriolering of de nutsvoorzieningen is evenmin sprake. Van functionele bindingen is pas sprake als er daadwerkelijk uitwisseling van personeel, diensten, materieel of goederen plaats vindt. Hiervan is evenmin sprake. Een potentiële mestleiding van het ene naar het andere bedrijf waar slechts in één richting mest van de ene naar de andere inrichting gaat is niet bepaald te kwalificeren als een uitwisseling van door beide bedrijven te gebruiken diensten, personeel of goederen. Bovendien is slechts één van drie bindingen onvoldoende om van één inrichting te spreken volgens bestendige jurisprudentie van de ABRS.

10) Opheffen bestaande agrarische bouwpercelen niet gewaarborgd

In de aanvraag wordt gesteld dat het bedrijfsplan samenhangt met het opheffen van pluimveebedrijven in Noord-Brabant. Die opheffing is niet geborgd. Zo lang die opheffing niet is geborgd kan dit niet worden betrokken in de voorliggende besluitvorming.

Overwegingen

Deze zienswijze heeft geen betrekking op de inrichting van Heideveld.

11) Aanvraag, lvb

Het aanvraagformulier geeft geen volledig beeld van de totale ammoniakemissies. Ten onrechte wordt enkel de emissie uit de stallen genoemd.

De aanvraag bevat onvoldoende informatie over de transportcapaciteit van de ondergrondse mestband tussen de mestvergister en het varkensbedrijf.

De aanvraag bevat onvoldoende informatie inzake de te verwerken afvalstoffen.

De aanvraag voldoet niet aan het Inrichtingen- en Vergunningenbesluit (Ivb).

Overwegingen

Deze zienswijze heeft geen betrekking op de inrichting van Heideveld.

12) Afstemming ruimtelijk beleid

Ten onrechte is niet getoetst op de verenigbaarheid van het bedrijfsplan met het ruimtelijke beleid, met name het bestemmingsplan. Het ter zake bevoegde gezag (het gemeentebestuur) stelt die beslissing mede afhankelijk van de uitkomst van een onderzoek naar de gezondheid risico's. Vooralsnog staat niet vast dat het bedrijf ruimtelijk inpasbaar is.

Overwegingen

Indien het verlenen van deze vergunning daadwerkelijk strijdig zou zijn met het heersende bestemmingsplan dan bestaat er een bevoegdheid om de aangevraagde vergunning vanwege die strijdigheid te weigeren. De gemeente Horst aan de Maas is echter nauw betrokken geweest bij het initiatief om onderhavig bedrijf te realiseren op de nu beoogde locatie. Het gemeentebestuur heeft ons altijd verzekerd planologische medewerking te zullen verlenen aan de realisatie van de onderhavige vergunning inrichting. Volgens bestendige jurisprudentie van de ABRS is dat voldoende om geen gebruik te maken van de bevoegdheid die artikel 8.10, derde lid van de Wm ons geeft.

13) Ammoniak

Wetenschappelijk is vastgesteld dat op een afstand van 1 kilometer van een veehouderij slechts ca. 20% van de ammoniakemissies zijn neergeslagen. Op 100 kilometer zijn minder dan 60% van de emissies neergeslagen. Verwezen wordt naar de recente publicatie 'Effecten van ammoniak op de Nederlandse natuur', pagina 26 (Alterra-rapport 1698, ISSN 1566-7197 [2008], in opdracht van het ministerie van het Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieu en het ministerie van LNV)⁷.

Hieruit volgt dat de invloedssfeer van ammoniakemissies zeer ver reikt. En, dat op een afstand van enige duizenden meter deposities zeker niet verwaarloosbaar zijn.

Verder geldt als milieuwetenschappelijk feit dat het merendeel van de natuurwaarden ernstig worden overbelast door ammoniakdeposities, waaronder het natuurgebied Kaldenbroek en het N2000-gebied Maasduinen. De relevante natuurwaarden blijken ernstig te worden overbelast door de reeds bestaande veehouderij. Waar een maximale depositiewaarde van 400 mol is gewenst, treedt feitelijk een ruim 6 x hogere depositiewaarde op.

Kortom, een nieuwe emissiebron geldt als ongewenst. Met het beoogde bedrijfsinitiatief is evenwel sprake van aanzienlijke ammoniakemissies en -deposities. Genoemd worden een emissie van ca. 15.000 kilo NH₃. Ten opzichte van de thans legale bedrijfsvoering - kortom de vergunde bedrijfstoepassing inclusief met toepassing van BBT-emissie-eisen - zullen de emissies fors toenemen.

Het MER, pag. 55 haalt het reconstructieplan aan uit 2004 (!), stellend dat verwacht wordt dat de ammoniakdeposities zullen dalen. Daarmee worden ernstig achterhaalde inzichten genoemd. De (voormalige) Minister van LNV heeft moeten vaststellen dat de depositieafname reeds vele jaren stagneert.⁸ De genoemde passage in het MER is onhoudbaar.

Een deugdelijke probleemschets in de MER ontbreekt. Over de kwalificatie van de ernst van de bestaande achtergronddeposities op de omliggende natuurwaarden wordt in het MER geen informatie verschaft. Niet wordt inzichtelijk gemaakt dat de problematiek zich kenmerkt door een combinatie van emissies door uitgereden mest (ca. 45% van de emissies), emissies vanwege melkveehouderij (ca. 20%) en IV-stalemissies (ca. 20%). Op de cumulatie van de effecten van dit bedrijfsplan met de beoogde ontwikkeling van het agrobusinesspark Witveld wordt evenmin nader ingegaan. De mogelijkheden tot verdere depositiereductie langs technische weg (bijvoorbeeld door de combinatie van emissiearme stallen met luchtwassers) blijven ongenoemd.

⁸ *Volledige rapport (middels zoekterm 1698) beschikbaar via:*

<http://www.alterra.wur.nl/NL/publicaties+Aterra/Alterra+rapporten/>

⁹ - *MvT Crisis en Herstelwet, Tweede Kamer, vergaderjaar 2009-2010, 32 127, nr. 3, pagina 25*

- *Natuurbalans 2009; Planbureau voor de Leefomgeving, pagina 172:*

"Sinds 2003 daalt de emissie niet meer. De totale ammoniakemissie in Nederland bedroeg in 2007 ongeveer 133 miljoen kg, waarvan de landbouwemissie ruim 90% uitmaakt (120 miljoen kg). De emissie ligt daarmee nog boven het vastgestelde NEC-plafond van 128 miljoen kg (EU, 2001)."

Overwegingen

De eventuele depositie van ammoniak in een beschermd natuurgebied is geen aspect dat in een Wm-vergunning beoordeeld mag worden. De eventuele gevolgen van de onderhavige inrichting voor nabijgelegen natuurgebieden dienen in een daartoe strekkende Natuurwetbeschermingsvergunning vergund/beoordeeld te worden. Dat deze vergunning vooralsnog niet is aangevraagd dan wel nog niet is verleend is geen reden de onderhavige vergunning niet te verlenen.

14) Gezondheidsrisico's: niet bouwen op minder dan 250 meter van omliggende woningen

De GGD adviseert een minimum afstand aan te houden van 250 meter tussen op te richten veestallen en woningen van derden. Nu een vijftal woningen binnen 250 meter van de beoogde inrichting zijn gelegen, kan niet worden ingezien dat het bedrijfsinitiatief voor een vergunning in aanmerking kan komen. Door de aanvraagster is een notitie gevoegd met de titel Volksgezondheid en Nieuw Gemengd Bedrijf d.d. 18 februari 2011. Het stuk draagt uitsluitend het NGB-logo, zonder de auteur of diens deskundigheid te noemen. In het stuk worden hoofdzakelijk relatieve vergelijkingen gemaakt met bestaande bedrijfsvoering elders en relatieve vergelijkingen met afstanden tussen bestaande bedrijfslocaties en de beoogde bedrijfslocaties. Daarmee wordt geen risico-inschatting gegeven. Het stuk draagt zeer nadrukkelijk het karakter uitsluitend potentieel positieve punten te willen noemen, zonder een compleet en representatief beeld te schetsen.

Het antibioticagebruik geldt als een essentieel aandachtspunt in de zorg ter voorkoming van gezondheidsrisico's. Algemeen erkend is de noodzaak om tot een ingrijpende reductie te komen van het antibioticagebruik in de veehouderij. Het MER maakt niet duidelijk of - en hoe - de bedrijfsvoering zich verhoudt tot de inzichten inzake reductienoodzaak van antibioticagebruik. De aanvraag wordt op dit punt ten onrechte niet concreet.

Overwegingen

Op de internetsite van GGD Nederland is te lezen dat zij in een reactie op het rapport van de commissie Alders "Van Mega naar beter" over de maatschappelijke dialoog megastallen stelt dat de huidige wet- en regelgeving niet toereikend is voor het beschermen van de volksgezondheid. GGD Nederland vindt dat de intensieve veehouderij moet worden gezien als een industriële bedrijfstak, waar hoge eisen worden gesteld aan de bedrijfsvoering. Daar hoort naar haar mening ook een advies over een gezonde afstand tussen bedrijven en woonkernen bij. GGD Nederland pleit ervoor dat er bij nieuwbouw en planontwikkeling van bedrijven en woningen een afstandsnorm wordt gehanteerd van 250 meter. Bij een afstand tot 1.000 meter moet er een gezondheidsadvies worden meegenomen bij de vergunningverlening tot uitbreiding.

Allereerst is relevant dat de door reclamanten genoemde afstandsnorm van 250 meter tussen op te richten veehouderijen en woningen, zoals bepleit door GGD Nederland, als zodanig niet is verankerd in (milieu)wet- en regelgeving.

Daarnaast bevat het informatieblad van de GGD Nederland uit 2011 evenmin breed gedragen en daadwerkelijk wetenschappelijk onderbouwde uitgangspunten. Dit wordt als zodanig bevestigd door het sinds 10 juli 2012 openbaar gemaakte RIVM rapport 609400004/2012 "Infectierisico's van de veehouderij voor omwonenden" en het gezondheidsadvies van de GGD Noord-Limburg. Voor de inhoud van dit rapport en advies verwijzen wij hier naar onze overwegingen betreffende zienswijze 2 van brief A.

De door reclamanten genoemde notitie van 18 februari 2011 (bijlage 5 ingekomen aanvullende gegevens MER van 25 februari 2011) is door de initiatiefnemers zelf opgesteld (zie samenvatting bij de aanvulling op het MER), mogelijk in samenspraak met diens adviseurs, en moet worden gezien als een document waarin wordt ingegaan op de volksgezondheid in relatie tot de omvang van het concept NGB. De notitie is ook niet bedoeld om een risico-inschatting te maken. Zoals reeds eerder opgemerkt dienen gezondheidsaspecten primair in het kader van andere wetgeving beschouwd te worden. Een Wm-vergunning biedt hier geen, althans slechts zeer beperkte aanvullende ruimte toe. In het kader van de emissie en immissie van fijn stof en stikstofoxiden, afkomstig van de onderhavige inrichting, hebben wij uitgebreid getoetst aan de eisen uit de Wet luchtkwaliteit (hoofdstuk 5 van de Wm) welke zijn opgenomen ter bescherming van de volksgezondheid. In het hoofdstuk luchtkwaliteit van het bestreden besluit zijn wij op dit aspect ingegaan. Geconcludeerd kan worden dat er in ruime mate aan de wettelijke grenswaarden voor fijn stof en stikstofoxiden wordt voldaan. Ook voor wat betreft de geurbelasting welke optreedt als gevolg van het in werking zijn van de inrichting, moet geconcludeerd worden dat geurhinder niet aan de orde kan zijn en omwonenden hiertegen voldoende worden beschermd. In dit opzicht hebben wij de volksgezondheid dus betrokken in onze afwegingen om tot het bestreden besluit te komen. Ter bevestiging van ons standpunt dat een diepgaandere beoordeling van gezondheidsaspecten niet hoeft plaats te vinden in het bestreden besluit, verwijzen wij naar recente uitspraken van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State van 20 april 2011 (ABRS 201008545/1/M2) en 29 december 2010 (ABRS 29 december 2010, 201000770/1/M2).

Verder geldt naar de mening van appellaten het antibioticagebruik als een essentieel aandachtspunt in de zorg ter voorkoming van gezondheidsrisico's. Algemeen erkend is de noodzaak om tot een ingrijpende reductie te komen van het antibioticagebruik in de veehouderij. Het MER maakt niet duidelijk of - en hoe - de bedrijfsvoering zich verhoudt tot de inzichten inzake reductienoodzaak van antibioticagebruik. De aanvraag wordt op dit punt ten onrechte niet concreet. Naar onze mening wordt in de bovenstaande genoemde notitie van 18 februari 2011 (bijlage 5 ingekomen aanvullende gegevens MER van 25 februari 2011) in voldoende mate ingegaan op het door initiatiefnemers minimaliseren van het antibioticagebruik. Naar onze mening dient het antibioticagebruik te worden beschouwd in het kader van andere wetgeving. Een Wm-vergunning biedt hier geen ruimte toe.

15) Geur

Blijkens het MER, pag. 59, afbeelding 4.5 dient in en ook buiten aanzienlijke delen van het plangebied met een slecht tot zeer slecht werk- en leefklimaat rekening te worden gehouden. Het betrokken gebied zal een slecht leefklimaat hebben, en mogelijk ook een slecht werkklimaat.

De vergunningaanvraag verschaft onvoldoende kwalitatieve duiding van de te verwachten geurbelasting. Er worden afbeeldingen (geurcontouren) weergegeven zonder dat de feitelijke geurbelasting, uitgedrukt in ou_E/m^3 een kwalitatieve waardering wordt gegeven. Gewezen wordt op onderstaande tabel die deze informatie wel geeft.

Milieukwaliteit	Geurgehinderden (%)	voorgrondbelasting (ou_E/m^3)	achtergrondbelasting (ou_E/m^3)
zeer goed	0 - 5	0 - 0,7	0 - 1,5
Goed	5 - 10	0,7 - 1,8	1,5 - 3,5
redelijk goed	10 - 15	1,8 - 3	3,5 - 6,5
Matig	15 - 20	3 - 4,5	6,5 - 10
tamelijk slecht	20 - 25	4,5 - 6,5	10 - 14
Slecht	25 - 30	6,5 - 8,5	14 - 19
zeer slecht	30 - 35	8,5 - 11,3	19 - 25
extreem slecht	35 - 40	11,3 - 14,7	25 - 32

Leefklimaat versus geurgehinderden versus geurbelasting

De percentages zijn afkomstig uit het 'Geuronderzoek stallen intensieve veehouderij', Ministerie van VROM, maart 2001. De geursituatie worden beschreven in termen van milieukwaliteit, onderverdeeld in acht categorieën van 'zeer goed' tot 'extreem slecht'. Deze termen zijn afkomstig uit de 'GGD-richtlijn geurhinder (oktober 2002)' en zijn afhankelijk van de geurhinderpercentages.

In de omgeving van het beoogde bedrijf zullen de omliggende woningen enkel als gevolg van de veestallen net niet overbelast worden door de stalemissies. Er is vervolgens geen deugdelijke totaalbeoordeling gemaakt waarbij ook de mestvergisting en slachterij-emissies zijn betrokken. Bij het MER is wel een onderzoek gevoegd naar de cumulatieve geureffecten van de verschillende bedrijfsplannen (dus inclusief het varkensbedrijf). De betrokken rapporteur PRA-Odournet bv doet een voorstel voor een zelfbedachte norm voor de beoordeling van de aanvaardbaarheid van de cumulatieve effecten. Cliënten betwisten de aanvaardbaarheid en houdbaarheid van een belastingwaarde van 2,6 ou/m³ als 98-percentielwaarde voor omliggende woningen.

Een geurreducerendement van de luchtwasser is enkel bekend voor wat betreft de dierverblijven. Niet is aangetoond dat de aangevraagde luchtwassers ook een 40% geurreductie realiseert van de slachterij.

Ten onrechte zijn geen geurnormen en controlevoorschriften gesteld voor de slachterij.

Ten onrechte zijn geen geurnormen en controlevoorschriften gesteld voor de vergister.

Overwegingen

Naar de mening van reclamanten verschaft de vergunningaanvraag onvoldoende kwalitatief inzicht in de te verwachten geurbelasting, waarbij een tabel is toegevoegd van het percentage geurgehinderde afhankelijk van de voorgrond- en achtergrondbelasting.

De geurhinder van veehouderijen dient op basis van de methodiek, zoals aangegeven in de Wet geurhinder en veehouderijen (Wgv) en de gelijknamige regeling (Rgv), te worden beoordeeld. Deze wetgeving schrijft voor dat de geurbelasting wordt berekend en getoetst met het verspreidingsmodel V-Stacks vergunning. Vervolgens moet de berekende geurbelasting (uitgedrukt in Europese odour units per kubieke meter lucht 'ou_E/m³' als 98-percentielwaarde) bij geurgevoelige objecten worden getoetst aan de normstelling uit de Wgv, waarbij in de normstelling een verschil wordt gemaakt concentratiegebieden en niet concentratiegebieden. De hele gemeente Horst a/d Maas is gelegen in een concentratiegebied. Volgens artikel 3, eerste lid Wgv geldt voor geurgevoelige objecten in concentratiegebieden binnen de bebouwde kom een normstelling van 3,0 ou_E/m³ en voor buiten de bouwde kom een normstelling van 14,0 ou_E/m³.

In bijlage 8 van de vergunningaanvraag zijn de resultaten toegevoegd van de met V-Stacks vergunning uitgevoerde verspreidingsberekeningen. In §5.12.5 van de considerans van het ontwerpbesluit is een tabel opgenomen van deze rekenresultaten en de toetsing aan de normstelling uit de Wgv.

In tegenstelling tot reclamanten zijn wij van mening dat in het ontwerpbesluit op een correcte wijze rekening is gehouden met de beoordeling en toetsing van de berekende geurbelasting bij geurgevoelige objecten gelegen in de omgeving van Heideveld.

16) Directe ammoniakschade

Met de beoogde bedrijfsvoering is sprake van een jaarlijkse ammoniakemissie van ca. 15.000 kilo. Van directe ammoniakemissies is bekend dat schade kan worden toegebracht aan kweekgewassen. Dit wordt 'directe ammoniakschade' genoemd. In de nabije omgeving van de projectlocatie worden gewassen gekweekt. Hierbij wordt opgemerkt dat het huidige beoordelingskader onvoldoende moet heten, aangezien daarin slechts vaste aan te houden afstanden worden genoemd, onafhankelijk van de emissie.

De betrokken landbouwers maakt zich ernstige zorgen over de schadelijke gevolgen voor hun bedrijfsvoering indien het NGB zou worden gerealiseerd. Ter illustratie van dit punt wordt verwezen naar de zienswijzenbrief van Boels Zanders Advocaten d.d. 16 december 2011, ingediend namens vereniging Behoud de Parel en anderen.

Overwegingen

Zoals in de considerans van het ontwerpbesluit is verwoord volgt uit vaste jurisprudentie van de ABRS dat het kader voor de beoordeling van directe ammoniakschade nog steeds wordt gevormd door het rapport "Stallucht en Planten 1981". Volgens het rapport geldt geen minimale afstand tussen stallen en akkerbouwgewassen en grasland (ABRS van 16 februari 2011, nr. 201003564/1/T1/M2). Uit de uitspraak van de ABRS 200901260/1/M2 van 18 november 2009 volgt dat planten die niet worden genoemd in het betreffende rapport (o.a. rozen) geen bescherming behoeven voor directe ammoniakschade.

17) Fijnstof

Gevreesd wordt voor de gevolgen van fijnstofemissies. Ten onrechte is de beoordeling beperkt tot uitsluitend de omliggende woningen. Aldus wordt niet overeenkomstig de te stellen eisen gehandeld.

Overwegingen

Zie onze overwegingen betreffende zienswijze 6 van brief A.

18) Geluid

Door u wordt een uitzonderlijk hoog referentieniveau vastgesteld. U noemt waarden die 10 dB(A) boven de waarden liggen die als richtwaarden voor het buitengebied gelden. Betwijfeld moet worden of de genoemde meting representatief is geweest. De representativiteit van de geluidbeoordeling staat niet vast.

In het ter inzage gelegde akoestisch onderzoek van 29 juni 2010 met kenmerk 110502/ZF0/OP8/201295/004B 110502.201295.004B) worden deels hogere geluidwaarden en deels lagere geluidwaarden genoemd dan de gestelde geluidnormen. Hieruit volgt dat deels te ruime normen zijn gesteld, en deels de vergunning impliciet is geweigerd.

Thans bestaat onduidelijkheid over de te nemen akoestische maatregelen. In het akoestisch onderzoek van 29 juni 2010 worden te nemen akoestische maatregelen genoemd. Nu nadien een nieuw akoestisch rapport is opgesteld bestaat onduidelijkheid over de status van dit rapport en de daarin genoemde maatregelen. Mede gelet op de ventilatiecapaciteit wordt bestreden dat het optreden van tonaal geluid kan worden uitgesloten.

Overwegingen

In §5.11.1 van de considerans van het ontwerpbesluit wordt ingegaan op de gehanteerde normstelling voor het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau. Deze normstelling is gebaseerd op een systematiek die uitgaat van een 3-staps afwegingstraject, te weten:

1. richtwaarden gerelateerd aan de woonomgeving;
2. overschrijding richtwaarden op grond bestuurlijke afweging, waarbij het referentieniveau van de omgeving een belangrijke rol speelt;

3. als maximum geldt voor nieuwe inrichtingen de etmaalwaarde van 50 dB(A) op de gevel van de maatgevende woning of het referentieniveau van het omgevingsgeluid. Voor bestaande inrichtingen geldt een maximum van 55 dB(A).

Daarbij is aangegeven dat in het kader van de MER- en vergunningprocedure ons bureau Handhaving Monitoring Advies en Onderzoek (HMAO) geluidmetingen en –berekeningen heeft uitgevoerd teneinde het referentieniveau van het omgevingsgeluid vast te stellen. Deze resultaten hiervan zijn vastgelegd in het rapport met de titel "Referentieniveau geluid omgeving Nieuw Gemengd Bedrijf (NGB) Grubbenvorst" (kenmerk G10015JV van mei 2010) en hebben met de overige stukken ter inzage gelegen. Op basis van dit rapport leiden wij voor Heideveld een normstelling af van 40, 40 en 35 dB(A) in respectievelijk de dag-, avond- en nachtperiode.

Het referentieniveau van het omgevingsgeluid is door ons vastgesteld volgens de daarvoor voorgeschreven methode IL-HR-15-01. Uit de rapportage blijkt dat het wegverkeer van de in de directe nabijheid gelegen autosnelweg A73 veelal bepalend is voor het referentieniveau van het omgevingsgeluid. Aangezien het wegverkeerslawaai wordt berekend en niet gemeten behoeft naar onze meting niet getwijfeld te worden aan de representativiteit van de vastgestelde referentieniveaus.

De richtwaarde voor een landelijke woonomgeving bedraagt 40 dB(A) etmaalwaarde. Dit betekent concreet dat wij op basis van het referentieniveau voor de avond- en nachtperiode uitgaan van een normstelling die 5 dB(A) hoger ligt dan de richtwaarde voor een landelijke woonomgeving.

Naar nu blijkt is abusievelijk in §5.11.3 (beoordeling langtijdgemiddeld beoordelingsniveau) aangegeven dat kan worden voldaan aan de richtwaarde van 40, 35 en 30 dB(A) in respectievelijk de dag-, avond- en nachtperiode. Zoals bovenstaand aangegeven hebben wij in de situatie van Heideveld de normstelling afgeleid van het referentieniveau, zijnde 40, 40 en 35 dB(A) in respectievelijk de dag-, avond- en nachtperiode.

Verder wordt door reclamanten verwezen naar het ter inzage gelegde akoestisch onderzoek van 29 juni 2010 met kenmerk 110502/ZF0/OP8/201295/ 004B 110502.201295.004B), waarin deels hogere geluidwaarden en deels lagere geluidwaarden zijn genoemd dan de gestelde geluidnormen. Naar de mening van appellanten volgt hieruit dat deels te ruime normen zijn gesteld, en deels de vergunning impliciet is geweigerd.

In §1.5 van de considerans van het ontwerpbesluit is een leeswijzer van gebruikte stukken opgenomen. Het door reclamanten genoemde akoestisch onderzoek maakt deel uit van het MER. Dit rapport heeft wel ter inzage gelegen met alle overige stukken, maar is als zodanig niet gebruikt bij de beoordeling en toetsing van de door Heideveld veroorzaakte geluidbelasting naar de omgeving. In §5.11 van de considerans van het ontwerpbesluit (overwegingen geluid) is aangegeven dat bij de beoordeling van de akoestische situatie van de inrichting gebruik is gemaakt van het bij de ingekomen aanvullende gegevens van 25 februari 2011 toegevoegde akoestische rapport. Uit de beoordeling en toetsing van het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau blijkt dat kan worden voldaan aan het bovengenoemde referentieniveau van de omgeving. Het stellen van te ruime geluidnormen, zoals gesteld door reclamanten, is dan ook niet aan de orde. Het uitvoeren van akoestische maatregelen is dan ook niet aan de orde.

Verder zijn reclamanten van mening dat mede gelet op de ventilatiecapaciteit het optreden van tonaal geluid niet kan worden uitgesloten. Naar onze mening is er geen relatie tussen de omvang van de ventilatiecapaciteit en het optreden van totaalgeluid. Wij gaan er voorsnog van uit dat bij een correcte installatie van de ventilatoren het optreden van tonaal geluid niet aan de orde is.

19) Water

Het bedrijfsinitiatief omvat het oppompen van 95.000 m³ grondwater. Het totaalverbruik omvat 240.000 m³ water. De (on)wenselijkheid daarvan wordt onvoldoende in beeld gebracht. Op diverse plaatsen in Limburg geldt de verdroging als gevolg van een overmatige onttrekking door de agrarische ondernemers als een ernstig knelpunt.

Er dreigt sprake te zijn van meerdere hectares te verharde oppervlak, met als gevolg een gebrekkige bodeminfiltratie van hemelwater. Dit heeft een ongewenst effect op de grondwaterhuishouding. De aanvraag geeft onvoldoende informatie over het te lozen water. De vervuiling van het te lozen water is onvoldoende getoetst. De gevolgen van de waterlozing zijn onvoldoende gereguleerd.

Overwegingen

Voor het oppompen van grondwater (maximale pompcapaciteit 20 m³/uur en gemiddelde pompcapaciteit 10 m³/uur) beschikt Heideveld over een vergunning. In het kader van deze vergunning heeft reeds een afweging plaatsgevonden.

In het MER is aangegeven dat door de toename van het verharde oppervlak als gevolg van de aanleg van terreinverharding en de realisatie van gebouwen het hemelwater, dat nu op de onbebouwde grond valt, niet op natuurlijke wijze kan infiltreren en zich bij het grondwater kan voegen. Aangezien de inrichting van Heideveld zich in een infiltratiegebied bevindt, kan de grondwaterhuishouding hierdoor beïnvloed worden. Als gevolg van verminderde infiltratie kunnen grondwaterstanden verlagen (het effect hiervan op de omgeving is zeer beperkt) en regionaal gezien kunnen kwelstromen en bijvoorbeeld natuurgebieden negatief beïnvloed worden. Om deze effecten op te heffen of redelijkerwijs zoveel mogelijk te beperken blijkt uit het MER dat het hemelwater binnen de inrichting van Heideveld wordt opgevangen in een 2-tal infiltratievijvers (één ten westen van de weg en één ten oosten van de weg), welke het hemelwater afvoeren naar de bodem en het grondwater. Deze beide infiltratievijvers zijn als zodanig ook opgenomen in de inrichtingstekening bij de vergunningaanvraag. Deze infiltratievijvers worden gedimensioneerd overeenkomstig de uitgangspunten van het Waterschap Peel en Maasvallei.

Daarnaast wordt bij onvoldoende ontwatering niet gekozen voor het draineren van het perceel, maar ophogen tot voldoende ontwatering is bereikt voor de beoogde functies. Zo wordt geen onnodig grondwater afgevoerd en wordt aangesloten bij het natuurlijke grondwatersysteem. De invloed van de realisatie van de twee inrichtingen binnen het concept NGB wordt hiermee als neutraal beoordeeld.

In §5.6 van de considerans van het ontwerpbesluit (overwegingen afvalwater) is aangegeven dat alléén niet verontreinigd hemelwater van daken en terreindelen waarop geen bodembedreigende activiteiten plaatsvinden mogen worden geloosd op de bodem. Er is dus sowieso geen sprake van te lozen verontreinigd afvalwater, waardoor het naar onze mening onnodig is om de vervuiling van het te lozen water te toetsen.

20) Luchtwassers en dimensionering

Cliënten zijn niet overtuigd van het aangevraagd en vergund zijn van een deugdelijke luchtwastechniek. Bij disfunctioneren van de luchtwassers zullen veelvoudig hogere emissies optreden. De wettelijke normen zullen ernstig worden overschreden bij disfunctioneren van de luchtwassers.

Met luchtwassers blijken in de praktijk aanmerkelijke problemen op te treden. De zorgen van omwonden zijn fors toegenomen door de recente vaststelling dat een groot aantal Brabantse luchtwassers bij veehouderijbedrijven niet blijken te functioneren. U wordt gewezen op het rapport Evaluatie Project Luchtwassers 2009, opgesteld door de Brabantse overheid.¹⁰ Omstreeks 3 van de 4-luchtwassers blijkt niet — aan de gestelde regels te voldoen (!). Uit het betrokken rapport:

- 74 % van de inwerking zijnde luchtwassers voldoet niet aan alle wet- en regelgeving.
- Bij 23 % van de inrichtingen is de emissie te hoog.
- Bij een aantal inrichtingen is niet bekend of de emissie te hoog is of niet. Bij deze inrichtingen waren de luchtwassers wel in werking maar niet geheel overeenkomstig de vergunning uitgevoerd.

U zult begrijpen dat cliënten met deze berichtgeving een zeer beperkt vertrouwen stellen in de luchtwassers. De overheid stelt zich kennelijk naïef op inzake milieueclaims en de toepassingspraktijk van luchtwassers. De klachten bij gebleken disfunctioneren van de luchtwassers na realisatie van de beoogde inrichting zullen niet van de lucht zijn.

De deugdelijkheid van de dimensionering wordt betwijfeld. De voorschriften om een juiste werking en een controle daarop te waarborgen bieden onvoldoende zekerheid.

¹⁰ Digitaal verkrijgbaar via: www.handhavingbrabant.nl

Overwegingen

In het ontwerpbesluit zijn een groot aantal doel- en middelvoorschriften (zie hoofdstuk 3 voorschriften) opgenomen met specifieke eisen voor:

- 1) uitvoering en gebruik van het luchtwassysteem;
- 2) controle en inspectie van het luchtwassysteem;
- 3) bouwcontrole.

In eerste instantie is een vergunninghoudster (lees Heideveld) zelf verantwoordelijk voor het goed functioneren van de luchtwassystemen. In de systeemomschrijving van de luchtwassystemen is opgenomen welke controles door de vergunninghoudster zelf moeten worden uitgevoerd. Daarnaast is het de taak van de afdeling Handhaving en Monitoring van de provincie Limburg om toe te zien dat de werking van de luchtwassystemen constant en goed is geweest. Om dit te kunnen beoordelen moeten de luchtwassystemen zijn voorzien van een groot aantal elementen, die in onderlinge relatie tot elkaar worden bekeken. De procedures met betrekking tot handhaving staan beschreven in hoofdstuk 18 van de Wet milieubeheer en de Algemene wet bestuursrecht. De systematiek van beide wetgevingen laat het niet toe dat de procedures met betrekking tot handhaving in de milieuvergunning worden opgenomen.

Bij het niet naleven van een vergunningvoorschrift wordt door de afdeling Handhaving en Monitoring van de provincie Limburg een bestuursrechtelijk traject opgestart. Binnen dit traject krijgt men een keer de mogelijkheid om een overtreding ongedaan te maken (zogenaamde vooraankondiging bestuursrechtelijk handhaven). Als vervolgens uit de hercontrole blijkt dat de overtreding niet ongedaan is gemaakt wordt daadwerkelijk bestuursrechtelijk opgetreden (dwangsom of bestuursdwang). Bij het opleggen van een dwangsom is sprake van een boete in de vorm van een geldbedrag. De hoogte van deze dwangsom wordt per soort overtreding apart berekend.

Ten aanzien van het niet of slecht functioneren van luchtwassers, zoals gebleken uit een in de provincie Brabant bij veehouders uitgevoerd onderzoek, zijn naar onze mening in de vergunningvoorschriften voldoende waarborgen opgenomen om dit te voorkomen (zie hoofdstuk 3 voorschriften). Naast de uit te voeren rendementsmetingen kan o.a. aan de hand van de afvoer van spuiwater, de continue registratie van het spuidebiet van de wasser met een geijkte waterpulsometer en de continue registratie van het aantal draaiuren van de circulatiepomp van zowel de biologische wasser als de waterwasser met behulp van een urenteller worden vastgesteld of de luchtwassystemen inderdaad naar behoren functioneren. In de bij het luchtwassysteem behorende systeemomschrijving is precies aangegeven welke eisen nog meer bijdragen aan een optimale technische uitvoering en gebruik van het systeem.

Op grond van de door Gedeputeerde Staten van Limburg vastgestelde ontwerpbesluiten is een 24 uur controle van de luchtwassystemen niet vereist. Echter in deze situatie heeft vergunninghoudster in overleg met de gemeente Horst a/d Maas ervoor gekozen om bij de luchtwassers een webcam te plaatsen, waardoor controle van de binnen de inrichting aanwezige luchtwassystemen te allen tijde mogelijk is. Een en ander is vastgelegd in de tussen de gemeente en de ondernemers van het concept NGB op 5 juli 2001 ondertekende koopovereenkomst en anterieure exploitatieovereenkomst.

21) Co-vergisting

Bijlage 8 van de MER noemt grote hoeveelheden slachtafval die zouden zijn te verwerken in de vergister. De opslag en verwerking van mestafval baart cliënten grote zorgen. De aanvraag gaat onvoldoende in op de potentiële milieueffecten van de vergisting van slachtafval, waaronder gezondheid risico's. U wordt herinnerd aan de EHEC-affaire. Hierbij wordt ook gewezen op het hieronder aangehaalde VROM-inspectierapport, waaruit blijkt dat de toezicht en naleving op vergisting gebrekkig is.

Evenmin wordt goed duidelijk hoe de verschillende vergistingsingrediënten zich tot elkaar verhouden. Worden alle ingrediënten (mest, landbouw [co-]producten en -residuen, kippen slachtafval) uitsluitend in een bepaalde verhouding gemengd, al dan niet stapsgewijs? Of zijn verschillende vergistingsprocessen te onderscheiden, te weten enerzijds slachtafval en anderzijds mest en co-producten? Zal er worden geëxperimenteerd met mengverhoudingen en vergistingsprocessen? Zo ja, binnen welke bandbreedte en op basis van welke expertise?

Welk waterzuiveringsproces wordt doorlopen? Wat zal de bestemming zijn van de nutriënten N en P? Gaan ze naar het buitenland of worden ze verwerkt tot kunstmest vervanger? Ten onrechte is geen nutriëntenbalans voor de gehele inrichting opgesteld.

Opgemerkt wordt dat co-producten, noodzakelijk voor een succesvol gistproces, schaarser wordt als gevolg van het toenemende aantal mestvergistingsinitiatieven. De aanvraag biedt onvoldoende informatie ten aanzien van de vraag of voldoende vergistingsmateriaal beschikbaar zal zijn.

Genoemd wordt dat niet meer dan 4.000 m³ biogas wordt opgeslagen met 1 vol% H₂S, en hierom de BRZO niet van toepassing zou zijn. Echter, niet wordt genoemd hoeveel gas met 1 vol% H₂S wel wordt opgeslagen. Vast staat dat in biogas H₂S aanwezig is. In de considerans wordt gesteld dat met maatregelen voldoende kan worden verzekerd dat H₂S uit het gas zal kunnen worden verwijderd. Cliënten merken op dat zij de controle hierop onvoldoende zien verzekerd. De voorschriften zijn niet doelmatig. Elders in de considerans wordt het gas in de navergister als biogas aangemerkt. Deze opslag omvat 4.500 m³. In totaal zijn 4 vergisters van 4.500 m³ aangevraagd. De buiten toepassing verklaring van de BRZO lijkt onvoldoende beoordeeld.

Uit onderzoek naar de naleving van de vergunningvoorwaarden voor mestvergisters blijken grote problemen te bestaan. Te noemen is het onderzoek van de VROM-Inspectie 'Co-vergisting van mest in Nederland, Beperking van risico's voor de leefomgeving; 19 oktober 2009'.¹¹ Het toevoegen van niet vergunde - en dus illegale - stoffen blijkt vaste praktijk. Het rapport stelt het volgende:

Controles door de AID

De AID heeft een dertigtal Co-vergisters geselecteerd en is in het najaar van 2008 gestart met controles van de meststoffenregelgeving. Een beperkt aantal van deze controles zijn door de AID samen met de VWA en de VI uitgevoerd. Hierbij heeft de VI geconstateerd dat zowel de inzichtelijkheid als de volledigheid c.q. juistheid van de transportdocumentatie regelmatig te wensen over laat. Ook is door de VI geconstateerd dat het transport van afvalstoffen die als bijproducten meevergist worden, in een aantal gevallen door niet op de zogenaamde VIHB-lijst voorkomende transporteurs wordt verzorgd, hetgeen in strijd is met de Wm.

Waar nodig heeft de AID bij de overige controles de veiligheid en risicoaspecten, waarvoor de VI verantwoordelijk is, meegenomen. De resultaten zijn voor wat betreft het toepassen van bijproducten niet positief te noemen. Er worden bijproducten toegevoegd die niet vermeld zijn op de positieve lijst. De AID constateerde onder andere op basis van

vrachtbrieven dat vinassekali (bijproduct van de suikerindustrie), cacaodoppenmeel, stedelijk afval (o.a. keukenafval), waterzuiverings-slib, citroenzuur, glycerinewater, dierlijk vet en ijzerslib naar Co-vergisters wordt afgevoerd. Veel vet- en slibachtige bijproducten zijn afkomstig uit Duitsland, zonder bekende herkomst.

Daarnaast is ook geconstateerd dat er vaak mengsels (mixen) van stoffen die op de positieve lijst staan, zowel onderling als * met andere stoffen als bijproduct worden toegevoegd. Door gebrekkige of ontbrekende informatie over de samenstelling van dergelijke mixen op de begeleidende documenten (vaak wordt alleen de component genoemd die op de positieve lijst staat zonder te vermelden welk deel van de partij uit deze component bestaat) wordt de handhaving ernstig bemoeilijkt.

Van al deze bijproducten inclusief de mixen is nog niet onderzocht door de Commissie van Deskundigen van LNV wat het effect op de bodem en het milieu is. Derhalve mogen deze producten niet worden meevergist en als meststof op het land worden gebracht. Niet onderzocht is of er gevolgen zijn voor de (externe) veiligheid.

Uit de gehouden controles blijkt dat het digestaat van de overtreders niet meer voldoet aan de meststoffenwet en niet mag worden toegepast als meststof op het land. Dit digestaat is een afvalstof.

Het foute digestaat moet in opslag blijven en mag volgens de wet alleen nog maar worden afgeven aan een erkende verwerker in de zin van de afvalstoffenregelgeving (hoofdstuk 10 Wm). Omdat het ongeveer 30 dagen duurt voordat de massa waaraan de niet toegestane bijproducten zijn toegevoegd weer zuiver is, gaat het vaak om grote hoeveelheden fout digestaat. De opgeslagen niet toegestane bijproducten dienen retour te worden gezonden naar de leveranciers. Het digestaat dat niet als meststof op het land mag worden gebracht dient afgevoerd te worden naar erkende verwerkers. Omdat dit doorgaans tot (zeer) hoge kostenposten voor de ondernemers en niet zelden faillissementssituaties leidt wordt een oplossing voor dit probleem c.q. dergelijke partijen in een aantal gevallen gezocht in een ontheffing van het verbod tot storten buiten inrichtingen.

In het rapport wordt een voorbeeld genoemd van een ongeluk waarbij meerdere doden zijn te betreuren geweest. Er worden een aantal concrete ongelukken met mestvergisters beschreven waarbij aanzienlijke overlast voor de omgeving is opgetreden.

Uit het gestelde volgt minimaal de noodzaak van enerzijds een duidelijke lijst van soorten en jaarvrachten aangevraagde te vergisten stoffen en anderzijds deugdelijke vergunningvoorschriften die een doelmatig toezicht op naleving mogelijk maakt.

Er ontbreekt tevens een deugdelijke controlelemogelijkheid om toe te zien dat minimaal 50% van de te vergisten stoffen uit mest bestaat. Met toezicht op de acceptatie van aan te voeren stoffen bestaat geen doelmatig toezicht op de mengverhouding.

Ook ontbreekt een deugdelijke controlelemogelijkheid om toe te zien op de beperking van het vergistingsmateriaal tot uitsluitend stoffen van de zogenoemde 'positieve lijst'. Indien andere stoffen worden toegevoegd dan van de positieve lijst, dan zal het digestaat moeten worden aangemerkt als afval, en komt dan niet in aanmerking om als meststof te worden toegepast. Hierboven is reeds duidelijk gemaakt dat de illegale toevoeging van materiaal regelmatig blijkt voor te komen.

U stelt dat de Verordening dierlijke bijproducten (lees: gezondheidsrisicobestrijding vanwege dierlijk materiaal als veevoer) rechtstreeks geldt, en hierom geen nadere regeling in de vergunning is vereist. Dit wordt weersproken. Er ontbreken voorschriften om doelmatig te kunnen controleren op naleving van EG-verordening 142/2011 (zie onder meer artikel 10 van de Verordening).

U heeft onvoldoende gewaarborgd dat u met de gestelde vergunningvoorschriften ook feitelijk in staat bent om toe te zien op naleving van de gestelde voorwaarden.

¹¹ Beschikbaar via www.vrominspectie.nl/

Overwegingen

Deze zienswijze heeft geen betrekking op de inrichting van Heideveld.

22) Afvalverwerking

Onvoldoende is verzekerd dat het digestaat als meststof kan worden aangemerkt. Dit betekent dat rekening dient te worden gehouden met de mogelijkheid dat het digestaat als afvalstof dient te worden afgevoerd. U heeft met deze mogelijkheid onvoldoende rekening gehouden.

Met de vergisting is sprake van het accepteren van afvalstoffen. Hieruit volgt dat dient te worden getoetst aan artikel 5.11, sub a-g van het Ivb. De aard van de te accepteren stoffen kan onvoldoende worden beoordeeld. De controle op de acceptatie van afvalstoffen dient te zijn beschreven in de acceptatieprocedure. Deze procedure is onvoldoende beschreven.

De vergunningaanvraag voor de mestvergister moet worden getoetst aan het Landelijk afvalbeheersplan 2 (LAP). In hoofdstuk 16 van het beleidskader van het LAP is vermeld dat alle afvalverwerkende bedrijven moeten beschikken over een adequaat acceptatie en verwerkingsbeleid (A&V-beleid). Hierin dient een afvalverwerker duidelijk aan te geven welke afvalstoffen wel en niet worden geaccepteerd (acceptatiebeleid) en welke afvalstoffen op welke manier binnen het bedrijf worden verwerkt (verwerkingsbeleid). Bij de aanvraag is een onvoldoende beschrijving van het A&V-beleid gevoegd. De aanvraag dient op grond van artikel 5.11, sub b, van het Ivb dan ook buiten behandeling te worden gelaten.

In hoofdstuk 16 van het beleidskader van het LAP is tevens vermeld dat ook inrichtingen in categorie 28.4 Ivb die niet gevaarlijk afval verwerken, moeten voldoen aan de leidraad AO/IC. Niet beschreven is welke gegevens concreet worden geregistreerd in de goederenadministratie en de financiële administratie (bijv. ontvangstdatum afvalstof, NAW-gegevens leverancier en transporteur), of jaarlijkse controle van de bewerkte hoeveelheden aan de hand van de recepturen plaatsvindt en op welke wijze een koppeling tussen de goederenadministratie en de financiële administratie wordt gelegd.

De aanvraag had op grond van artikel 5.11, sub f, van het Ivb dan ook buiten behandeling dienen te worden gelaten wegens het ontbreken van een toereikende omschrijving van de registratie van de afvalstoffen.

Voorts ontbreken op grond van artikel 5.11 van het Ivb in of bij de aanvraag de gegevens onder c, d en e. Ook ontbreken op grond van artikel 5.11 van het Ivb in of bij de aanvraag de gegevens onder g 'de wijze waarop de bij het proces van nuttig toepassen ontstane stoffen, preparaten of andere producten of afvalstoffen worden afgezet, afgevoerd, nuttig toegepast of verwijderd, alsmede de wijze van registratie daarvan'.

De voorschriften 5.12 en 5.13 verhouden zich niet tot de eisen van het Ivb.

Overwegingen

Deze zienswijze heeft geen betrekking op de inrichting van Heideveld.

23) Mestoverschot, dierrechten

Cliënten verzoeken om duidelijkheid over de vraag of met het bedrijfsinitiatief sprake zal zijn van een procentuele korting op de te verwerven dierrechten krachtens de Meststoffenwet als gevolg van de beoogde export van meststoffen naar het buitenland.

Overwegingen

Naar onze mening dienen aspecten inzake de te werven dierrechten te worden beschouwd in het kader van de Meststoffenwet. Een Wm-vergunning biedt hier geen ruimte toe.

24) Slachtbedrijf

Waar het veehouderij-initiatief zich kenmerkt door het willen realiseren van de grootste veehouderij van Nederland, geldt voor de slachterij waarschijnlijk het tegendeel: het zal één van de kleinste slachterijen van Nederland zijn. Dit doet de vraag stellen naar het economisch rendabel kunnen functioneren van de slachterij.

Overigens worden in de aanvraag onduidelijke informatie over het slachtbedrijf verschaft. De aanvraag meldt:

Slachterij

Om een rendabele opzet van de slachterij te garanderen is een minimum capaciteit van 4000 kuikens per uur vereist. Dit betekent bij een dagelijkse slachttijd van 8 uur dat er 32.000 kuikens per dag geslacht kunnen worden. Dit is bij 5 dagen per week dus 160.000 kuikens. Bij een cyclusduur van 6,5 weken binnen de vleeskuikenhouderij zijn dus totaal 6,5 keer 160.000 kuikens nodig op basis van afgeleverde kuikens. Dit betekent dat in de vleeskuikenshouderij plaats moet zijn voor ca. 1,1 miljoen kuikens (uitval, onderbezetting e.d. ca. 5-10%).

Het bovenstaande kan onmogelijk een argumentatie zijn voor de aantallen te houden vleeskippen. Immers, in bovenstaande redentatie zou de slachterij slechts 1 week per fokcyclus van 6,5 weken in bedrijf zijn, en de rest van de tijd stil staan. Uitgesloten moet worden dat dit de bedrijfsopzet zal zijn. Indien een rendabele opzet van de slachterij werkelijk het criterium is, dan zal 1/7 deel van het thans aangevraagde aantal vleeskippen volstaan. Immers, indien per jaar ca. 6 tot 7 cycli gedraaid worden zullen ca. $7 \times 1.040.000 = 7.280.000$ vleeskippen gefokt worden.

Het is gebruikelijk bij industriële aanvragen dat een BBT-toets is bijgevoegd. Is het juist dat door de aanvrager zelf geen BBT-toets is opgesteld? Uit de aanvraag volgt onvoldoende dat wordt voldaan aan de eisen van BBT.

De lozing van het afvalwater is onvoldoende gereguleerd. De aanvraag beschrijft niet in welke mate sprake is van vervuild water, en wat de nutriëntenlast zal zijn.

Gevreesd wordt voor geurhinder als gevolg van de slachterij. Er zijn ten onrechte geen deugdelijke voorschriften gesteld in de vorm van geurnormen en controlevoorschriften.

Overwegingen

Deze zienswijze heeft geen betrekking op de inrichting van Heideveld.

25) Voorschrift 2.2

Een dierenaantallenregistratie voorschrijven van maximaal 6 maanden oud bij een bedrijfscyclus, waarbij elke 6 weken een nieuwe lichterij dieren wordt geplaatst geeft geen blijk van goed inzicht in de bedrijfsvoering. Gelet op de bedrijfscyclus is een actualiteitsvoorschrift van 6 weken vereist in plaats van 6 maanden. Na een tijdsverloop van 6 maanden zouden reeds meerdere lichterijen zijn voltooid.

Overwegingen

Deze zienswijze heeft geen betrekking op de inrichting van Heideveld.

26) Overheidssubsidie voor vergunningaanvraagster

Gedeputeerde Staten van Limburg heeft bij brief van 15 februari 2011 het volgende verklaard:

e) Via het project Stimulering agro-innovatie Limburg (SAIL) is door know-house €294.988,00 beschikbaar gesteld aan Nieuw Gemengd Bedrijf ten behoeve van de conceptontwikkeling. Tevens is via SAIL €117.743,00 beschikbaar gesteld voor de 2e fase van de conceptontwikkeling die was gericht op uitwerking van de maatschappelijke bedrijfskundige en technische aspecten.

Hieruit volgt dat de vergunningaanvraagster door de belastingbetaler met een bedrag van ruim €300.000,- is gesubsidieerd in de ontwikkelingskosten, waaronder ook de kosten voor het indienen van de vergunningaanvraag. Hierbij is onder meer de hieronder genoemde correspondentie gevoerd (gedeeltelijk weergegeven).

Projectplan 'Nieuw Gemengd Bedrijf: al doende leert men';

Cofinanciering project NGB: al doende leert men van Heideveld Beheer BV te Grubbenvorst.

Geachte heer (...),

U heeft Stichting Administratiekantoor Aandelen Knowhouse op 21 september 2009 om cofinanciering gevraagd in de kosten van het project NGB: al doende leert men. Wij hebben dit verzoek ontvangen op 22 september 2009.

Beoordeling

Wij hebben uw subsidieaanvraag (inclusief de aanvulling op het projectplan) ter beoordeling voorgelegd aan de toetsingscommissie. Deze commissie heeft op 7 januari 2010 het project goedgekeurd en positief geadviseerd. De commissie stelt als voorwaarden ten aanzien van de monitoring van het project, dat de lessons learned dienen te worden vastgelegd en verspreid. Elke 3 à 4 maanden rapporteert u (schriftelijk of mondeling) aan de commissie over de voortgang van het project.

De financiële bijdrage van het project SAIL3 is maximaal €117.743,-.

(...)

Stichting Administratiekantoor Aandelen Knowhouse Venlo,

(...) (voorzitter Stichting Administratiekantoor Aandelen Knowhouse)

Clënten wensen door GS te worden geïnformeerd over de subsidiemogelijkheden van de onderzoekskosten die cliënten moeten maken in verband met het indienen van zienswijzen op het voorliggende bedrijfsplan.

Indien cliënten geen aanspraak kunnen maken op subsidie dan zien zij graag een extra voorwaarde verbonden aan de subsidietoekenning: de vergunningaanvraagster dient met het aanvaarden van de subsidie afstand te doen van het recht om de tussenkomst van de bestuursrechter te vragen met betrekking tot het vergunningbesluit. Deze eis geldt sinds kort als een gebruikelijke voorwaarde voor subsidietoekenning door de overheid. Immers, de rijksoverheid heeft subsidies stopgezet aan organisaties indien die ook procedeerden tegen de overheid.

Tevens wordt om opheldering gevraagd over de verhouding tussen Knowhouse en het provinciebestuur. De overheidssubsidie blijkt te worden verstrekt door Stichting Knowhouse. Knowhouse BV is waarschijnlijk de initiator van de Milieu Effect Rapportage (MER). Er treden in het NGB-initiatief een tweetal rechtspersonen op met de naam Knowhouse, waarvan niet duidelijk is hoe deze zich tot elkaar verhouden, en wat hun relatie is tot het provinciebestuur. Een verstrengeling van functies dient te worden vermeden. De rol van vergunningaanvraagster en vergunningverlener dient duidelijk onderscheiden te kunnen worden. Het mag niet zo zijn dat met het toekennen van subsidie aan het bedrijfsinitiatief en deelnemen in Knowhouse het openbare bestuur zich aan het bedrijfsinitiatief committeert. Immers, dit zou in de weg staan aan een onafhankelijke beoordeling van de gevolgen voor de leefomgeving van het bedrijfsplan.

Tot slot

Hierboven is reeds opgemerkt dat Knowhouse als organisatie is betrokken in de vergunningprocedure. Knowhouse is de aanvraagster van de MER namens de ondernemers. Door deze organisatie is op 9 november 2011 een presentatie verzorgd waarbij kennelijk een opvatting is uitgesproken over de zorgen van de omwonenden van de projectlocaties. Bij die opvatting is onderstaande afbeelding gebruikt. De vele problemen rond de intensieve veehouderij hebben een reeks van wetgeving noodzakelijk gemaakt om die problemen het hoofd te bieden. Concreet zijn te noemen de Meststoffenwet (aan plafonds binden van veestapel vanwege mestoverschot), de Wet geurhinder en veehouderij (aanpak geurhinder), Wet Ammoniak en Veehouderij (beschermen natuurwaarden tegen schadelijke ammoniakdeposities) en als laatste en meest ingrijpende: de Reconstructiewet concentratiegebieden (aanpak van talloze ruimtelijke knelpunten rond intensieve veehouderij in Zuid- en Oost-Nederland). Indien bovenstaande afbeelding representatief is voor het beeld van Knowhouse van mijn cliënten dan moet worden betwijfeld of Knowhouse een geschikte partij is om de zorgen van cliënten weg te nemen. In ieder geval dient te worden vastgesteld dat de afbeelding niet bijdraagt aan het vertrouwen van cliënten in het bedrijfsinitiatief.

Overwegingen

Naar onze mening dienen aspecten inzake subsidieverlening (incl. kosten indienen van een vergunningaanvraag) te worden beschouwd in het kader van bijvoorbeeld een Subsidiebesluit. Een Wm-vergunning biedt hier geen ruimte toe.

Verder wordt door reclamanten opheldering gevraagd over de verhouding tussen Knowhouse en het provinciebestuur.

In het kader van het nu voorliggende besluit is er geen relatie tussen Gedeputeerde Staten van de provincie Limburg en Knowhouse. Immers de Wm-vergunning is aangevraagd en verleend aan de rechtspersoon Heideveld Beheer BV, waarvan Knowhouse als zodanig geen deel van uitmaakt. Het is wel zo dat Knowhouse tijdens het vooroverleg en het doorlopen van de m.er.- en vergunningenprocedure heeft opgetreden als contactpersoon, woordvoerder en projectleider tussen de verschillende partijen die betrokken zijn c.q. waren bij beide procedures.

27) Conclusie

U wordt verzocht de gevraagde vergunning te weigeren.

U wordt verzocht om een ontvangstbevestiging van deze brief.¹²

¹² Uit eerdere correspondentie is gebleken dat GS van Limburg -in afwijking van wat algemeen gebruikelijk is - geen ontvangstbevestiging sturen na ontvangst van procedurestukken. Daarmee laat het provinciebestuur ongewenste onduidelijkheid over een correcte ontvangst van de zienswijzen

Overwegingen

Er bestaat gezien de voorgaande overwegingen geen enkele reden de aangevraagde vergunning te weigeren. Er bestaat verder geen verplichting om de ontvangst te bevestigen van ingekomen zienswijzen. Een ieder die zienswijzen heeft ingediend, krijgt een definitief besluit toegezonden en kan daarin zien wat met haar ingediende zienswijzen is gebeurd. Wat reclamanten verder vinden van het niet bevestigen van ingediende zienswijzen komt voor haar rekening.

D)

Middels fax en (aangetekende) brief van 2 januari 2012, ingekomen respectievelijk 2 januari en 4 januari 2012, zijn zienswijzen ontvangen van Boels Zanders Advocaten namens mevrouw P.A.A.M. Aerdts-Geurts en namens de heer B. Aerdts, Losbaan 31, 5971 PA te Grubbenvorst.

Zienswijzen

Voor wat betreft de inhoud van de zienswijzen wordt verwezen naar de door Boels Zanders Advocaten in haar brief van 16 december 2011 namens een aantal andere cliënten ingediende zienswijzen.

Overwegingen

Zie onze overwegingen betreffende de zienswijzen zoals weergegeven onder E.

E)

Middels fax en (aangetekende) brief, ingekomen respectievelijk 16 en 20 december 2011, zijn zienswijzen ontvangen van Boels Zanders Advocaten te Roermond namens:

- Vereniging Behoud de Parel, Winterheide 3 te Grubbenvorst;
- P.Th.J. Schreurs, De Bisweide 62 te Grubbenvorst;
- P.J.J.M. Geurts, Blauwververstraat 77 te Horst;
- A.G.M. Strous, Molenveld 12 te Grubbenvorst;
- J.M.F. Obers, Schoolstraat 4 te Grubbenvorst;
- F.P. Hoek, Meerlosebaan 22 te Grubbenvorst;
- J.G.L. Kurstjens, Meerlosebaan 7 te Grubbenvorst;

- P.J.H. van Rengs, Meerlosebaan 16 te Grubbenvorst;
- P. van Raak, Burg. Cremersstraat 9 te Grubbenvorst;
- Frank Coenders BV, Witveldweg 33 te Grubbenvorst;
- F.M.P. Coenders, Witveldweg 33 te Grubbenvorst.

Zienswijzen

1) Onlosmakelijke samenhang met ruimtelijke ordening

De revisievergunning en oprichtingvergunning (milieurechtelijk deel) van het Nieuw Gemengd Bedrijf (hierna NGB) kan niet los worden gezien van het ruimtelijk ordening deel. Ook de wetgever vindt dit inmiddels, hetgeen blijkt uit de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo). Milieurecht en ruimtelijke ordening zijn onlosmakelijke delen onder de noemer omgevingsrecht.

Er wordt gewezen op het feit dat in het ruimtelijke ordening spoor (RO-spoor) reeds drie uitvoerige zienswijzen zijn ingediend tegen de ontwerpbesluiten en bouwvergunningen t.b.v. de megastallen voor varkens en kippen en de Bio Energie Centrale (BEC) die het NGB wenst te realiseren. Afschriften van deze zienswijzen zijn toegevoegd als bijlage 2, 3 en 4. Deze zienswijzen dienen hier als volledig, herhaald en ingelast beschouwd te worden.

Specifiek wijst men op een aantal aspecten uit bovengenoemde zienswijzen, te weten:

- Het bepaalde in paragraaf 1.1 (pag. 3 van bijlage 2, 3 en 4);
- Het bepaalde in paragraaf 2.3.1, waarbij deze zienswijze dient te worden uitgelegd dat men van mening is dat door het totale project dat het NGB mogelijk maakt een oprichtingvergunning dient te worden verleend en dat het juridisch niet juist is om het project op te knippen (zie pag. 4 van bijlage 2, 3 en 4);
- Het bepaalde in paragraaf 2.3.3 onder "Watertoets" en "Uitkomsten overleg" (zie pag. 6 van bijlage 2, 3 en 4);
- Het bepaalde in paragraaf 2.3.2 onder "Uitkomsten planologisch onderzoek" (zie pag. 6 van bijlage 2, 3 en 4);
- Het bepaalde in paragraaf 2.3.3 onder "Aanvullende eisen indien geen mer", waaruit met name dient te worden afgeleid dat men wil persisteren bij de zienswijze die door Wösten juridisch advies is ingediend tegen het milieueffectrapport (hierna: het MER), welke als bijlage 2 bij de zienswijzen in het ruimtelijk ordening deel is bijgevoegd (zie pag. 9 van bijlage 2, 3 en 4);
- Het bepaalde in paragraaf 2.3.3 onder "Waarden in en buiten het projectgebied", waarbij men ter zake de opmerkingen over de Vogel- en Habitatrichtlijnen, de Natuurbeschermingswet 1998, de Flora- en faunawet als de Wet luchtkwaliteit wil benadrukken dat in de onderhavige besluitvorming onvoldoende eigen onderzoek is gedaan en te veel is afgegaan op onderzoeken die door aanvraagsters zijn aangereikt (pag. 11 van bijlage 2, 3 en 4);
- Het bepaalde in paragraaf 2.3.4 (zie pag. 11 van bijlage 2, 3 en 4);
- Het bepaalde in paragraaf 2.3.5 onder "IPPC" (zie pag. 12 van bijlage 2, 3 en 4);
- Het bepaalde in paragraaf 2.3.5 onder "Vogel- en habitatrichtlijn en Natuurbeschermingswet 1998" (zie pag. 12 van bijlage 2, 3 en 4);

- Het bepaalde in paragraaf 2.3.5 onder "Wet geurhinder en veehouderij (zie pag. 13 van bijlage 2, 3 en 4);
- Het bepaalde in paragraaf 2.3.5 onder "Wet ammoniak en veehouderij" (zie pag. 13 van bijlage 2, 3 en 4);
- Het bepaalde in paragraaf 2.3.5 onder "Luchtkwaliteit" (zie pagina 13 van bijlage 2, 3 en 4);
- Het bepaalde in paragraaf 2.3.5 onder "Voorgenomen activiteiten en landschappelijke inpassing" (zie pag. 15 van bijlage 2, 3 en 4);
- Het bepaalde in paragraaf 2.3.5 onder "Verkeer en parkeren" (zie pag. 16 van bijlage 2, 3 en 4);
- Het bepaalde in paragraaf 2.3.5 onder "Volksgezondheid" (zie pag. 16 van bijlage 2, 3 en 4).

Bovendien verzoekt men de zienswijzen van Frank Coenders BV en anderen tegen het MER als hier herhaald en ingelast te beschouwen (toegevoegd als bijlage 5). Hetzelfde geldt m.b.t. de zienswijzen die Vereniging Behoud de Parel (toegevoegd als bijlage 6) en DAS (toegevoegd als bijlage 7) tegen het MER hebben ingediend. Ook bij de als bijlage 5 tot en met 7 bijgevoegde documenten moeten hier als ingelast worden beschouwd.

Overwegingen

Het RO-deel en het Wm-deel hebben weliswaar raakvlakken met elkaar, doch het zijn twee volledig gescheiden trajecten. Dat dit met de komst van de Wabo per 1 oktober 2010 veranderd is, maakt dit niet anders.

Zienswijzen tegen besluitvorming in de zin van het RO-spoor en bouwvergunningen kunnen in besluitvorming op basis van de Wm geen afweging vinden. Er bestaat dan ook geen enkele reden op basis van ingediende zienswijzen/bezwaren in andere procedures dan de Wm-vergunningenprocedure deze vergunning te weigeren.

Bovendien worden in de zogenaamde ingelaste zienswijzen in het kader van andere besluitvorming geen enkele gronden aangetroffen waarom deze te verlenen vergunning ondeugdelijk zou zijn op bepaalde onderwerpen. Zienswijzen over onderwerpen als 'verkeer en parkeren', 'natuurbescherming', 'flora en fauna' zijn per definitie geen aspecten die in een Wm-vergunning beoordeeld mogen worden. Aspecten als luchtkwaliteit, volksgezondheid, IPPC, Wet geurhinder/ammoniak en veehouderij zijn in dit besluit gedetailleerd en gedegen beoordeeld en kunnen niet anders als leiden tot een positieve Wm-vergunning.

2) Visie staatsecretaris H. Bleker van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie

Op 23 november 2011 heeft de staatssecretaris aangegeven dat er geen ruimte in Nederland meer is voor nieuwe grote megastallen. Duurzamer en dus duurder vlees alsmede ruim baan voor familiebedrijven, is wat de secretaris wenselijk acht. In de zienswijzen wordt verwezen naar een aantal relevante passages uit bovenstaande brief aan de 2e Kamer Kamer der Staten Generaal.

Men is van mening dat de Staatssecretaris niet mis te verstane bewoordingen heeft gebruikt en dat ook in 2012 niet moet worden meegewerkt aan nieuwe projecten als die het NGB wenst te realiseren. Derhalve dient niet mee te worden gewerkt aan projecten die pas in 2012 worden vergund.

Temeer nu de gemeente Horst a/d Maas de vergunningverlening in het ruimtelijk spoor voor onbepaalde tijd heeft uitgesteld vanwege gebleken grote onzekerheden over de gezondheidsaspecten.

Niet zonder reden heeft de gemeente de GGD Noord-Limburg opdracht gegeven om nader onderzoek te doen naar die aspecten alvorens door het ter zake bevoegde bestuursorgaan van de gemeente kan worden besloten in dat ruimtelijke spoor. Ook de staatssecretaris verwijst naar onduidelijkheid en onzekerheden over de gezondheidsaspecten. Dit blijkt ook wel uit het gegeven dat de Gezondheidsraad opnieuw om advies is gevraagd. Dat advies komt pas in 2012. Gelet op de onzekerheid ter zake gezondheidsrisico's die grootschalige megastallen veroorzaken, dient de oprichtingvergunning en revisievergunning te worden geweigerd in het belang van van het milieu, zoals bedoeld in artikel 8.10 lid 1 van de Wet milieubeheer (Wm). Vooral ook omdat de onzekerheid die bestaat over diverse aspecten duidelijk blijkt uit de ter inzage gelegde ontwerp van de revisievergunning. Zie bijvoorbeeld paragraaf 4.1.3 van de oprichtingvergunning (pag. 11), maar ook de paragrafen 4.4.1 en 4.4.2 (pag. 18 en 19). Het blijkt bovendien uit paragraaf 5.9.5.1 onder "Directe ammoniakschade" (pagina 57).

Overwegingen

Zie onze overwegingen betreffende zienswijze 1 van brief A.

3) Terinzagelegging

Op grond van art. 3:11 lid van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) wordt het ontwerpbesluit samen met de daarop betrekking hebbende stukken ter inzage gelegd. Op grond van het Inrichtingen- en vergunningenbesluit milieubeheer (Ivb) dienen bepaalde stukken en gegevens bij de aanvragen te worden gelegd. Deze eisen volgen met name uit artikel 5.1 en 5.16 van het Ivb. Uit de elektronisch beschikbaar gestelde stukken maakt men op dat niet alle stukken ter inzage zijn gelegd. De bijlagen 1-2, 4-4, 7-11, 13, 15-17 en 19 ontbreken. Hieronder vallen inde ieder geval de situatieschets, de stalbeschrijvingen, de berekeningen geurhinder voor omliggende geurgevoelige objecten (woningen; bijlage 8 volgens de aanvraag) het geuronderzoek NGB (bijlage 17 van de aanvraag), de bijlage controlepunten wekelijkse controle biologische luchtwassysteem bij het technisch informatiedocument 'luchtwassystemen voor veehouderij', de nulsituatie bodemonderzoek en de veiligheidsinformatiebladen van reinigings- en ontsmettingsmiddelen. Gezien het voorgaande verzoekt men inzichtelijk te maken in hoeverre aan de eisen uit het Ivb is voldaan. Daarnaast verzoekt men om aan Boels Zanders Advocaten een afschrift te verstrekken van alle op de aanvragen en de ontwerpbesluiten betrekking hebbende stukken.

Overwegingen

Naar onze mening hebben alle relevante stukken tezamen met het ontwerp van dit besluit ter inzage gelegen. Reclamanten zijn op geen enkele wijze benadeeld door het vermeend niet ter inzage leggen van relevante stukken. Daadwerkelijk bewijs dat relevante stukken niet ter inzage hebben gelegen, kunnen wij niet terug vinden in zienswijzen van reclamanten. Reclamanten zijn in ieder geval op basis van hetgeen ter inzage is gelegd in staat geweest om gemotiveerde zienswijzen in te dienen tegen het ontwerp van dit besluit.

Reclamanten miskennen overigens volledig dat de artikelen 5.1 en 5.16 van het Ivb niet bepalen welke informatie bij een ontwerpbesluit ter inzage moet worden gelegd. Deze artikelen bepalen slechts welke gegevens onder andere in een vergunningsaanvraag moeten zitten.

Artikel 3:11 van de Awb bepaalt wat ter inzage gelegd moet worden. Dit zijn stukken die redelijkerwijs noodzakelijk zijn om het ontwerpbesluit te kunnen beoordelen.

Uit de grote hoeveelheid aan gedetailleerde zienswijzen tegen het ontwerpbesluit blijkt niet bepaald dat het ontwerpbesluit niet beoordeeld kon worden en reclamanten in die zin benadeeld zijn.

4) Bescherming van het milieu

Artikel 8.10 lid 1 Wm bepaalt dat de vergunning slechts in het belang van het milieu geweigerd kan worden. Dit criterium moet ruim worden opgevat. Hieronder vallen in ieder geval aspecten zoals bodem, lucht, gevaar, schade en hinder, alsmede de verbetering van het milieu, de zorg voor een doelmatig beheer van afvalstoffen of doelmatig beheer van afvalwater, de zorg voor een zuinig gebruik van energie en grondstoffen, alsmede de zorg voor de beperking van de nadelige gevolgen voor het milieu van het verkeer van personen of goederen van en naar de inrichting. Verwijzend naar hetgeen hiervoor is betoogd alsmede hetgeen hier herhaald en ingelast dient te worden beschouwd (zie bijlage 2, 3 en 4 voor de zienswijzen in het RO-spoor en de bijbehorende bijlage 2), is men van mening dat de aangevraagde vergunningen dienen te worden geweigerd.

Bij de beslissing op de aanvraag dient het bevoegd gezag in ieder geval de bestaande toestand van het milieu te betrekken, voor zover de inrichting daarvoor gevolgen kan hebben (art. 8.8 lid 1 sub a Wm). Alsmede de gevolgen voor het milieu, mede in hun onderlinge samenhang bezien, die de inrichting kan veroorzaken, mede gezien haar technische samenhang bezien, die de inrichting kan veroorzaken, mede gezien haar technische kenmerken en haar geografische ligging (art. 8.8 lid 1 sub b Wm). Voorts de m.b.t. de inrichting en het gebied waar de inrichting zal zijn of is gelegen, redelijkerwijs te verwachten toekomstige ontwikkelingen die van belang zijn met het oog op de bescherming van het milieu (art. 8.8 lid 1 sub c Wm). Daarnaast de mogelijkheden tot bescherming van het milieu, door de nadelige gevolgen voor het milieu, die de inrichting kan veroorzaken, te voorkomen, dan wel zoveel mogelijk te beperken, voor zover zij niet kunnen worden voorkomen (art. 8.8 lid 1 sub e Wm). Verwijzend naar hetgeen hiervoor is betoogd alsmede hetgeen in deze als hier herhaald en ingelast dient te worden beschouwd (zie bijlage 2, 3 en 4 voor de zienswijzen in het RO-spoor en de bijbehorende bijlage 2) is men van mening dat onvoldoende rekening is gehouden met het bepaalde in art. 8.8 lid sub a tot en met e Wm.

Aanvullend wordt nog betoogd dat bij toekomstige ontwikkelingen kan worden gedacht aan ontwikkelingen in de inrichting zelf, maar ook de vestiging van nevenindustrieën en planologische ontwikkelingen die in het gebied in het verschiet liggen. Ruimtelijke plannen als streek- en bestemmingsplannen kunnen daartoe bijvoorbeeld een indicatie geven (Tweede Kamer, 1988/1989, 21087, nr. 3, p. 71). Die ontwikkeling moet dan wel concreet zijn. Ingevolge jurisprudentie lijkt er pas sprake te zijn van 'een redelijkerwijs te verwachten toekomstige ontwikkeling' indien er een planologisch kader is en er concrete stappen zijn om daar invulling aan te geven. In het MER waarin in de vergunning wordt verwezen staat op pagina 60 dat naast het NGB er momenteel (stand van zaken eind 2009) een aantal andere initiatieven voor de nieuwvestiging van een intensieve veehouderij in het LOG Witveldweg bekend zijn, te weten:

- Het bedrijf Klopman, 1.200 vleeskalveren;
- Het bedrijf Coenders, 2.240 vleesvarkens;
- Het bedrijf Hendriks zal ook vleesvarkens gaan houden (omvang nog onbekend).

Ter zake van de bovenstaande drie bedrijven is er inmiddels veel meer bekend. Zo is het bedrijf Klopman al gerealiseerd op de Losbaan 21.

Dit bedrijf wil nu uitbreiden naar 2.400 vleeskalveren, hetgeen blijkt uit het ontwerp van de omgevingsvergunning die tot 5 januari 2012 ter inzage ligt. Het bedrijf Coenders is ook gerealiseerd op de Losbaan. Ook het bedrijf Hendriks is al gerealiseerd op de Losbaan 12. Het bedrijf bestaat uit ca. 510 zeugen, 2.450 gespeende biggen, 100 opfokzeugen en 4 dekberen.

In de ontwerpbesluiten wordt m.b.t. de mogelijke nadelige gevolgen voor het milieu (stikstofdioxide, fijn stof, geur, ammoniak, geluid, volksgezondheidsaspecten, hinder, bodem, water en verkeer) onvoldoende de bestaande en voldoende concrete toekomstige situatie betrokken en beschreven. Immers, het MER dateert van 2009. In de tussentijd hebben zich in het plangebied in ieder geval nog twee andere intensieve veehouderijen gevestigd (Klopman en Hendriks). De invloeden van deze bedrijven zijn niet meegenomen. Daarnaast heeft Klopman ook al om uitbreiding verzocht waarvan inmiddels het ontwerpbesluit inmiddels ter inzage ligt. Voorts is er geen rekening gehouden met de gevolgen van de naastgelegen projecten, zoals de Floriade (2012), bedrijventerrein Trade Port Noord, de realisatie en uitbreiding van glastuinbouwgebied Californië, de uitbreiding van de veiling ZON Grubbenvorst, het reeds aanwezige bedrijf Prime Champ alsmede de invloed van dit alles op de verkeerstoename op de A73 (parallel gelegen aan de Witveldweg).

Overwegingen

Bij het opstellen van het MER is rekening gehouden met de op dat moment bekend zijnde toekomstige ontwikkelingen in de directe omgeving van Heideveld (oprichting aantal veehouderijen in het LOG Witveldweg). De overige door reclamanten genoemde ontwikkelingen (o.a. Floriade en Tradeport Noord) zijn niet gelegen binnen de directe invloedssfeer van Heideveld en kunnen dan ook geen belemmering vormen voor het vaststellen van onderhavig besluit.

De genoemde realisatie en opschaling van een aantal veehouderijen hebben evenmin invloed op het vergunnen van de door Heideveld aangevraagde activiteiten. De effecten van deze uitbreidingen inclusief de wijziging van Heideveld worden niet cumulatief beschouwd. In het kader van de Wet milieubeheer worden de gevolgen voor het milieu per inrichting beschouwd. Het is wel zo dat bij de beoordeling van de effecten van Heideveld op de luchtkwaliteit is getoetst aan de meest actuele luchtkwaliteitgegevens. In deze gegevens zijn alle andere nabijgelegen activiteiten (o.a. inrichtingen en wegen) verdisconteerd voor wat betreft hun effecten op de luchtkwaliteit. Hiermee is naar onze mening in voldoende mate rekening gehouden met het gestelde in artikel 8.8 van de Wet milieubeheer.

5) Fijn stof en stikstofdioxide

Het bepaalde in de vorige alinea blijkt eens te meer uit het luchtkwaliteitsonderzoek dat ten behoeve van de ontwerpen is opgesteld. Ook daarin is geen rekening gehouden met de nieuwvestiging van grootschalige veehouderij, waarbij tevens gedacht kan worden aan het bedrijf van maatschap Coenders en het bedrijf Hagens. Net zo min is rekening gehouden met de in de vorige alinea gedulde projecten. Uit de berekeningen die in het luchtkwaliteitsonderzoek zijn weergegeven volgt dat naar aanleiding van de vestiging van het NGB (dus zowel het project aan de Laagheide 9 te Grubbenvorst als aan de Witveldweg 35 te Grubbenvorst) de maximumnormen aangaande fijn stof- en stikstofdioxide-emissie niet worden overschreden. Het is onduidelijk of dit ook geldt indien bestaande en toekomstige projecten en ontwikkelingen in de berekeningen zouden zijn betrokken (cumulatie). Immers, uit de wet volgt dat het aantal overschrijdingsdagen van de 24-uursgemiddelde concentratie PM₁₀ (fijn stof) op maximaal 35 maal per kalenderjaar is gesteld.

Het aantal overschrijdingsdagen van het concept NGB wordt op (maximaal) 15 berekend. Niet inzichtelijk is wat de bestaande concentratie van fijn stof- en stikstofemissie is op de planlocatie en de directe omgeving en of door realisering van het NGB deze normen zullen worden overschreden. In het luchtkwaliteitsonderzoek wordt slechts met een algemene concentratiekaart betreffende heel Nederland (afkomstig uit het PBL 2010) de huidige situatie weergegeven. Het is onduidelijk of ook gericht onderzoek is gedaan naar de concrete, huidige uitstoot in het plangebied. Die onduidelijkheid bestaat ook ter zake de uitstoot van grote toekomstige ontwikkelingen (nagenoeg) aangrenzend aan het plangebied die reeds in volle gang zijn. Dat dit relevant is heeft het RIVM (of IRAS)-rapport van 7 Juni 2011 (IRAS universiteit Utrecht, NIVEL & RIVM, 'Mogelijke effecten Intensieve veehouderij op gezondheid omwonenden', onderzoek In opdracht van het ministerie van VWS, p. 10.) reeds aangetoond. Dit rapport toont onder andere aan dat omwonenden van veehouderijen aan hogere fijn stof-emissie worden blootgesteld. Dit geldt dus des te meer indien in het plangebied meerdere veehouderijen zijn gelegen en aangrenzend aan het plangebied onder meer een snelweg (A73) en de vele reeds omschreven grootschalige projecten zijn gesitueerd. Met name met betrekking tot de uitstoot van fijn stof heeft de gemeenteraad van de gemeente Horst aan de Maas aan de GGD de opdracht verstrekt om de gevolgen voor omwonenden te onderzoeken. Dit houdt al in dat de resultaten die door het NGB zelf zijn aangedragen niet als zijnde toereikend worden geacht. De resultaten van dit onderzoek dienen naar de stellige mening van cliënten te worden afgewacht bij vergunningverlening. Aanvullend aan hetgeen hiervoor is overwogen, verzochten cliënten de volgende passage op te nemen uit een schrijven van Frank Coenders aan mij:

"Door emissie van fijnstof en stof kunnen de producten die wij leveren (lees: rozen) schade oplopen en onverkoopbaar worden. De potrozen gaan als visuele planten het handelskanaal in. Hier is gebruikelijk een nultolerantie ten aanzien van residu van gewasbeschermingsmiddelen. Stof in het algemeen, op de planten leidt tot minder waarde of zelfs onverkoopbaar. Verder kunnen stof en residu van gewasbeschermingsmiddelen mogelijk niet onderscheiden worden. Dit kan leiden tot klachten of reclamaties.

Wanneer er langere perioden van droogte (geen regen) zijn, zullen planten, maar ook gebouwen en glasopstanden vervuilen. Deze vervuiling leidt tot ontsieren van de gebouwen en daadwerkelijk mindere productie van de gewassen. Minder licht betekent minder assimilatie en dus minder groei."

Cliënten vernemen graag op welke wijze u bij het voorbereiden van de ontwerpvergunningen rekening heeft gehouden met het bovenstaande.

Overwegingen

Bij de voor fijn stof (veehouderij en verkeer) en stikstofdioxiden (verkeer en WKK-installatie) uitgevoerde verspreidingsberekeningen is in het MER (bijlage 20) en de vergunningaanvraag (tabblad I) gebruik gemaakt van door het ministerie van Infrastructuur en Milieu goedgekeurde rekenprogramma's en emissiefactoren (zie H1 en §5.12.3.1 ontwerpbesluit). In deze rekenprogramma's (Nieuw Nationaal Model 'Geomilieu V1.62', 'ISL3a', 'Stacks' en 'CAR II') wordt onder andere gebruik gemaakt van jaarlijks door het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) gemaakte zogenaamde GCN-kaarten (Grootschalige Concentratiekaarten Nederland) voor diverse luchtverontreinigende stoffen waarvoor Europese regelgeving bestaat. Deze kaarten geven een grootschalig beeld van de luchtkwaliteit in Nederland en betreffen zowel recente als toekomstige jaren.

Deze concentratiekaarten zijn gebaseerd op een combinatie van modelberekeningen en metingen en zijn bedoeld voor het geven van een grootschalig beeld van de luchtkwaliteit in Nederland, zowel voor jaren in het verleden als in de toekomst. De Grootschalige concentratiekaarten Nederland (GCN-kaarten) worden toegepast als benadering van de achtergrondconcentratie. De metingen zijn afkomstig van het Landelijk Meetnet Luchtkwaliteit (LML). In het LML zijn voor continue monitoring ongeveer 60 vaste stations actief, verdeeld over verschillende soorten locaties (regionaal, stad, straat). Binnen het LML zijn in de provincie Limburg een 3-tal meetstations actief: te weten in Posterholt (nr. 107), Vredepeel (nr. 131) en Wijnandsrade (nr. 133).

Bij de bepaling van de luchtkwaliteit in een lokale situatie wordt de lokale bijdrage, dit als gevolg van de oprichting van Heideveld, middels verspreidingsberekeningen berekend en opgeteld bij de achtergrondconcentratie. Gezien het feit dat alle in de omgeving van Heideveld gelegen fijn stof en stikstofdioxide bronnen (o.a. andere veehouderijen en wegen) zijn meegenomen in het achtergrondniveau is er als het ware sprake van een cumulatieberekening. Gelet op het voorgaande zijn wij van mening dat de uitgevoerde verspreidingsberekeningen voor fijn stof en stikstofdioxide representatief zijn uitgevoerd.

Daarnaast beschikt de provincie Limburg over een eigen meetnet. Het Limburgse meetnet volgt de luchtkwaliteit in Limburg en rondom belangrijke emissiebronnen. Het gaat hier om structurele metingen, gericht op ontwikkelingen op langere termijn, waardoor trendbewaking en onderkenning van ontwikkelingen in de luchtverontreiniging mogelijk zijn. Hierbij moet wel worden opgemerkt dat de meetgegevens van het provinciale meetnet niet worden meegenomen in de door het RIVM jaarlijks opgestelde GCN-kaarten. De provincie Limburg exploiteert dit meetnet met vier vaste stations, waarvan er twee zijn gelegen in Geleen rondom het bedrijf DSM. Verder is er een meetstation ingericht langs de A2-traverse in Maastricht en een station is sinds 30 maart 2004 ingericht en actief in Buggenum, onder de rook van de Nuon Willem-Alexander elektriciteitscentrale. Verder heeft de provincie Limburg op verzoek van de gemeente Horst a/d Maas sinds begin november 2011 een meetpunt ingericht ten noordoosten van de ontwikkelingen in de regio (klavertje 4 en LOG Witveldweg). Het doel van het meetpunt is het vastleggen van de reële luchtkwaliteit ten aanzien van de parameter fijnstof in relatie tot de ontwikkelingen in de regio. Dus aanvullend meten in plaats van alleen met berekeningen de luchtkwaliteit te beoordelen. Deze metingen dienen voor zover als mogelijk niet alleen representatief te zijn voor de kern Grubbenvorst maar representatief te zijn voor het gehele gebied (gemeente Horst aan de Maas).

Voor wat betreft het genoemde door de GGD Limburg-Noord uitgevoerde onderzoek verwijzen wij hier naar onze overwegingen betreffende zienswijzen 1 en 2 van brief A.

Verder wordt door reclamanten gewezen op het feit dat als gevolg van de emissie van fijn stof de geproduceerde rozen schade kunnen oplopen en daardoor onverkoopbaar worden en dat bij langere periode van droogte de planten, maar ook gebouwen en glasopstanden vervuilen. Deze vervuiling leidt tot ontsieren van de gebouwen en daadwerkelijk mindere productie van de gewassen. Minder licht betekent minder assimilatie en dus minder groei. Zoals hierboven aangegeven hebben wij de effecten op het milieu als gevolg van de emissie en immissie beoordeeld.

Uit deze beoordeling volgt dat aan de wettelijke normstelling hiervoor wordt voldaan. Een verdere aanscherping van de emissie van fijn stof kan in alle redelijkheid niet van ons verlangd worden. De effecten van fijn stof, zoals ze door reclamanten worden geschetst, zullen zich naar onze mening nooit voordoen. Indien reclamanten daadwerkelijk financiële schade zullen ondervinden, als gevolg van het inwerking zijn van de hier te vergunning inrichting, dan zou dit afgewikkeld moeten worden in het kader van de te nemen besluiten op basis van de ruimtelijke inpassing (planschade).

6) Ammoniak

De berekeningen met betrekking tot ammoniak dateren van 8 september 2010 (Laagheide 9) en 14 juli 2009 (Witveldweg 35). Gelet op vermelde data geldt ter zake de validiteit van de berekeningen dezelfde onduidelijkheid als hiervoor is verduidelijkt onder 4 en 5 de bestaande toestand van het milieu en de toekomstige ontwikkelingen zijn niet meegenomen in de beslissingen op de aanvragen. Daardoor is niet inzichtelijk of bepaalde grenswaarden al dan niet worden overschreden.

Cliënten vernemen graag op welke wijze u bij het voorbereiden van de ontwerpvergunningen rekening heeft gehouden met het bovenstaande.

Ten aanzien van de locatie Witveldweg 35 in het bijzonder geldt in ieder geval dat de naastgelegen rozenkwekerij van Frank Coenders (Witveldweg 33) hoogstwaarschijnlijk directe ammoniakschade zal ondervinden aan zijn rozen. In het rapport "Stallucht en Planten 1981" worden minimale afstanden aanbevolen tussen stallen en meer gevoelige planten (50 meter) en stallen en minder gevoelige planten (25 meter). In de oprichtingsvergunning geeft u aan dat rozen in het genoemde rapport niet worden aangewezen als te beschermen gewassen (zie pagina 57 van de oprichtingsvergunning). De rozenkwekerij van Coenders bevindt zich binnen 25 meter van de beoogde gevel van de locatie Witveldweg 35. Coenders heeft van een andere rozenkweker vernomen dat zijn rozen onverkoopbaar werden omdat ze zouden stinken vanwege de oprichting van een naastgelegen veehouderij. De vraag is of het rapport niet voor herziening in aanmerking komt omdat de gegevens (zwaar) verouderd zijn (onder andere omdat de veehouderijen door de jaren flink gegroeid zijn, zowel wat betreft het aantal dieren per locatie alsook wat betreft de staltypen en stalinrichting). Cliënten vinden bovendien dat het rapport dient te worden aangepast betreffende de rozen, die in het rapport niet als geurvoelige objecten worden aangemerkt maar dit in realiteit wel zijn. Verder geldt voor de inrichting aan de Witveldweg 35 dat uitstoot van ammoniak niet alleen vrijkomt bij de dierenverblijven, maar ook bij de compostering en bij de mestbewerking en mestverwerking.

Aanvullend aan hetgeen hiervoor is overwogen, verzochten cliënten de volgende passage op te nemen uit een schrijven van Frank Coenders aan mij:

"Ik weet niet of in het oude rapport: Stallucht en Planten uit 1981 expliciet rozen worden genoemd als minder gevoelige planten? Het kan ook zijn dat geen onderzoek is gedaan in rozen. Rapport is dermate oud dat er geen beoordeling is op de bewaarbaarheid van rozen. Rozen worden, na te zijn geoogst in de vollegrond, bewaard in koel- en vriescellen. Wanneer er te veel stikstof in de plant aanwezig is, zal de bewaring vele malen slechter zijn. Planten rotten dan weg in de koel en vriescellen. Dit leidt tot grote financiële verliezen. De percelen met rozen grenzen aan de perceelsgrens van het kippenbedrijf. Voor de rozen die geteeld worden in potten (containers) gelden andere criteria.

Ten eerste dient de bemesting voor deze planten uitgekend te zijn op maximale groei en bloei. Dit betekent dat de bemesting van de planten en het afharden richting het bloemstadium afgestemd zijn. Depositie van ammoniak (dus stikstof) zal dit proces kunnen beïnvloeden. Hetgeen betekent te veel groei, te lang gewas of te zacht gewas. Kortom kwaliteitsverlies. Ten tweede zou depositie van ammoniak kunnen leiden tot visuele schade aan blad en bloem. Verbranding of lichte plekken op het gewas. Ten derde is aan te geven dat gewassen bij ons gedeeltelijk in kassen worden opgekweekt. In de eerste fase van de groei. Vervolgens worden deze bulten gezet om verder te kweken. In deze overgangsfase zijn planten erg kwetsbaar. Een belasting van stikstof op deze plant kan mogelijk schade aanrichten."

Clënten vernemen graag op welke wijze u bij het voorbereiden van de ontwerpvergunningen rekening heeft gehouden met het bovenstaande.

Overwegingen

Voor wat betreft de validiteit van de berekeningen, de bestaande en toekomstige toestand van het milieu zie onze overwegingen betreffende de zienswijze 4 van brief C en de zienswijzen 4 en 5 van brief E.

Directe ammoniakschade

Zoals in het besluit verwoord is uit uitspraken van de Raad van State gebleken dat het kader voor de beoordeling van directe ammoniakschade nog steeds wordt gevormd door het rapport "Stallucht en planten 1981". Rozen worden in het betreffende rapport niet genoemd als te beschermen planten. Uit de uitspraak van de Raad van State 200901260/1/M2 van 18 november 2009 volgt dat gewassen die niet worden genoemd in het betreffende rapport geen bescherming behoeven voor directe ammoniakschade.

Totale ammoniakemissies

Binnen de inrichting komt ammoniak vrij bij de dierenverblijven. De ammoniakemissie van de diervverblijven is goetst aan de Wet ammoniak en veehouderij.

7) Geur

De cumulatieve geurbelasting (binnen LOG Witveldweg) is onvoldoende in kaart gebracht. Op verzoek van de m.e.r.-commissie is het MER op dit gebied aangevuld middels een cumulatieve geurbelastingkaart van het plangebied. Los van het feit dat deze kaart erg onduidelijk is, lijkt deze aan te geven dat de grenswaarden bij omliggende geurgevoelige woningen door cumulatie overschreden worden. In de aanvraag worden echter enkel de effecten van de planlocatie Laagheide 9 beschreven en berekend. Daarin is geen tabel opgenomen met de geurwaarden indien men uitgaat van cumulatie van geurbelasting van (gerealiseerde en toekomstige) veehouderijen in het plangebied. In ieder geval blijkt uit de tabel met rekenresultaten wel dat enkel door middel van de realisatie van de planlocatie Laagheide 9 de wettelijke grensnorm van 14 odour units per kubieke meter lucht ex art, 3 lid 1 sub b Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) tot een tiende procentpunt benaderd wordt voor de locatie Losbaan 43 en zeer dicht benaderd worden aan de Losbaan 45 (12,8 ou_E/m³) en Losbaan 46 (13,0 ou_E/m³). Dientengevolge is hoogstwaarschijnlijk tengevolge van de cumulatie van geurhinder door (uitbreiding) van nabijgelegen veehouderijen zoals Klopman (Losbaan 21) en Hendrikx (Losbaan 12) sprake van overschrijding van de wettelijke grenswaarden.

Binnen de inrichting aan de Witveldweg 35 komt geur vrij uit de stallen, uit de slachterij, bij de compostering, de mestbewerking en mestverwerking en de WKK-installaties. Er zijn wel verspreidingsberekeningen uitgevoerd voor de geurbelasting van de dierverblijven van het pluimveebedrijf, maar niet van de totale inrichting. Dit had wel plaats moeten vinden om te bezien of de grenswaarde voor omwonenden (met name Witveldweg 33; rozenkwekerij Coenders) niet wordt overschreden.

Aanvullend aan hetgeen hiervoor is overwogen, verzochten cliënten de volgende passage op te nemen uit een schrijven van Frank Coenders aan mij:

"De geurbelasting op ons bedrijf is tweeledig. Ten eerste de geur op woning en bedrijfsgebouwen ligt erg dicht bij de norm van 14 geureenheden. Echter werkzaamheden vinden ook plaats buiten op het veld of op de containervelden die zijn ingericht voor het telen van potrozen. Voor deze beide intensieve teelten is veel arbeid nodig die handmatig wordt gedaan gedurende langere perioden. Mensen staan dus langdurig bloot aan deze geuremissie, die dus hoger is dan toelaatbaar op de gebouwen. Welke consequenties dit heeft weet ik niet, maar dat dit consequenties heeft voor mijn bedrijf, in de zin van behoud van gekwalificeerd goed personeel, lijkt mij wel duidelijk. De gezondheidsaspecten voor het personeel nog maar even buiten beschouwing gelaten. Verder is het zo dat wij vele klanten ontvangen op ons bedrijf, die wij moeten verleiden tot aankoop van onze producten. Met een permanente geur van kippen in de buurt zal dit niet gemakkelijk zijn.

Het tweede aspect van geuremissie is gescholen in het feit dat mijn planten die afgeleverd worden richting de consument, via retail of tuincentra, kunnen stinken naar kippen. Een collega vaste planten kweker heeft opmerkingen van een partij Lavendel (een plant die van zichzelf een aangename geur heeft) gekregen van zijn klant omdat deze naar varkens stonk. In ons geval telen wij ook speciale lijnen rozen die gericht zijn op (aangename) geur. Feit is dat de consument steeds meer emotie en beleving wil van de planten die hij koopt. Een dergelijke ontwikkeling van mijn verkoop in die richting staat een intensieve veehouderij, langs ons bedrijf, in de weg. Kwaliteitskeurmerken, zoals HACCP of MPS gaan een steeds grotere rol spelen in de verkoop van onze rozen en zijn bij sommige klanten al voorwaarde voor "licence to produce"

Welke aspecten spelen er ten aanzien van overlast door vliegen en insecten rond het NGB?

Fysieke last aan de ene kant en overdragers van dier- en plantenziekten aan de andere kant.

Welke gevolgen kan dit hebben voor de arbeidsomstandigheden en voor de rozen die wij telen?"

Cliënten vernemen graag op welke wijze u bij het voorbereiden van de ontwerpvergunningen rekening heeft gehouden met het bovenstaande.

Overwegingen

Reclamanten vragen zich af waarom ook niet andere veehouderijen (gerealiseerde en toekomstige) worden meegenomen in de geurberekeningen. Bij de individuele vergunningverlening op grond van de Wgv mag geen rekening worden gehouden met de cumulatie van geurbelasting, wat als zodanig wordt bevestigd door een uitspraak van de Raad van State (ABRS 200903424/1/M2 van 7 april 2010). In deze uitspraak stelt de afdeling vast dat uit artikel 3, eerste lid, van de Wgv, bezien in samenhang met artikel 2, eerste lid, volgt dat bij toetsing aan de daarin genoemde grenswaarden slechts de geurbelasting van de inrichting zelf in ogenschouw mag worden genomen. Een beoordeling van eventuele cumulatieve geurbelasting is niet toegestaan.

Door reclamanten wordt gewezen op de relatie tussen geur en gezondheid. Voor zover ons bekend is er geen wetenschappelijk onderbouwde relatie tussen beide aspecten. Daarnaast is er vanuit de Wgv een wettelijke normering waaraan getoetst moet worden. Uit het onderhavige besluit blijkt dat kan worden voldaan aan deze wettelijke normering en het aspect geur geen belemmering is om deze vergunning af te geven.

De inrichting zoals die hier wordt vergund heeft naar onze mening geen overmatige aantrekking van insecten (ongedierte) tot gevolg, aangezien de dieren in pandig worden gehuisvest en de vrijkomende lucht middels luchtwassers wordt gereinigd. Verder worden alle activiteiten met betrekking tot de vergunde mestbe- en verwerkinginstallatie in pandig uitgevoerd dan wel worden de opslagen afgesloten uitgevoerd. Desondanks hebben wij een vangnet voorschrift (zie voorschrift 1.5) opgenomen dat vergunninghouder ertoe verplicht om te allen tijde ongedierte te voorkomen en te bestrijden.

Van een relatie tussen fysieke last/ arbeidsomstandigheden aan de ene kant en overdragers van dier- en plantenziekten en de onderhavige vergunde inrichting aan de andere kant is ons niets bekend. Voor wat betreft het aspect volksgezondheid verwijzen wij hier naar onze overwegingen betreffende zienswijze 2 van brief A en zienswijze 14 van brief C. Daarnaast behoren arbeidsomstandigheden zowel binnen als buiten de inrichting niet tot het afwegingskader van een Wm-vergunning.

Voor wat betreft het door reclamanten genoemde onverkoopbaar worden van producten verwijzen wij hier naar onze overwegingen betreffende zienswijze 5 van brief E.

8) Brijvoerkeuken

Hoewel samenhangend met het in paragraaf 2.6 aangevoerde aspect "geur" vragen cliënten apart uw aandacht voor de brijvoerkeuken. Uit de aanvraag (tabblad F p. 3; p. 85 van aanvraag deel A) blijkt dat de geuremissie van de brijvoerkeuken niet is meegenomen in de geurberekeningen. Cliënten verzoeken u te verduidelijken hoe zich dit verhoudt met het bepaalde op de website van Kenniscentrum Infomil ter zake geuroverlast tengevolge van brijvoerkeukens:

"De ervaring leert dat met name bedrijven die met bijproducten werken geuroverlast voor de omgeving veroorzaken. Mogelijke bronnen voor deze geuroverlast zijn:

- Veel bijproducten geven een andere geurcomponent aan het voer dan droogvoer. Om deze reden kan de geur van het met bijproducten geprepareerde brijvoer vaak onderscheiden worden van gewoon voer. Overigens betekent een andere geur niet automatisch dat er sprake is van geuroverlast. Dit lijkt regelmatig het geval te zijn, maar niet altijd;
- Het soort bijproduct dat wordt gevoerd. Het ene bijproduct stinkt meer dan het andere. Zo heeft uiensap doorgaans een onaangename geur dan aardappelproducten. Verder is het ene bijproduct gemakkelijker verteerbaar dan het andere, hetgeen mede bepalend is voor de geur van de mest. Op basis van ervaringen kan gesteld worden dat vismeelproducten, uienproducten, maïskweekwater en aardappeldiksap vanwege de aard van het product vaak stinken. Producten als wei, vla, ijs, vevotex, vevocel, etc. zijn bederfelijke producten die om die reden tot stank kunnen leiden. Bij producten als tarwezetmeel, aardappelproducten, vetten en andere relatief droge producten zijn er doorgaans weinig stankproblemen.

- In zijn algemeenheid veroorzaken natte bijproducten dus eerder geuroverlast dan droge bijproducten;
- Het mengen van brijvoer in de opslagvoorziening. Dit is noodzakelijk bij sommige producten om ze homogeen te houden. Bij veel mengen kan fermentatie (gisting) plaatsvinden wat weer tot geuroverlast kan leiden;
 - Het vullen en legen van de brijvoer opslag;
 - Het mengen van brijvoerproducten in de mengtank. Door de bewerking kan geuroverlast ontstaan;
 - Overige vormen van slecht management. Bijvoorbeeld morsverlies bij het bereiden van brijvoer, slechte reiniging van de brijvoerkeuken, het niet direct gebruiken van brijvoer dat uit de silo gehaald wordt, leidingbreuk, trogvervuiling, bevuilding hokvloer, etc."

Op pagina 78 en 79 van de revisievergunning wordt op de beoordeling en toetsing van de brijvoerkeuken ingegaan. Op pagina 79 staat hierover het volgende vermeld:

"Bij het vullen van de silo's kan via de ontluchting een kortstondige geurpiek ontstaan. Echter gelet op de continue geuremissie van de dierverblijven kunnen beide geurpieken als verwaarloosbaar worden beschouwd en zijn daarom verder buiten beschouwing gelaten."

Cliënten kunnen zich niet verenigen met het bepaalde in laatstbedoeld citaat. Dat geuremissie vanuit brijvoerinstallaties door de Afdeling serieus wordt genomen blijkt duidelijk uit de weergegeven jurisprudentie van bovengenoemde site van Kenniscentrum Infomil. Het feit dat de brijvoerkeuken is uitgevoerd als een afgesloten gebouw doet hier, gelet op de grootschalige hoeveelheden van brijvoerproducten en bijbehorende (geautomatiseerde) werkzaamheden, niet aan af. Daarnaast blijkt uit het MER (pagina 25 onderaan) dat zowel de natte als droge grondstoffen (voor opsomming van deze grondstoffen zie bijlage 25 van de aanvraag) middels vrachtwagens worden aangevoerd en gelost. In het akoestisch onderzoek wordt ervan uitgegaan dat er dagelijks ongeveer 4,5 uur grondstoffen worden gelost (zie tabel 4.1 op pagina 13 van het akoestisch onderzoek). Dit is volgens cliënten nou niet bepaald een verwaarloosbare geurpiek. Daarnaast blijkt uit de opsomming van grondstoffen (bijlage 25) dat ook onder andere behoorlijke hoeveelheden uien sap, vissoep en wei (kaaswei en mozzarellawei), waarvan bekend is dat ze erg stinken, worden aangeleverd. Met andere woorden, de brijvoerkeuken, inclusief haar lospunt, had in de geurberekeningen moeten worden meegenomen. Dit is onterecht achterwege gelaten.

Overwegingen

Reclamanten kunnen zich niet verenigen dat in de considerans van het ontwerpbesluit is gesteld dat de geurpieken, vrijkomend bij het vullen van de silo's, als verwaarloosbaar worden beschouwd. Het feit dat de brijvoerkeuken is uitgevoerd als een gesloten gebouw doet hier naar de mening van reclamanten niets aan af. Gelet op de duur van 4,5 uur/dag voor de aanvoer van droge- en natte grondstoffen (tabel 4.1 op pagina 13 van het akoestisch onderzoek) en de aard van de grondstoffen is naar de mening van cliënten nou niet bepaald sprake van een verwaarloosbare geurpiek. Hiermee rekeninghoudende hadden naar de mening van reclamanten de brijvoerkeuken (incl. lospunt) meegenomen moeten worden in de geurberekeningen.

De op pagina 79 van het ontwerpbesluit genoemde geurpieken hebben sowieso alleen betrekking op het vullen van silo's. In de vergunningaanvraag en §5.12.5 van de considerans van het ontwerpbesluit is aangegeven dat de brijvoerkeuken is uitgevoerd als een gesloten gebouw en dat deze ruimte wordt afgezogen via het centrale afzuigkanaal van de naastgelegen stal.

In tegenstelling tot reclamanten zijn wij dan ook van mening dat door het ontbreken van een eigen emissiepunt de geuremissie van de brijvoerkeuken als verwaarloosbaar kan worden beschouwd en daarom terecht verder buiten beschouwing is gelaten.

Voor wat betreft de duur van de geurpieken (4,5 uur/dag) wordt door reclamanten verwezen naar de aanvoer van droge- en natte grondstoffen in tabel 4.1 op pagina 13 van het akoestisch onderzoek. In het bij de vergunningaanvraag toegevoegde akoestisch rapport is op pagina 13 geen tabel 4.1 opgenomen. Naar alle waarschijnlijkheid wordt door reclamanten verwezen naar een tabel die is opgenomen in het bij het MER behorende akoestisch onderzoek. Wel wordt in §3.2 van het vergunningaanvraag toegevoegde akoestisch ingegaan op de aanvoer van voer, waarbij een tabel is opgenomen met daarin de aantallen vrachten per jaar, week en dag en de losduur in minuten per vrachtwagen. Verder wordt in §3.5 van tabblad B van de vergunningaanvraag en §5.12.6 van de considerans van het ontwerpbesluit ingegaan op de aanvoer van droge- en natte grondstoffen ten behoeve van de brijvoerkeuken. Zoals door appellanten wordt opgemerkt volgt uit de tabel in het akoestisch rapport dat het lossen van natte- en droge grondstoffen inderdaad relatief veel tijd in beslag neemt (6,45 uur per dag). Dit wel echter niet zeggen dat deze totale losduur gelijk mag worden gesteld aan de totale tijdsduur per dag dat geurpieken kunnen optreden. Immers in §3.5 van tabblad B is aangegeven dat het merendeel van de dichte silo's en betonnen bunkers inpandig zijn geplaatst, waardoor tijdens het lossen geen geurpieken kunnen optreden. Daarnaast beschikken de buitengelegen silo's van het mengvoeder over stoffilters waardoor de verdringingslucht wordt gereinigd en het merendeel van het vrijkomende stof wordt afgevangen. Met name dit in de lucht aanwezige stof is verantwoordelijk voor de geurpieken. In het bij de vergunningaanvraag toegevoegde akoestisch rapport wordt voor het lossen van mengvoer uitgegaan van 1 uur en 45 minuten. Gelet op het voorgaande en daarbij rekeninghoudende met de continue geuremissie van de dierverblijven zijn wij van mening dat de mogelijk optredende geurpieken als verwaarloosbaar kunnen worden beschouwd.

9) Geluid

Het akoestisch onderzoek dateert van 29 juni 2010. Indien dat onderzoek wordt afgezet tegen het bepaalde in de "Handreiking meten en rekenen industrielawaai" heeft te gelden dat de cumulatieve geluidbelasting onvoldoende in kaart is gebracht. Voor de woningen aan de Losbaan geldt een referentieniveau (richtwaarden) van 40, 40 en 35 dB(A) in respectievelijk de dag-, avond- en nachtperiode. Voor de woningen aan de Witveldweg geldt een referentieniveau van 50, 45, 40 dB(A). Niet is duidelijk waarom voor de woningen aan de Witveldweg hogere richtwaarden worden gehanteerd en waar dit op is gebaseerd. Daarnaast geldt dat deze richtwaarden (zowel bij woningen aan de Losbaan als aan de Witveldweg) met de komst van het NGB overschreden zullen worden. Onduidelijk is of de maximaal te vergunnen grenswaarden van respectievelijk 70 en 60 dB(A) overschreden worden indien ook de (indirecte) geluidhinder van (vracht)verkeer van en naar de inrichtingen van Coenders, Klopman en Hendriks meegenomen zou worden. Dit is niet onderzocht. Met enkel een controlemeting nemen omwonenden voorts geen genoegen. Ook is niet helder en niet goed gemotiveerd waarom voor verschillende naastgelegen woningen, verschillende richtwaarden worden gesteld (zie beoordelingstabel onder 9.2 en 9.3 uit vergunningvoorschriften voor locatie Laagheide 9 en Witveldweg 35).

Overwegingen

In het kader van de vergunningverlening is het referentieniveau van het omgevingsgeluid bepaald ter plaatse van de Losbaan en de Witveldweg. Het referentieniveau is door bureau HMAO van de provincie Limburg bepaald overeenkomstig de 'Richtlijnen voor karakterisering en meting van het omgevingsgeluid, IL-HR-15-01' van het Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer, van april 1981. Het vaststellen van het referentieniveau is nodig in het kader van het vaststellen van een adequaat beschermingsniveau en is derhalve de verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag. Zoals ook aangegeven in de inleiding van de IL-HR-15-01, bevat een onderzoek van het omgevingsgeluid meer dan alleen een zuiver meettechnische handeling. Het omgevingsgeluid is van veel factoren afhankelijk, zoals windsnelheid en windrichting, tijd van de dag, type omgeving en de langdurige aanwezigheid van geluidsbronnen in de omgeving. In onderhavige situatie is het referentieniveau vastgesteld voor zowel de dag-, avond- als nachtperiode.

Uit het rapport blijkt dat aan de Losbaan in alle periodes het omgevingsgeluid bepalend is en dat het referentieniveau gelijk is aan 40/40/35 dB(A). Voor de Witveldweg is in de dagperiode het omgevingsgeluid bepalend en in de avond- en nachtperiode het wegverkeer (o.a. A73). Het referentieniveau voor de Witveldweg is derhalve gelijk aan 50/45/40 dB(A). Voor wat betreft de vaststelling van het referentieniveau verwijzen wij hier naar onze overwegingen betreffende zienswijze 18 van brief C.

Overeenkomstig de regelgeving is de geluidsbelasting voor de inrichting van Heideveld Beheer BV in kaart gebracht en getoetst aan de normen. Omdat de inrichting niet is gelegen op een gezoneerd industrieterrein is toetsing van cumulatieve geluidsbelasting niet aan de orde en is de geluidsbelasting van de omliggende inrichtingen als Coenders, Klopman en Hendriks niet meegenomen in de afweging. In de Handreiking wordt niet voorgeschreven dat rekening moet worden gehouden met de geluidsbelasting van reeds aanwezige of toekomstige bedrijven of met verkeerslawaai. Cumulatieve geluidshinder is geen weigeringsgrond voor inrichtingen die niet zijn gelegen op een gezoneerd industrieterrein (zie o.a. uitspraak ABRS 200504245/1 van 1 februari 2006).

10) Bodem

In het kader van de milieueffectrapportage is een historisch en verkennend bodemonderzoek aan de Laagheide 9 en de Witveldweg 35 uitgevoerd. In de vergunningvoorschriften (onder 7) zijn maatregelen opgenomen om het bodemrisico tegen te gaan. Voor beide locaties is de verplichting opgenomen om de nulsituatie van de bodem te onderzoeken. Ten aanzien van beide locaties wordt geëist dat dit onderzoek uiterlijk twee maanden na het in werking treden van de vergunning is uitgevoerd, waarbij de resultaten uiterlijk drie maanden na het in werking treden van de vergunning moeten zijn overlegd. Geldt niet dat op voorhand van vergunningverlening een correcte weergave van de bestaande toestand van het milieu wordt beschreven? Dient bij afwezigheid van een nulsituatie bodemonderzoek deze omissie niet vooraf te worden gerepareerd aan de hand waarvan eventueel te nemen milieubeperkende maatregelen kunnen worden opgelegd?

Overwegingen

Het is zeker zo dat voor het kunnen verlenen van een Wm-vergunning de noodzakelijke gegevens in de vergunningsaanvraag beschreven moeten zijn. Het betreft dan die gegevens die noodzakelijk zijn om de gevolgen voor het milieu voldoende te kunnen beoordelen en daar zondig ook voorwaarden aan te kunnen stellen. De gesteldheid van de bodem is niet zodanig relevant voor het verlenen van deze vergunning dat die bodemgesteldheid niet pas voor het in werking zijn van de inrichting overlegd kan worden. Hiermee wordt bereikt dat de verontreinigingssituatie bekend is en bij het ooit beëindigen van de inrichting vastgesteld kan worden of er bodemverontreiniging heeft plaats gevonden als gevolg van het in werking zijn van de inrichting.

11) Volksgezondheidsaspecten (verspreiding ziekten dier-mens)

De volksgezondheidsaspecten zijn door u niet onderzocht. In de ontwerpvergunningen wordt volstaan met een verwijzing naar de aanvulling op het MER van 29 september 2010. Dit is onvoldoende. Cliënten verwijzen in dit verband naar een aantal passages uit het rapport van het RIVM van februari 2008:

"In het algemeen kan gesteld worden dat als een micro-organisme op een bedrijf aanwezig is, er een verband is tussen bedrijfsgrootte en de hoeveelheid micro-organismen die naar buiten verspreid kan worden via mest via de lucht."

"Naast de effecten van schaalvergroting op de verspreiding van micro-organismen naar buiten is ook de bedrijvendichtheid van belang. De verspreiding van micro-organismen naar andere bedrijven wordt vergemakkelijkt wanneer bedrijven relatief dicht opeen gelegen zijn (minder dan 1-2 km)" (RIVM briefrapportnr. 215011002, februari 2008, p. 13).

Daarnaast geeft het RIVM ook nog aan dat op LOG's zowel bedrijfsgrootte als veedichtheid toenemen (RIVM briefrapportnr. 215011002, februari 2008, p. 16). Dit geldt zeker voor het LOG Witveldweg. Het RIVM geeft voorts aan dat het NGB veel van de genoemde kansen benut, zoals een vergaande ketenintegratie, eigen mestverwerking en slachtfaciliteiten (voor pluimvee). Maar dat door reeds bestaande en nog nieuw te bouwen bedrijven in dit gebied de afstand tussen bedrijven hooguit 500 meter zal bedragen, hetgeen de verspreiding van micro-organismen vergroot.

Cliënten verwijzen ook naar een rapport van IRAS van 1 juni 2011:

"Rondom de intensieve-veehouderij zijn met behulp van de vaste meetlocaties hogere concentraties van fijn stof waargenomen. Ook de concentraties van endotoxinen zijn rond de intensieve-veehouderij hoger dan concentraties in de stad. De verhoogde endotoxineconcentraties hangen vooral samen met de aanwezigheid van varkens en pluimvee. In de monsters fijn stof werd regelmatig de bacterie die Q-koorts veroorzaakt (*Coxiella burnetti*) aangetroffen, ook al was de epidemie van 2009 in het onderzoeksjaar 2010 al beduidend afgezwakt. Ondanks dat Q-koortsuitbraken zich niet meer voordoen, is de bacterie in deze regio toch nog meetbaar. Vermoedelijk gaat het om lage achtergrondniveaus. Ook de veespecifieke MRSA-bacterie werd vaker en in hogere concentraties teruggevonden in een straal van 1.000 meter rond veehouderijbedrijven. Bij de metingen rondom specifieke bedrijven werd duidelijk dat de veehouderij in alle gevallen bijdraagt aan hogere niveaus van endotoxinen tot een afstand van het bedrijf van ongeveer 250 meter. De concentraties waren het hoogst bij varkenshouderijen en pluimveebedrijven (<http://www.nivel.nl/pdf/Rapport-Intensieve-Veehouderij.pdf>)".

Inmiddels heeft het kabinet de Gezondheidsraad de opdracht gegeven om een advies op te stellen over een beoordelingskader en eventueel in te stellen normen en maatregelen ten aanzien van de gezondheidsrisico's voor de bevolking (Tweede Kamer, vergaderjaar 2011-2012, 28973, nr. 85, p. 8).

Ook op lokaal niveau heeft er een vergelijkbare opdrachtverstrekking plaatsgevonden. Bij de raadsvergadering van de gemeente Horst aan de Maas van 22 november jongstleden heeft de raadsvergadering besloten om de GGD de opdracht te verlenen om voornoemd rapport van 7 juni 2011 (en het rapport van februari 2008 en rapport commissie Alders) te vertalen naar de lokale situatie.

Waar het kabinet en de gemeenteraad gezien het voorgaande dus wel aanleiding zien om extra onderzoek te laten verrichten door een onafhankelijk instituut, laat u dit achterwege. Gelet op de uitkomsten van het RIVM-rapport en de brede maatschappelijk gedragen zorgen ten aanzien van de volksgezondheid (welke zorgen onder andere tot uiting zijn gekomen in het rapport van de Commissie Alders en 'het pleidooi voor een duurzame veeteelt', ondertekend door burgers, hoogleraren, wetenschappers, huisartsen en boeren/bedrijven)(zie <http://www.duurzameveeteelt.nl>) zou het van goede besluitvorming getuigen om de aangevraagde revisie- en oprichtingsvergunning niet te verlenen.

Overwegingen

Uit meerdere uitspraken van de Raad van State (ABRS nr.200802521/1 van 4 maart 2009 en nr. 200903424/1/M2 van 7 april 2010) blijkt dat het aspect bestrijding van besmettelijke ziekten een aspect is dat primair zijn regeling vindt in andere wetgeving. Het is wel zo dat in het kader van vergunningverlening krachtens de Wet milieubeheer ruimte blijft voor een aanvullende toets. Het enkele feit dat er veel dieren worden gehouden binnen de inrichting van Heideveld is naar onze mening geen zodanige omstandigheid dat er sprake is van een dusdanige grote toename van het besmettingsgevaar (met bijv. de Q-koorts en MRSA bacterie) dat de Wm-vergunning geweigerd had moeten worden. Verder bevat de vergunning voldoende voorschriften die zien op de hygiëne binnen de inrichting om te stellen dat in het kader van de Wet milieubeheer voldoende maatregelen zijn getroffen om besmettingsgevaar te voorkomen. Uit onze overwegingen in de considerans van het ontwerpbesluit blijkt dat binnen de inrichting van Heideveld de meest moderne gecombineerde luchtwassystemen worden toegepast, waardoor de emissie van ammoniak, geur en fijn stof zo veel mogelijk worden beperkt.

Hetgeen reclamanten aanvoeren geeft geen aanleiding voor het oordeel dat wij de vergunning hadden dienen te weigeren vanwege risico's voor de volksgezondheid dan wel ten aanzien hiervan nadere voorschriften aan de vergunning hadden moeten verbinden.

Voor wat betreft de volksgezondheid verwijzen wij hier verder naar onze overwegingen betreffende zienswijze 2 van brief A.

12) Visuele hinder

De aangevraagde inrichting van Heideveld aan de Laagheide 9, bestaande uit het vergroten van de biggenstallen, het oprichten van een voerlokaal, een vleesvarkensstal, een fokvarkensstal en mestsilo's, kent een oppervlakte van 24.000 m² aan nieuwe bebouwing en een hoogte van maximaal 12 meter. De aangevraagde inrichting van Kuijpers aan de Witveldweg 35, bestaande uit een pluimveebedrijf, slachterij en bio-energiecentrale, kent een bebouwingsoppervlak van 28.000 m². De bebouwing zal maximaal 14 meter hoog zijn,

Waar het open landschap met name door de komst van de snelweg (A73) en de vestiging van nieuwe intensieve veehouderijen in het LOG Witveldweg al behoorlijk is verminderd, zal de vestiging van het NGB verdere visuele hinder (bevuiling van het open landschap) opleveren. Niet alleen het oppervlak, maar de totale omvang (met name de hoogte) van de te verbouwen en op te richten gebouwen zullen voor een onaanvaardbare aantasting van het woon- en leefklimaat zorgen. Het feit dat de inrichting omgeven zal worden door groenvoorzieningen kan de omvang en met name de hoogte van de te bebouwen bouwwerken niet verbloemen. Dit kan niet de bedoeling zijn van een landbouwgebied met oog voor de landschappelijke en cultuurhistorische waarden.

Aanvullend aan hetgeen hiervoor is overwogen, verzochten cliënten de volgende passage op te nemen uit een schrijven van Frank Coenders aan mij:

"Visuele hinder is er voor ons nog op een andere manier. Bedoeling is om de omgeving zo weinig mogelijk te belasten met bebouwing die het landschap ontsiert. Echter dit bouwwerk is zo groot dat je als buur er direct niet omheen kunt. Er ontstaat als het ware een muur van 14 m hoog langs ons bedrijf. Bijkomende effecten zijn een enorme schaduwwerking op ons bedrijf. Hierdoor is er minder groei van de planten. Verder ontstaan er langdurige donkere plaatsen waar ziekten in de rozenteelt op kunnen steken. Belangrijk in de rozenteelt is dat het gewas opdroogt om ziekten van met name valse meeldauw te beperken. Een toename van gebruik van gewasbeschermingsmiddelen op mijn bedrijf is te verwachten. Dit is niet wenselijk. Voorts zullen de beplanting van het NGB zorgen voor meer wild in de buurt van mijn gewassen. Die op zijn beurt schade toe kunnen brengen aan de rozen. Alleen afrastering van mijn percelen kan soelaas bieden."

Cliënten vernemen graag op welke wijze u bij het voorbereiden van de ontwerpvergunningen rekening heeft gehouden met het bovenstaande.

Overwegingen

De vraag of zich visuele hinder voordoet komt primair aan de orde in het kader van planologische regelingen. Het is wel zo dat in het kader van vergunningverlening krachtens de Wet milieubeheer ruimte blijft voor een aanvullende toets.

De ondernemers van de beide inrichtingen binnen het concept NGB hebben reeds eind 2006 door een architect een landschapsvisie laten opstellen. Deze visie beschrijft de bebouwing en specifieke maatregelen om het geheel zoveel mogelijk te laten aansluiten bij het landschap ter plekke. Feit blijft dat de bebouwing toeneemt in een gebied dat nu nog een meer open karakter heeft. Los van de inhoud van het plan geeft het aan dat de ondernemers serieus aandacht besteden aan dit aspect.

Gelet op de maatregelen die genomen worden om de inrichting aan het zicht te onttrekken en zoveel mogelijk op te laten gaan in het landschap zijn wij van mening dat zich niet zodanige visuele hinder voordoet, dat dit zou moeten leiden tot het weigeren van de vergunning of tot het stellen van nadere voorschriften.

13) BEC

Specifiek ter zake de BEC betogen cliënten aanvullend dat onvoldoende inzichtelijk is gemaakt in hoeverre daarbij door de vergistingsinstallatie methaan vrijkomt. Nu het vrijkomen van methaan gebruikelijk is bij vergistingsinstallaties dient duidelijk te worden gemaakt op welke wijze het methaan wordt opgevangen teneinde te voorkomen dat het in de atmosfeer terechtkomt.

Ook is onvoldoende duidelijk in hoeverre de BEC voorzien is van reinigende filters teneinde te voorkomen dat schadelijke stoffen in de lucht terecht kunnen komen. Ten slotte vragen cliënten zich af in hoeverre u rekening houdt met het bepaalde in het rapport van het RIVM over bio-energiecentrales, met name de daarin verduidelijkte nadelen van dergelijke centrales (RIVM Rapport 609021104, p. 16).

Overwegingen

Deze zienswijzen hebben geen betrekking op de inrichting van Heideveld.

14) Financiële gevolgen

Specifiek ter zake Frank Coenders BV dient te worden vermeld dat de realisatie van de projecten van het NGB leidt tot aanzienlijke financiële gevolgen; nu daardoor rozen van mindere kwaliteit geteeld zullen worden. In dat kader verzoeken cliënten u om rekening te houden met het volgende citaat uit een schrijven van Frank Coenders aan mij:

"Als laatste een paar zaken die enig perspectief geven aan u omtrent economische waarden. Een teelt van volleggrondrozen vertegenwoordigt een waarde per hectare van ca. €150.000. Wij maken veel gebruik van rassen die beschermd zijn en waarvoor we licenties betalen. Voor de teelt van rozen in de pot geldt een waarde van €400.000 tot €600.000 per hectare. U kunt zich voorstellen in geval van claims dat partijen een bedrag ter waarde van de verkoopwaarde (2 tot 3 x productiewaarde) reclameren. Het kan dus gaan om zeer hoge bedragen."

Overwegingen

Deze zienswijzen heeft geen betrekking op de inrichting van Heideveld.

15) Chemische luchtwassers

Cliënten verzoeken u nader te verduidelijken in hoeverre de chemische luchtwassers in staat zijn om de te verwachten ernstige milieugevolgen te beperken. Cliënten plaatsen namelijk grote vraagtekens bij de dimensionering en de controle van de luchtwassers. Cliënten verzoeken u in dit verband rekening te houden met de problemen die in de praktijk van de pluimveesector worden veroorzaakt door de luchtwassers (verstopping van filters door stof, waardoor een verslechterde werking optreedt met als gevolg een hogere uitstoot van ammoniak, fijn stof en geur dan oorspronkelijk was vergund).

Overwegingen

Zie onze overwegingen betreffende zienswijze 20 van brief C.

Weergave van de genoemde bijlagen waarnaar wordt verwezen in de zienswijzen van Boels Zanders

Bijlage 2, 3 en 4 bevatten de zienswijzen die door Boels Zanders, namens een groot aantal reclamanten, zijn ingediend tegen het ontwerpprojectbesluit en de ontwerpbouwvergunning voor de inrichtingen van Heideveld Beheer BV gelegen aan de Laagheide 9 en de inrichting van Kuijpers Onroerend Goed BV gelegen aan de Witveldweg 35 te Grubbenvorst. Zoals eerder aangegeven kunnen zienswijzen tegen besluitvorming in de zin van het RO-spoor en bouwvergunningen in besluitvorming op basis van de Wet milieubeheer geen afweging vinden. Derhalve zijn deze bijlagen niet weergegeven in dit besluit.

F)

Middels brief van 26 december 2011, ingekomen 2 januari 2012, zijn zienswijzen ontvangen van de heer P.H. Rechsteiner, Meterikseweg 21, 5961 CT Horst

Zienswijzen

De zienswijzen hebben betrekking op de problematiek inzake megastallen in het LOG Witveld in Horst. Daarbij wordt gesproken over de expositie van zowel gezondheidsschadende micro-organismen en chemische stoffen van ontsmettingsmiddelen en gewasbeschermingsmiddelen, ammoniak en fijn stof. Het gaat daarbij om de synergie van de nu al aanwezige onaanvaardbare genoemde exposities van reeds producerende agrarische bedrijven en de eventueel nieuw te bouwen bedrijven in het LOG Witveldweg. Met andere woorden de bestaande agrarische bedrijven zoals kassenbedrijven, compostbedrijven, champignonkwekerijen, kalverbedrijven, kippenbedrijven en varkensbedrijven.

De problematiek van de gezondheidsschade is inzake Prime Champ in 2002/2003 al gerapporteerd en later nog weer geactualiseerd. Deze stukken zijn via de gemeente Horst a/d/ Maas aan de provincie verstrekt.

De artsen uit Horst hebben tevens hun rapport bij de gemeente ingediend en de GGD volgt in het voorjaar. Tevens heeft Staatssecretaris Bleker laten weten dat een megastal niet in Nederland thuishoort en dus zeker niet bij de toeristische gemeente Horst.

Er is nooit gereageerd op zienswijzen op de vergunningaanvraag inzake het bestaande varkensbedrijf. Ook Behoud de Peel wordt niet gehoord c.q. beantwoord. De gemeente Horst a/d Maas heeft alle stukken, rapporten etc. Of het nu gaat over Prime Champ of over andere bedrijven met dierlijke organische mest. Het gaat om de synergie in deze van reeds producerende bedrijven en toekomstige nog te vestigen bedrijven, die de horster gemeenschap niet wil.

Door tot goedkeuring over te gaan, voedt alleen maar het vermoeden dat het varkensbedrijf waar Houbensteyn (Houben) achter zit, met veel invloed in de politiek, met stroman Heideveld Beheer BV de megastallen wil doordrukken, voordat men ook in Den Haag met een kabinetsbesluit de deur voorgoed dichtgooit voor Megastallen.

Er zijn verschillende nota's, rapporten etc. gemaakt en verstuurd. Wat kan men nog meer als nooit een antwoord wordt gekregen en gewoon doordendert en de democratische rechten en plichten ten koste van de gezondheid van de inwoners van Horst a/d Maas in de waagschaal stelt.

Het voorgaande is duidelijk: de vergunning voor het bestaande bedrijf moet van tafel. Men is nooit gehoord en heeft het recht om deze beslissing aan te vechten. Zeker omdat men nooit is gehoord moet de procedure voor uitbreiding wachten.

Het bedrijf Prime Champ is een van de vele bedrijven in/bij/rond het LOG, die de boel nu al verzieken voor de onwetende omwonenden/inwoners van Horst aan de Maas. Het gaat om de problematiek van de synergie in dit gebied rond het LOG Witveldweg.

Als voorbeeld hiervan wordt genoemd de stapeling van chemische bestrijdingsmiddelen die in minuscule deeltjes uit de kassen komen bij het LOG Wiltveldweg. Er is een kassenbedrijf van 10 Ha wat uit 1 kas bestaat. Biologisch kweken bestaat niet. Alle kassenbedrijven rond het LOG Wiltveldweg gebruiken chemische bestrijdingsmiddelen. Door drift en het feit dat de deeltjes bijna 72 uur kunnen zweven, komen zijn de omgevingslucht en met de expositie uit andere bedrijven hebben we hier te maken met Synergie of m.a.w. er is stapeling van gezondheidsschadende stoffen. Voor de duidelijkheid wordt een afstand van 5 km aangehouden. Dit is bewezen bij onderzoeken van fungisporen en actinomyceten.

Overwegingen

Voor wat betreft de volksgezondheid en het door reclamant genoemde GGD rapport verwijzen wij hier verder naar onze overwegingen betreffende zienswijze 2 van brief A en zienswijze 14 van brief C.

Voor wat betreft de door reclamant genoemde visie van staatssecretaris de Bleker verwijzen wij hier naar onze overwegingen betreffende zienswijze 1 van brief A.

Naar de mening van reclamant zouden verschillende stukken en rapporten betreffende het bestaande varkensbedrijf van Heideveld en Prime Champ via de gemeente verstrekt zijn aan de provincie. Allereerst willen wij opmerken dat wij niet in het bezit zijn van officiële documenten in relatie tot het bestaande varkensbedrijf van Heideveld en Prime Champ, dit in tegenstelling tot wat door reclamant wordt gezegd. Immers beide bedrijven vallen niet (meer) onder het bevoegd gezag van de provincie Limburg. Los hiervan hebben deze documenten naar onze mening niets te maken met de nu voorliggende procedure van Heideveld. Ook het door reclamant genoemde intrekken van de vergunning van het bestaande bedrijf Heideveld valt niet onder onze bevoegdheid en heeft naar onze mening sowieso niets te maken met de nu voorliggende procedure van Heideveld.

De door reclamant gemaakte opmerking "dat Houbensteyn met stroman Heideveld Beheer BV de megastallen wil doordrukken, voordat men ook in Den Haag met een kabinetsbesluit de deur voorgoed dichtgooit voor Megastallen" laten wij voor rekening van reclamant.

10. Zienswijzen MER en overwegingen ten aanzien daarvan

Weergave van de bijlagen waarnaar wordt verwezen in de zienswijzen van Boels Zanders

BIJLAGE 2, 3 en 4

Bijlage 2, 3 en 4 bevatten de zienswijzen die door Boels Zanders, namens een groot aantal reclamanten, zijn ingediend tegen het ontwerpprojectbesluit en de ontwerpbouwvergunning voor de inrichting van Heideveld Beheer BV gelegen aan de Laagheide 9 en de inrichting van Kuijpers Onroerend Goed BV gelegen aan de Witveldweg 35 te Grubbenvorst. Zoals eerder aangegeven kunnen zienswijzen tegen besluitvorming in de zin van het RO-spoor en bouwvergunningen in besluitvorming op basis van de Wet milieubeheer geen afweging vinden. Derhalve zijn deze bijlagen niet weergegeven in dit besluit.

Zienswijzen ten aanzien van de MER

Onderstaande bijlagen (bijlage 5, 6 en 7) betreffen zienswijzen die zijn ingebracht tegen de MER. De zienswijzen en de overwegingen ten aanzien hiervan zijn hieronder weergegeven.

BIJLAGE 5

Grubbenvorst, 30-11-2010.

Aan: Provincie Limburg
Afd. Vergunningen en Subsidies
Postbus 5700
6202 MA Maastricht

Betreft: Reactie op MER rapport Nieuw Gemengd Bedrijf d.d. 12-7-2010.

Aangaande het rapport wil ik u erop wijzen dat een aantal voor mij relevante zaken niet, of nauwelijks aandacht hebben.

Met mij worden bedoeld: Frank Coenders B.V.(boomkwekerij) en F.M.P Coenders (privé). Als directe buur van het nieuw op te richten vleeskuikensbedrijf en de bio-energiecentrale wil ik u wijzen op een aantal relevante zaken voor zowel onze privé en werksituatie op de Witveldweg 33 te Grubbenvorst. Ons bedrijf betreft een boomkwekerij met zowel vollegrondsteelt van rozen als containerteelt binnen en buiten. Wij zijn gelegen aan de zuid/oost zijde van het voornoemde bedrijf.

Een groot aantal aspecten, die ik in een eerdere zienswijze aan u heb gestuurd, heeft u behandeld in uw MER-rapport. Echter hieronder wil ik een aantal zaken noemen die niet of onvoldoende worden belicht:

1. De beschrijving van de huidige situatie is onvoldoende up to date. Er worden oude kaarten gebruikt, waarop huidige bebouwing en bouwvlakken niet zijn weer gegeven. Hierdoor wordt een onduidelijk beeld geschetst van de ruimte die momenteel al benut wordt in het LOG Witveld. Voor mijn situatie betekent dit dat niet alle bebouwing en containervelden zijn ingetekend.
2. Er is onvoldoende aandacht voor de andere bedrijven (niet intensieve veehouderij) binnen het LOG Witveld. Een beschrijving van de activiteiten en ontwikkelingen van de bedrijven hoort bij een volledige informatieverstrekking.
3. Geen aandacht is er voor mensen die werkzaam kunnen zijn op percelen rond om de bedrijven van het NGB. Verondersteld wordt dat iedereen altijd maar binnen werkt. Er bestaat hierdoor de mogelijkheid dat gekwalificeerd personeel van mijn bedrijf binnen afzienbare tijd elders werk gaat zoeken. Dit kan toch niet de bedoeling zijn van een dergelijke ontwikkeling.
4. Welke effecten heeft het mogelijkserwijs onttrekken van grondwater door het NGB en de bio-energiecentrale op de omgeving en direct op mijn bedrijf? In de geschetste situatie wordt uitsluitend gebruik gemaakt van leidingwater. De mogelijkheid van gebruik van grondwater door het NGB en de bio-energiecentrale lijken mij voor de hand liggend, maar de effecten zijn nader onderzocht.
5. In geval van calamiteiten worden er bufferzones in werking gesteld. Wat betekent dat voor mijn bedrijf en in geval van blokkering van in- en uitgaande transporten? Hoe groot zijn deze zones? Wie is hiervoor verantwoordelijk, en wie draait er op voor de kosten die als gevolg ervan ontstaan? In de rapportage is dit verre van duidelijk.

6. Er is onvoldoende aandacht voor cumulatie van geur, ammoniak en fijnstof van alle bedrijven in het LOG-witveld en daarbuiten. Te denken valt hierbij aan de compostering van champignonaarde aan de westzijde van het LOG gebied.
7. Wat zijn de normen in de praktijk van uitval van installaties mbt geur- en ammoniakwassers? Hoe vaak wordt de norm daardoor overschreden, en wat is toelaatbaar?
8. Met betrekking tot de landschappelijke inpassing wordt er aan de zuidzijde een bomenstrook gerealiseerd, deels op mijn eigendommen. Hierdoor ontstaat er een duidelijke schaduwwerking op mijn percelen. Verder is het zo dat hierdoor mij een zichtlocatie aan de A73 wordt ontnomen.

Tot slot wil ik nog vermelden dat legio getallen en waarden in het rapport vraagtekens bij mij oproepen. Voor mij zijn deze niet te beoordelen. Er wordt te weinig gerefereerd aan bestaande situaties elders in de praktijk. Het effect van mogelijke hinder in de toekomst is moeilijk in te schatten, voornamelijk doordat de grootte van de op te zetten bedrijven niet te vergelijken is met bestaande bedrijven in mijn omgeving.

Hopende u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd, en vertrouw erop dat u aandacht heeft voor onze situatie.

Hoogachtend,
Frank Coenders B.V.
Witveldweg 33
5971 NS Grubbenvorst

Fam. Coenders
Witveldweg 33
5971 NS Grubbenvorst

Overwegingen

Naar de mening van reclamanten worden een groot aantal aspecten, die eerder als zienswijzen tegen het MER zijn ingediend, niet of onvoldoende belicht.

Uit het weergegeven procedureverloop (§4.1.1 considerans ontwerpbesluit) blijkt dat het MER is ingekomen op 15 juli 2010 en dat tijdens de terinzagelegging van 20 oktober 2010 t/m 31 november 2010 een groot aantal zienswijzen zijn ingediend, waaronder die van reclamanten. Deze op 1 december 2010 ingekomen zienswijzen zijn vervolgens doorgestuurd naar de m.e.r.-commissie. Uit het toetsingsadvies van de m.e.r.-commissie kan wordt opgemaakt wat met deze zienswijzen al dan niet is gedaan. Ook is in het toetsingsadvies een bijlage toegevoegd met daarin opgenomen een overzicht van alle personen die zienswijzen hebben ingediend. Uit het eerder genoemde procedureverloop kan worden gelezen dat naar aanleiding van het MER door de m.e.r.-commissie een groot aantal aanvulling zijn gevraagd. Daarbij is o.a. ook aan de orde gekomen dat het kaartmateriaal moest worden aangevuld. Tijdens het ingediende MER is naar onze mening gebruik gemaakt van de op dat moment beschikbare en actuele kaarten. Echter het is wel zo dat je gedurende een procedure deels wordt ingehaald door de tijd, omdat sinds het indienen van het MER en het nu voorliggende definitieve besluit er inmiddels bijna 2 jaar zijn verstreken. Het feit dat niet alle bebouwingen en container zouden zijn ingetekend is naar onze mening niet relevant voor deze Wm-vergunning.

Bij de beoordeling van de verschillende relevante milieuaspecten (o.a. geur, geluid en luchtkwaliteit) is in het besluit rekening gehouden met de maatgevende te beschermen objecten, waaronder die van reclamanten. Daarbij heeft de toetsing aan bijv. normen of grenswaarden plaatsgevonden op de wijze zoals de wet- en regelgeving dat voorschrijft (zie considerans ontwerpbesluit). Mensen die buiten werkzaam zijn worden nu eenmaal niet aangemerkt als een te beschermen object in het kader van Wet milieubeheer. Ook de ruimte die op dit moment al wordt benut in het LOG Witveldweg is een aspect wat niet aan de orde hoeft te komen in de Wet milieubeheer.

Uit de vergunningaanvraag blijkt dat per jaar 20.000 m³ grondwater wordt onttrokken. Voor het onttrekken van het grondwater beschikt Heideveld over een vergunning. In het kader van deze vergunning heeft reeds een afweging plaatsgevonden. Daarnaast worden binnen de inrichting een 2-tal infiltratiebassins gerealiseerd voor het in de bodem terugbrengen van niet verontreinigd hemelwater.

Naar de mening van reclamanten is er onvoldoende aandacht voor cumulatie van geur, ammoniak en fijnstof van alle bedrijven in het LOG-Witveld en daarbuiten. Te denken valt hierbij aan de compostering van champignonraarde aan de westzijde van het LOG gebied.

In het MER (incl. Aanvullingen) is bij de uitgevoerde berekeningen voor o.a. geur en fijn stof rekening gehouden met de aanwezigheid van en nog te vestigen veehouderijen in het LOG Witveldweg (= cumulatie). Daarbij is gebruik gemaakt van de door de gemeente Horst a/d Maas verstrekte informatie omtrent deze veehouderijen. Er is bij deze berekeningen geen rekening gehouden met de invloed van andere bedrijven gelegen buiten het LOG Witveldweg, zoals het door reclamanten genoemde bedrijf van Prime Champ ten westen van het LOG Witveldweg aan de andere van de Rijksweg A73. Echter naar onze mening gaat het te ver om ook deze bedrijven mee te nemen in het voor Heideveld opgestelde MER, dit als onderdeel van het concept NGB.

Voor wat betreft de door reclamanten gestelde vraag naar de aanwezigheid van normen voor de uitval van luchtwasinstallaties kunnen wij opmerken dat deze niet bestaan. De luchtwassystemen moeten zo worden bedreven dat het uitvallen daarvan zoveel mogelijk wordt voorkomen. Ook de in vergunning opgenomen voorschriften zijn hierop afgestemd. Verder verwijzen wij hier naar onze overwegingen betreffende zienswijze 20 van brief C.

Voor wat betreft de landschappelijke inpassing verwijzen wij hier naar onze overwegingen betreffende zienswijze 12 van brief E.

BIJLAGE 6

Vereniging Behoud de Parel
p/a Winterheide 3
5971 GD Grubbenvorst

Aan: Gedeputeerde Staten van Limburg
Postbus 5700
6202 MA Maastricht

Grubbenvorst 29 november 2010, BdP/0104

Onderwerp: Nieuw Gemengd Bedrijf Grubbenvorst, MER¹

Geachte Gedeputeerde Staten van Limburg,

Bij deze onze zienswijze m.b.t. het MER NGB te Grubbenvorst

Ons inziens is deze MER onvolledig en onjuist op de volgende punten.

1) Gezondheidseffecten grootschalige intensieve veehouderijen.

1A Bijlage 22² stelt dat de volksgezondheid geen wettelijk toetsingskader is, citeert uit mer - NGB: "Omdat volksgezondheid geen wettelijk toetsingskader kent, is dit thema opgenomen in een apart hoofdstuk".

Ons inziens is dit een ernstige omissie. Immers de Wet Publieke Volksgezondheid (WPV) stelt duidelijk in artikel 2 lid c, *het bewaken van gezondheidsaspecten in bestuurlijke beslissingen*.

Volgens het RIVM schuilt het gevaar voor de volksgezondheid in het feit dat wanneer pluimvee en varkens op korte afstand van elkaar gehouden worden een verhoogd risico voor het ontstaan van aviaire influenza optreedt³. Ook het door de GGD Brabant uitgegeven informatieblad "Intensieve veehouderij en gezondheid" januari 2009, wijst op blz 16 op tal van infectieziekten o.a. influenza, citeert:

"Schaalvergroting

De GGD adviseert gemeenten om de introductie en verspreiding van micro-organismen tegen te gaan bij de verdere ontwikkeling van het landbouwonwikkelingsgebied. En daarmee ook de kans op infectieziekten te verkleinen. Dit kan door de volgende punten mee te nemen:

Voldoende afstand (minimaal 1-3 km) tussen bedrijven om verspreiding van dierziekten en zoonosen van het ene naar het andere bedrijf te voorkomen. Drie kilometer is een zone die onder andere wordt gehanteerd bij de bestrijding van uitbraken van besmettelijke, aangifteplichtige, dierziekten (beschermingsgebied). Een en twee kilometer worden in de literatuur genoemd als afstanden waarbinnen het risico op influenzavirus overdracht tussen bedrijven duidelijk verhoogd is⁴.

De afstand tussen het pluimveegedeelte van het NGB en het dichtst bijzijnde varkensbedrijf is ongeveer 350 meter.

Daarbij geeft bijlage 22 de bovenstaande feiten m.b.t. o.a. influenza incorrect weer, citeert uit zin blz 30: *"te voorkomen dat varkens en kippen op 1 bedrijf worden gecombineerd"*

Gemeente Horst aan de Maas heeft weliswaar door de GGD Noord Limburg een rapport laten opstellen inzake het NGB, en de mogelijke effecten m.b.t. de volksgezondheid, echter dit rapport is volstrekt onvolledig⁵. Daarbij heeft de GGD aangegeven dat het slechts een quickscan betrof. Gemeente Horst a/d Maas heeft zich evenwel in haar verdere besluitvorming mede laten leiden door dit onvolledige rapport⁶.

1B Ook is gemeente Horst aan de Maas voorbijgegaan aan artikel 2 lid a WPG:

"a. het verwerven van, op epidemiologische analyse gebaseerd, inzicht in de gezondheidssituatie van de bevolking". Immers er is m.b.t. de bewoners van het LOG Witveld, en de daarbuiten gelegen woningen huishoudens nooit een dusdanig bevolkingsonderzoek uitgevoerd waarbij een "nul meting" m.b.t. de genoemde bewoners is vastgesteld.

De genoemde "gezondheidssituatie" van de bewoners behelst uiteraard naast de fysiologische aspecten de psychologische aspecten en de interactie hier tussen⁷.

1C Met betrekking tot verspreiding van aviaire influenza en andere zoönosen stellen wij dat tussen de afdeling pluimvee NGB en nabijgelegen varkensbedrijven minimaal de afstand aangehouden dient te worden die duidelijk in Richtlijn 2005 / 95 EU genoemd wordt,

art. 16.1 lid a): een beschermingsgebied met een straal van ten minste drie kilometer rond het bedrijf.

In hier voege is het advies van De Raad voor Dieraangelegenheden aan de Tweede Kamer

(februari 2008) duidelijk: *"Met betrekking tot (aangifteplichtige) dierziekten is er in geval van familiebedrijven sprake van een relatief grote kans op een relatief kleine ramp en op megabedrijven is er sprake van een relatief kleine kans op een absoluut grote ramp". Het NGB valt dus duidelijk onder "de grote ramp"*.

Daarbij blijkt momenteel zeer duidelijk dat de overheid gezondheidsproblemen bij de mens, veroorzaakt door vee, volkomen onderschat. De huidige situatie met bijvoorbeeld Q-koorts is hier een droevig voorbeeld van. De berichtgeving van bijvoorbeeld alleen d.d. 17 november 2010 liegt er niet om:

Algemeen Dagblad: *Vrees voor epidemie chronische Q-koorts*⁸

Brabants dagblad: *Nagolf chronische Q-koorts*⁹

Dat de overheid dit weer niet serieus neemt blijkt uit het volgende bericht: Bn / De Stem, *Bleker legt Brabants rapport Q-koorts opzij*¹⁰.

Zo ook ESBL¹¹. Deze groep bacteriën stelt wetenschappers nog voor tal van raadsels. Ze komen o.a. voor op kip, kalkoen, varkensvlees en kalfsvlees¹². Uit recent onderzoek blijkt dat veel meer mensen besmet zijn dan aanvankelijk werd gedacht. In de ziekenhuizen hebben in een derde van alle gevallen patiënten ESBL's bij zich die identiek zijn aan de ESBL's in het kippenvlees¹³. Dit baart ons grote zorgen, het NGB is hierdoor een groot risico m.b.t. de volksgezondheid. De omvang van het bedrijf en de personele bezetting¹⁴ zullen bijdragen aan een verhoogde inzet van antibiotica, de belangrijkste oorzaak van ESBL.

1D Ten minste dient ook gekeken te worden naar de emissies van o.a. endotoxinen. Overschrijden deze een gezondheidsnorm¹⁵?

1D Daarbij stellen wij dat gezien de omvang en combinatie van activiteiten op een beperkte locatie, te weten pluimvee, slachterij en mestverwerking, in nabijheid van een varkensbedrijf, gerechtvaardigd is dat op zijn minst Art 174 EU Verdrag¹⁶ terdege wordt meegewogen in de MER.

Er wordt gezien vanuit de bovengenoemde combinatie voorbij gegaan aan art 174 lid 1:

1. Het beleid van de Gemeenschap op milieugebied draagt bij tot het nastreven van de volgende doelstellingen¹⁷:

- *behoud, bescherming en verbetering van de kwaliteit van het milieu.* Het is overduidelijk dat de mogelijke komst van het NGB m.b.t. de lokale situatie - bewoners in en rondom het LOG Witveld - een verslechtering van de kwaliteit van het milieu behelst.
- *bescherming van de gezondheid van de mens.* De gezondheid van de mens zal door de komst van dit bedrijf verslechteren.

Ook is met name voorbij gegaan aan art 174 lid 3: "*de beschikbare wetenschappelijke en technische gegevens*". Betreffende de omvang en gecombineerde activiteiten zijn op dit moment geen wetenschappelijke en technische gegevens bekend die mogelijke risico's blootleggen. In die voege kan het NGB er niet komen zolang hier geen absolute duidelijkheid over bestaat.

In deze wijzen wij u ook op het EU-Verdrag, artikel 152 lid 1 (Volksgezondheid), citaat: "*Bij de bepaling en de uitvoering van elk beleid en elk optreden van de Gemeenschap wordt een hoog niveau van bescherming van de menselijke gezondheid verzekerd.*"

Het optreden van de Gemeenschap, dat een aanvulling vormt op het nationale beleid, is gericht op verbetering van de volksgezondheid, preventie van ziekten en aandoeningen bij de mens en het wegnemen van bronnen van gevaar voor de menselijke gezondheid. Dit optreden omvat de bestrijding van grote bedreigingen van de gezondheid, door het bevorderen van onderzoek naar de oorzaken, de overdracht en de preventie daarvan, alsmede door het bevorderen van gezondheidsvoorlichting en gezondheidsonderwijs".

Daarbij stelt EU-Verdrag artikel 152 lid 4b: *in afwijking van artikel 37, maatregelen op veterinair en fytosanitair gebied aan te nemen die rechtstreeks gericht zijn op de bescherming van de volksgezondheid*".

Ook de EU Richtlijn 2003/99/EG preambule (2) *.De bescherming van de volksgezondheid tegen ziekten en besmettingen die direct of indirect van dieren op de mens kunnen worden overgedragen (zoonoses) is van het allergrootste belang*" is zeer duidelijk hierin, en verwijst direct naar bovenstaand artikel uit het EU-Verdrag.¹⁸

Het is duidelijk dat een mogelijke komst van het NGB indruist tegen het EU Verdrag zolang de gevaren voor de volksgezondheid niet duidelijk zijn onderzocht.

IE De effecten van stank - eufemistisch door de overheid "geur" genaamd - op de mens worden door de GGD duidelijk anders ingeschat als door de overheid (die de taak heeft de burger te beschermen, Grondwet nota bene). Daarbij gaat de overheid volledig voorbij aan haar eigen beleid.

In een voormalige beleidsdoelstelling "Herziene Nota Stankbeleid 1994", destijds mede geformuleerd door de heer Alders, stelde men dat intensieve veehouderijen in 2010 geen mensen meer zouden hinderen¹⁹. In de mer vinden we dit beleid echter niet terug.

In "GEZONDHEIDSEFFECTSCREENING STAD & MILIEU Handboek voor een gezonde inrichting van de woonomgeving", GGD 2006, wordt uitgebreid ingegaan op stank veroorzaakt door intensieve veehouderijen. Hierin wordt o.a. gesteld dat stank, blz 50: *"Geur kan dus verschillende gezondheidseffecten oproepen bij de mens: (ernstige) hinder, verstoring van gedrag en activiteiten en stressgerelateerde somatische gezondheidsklachten"*.

Ook stelt dit rapport dat meer dan 10 ge/m³ (overeenkomend met 5 OU) een GES score van 6 oplevert, d.w.z. een onvoldoende milieu gezondheid kwaliteit voor de betrokkenen oplevert.

Ondanks dat de lokale overheden zich zullen verschuilen achter de toegestane norm van 14 OU veroorzaakt door één bedrijf op één woning, en het feit dat accumulatie uit de wet is gehaald, waardoor de lokale omstandigheden nog verder kunnen verslechteren, is dus duidelijk in tegenspraak met hetgeen de GGD adviseert én hetgeen destijds als beleid werd geformuleerd.

Ook recent mengt de wetenschap zich in de absurd hoge stankbelasting op woningen, met name in LOG gebieden. Zo stelt Professor Brunekreef het volgende, citaat website Universiteit Utrecht²⁰: *Epidemioloog kritisch over wet - "Stanknormen rammelen" De wettelijke normen voor stankhinder van de intensieve veehouderij zijn wetenschappelijk zeer gebrekkig onderbouwd. Om aan de onzekerheid hierover een einde te maken is nieuw onderzoek nodig". En: "Alles wat we over stankhinder uit veestallen weten is gebaseerd op één beperkt onderzoek van tien jaar geleden"*.

Ipso facto volgt dus ook dat het genoemde EU-Verdrag en de Richtlijnen m.b.t. de volksgezondheid ook van toepassing zijn op de enorme stankoverlast die het NGB gaat veroorzaken. Dus de m.e.r.-commissie dient een weloverwogen gezondheidsadvies te geven m.b.t. de discrepantie tussen de wettelijke stanknorm en de GGD-formulering en de opmerking van Prof. Brunekreef.

Ook stelt de Directeur van de GGD, de heer De Vries dat, citaat de Gelderlander²¹: *"Ook wil hij dat bij de beoordeling van vergunningen voor de veehouderij in de toekomst ook gekeken wordt naar de gevaren voor de volksgezondheid"*.

Op grond van Richtlijn 2003/4/EG²², en Richtlijn 96/61/EG (IPPC-richtlijn) verzoeken wij u in het MER mee te nemen:

Een volledige analyse van de gezondheid, veiligheid en de levensomstandigheden van de bewoners in en om het LOG Witveld, zoals deze nu is. Daarbij een duidelijke toekomstverwachting en risicoanalyse na de mogelijke vestiging van het NGB, in samenhang met de andere nieuwvestigingen dan wel uitbreidingen van bestaande bedrijven, m.b.t. de verslechtering van de gezondheid, veiligheid en levensomstandigheden van deze bewoners, ontstaan door "verontreinigingen"²³.

Daarbij zijn wij van mening dat het te verwachten onderzoek IV en gezondheid deel uit gaat maken van het MER NGB^{24,25} en dat berichtgeving in de media, o.a. van de GGD of het RIVM, meegenomen dient te worden in dit MER.

Overwegingen

Voor wat betreft het aspect volksgezondheid wordt door reclamanten alléén verwezen naar bijlage 22 van het MER. Naar aanleiding van het voorlopige toetsingadvies van de m.e.r.-commissie van 17 januari 2011 wordt in de ingekomen aanvullende gegevens van 25 februari 2011 ook nog ingegaan op het aspect volksgezondheid in relatie tot de omvang van de beide inrichtingen binnen het concept NGB, waarbij wordt verwezen naar de op dat moment bekende informatie of lopende onderzoeken. Verder willen wij hier nogmaals verwijzen naar onze overwegingen betreffende zienswijze 2 van brief A, zienswijze 14 van brief C en zienswijze 11 van brief E. Hiermee rekeninghoudende is het aspect volksgezondheid naar onze mening in voldoende mate aan de orde gekomen in het MER.

Verder wordt door reclamanten voor wat betreft de effecten van geur verwezen naar het voorbijgaan aan de Herziene Nota Stankbeleid 1994 en de daarin opgenomen beleidsdoelstellingen en dat de veehouderij in 2010 geen mensen zouden hinderen.

Met de brief van juni 1995 van de minister, zoals opgenomen als bijlage bij de NeR, wordt ingegaan op het stankbeleid zoals dat geformuleerd is in de Herziene Nota stankbeleid. Deze brief schenkt aandacht aan het algemene geurbeleid, reikwijdte beleid, gevolgen voor uitvoeringspraktijk, vergunningen die voor aanpassing in aanmerking komen en vervolgactiviteiten.

Van stank is pas sprake als geur hinderlijk wordt ervaren. Bij het algemeen stankbeleid is voor het jaar 2010 als doelstelling geformuleerd geen ernstige hinder. In tegenstelling tot reclamanten betekent het stankbeleid dus niet dat de veehouderij geen mensen zou mogen hinderen.

Daarbij is in de NeR aangegeven dat in de uitvoeringspraktijk van individuele situaties het onderscheidt hinder en ernstige hinder lastig is te hanteren en uit te leggen. Om deze reden wordt bij de uitvoering van het stankbeleid dit onderscheid niet meer gehanteerd. In plaats daarvan kan door het bevoegd bestuursorgaan het niveau worden vastgesteld waarbij sprake is van hinder die acceptabel wordt geacht. De wijze waarop dit wordt vastgesteld wordt aan het bevoegd bestuursorgaan overgelaten. Indien een bedrijfstakingstudie voorhanden is wordt mede op basis van de daarin opgenomen informatie het hinderniveau vastgesteld; in een bedrijfstakingstudie wordt onder andere rekening gehouden met het kenmerkende type geur en wordt aandacht besteed aan de relatie geurconcentratie en geurhinder.

Uiteindelijk heeft de kamer op 29 maart 1995 ingestemd met het volgende stankbeleid. Als algemeen uitgangspunt wordt gehanteerd het voorkomen van (nieuwe) hinder. Daarvan afgeleid is de volgende beleidslijn te geven:

- als er *geen hinder* is, zijn *maatregelen niet nodig*;
- als er *wel hinder* is, worden *maatregelen* op basis van het ALARA principe afgeleid;
- *mate van hinder* kan onder andere worden bepaald via een belevingsonderzoek, hinderenquête, klachtenregistratie etc. Voor categorie 1 bedrijven komt het hinderniveau in de bedrijfstakingstudie aan de orde;
- de *mate van hinder* die nog acceptabel is, wordt vastgesteld door het *bevoegd bestuursorgaan*.

Voor wat betreft de sector veehouderijen is naar onze mening deze Nota met de inwerkingtreding van de Wet geurhinder en veehouderijen (Wgv) in januari 2007 deels achterhaald. Immers de Wgv geeft normen voor geurgevoelige objecten waaraan moet worden getoetst. Daarnaast biedt de Wgv de mogelijkheid om bij gemeentelijke verordening te bepalen dat andere normen van toepassing zijn dan de standaardnormen uit de Wgv. Bij het opstellen van zo'n geurverordening kan een gemeente op basis van de berekende gecumuleerde geurbelasting en het daarmee samenhangende aantal geurgehinderde komen tot een afwijkende geurnormering (bestuurlijke afweging mate van hinder die nog acceptabel is). In deze situatie heeft de gemeente Horst a/d Maas ervoor gekozen om geen geurverordening op te stellen.

2) Samenstelling werkgroep mer - NGB

De werkgroep van de Commissie bevat de volgende leden, citaat website m.e.r.-commissie.

Werkgroep van de Commissie mer

dhr. ing. R. Aagten

dhr. ir. J.J. Bakker

dhr. ing. H.J.M. Hendriks

dhr. ing. W. Hoeve

Voorzitter van de werkgroep: dhr. ir. N.G. Ketting

Secretaris van de werkgroep: dhr. ing. G.J.H. Elbertsen

Echter in de publicatie mer NGB staan de volgende namen:

Samenstelling commissie:

De heer ir. N.G. Ketting (voorzitter)

De heer drs. C.A. Balduk (secretaris)

De heer ing. R. Aagten (werkgroeplid)

De heer ing. H.J.M. Hendriks (werkgroeplid)

De heer C. Spapens (werkgroeplid)

De naam van de dhr. ir. J.J. Bakker ontbreekt in de mer NGB Welke verklaring is hiervoor te geven?

De naam van de heer ing. W. Hoeve ontbreekt in de mer NGB. Welke verklaring is hiervoor te geven?

De naam van de secretaris van de werkgroep; dhr. ing. G.J.H. Elbertsen ontbreekt in de mer NGB. Welke verklaring is hiervoor te geven?

De heer drs. C.A. Balduk (secretaris) is toegevoegd aan de mer NGB. Welke verklaring is hiervoor te geven?

De heer C Spapens (werkgroeplid) is toegevoegd aan de mer NGB. Welke verklaring is hiervoor te geven?

Wij merken op inzake de door ons naar voren gebrachte bezwaren betreffende de gezondheidsrisico's dat geen van de mer-werkgroepleden een medische achtergrond heeft en in dien voege geen juist advies kan uitbrengen met betrekking tot gevaren betreffende de volksgezondheid.

Ook bevreemdt het ons dat er geen veterinaire deskundige op het gebied van dierziekten en zoonosen lid is van de werkgroep, mede met het oog op Richtlijn 2005/94/EG en beschikking van de commissie van 14 juni 2006 (2006/415/EG).

Overwegingen

Omdat tussen de startnotie, het richtlijnenadvies, het vaststellen van de richtlijnen en het publiceren van het MER enkele jaren zijn verstreken kunnen zich logischerwijs wijzigingen voordoen binnen de werkgroepsamenstelling. De precieze redenen voor de wijziging van de werkgroepsamenstelling is ons niet bekend, maar gedacht kan bijvoorbeeld aan het verlaten van de m.e.r.-commissie of het aanvaarden van een nieuwe functie. De opmerking dat geen van de werkgroepleden een medische achtergrond heeft of veterinaire deskundig is wil naar onze mening nog niet zeggen dat de m.e.r.-commissie aangaande deze onderwerpen geen advies heeft gevraagd buiten de leden van de werkgroep.

3) Kosten / Baten analyse

Op grond van Richtlijn 2003/4/EG, verzoeken wij u in het MER mee te nemen:

- Een volledige kosten / baten analyse en andere economische analyses voor de bewoners in en om het LOG Witveld en hun activiteiten²⁶ in en om het LOG Witveld met de komst van het NGB;
- De maatschappelijke kosten die het NGB met zich meebrengt.

4) Dierruimingen en maatschappelijke kosten

Wij verzoeken om een duidelijk plan inzake dierruimingen. Een risico-inventarisatie m.b.t. zoonosen, een plan van "afvoer", wie hier op toeziet, hoe het LOG en omliggende wegen mogelijk worden afgezet²⁷, de consequenties voor aanliggende bedrijven en passanten, de kosten voor de maatschappij en of de ondernemers hier tegen verzekerd zijn, dan wel een noodfonds hebben, etc.

Overwegingen

Een MER levert de informatie op die nodig is om het milieubelang volwaardig te wegen bij besluiten over plannen en projecten met grote milieugevolgen. De rapportage vermeldt de milieugevolgen van een plan of project en de mogelijke (milieuvriendelijkere) alternatieven. De door reclamanten genoemde onderwerpen hebben niets te maken met het inzichtelijk maken van de milieugevolgen en horen daarom naar onze mening niet thuis in een MER.

5) Commentaar op Het MER – NGB

5a) Mer en vergunningen

De inrichtingen werken vergaand met elkaar samen en combineren in dat kader het MER met bijbehorende onderzoeken en ruimtelijke procedures.

In het kader van de Wet milieubeheer dienen ze echter beschouwd te worden als twee separate inrichtingen: één inrichting wordt gevormd door het varkensbedrijf, de andere door de combinatie van initiatieven van de BEC en het pluimveebedrijf.

Ons inziens is dit juridisch gezien niet mogelijk, Richtlijn 97/11/EG toont in Bijlage I de intensieve veehouderij. Echter in bijlage II de "Installaties voor het slachten van dieren". Ons inziens is voor elke installatie een aparte mer en een aparte vergunningaanvraag noodzakelijk.

Overwegingen

Zie onze overwegingen betreffende zienswijze 3 van brief A.

5b) Ammoniak I²⁸

De gewijzigde WAV biedt de omliggende bossen, EHS, schraalgraslanden etc. geen bescherming meer, behalve de genoemde 250 meter zone^{29 30 31}. Het is evident dat ammoniak afkomstig van deze bedrijven op deze gebieden terecht komt. In deze gebieden komen tal van bij de wet beschermde soorten voor. Wij verzoeken om een volledige lijst van deze soorten, inclusief insecten paddenstoelen etc.³². Daarbij zijn wij van mening dat voor deze soorten, met name de soorten gevoelig voor ammoniak³³ een Ffw vergunning noodzakelijk is. Deze ontbreekt in de MER.

Soortenbescherming

Beschrijf welke door de Flora- en faunawet beschermde soorten geïnventariseerd zijn in het studiegebied (de genoemde opsomming van gebieden die o.i. relevant zijn) en geef aan tot welke categorie deze soorten behoren.

Gebruik bijvoorbeeld de Ellenberg³⁴lijst en lijsten betreffende de kritische depositie³⁵ om vast te stellen welke Rodelijst soorten definitief zullen verdwijnen in het studiegebied door de ammoniak emissie - die immers een accumulerend effect in de bodem heeft - vanuit het LOG Witveld in relatie tot de komst van het pluimveebedrijf³⁶, maak hierbij gebruik van de recentste depositiekaarten³⁷. Maak daarbij gebruik van grondmonsters om het nitraat en ammoniak gehalte in de bodem vast te stellen, nul-meting. Deze grondmonsters dienen representatief te zijn voor het studiegebied.

De flora en faunawet stelt o.a. in art 8: *Het is verboden planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, U beschadigen, te onwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.* Behoud de Parel is van mening dat ammoniakdepositie op gebieden waar beschermde inheemse plantensoorten staan, ammoniak deze soorten vernielt, beschadigt, dan wel anderszins verwijdert van hun groeiplaats, mitsdien de kritische depositie m.b.t. een bepaalde soort³⁸ overschreden wordt.

Beschrijf welke soorten reeds verdwenen zijn uit het studiegebied door de jarenlange ammoniak emissie vanuit het LOG Witveld en welke herstel maatregelen de gemeente/provincie door de jaren heen heeft uitgevoerd om deze soorten te behouden/ te beschermen³⁹.

Beschrijf welke van de geïnventariseerde Rodelijst soorten, dan wel soorten genoemd in Bijlage IV Habitatrichtlijn, voorkomende in het studiegebied, definitief geëlimineerd worden, staande in hun huidige standplaats, veroorzaakt door hogere ammoniakdepositie, ontstaan door nieuwvestigingen dan wel uitbreidingen, en motiveer waarom u een hogere ammoniakdepositie toe zal staan, zijnde in tegenspraak met de Ffw.

Ook dient de extra ammoniak emissie van de pluimveeafdeling getoetst te worden aan het "Actieplan Bedreigde soorten Noord- en Midden-Limburg⁴⁰" en aan de "Nota Natuur en Landschapsbeheer 2010 - 2020". In hoeverre bedreigt de extra ammoniakemissie de (in dit actieplan en nota genoemd) bedreigde soorten?

Daarbij dient ons inziens uit de Nota de genoemde doelstelling, blz.15 citaat: "*de stikstofdepositie per 2020 in de EHS en zeker in de voor stikstofdepositie gevoelige Natura 2000 gebieden* ⁴¹ *nergens meer 1700 mol/ha overstijgt*", duidelijk benoemd te worden in de mer in relatie tot de haalbaarheid hiervan, daarbij mede in relatie tot het feit dat het pluimvee gedeelte uit Brabant afkomstig is en dus nu onze EHS gaat bedreigen, en daarbij hiervan de legitimiteit aan te tonen.

Daarbij dient men in de mer de "Nota Natuur voor Mensen en Mensen voor Natuur (2000)" te benoemen en uit te werken.

Ons inziens ontbreken daarbij in de mer de documenten:

"Biodiversiteit werkt: voor natuur, voor mensen, voor altijd Beleidsprogramma biodiversiteit 2008-2011"

"Natuurdoelenkaart, Aanbieding nieuwe Beleidsstrategie Soorten LNV".

Benoem de effecten van het voornemen in relatie tot deze twee documenten.

Betreffende de biodiversiteit is geen duidelijk notitie gemaakt in de mer Wij verzoeken u kennis te nemen en het plan te motiveren ⁴² aan hand van de volgende tekst uit: "*Biodiversiteit werkt: voor natuur, voor mensen, voor altijd. Beleidsprogramma biodiversiteit 2008-2011 blz. 6: Het besluit van de Europese Unie het verlies aan biodiversiteit - binnen de EU - in 2010 helemaal een halt toe roepen Met deze scherpe ambitie neemt de Europese Unie wereldwijd de leiding in de aanpak van de aantasting van biodiversiteit. In 2006 heeft de Europese Unie in een Commissiemededeling en Actieplan uitgewerkt hoe het dit wil bereiken. O.a.: Biodiversiteit en de EU*

1. *Bescherming van de meest belangrijke habitats en soorten van de EU.*
2. *Behoud en herstel van biodiversiteit en ecosysteem diensten van het EU platteland.*
3. *Behoud en herstel van biodiversiteit en ecosysteemdiensten van het EU mariene milieu.*
4. *Versterking van de bijdragen van de regionale en territoriale ontwikkeling aan de biodiversiteit van de EU.*

Daarbij dient de extra ammoniakemissie, afkomstig van deze Brabantse boeren, onderzocht -en duidelijk beschreven - te worden aan de hand van het in de NOTA genoemde EU Countdown beginsel, d.w.z. komt er door deze extra ammoniak- emissie nu meer of minder biodiversiteit in de omgeving van Horst aan de Maas?

Ook merken wij op nogmaals op dat in de mer de afdelingen gesplitst moeten worden en afzonderlijk moeten worden bestudeerd. Immers het is een bestaand varkensbedrijf, waar zomaar in de mer een pluimveebedrijf etc. aan "toe wordt gevoegd".

Overwegingen

Naar onze mening is in het MER voldoende aandacht besteed aan de flora en fauna in de directe omgeving van de inrichting (zie pagina 24 en 25 ontwerpbesluit). Of Heideveld al dan niet dient te beschikken over een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet valt onder de eigen verantwoordelijkheid van het bedrijf zelf. Het is wel zo dat als derden van mening zijn dat Heideveld dient te beschikken over een ontheffing en deze niet heeft, een handhavingverzoek kan worden ingediend bij de nieuwe Voedsel- en warenautoriteit (VWA).

5c) Ammoniak II

Ons inziens kan de hele paragraaf betreffende de ammoniak in relatie tot de Natura-2000 gebieden de prullenbak in.

Ammoniakdeposities: groeiende kloof tussen beleidsdoel en praktijk

Uit de Natuurbeschermingswet volgt de plicht om tot een beoordeling te komen van de verenigbaarheid van de ammoniakdeposities met de betrokken wettelijk beschermde ecologische waarden. Als eis geldt hierbij dat de vergunde activiteiten de instandhoudingdoelstellingen niet in gevaar mogen brengen.

Als een van de voornaamste oorzaken van de teloorgang van de Nederlandse natuur geldt een overmaat aan stikstofdeposities. Deze problematiek komt overeen met hetgeen voorheen met het -niet geheel dekkende- begrip 'zure regen' bekend is geworden. De stikstofdeposities treden immers zowel in droge als in natte vorm op. En, de verzuring treedt pas op na depositie op specifieke bodemsoorten. In het in 2008 in opdracht van het ministerie van VROM en LNV opgesteld onderzoeksrapport 'Effecten van ammoniak op de Nederlandse natuur' wordt de meest recente wetenschappelijke kennis ontsloten voor een breder publiek. Dit rapport is digitaal en kosteloos beschikbaar via de website van Alterra, het nationale kennisinstituut voor de groene leefomgeving, deel uitmakend van de Wageningen Universiteit en Researchcentrum.

De strekking van het rapport is andermaal een bevestiging van de noodzaak van handhaving van reeds lang geldende rijksbeleidstelling om tot een (robuuste) verlaging van de optredende ammoniakdeposities te komen die wordt veroorzaakt door de optelsom van de tienduizenden Nederlandse veehouderijbedrijven. Of, zoals door meerdere bewindsvoerders is gesteld: het fors verdunnen van de ammoniakdeken boven ons land.

In de afgelopen jaren ontwikkelt zich evenwel een steeds grotere kloof tussen enerzijds de rijksdoelstelling en anderzijds de uitvoeringspraktijk. Feit is dat de minister van LNV in navolging van het Planbureau voor de Leefomgeving moet vaststellen dat de emissies en deposities in de afgelopen jaren niet langer een dalende lijn vertonen.

De feitelijk optredende depositiewaarden in de Maasduinen overschrijden de kritische grenswaarden in zeer ernstige mate. Als feitelijk optredende waarde geeft bijvoorbeeld de GCN kaart (2007I) voor de Maasduinen tot 3.400 mol NH₃ potentieel zuur /ha/per jaar. Als kritische grenswaarde voor bijvoorbeeld zwak gebufferde vennen geldt de waarde van 400 mol/ha/jr. Dit betekent dat feitelijk een bijna tienvoudige te hoge depositiewaarde optreedt.

Natuurbalans 2009 van het Planbureau voor de Leefomgeving schrijft in september 2009 (pagina 172): Sinds 2003 daalt de emissie niet meer. De totale ammoniakemissie in Nederland bedroeg in 2007 ongeveer 133 miljoen kg, waarvan de landbouwemissie ruim 90% uitmaakt (120 miljoen kg). De emissie ligt daarmee nog boven het vastgestelde NEC-plafond van 128 miljoen kg (EU, 2001).

De komst van het pluimveebedrijf draagt substantieel bij aan de ammoniakdepositie op de Maasduinen. Waar een kritische grenswaarde is vastgesteld van 400 mol om zeker te stellen dat de betrokken natuurwaarde in stand blijft, en feitelijk een depositiewaarde optreedt van 3400 mol, moet worden vastgesteld dat het laten voortduren van een depositiewaarde van 3400 mol krachtens bijvoorbeeld een standstil beleid onvermijdelijk (ernstige) achteruitgang van de beschermde natuurwaarden betekent.

Wij concluderen dat zelfs een standstil beleid onverenigbaar is met de eis van het laten opstellen van een passende beoordeling en/of de plicht om tot passende maatregelen te komen gericht op instandhouding van de betrokken natuurwaarden. Laat staan' de komst van NGB pluimvee.

Daarbij komt nog dat zowel de Vogelrichtlijn alsook de Habitatrichtlijn (veel) te laat zijn omgezet naar nationale wetgeving. Aan dit gegeven is onvoldoende betekenis toegekend.

- Vogelrichtlijn vergt bescherming vanaf 1981

Indien betekenis zou kunnen worden toegekend aan de op enig moment optredende depositie als gevolg van de reeds bestaande situatie in het LOG Witveld, laat staan de uitbreidingen met veehouderijen - in dit geval uit Brabant! - dan moet worden opgemerkt dat uit de Vogelrichtlijn volgt dat het betreffende gebied reeds vanaf 1981 Europees rechtelijk bescherming toekwam krachtens die richtlijn. Hieruit volgt dat een latere datum niet als peildatum voor standstil kan worden gehanteerd, om op basis daarvan mogelijke gevraagde deposities te vergunnen. Overigens blijft het volgens Behoud de Parel onverkort vereist dat de kritische grenswaarde in de mer-NGB en volgende besluitvorming wordt betrokken.

- HvJ EU: geen voordeel trekken uit niet tijdig implementeren richtlijn.

In verband met het voorgaande wordt verwezen naar jurisprudentie van het Europese Hof van Justitie dat stelt dat het nalaten van tijdige implementatie van Europese richtlijnen, zoals de Habitat- of Vogelrichtlijn, niet tot voordeel voor de lidstaat mag strekken, en aldus een verminderde bescherming van de betreffende gebieden ontstaat. Zie onder meer rechtsoverweging 51 van het Basses Corbières-arrest, uitspraak van 7 december 2000, Hof van Justitie C-374/98.

Blijkens artikel 18 van de Vogelrichtlijn had medio 1981 aan die richtlijn voldaan moeten zijn. Nu kennelijk eerst in 2005 middels nationale wetgeving uitvoering is gegeven aan de Vogelrichtlijn, kan deze datum niet ingeroepen worden als het peildatum voor te vergunnen ammoniakdeposities in het kader van de bescherming van Natura2000-gebieden.

Kortom, indien Europees rechtelijke verplichtingen meebrengen dat reeds in 1981 zeker gesteld had moeten zijn dat de instandhoudingdoelstellingen van het gebied niet mogen worden aangetast, dan bestaat geen ruimte om toenames van ammoniakdeposities welke na 1981 zijn ontstaan ook te vergunnen krachtens de Natuurbeschermingswet, zonder dat daarbij is getoetst of dit verenigbaar is geweest met de Vogelrichtlijn. Althans, de situatie omstreeks 1981 had niet geheel buiten beschouwing mogen zijn gelaten door gemeente Horst aan de Maas, in dit geval dus ook m.b.t. de aanvraag van het NGB (en alle andere uitbreidingen in het LOG Witveld).

- Habitatrichtlijn vergt bescherming vanaf 1994

Een soortgelijk betoog als hiervoor geldt eveneens voor de bescherming krachtens de Habitatrichtlijn. Immers, het betrokken gebied wordt eveneens beschermd krachtens de Habitatrichtlijn. De Europees rechtelijke implementatieplicht ligt ruimschoots voor 1 oktober 2005, te weten medio 1994 (artikel 23 Habitatrichtlijn). De bescherming die het gebied in 1994 toekwam had in de besluitvorming moeten zijn betrokken. D.w.z. deze had eveneens in de mer-NGB benoemd moeten worden.

Op zijn minst mag het gebied nadat het is aangemeld (in het onderhavige geval 1996 of 1998) niet verder verslechteren. Zo stelt de RvS in o.a. haar uitspraak 200200490:

De Afdeling is van oordeel dat het beginsel van de gemeenschapstrouw (artikel 10 van het EG-Verdrag) meebrengt dat de lidstaten en hun organen zich in een geval als dit gedurende de termijn tussen de inzending van een lijst als bedoeld in artikel 4, eerste lid, van de Habitatrichtlijn en de vaststelling van de lijst door de commissie, dienen te onthouden van activiteiten die het bereiken van het door de richtlijn voorgeschreven resultaat ernstig in gevaar kunnen brengen.

Sinds 2004 nemen de landelijke ammoniakemissies weer toe.

Zie onder meer 'Effecten van ammoniak op de Nederlandse natuur', Achtergrondrapport; J. Kros et al.; Alterra-rapport 1698, pagina 10. Zelfs van een standstil is kennelijk feitelijk geen sprake.

Daarbij stelt "Handreiking beoordeling activiteiten die stikstofdepositie veroorzaken op Natura 2000-gebieden" op pagina 4 zeer duidelijk: "Voor het bereiken van de instandhoudingdoelstellingen is afname van de depositie van stikstof op een groot aantal Natura 2000-gebieden in Nederland noodzakelijk".

Daarbij is het beleid op de volgende wijze geformuleerd, citaat uit de mer-NGB:

De Limburgs/Brabantse beleidsregel heeft als doelstelling om de ammoniakbelasting op Natura2000-gebieden substantieel te verminderen en tevens de vergunningverlening voor veehouderijbedrijven rond Natura2000-gebieden weer vlot te trekken. De beleidsregel heeft betrekking op het totale Limburgse en Brabantse grondgebied en heeft (voorlopig) alleen betrekking op de stalemmissie van ammoniak uit veehouderijbedrijven in relatie tot de stikstofbelasting op Natura2000-gebieden.

De komst van het NGB afdeling pluimvee is eveneens in tegenspraak met deze beleidsregel.

Het verwondert ons dan ook in hoge mate dat projectaanvragen zoals deze elke keer weer over de grenzen van de wet - in dit geval zeer duidelijke Europese Richtlijnen - heen willen marchanderen. Tevens willen wij de ondernemers in dit kader wijzen op toekomstige aansprakelijkheidstellingen voor ecocide.

Overwegingen

Naar onze mening is in het MER voldoende aandacht besteed aan de Natuurbescherming in de directe omgeving van de inrichting (zie pagina 24 ontwerpbesluit). Verder verwijzen wij hier naar onze overwegingen betreffende zienswijze 13 van brief C.

5d) Ammoniak III

In het MER wordt de hele tijd gesteld dat het NGB een verlaging van ammoniak met zich mee brengt t.o.v. de huidige situatie, enkel het varkensbedrijf. Dit is pertinent een onjuiste voorstelling van zaken. Op de eerste plaats dient men het varkensbedrijf te zien als een bedrijf wat al jaren in overtreding is, het had nl sinds 2007 al moeten voldoen aan de IPPC richtlijnen. Om nu de emissie verlaging voor te stellen als winst voor de natuur is hetzelfde als een crimineel te belonen voor zijn gedrag.

Op de tweede plaats is het ons inziens onjuist om deze twee bedrijven + slachterij + BEC in één MER te beschrijven. Men moet elk bedrijf apart beschrijven en van elk bedrijf apart de ammoniakemissie beoordelen op de natuur.

Overwegingen

Het is correct dat de vigerende inrichting van Heideveld op dit moment niet kan voldoen aan de IPPC en feitelijk wel al had moeten voldoen aan de IPPC. Hiermee rekeninghoudende zijn wij het met reclamant eens dat op sommige plaatsen in het MER ten aanzien van de ammoniakemissie een onnodige mooiere voorstelling van zaken wordt gedaan. Met het onderhavige besluit wordt deze niet wenselijke situatie hersteld.

Voor wat betreft het moeten opstellen van tweetal milieueffectrapportages verwijzen wij hier naar onze overwegingen betreffende zienswijze 3 van brief A.

In het MER is zowel rekeninggehouden met de cumulatie van de relevante milieuaspecten van de beide inrichtingen alsook met de afzonderlijke milieubelasting per inrichting.

5e) Duurzaamheid

Nog steeds wordt in het mer-NGB niet hard gemaakt wat nu eigenlijk duurzaam is. Tal van aannames die eerder geuit werden - waar o.a. het Blonk rapport al vraagtekens bij zette - komen in deze mer weer terug. De vestiging van het NGB afdeling pluimvee kan volgens gemeente Horst aan de Maas met name geschieden als dit een duurzaam en innovatief karakter heeft⁴³. Uit Blonk⁴⁴ blijkt: (Deel 1 §6.2.1 People).

- Dierenwelzijn: Er is geen wezenlijk verschil met de gangbare inrichtingen van stallen, daarbij is het pluimvee nog steeds de zogenaamde plofkip, het snelgroeierende ras.

Diergezondheid: Op dit punt noemt Blonk niet dat er tal van andere IV-bedrijven in de buurt liggen, die in relatie met pluimvee versnelde uitbraken van zoönosen kunnen bewerkstelligen.

- Volksgezondheid: Dit onderdeel is door Blonk zeer summier behandeld. Zo ontbreekt bijvoorbeeld een opmerking betreffende ESBL. ESBL is al zeer lang bekend⁴⁵.

Ook andere zoönosen ontbreken. Evident echter zijn tal van uitspraken; meer vee op een plek betekent automatisch een hogere kans op dierziekten en dus mogelijke besmettingen naar mensen toe. Daarbij stelt Blonk dat het antibioticagebruik zal afhangen van het management. Wij stellen dat dit voor een groot gedeelte afhangt van de schaalgrootte. Het is heel groot, dus ook veel antibiotica, dus ook veel ESBL en MSRA en andere zoönosen.

Daarbij toont een recent bericht⁴⁶ dat juist op de grotere bedrijven meer MRSA voorkomt, m.b.t. andere dierziekten mogen we dit dan dus ook verwachten

- Fijn stof. Hierover bericht Blonk dat dit wat betreft het pluimvee hoog zal zijn, maar beoordeeld dient te worden aan de wettelijke normen. Blonk vergeet voor het gemak dat door tal van IV nieuwvestigingen, uitbreidingen en tal van andere projecten in de omgeving het fijn stof alleen maar meer wordt. Elke extra emissie fijn stof is een bedreiging voor de volksgezondheid, dus ook het NGB.
- Het enige dat nog enigszins innovatief te noemen is het minder slepen met het pluimvee. Echter alle vrachtbewegingen die hierdoor vervallen worden teniet gedaan door alle vrachtbewegingen voor de andere activiteiten. Kortom, de omgeving gaat er overduidelijk op achteruit, of is achteruitgang soms duurzaam en innovatief? Blonk (§ 6.2.2 Planet)
- Ammoniak. Door het varkensbedrijf, hetgeen al jaren niet voldoet aan de IPPC-Richtlijnen en dus al jaren in overtreding is, daalt inderdaad de ammoniak emissie. Dat werd tijd, zeker gezien vanuit alle doelstellingen o.a. biodiversiteit en overbelaste Natura-2000 gebieden. Echter ammoniak vanuit Brabant naar Limburg halen - in Limburg is al veel te veel aan ammoniak - is nimmer duurzaam of innovatief te noemen. Kuipers moet dit probleem maar in Brabant oplossen.

- Nationale schaal: De genoemde nationale daling is een omissie. Kuipers kip en Heideveld varkens hebben gewoon ouderwetse stallen die NIET meer aan de richtlijnen voldoen. De genoemde nationale daling was allang opgetreden - betreffende hun bijdrage uiteraard - als deze ondernemers hun maatschappelijke verantwoording hadden genomen en tijdig deze stallen hadden aangepast aan de vigerende regelgeving. Het is daarbij mede te danken aan het lokale bestuur^{47 48} dat de verplichte ammoniak-reductie o.a. vanuit Richtlijn 2001/81/EG niet gehaald is.
- Internationale schaal: Dit is louter probleemverplaatsing. Immers de ammoniak, of omgezet in nitraat, komt nu in het buitenland vrij.
- Luchtwaters: Dit vloeit o.a. voort uit de IPPC Richtlijnen. Nogmaals, beide IV-bedrijven hadden allang aan de IPPC richtlijnen moeten voldoen. Hier dus ook niets nieuws onder de zon wat innovatie of duurzaamheid betreft. Het zou pas duurzaam en innovatief zijn geweest als er nul ammoniak uit deze stallen kwam.
- Mestverwerking; mineralen etc: Voor de productie van de zogenaamde co-producten is stikstof noodzakelijk. Hiervan spoelt altijd - tezamen met andere meststoffen zoals kali - een gedeelte uit naar het grondwater, dit is dus duidelijk een verliespost⁴⁹. Daarbij belast de teelt van co-producten⁵⁰ - meestal gaat het hier om maïs - altijd in min of meerdere mate het milieu. Waarbij gesteld moet worden dat de teelt van maïs het milieu met bestrijdingsmiddelen⁵¹ wel heel zwaar belast, en waarbij het bekend is dat met name maisakkers qua biodiversiteit nagenoeg steriel zijn.
- Energie: Ook hier maakt Blonk een soortgelijke opmerking als wij hierboven deden. Blonk stelt dat 90% van de opgewekte energie van aangevoerde co-producten komt. Wat heeft dit nu te maken met het NGB?? Het NGB schermt met mestverwerking als zijnde innovatief. Maar wat is daar nu innovatief aan als hiervoor 90% co-product van buitenaf bij moet??
- Daarbij is reeds bekend dat deze installaties amper kunnen draaien zonder subsidie, lees dus ook indirect maisboeren subsidiëren mits gesubsidieerd, hetgeen tegen EU en Nederlands beleid indruist. Daarbij gaat - zoals eerder gesteld - de afname van de transporten voor het pluimvee geheel verloren aan de transporten voor de vergister en de co-producten die erin moeten. In dier voege vragen wij dan ook om een exact (kosten) plaatje, de milieubeoordeling Richtlijn 97/11/EG art 3 volgend en Richtlijn 2003/4/EG art 2 (e) kosten / baten analyse, waarin exact alle milieubelastingen worden berekend betreffende de vergister⁵².
- Broeikasgassen. Blonk heeft niet de productie van broeikasgassen meeberekend die vrijkomen bij de teelt van co-producten. Zo worden maisakkers nagenoeg altijd bemest met drijfmest, die op hun beurt weer hebben bijgedragen aan broeikasgassen.
- Ruimtebeslag voerverbruik. In tijden van economische druk zal een management niet kiezen voor duurzame soja. In de hele analyse van Blonk is dus de milieubelasting die ontstaat door de teelt van veevoer niet uitgewerkt. De milieubelasting is dus dezelfde als bij gangbare bedrijven. Daarbij is dit wat betreft soja in strijd met het VN verdrag inzake de biodiversiteit, iets waar Brazilië - waar veel soja - vandaan komt - nogal lak aan heeft.
- Stank: De stank van het pluimvee verdwijnt in Brabant. Wij mogen hiervan gaan genieten. Is dit duurzaam en innovatief??
- Uitrijden mest is ook zoets. Dit gebeurt al bijna niet meer vanwege de vigerende regelgeving. De mest had dus toch al naar het buitenland gemoeten, probleemverplaatsing en zeker niet innovatief of duurzaam.

- Natuur en Landschap: Het landschap waar de toerist voor naar Limburg komt, vaak coulisselandschap genaamd, is veelal door grote stallen, kassen en industrieterreinen al voorgoed verknald. Dit geldt ook voor het LOG Witveld. De term "inpassen" kunnen wij dan ook niet begrijpen met gebouwen die een nokhoogte van 14,40 + extraatje hebben. Blonk (§ 6.2.3 Profit).
- Arbeidsomstandigheden. Het een valt tegen het ander weg, zwaar werk versus monotoon werk, en werk in stank, stof, ammoniak en zoönozen.
- Locale economie. De arbeid bestaat - zoals Blonk al indirect concludeerde - uit licht en monotoon werk. Hiervoor is een LBO of zelfs geen opleiding nodig. Het zal er wel op neer komen dat hiervoor elke dag Poolse werknemers aantreden, dit heeft niets te maken met de werkgelegenheid voor de bevolking van Horst aan de Maas. Blonk (§ 6.2.4 Innovativiteit)
- Enkel het korte ketenconcept is innovatief te noemen. De rest niet. Ook Blonk plaatst hier een kanttekening bij de vergister.
- Beschouwing gevoeligheden: Blonk noemt hier een groot aantal zaken die wij hierboven ook hebben opgesomd! De mestverwerking noemt Blonk hier als een van de belangrijkste punten, een punt waar ook wij vele kanttekeningen hebben bijgezet. En zelfs expliciet hebben verzocht om dit eens heel goed door te rekenen. Daarbij zijn er geen berichten dat de afzet van warmte, dan wel gas aan andere ondernemers nu daadwerkelijk voeten heeft gekregen⁵³. Ook noemt Blonk o.a. de prijsvorming van co-producten, helaas niet de subsidies⁵⁴. Tja, dan is het zogenaamde innovatieve en duurzame ver te zoeken.

De totaalscore zoals Blonk deze weergeeft in het tekeningetje op blz. 65 rammelt dus aan alle kanten en is ver bezijden de waarheid. Het hele concept is enkel op het punt van het korte keten concept innovatief te noemen, nog geen eens duurzaam. De rest is niet duurzaam en innovatief te noemen. Wij verzoeken de m.e.r.-commissie dan ook om zeer aandachtig dit hele bedrijfsplan te bestuderen.

De aanbevelingen op blz. 50 mer-NGB zijn dus louter aanbevelingen, niets meer. Indirect zeggen deze aanbevelingen dat het hele verhaal heel wat minder innovatief en duurzaam is. Wij concluderen dit ook. Dus is de besluitvorming door de Horster gemeenteraad niet consistent te noemen.

Overwegingen

Een MER levert de informatie op die nodig is om het milieubelang volwaardig te wegen bij besluiten over plannen en projecten met grote milieugevolgen. De rapportage vermeldt de milieugevolgen van een plan of project en de mogelijke (milieuvriendelijkere) alternatieven. De door reclamanten genoemde onderwerpen hebben niets te maken met het inzichtelijk maken van de milieugevolgen en horen daarom naar onze mening niet thuis in een MER.

Voor wat betreft het innovatieve karakter van het initiatief verwijzen wij hier naar onze overwegingen betreffende zienswijze 3 van brief C.

5f) Huidige ontwikkelingen, Plan MER en Richtlijn 97/11/EG art 4 (Gewijzigd) genoemde bijlagen III en IV

Bezien vanuit de cascade aan ontwikkelingen in het LOG Witveld verwonderd het ons ten eerste dat gemeente Horst aan de Maas al deze ontwikkelingen niet eerder gestroomlijnd heeft middels het vaststellen van de werkelijke milieugebruiksruimte van dit gebied, middels een Plan MER, die al af had moeten zijn voordat het hele gebied op de schop ging⁵⁵.

Te denken valt aan een maximum van fijn stof, stank, ammoniak, endotoxines, zoönozen etc, allemaal emissies naar de omgeving toe. En last but not least een goed gezondheidsplan waarin maximale emissies naar de lucht m.b.t. de volksgezondheid ook al waren vastgesteld⁵⁶. Edoch, dit is nog niet gebeurd en leidt tot de gedachtegang dat het NGB - zoals dit in de mer-NGB geschetst wordt - er wel eens helemaal niet kan komen omdat de milieugebruiksruimte al ingenomen is door de andere bedrijven⁵⁷

Wij verzoeken dan ook met klem om eerst de Plan MER uit te brengen, waarin duidelijk de milieugebruiksruimte gedefinieerd is, alvorens de mer-NGB verder in behandeling te nemen⁵⁸.

In dier voege is het dan ook verwonderlijk dat in de paragraaf cumulatie⁵⁹ de overige IV bedrijven NIET betrokken zijn, mede bezien vanuit allerhande milieubelastende emissies.

Hierover zij opgemerkt dat de genoemde Richtlijn duidelijk stelt in bijlage IH dat de cumulatie met andere projecten dient te worden meegewogen / geanalyseerd.

De cumulatie betreft dan de emissies (aard, hoeveelheid, te verwachten residuen etc.) genoemd in bijlage IV. Deze is dus volstrekt onvolledig in de mer-NGB.

Ook betreft dit een beschrijving van de "waarschijnlijk belangrijke milieu-effecten" op met name: de bevolking etc. In deze merken wij op dat destijds bij het vaststellen van deze Richtlijn, men niet wist welke gevaren de IV met zich meebracht, gevaren die de laatste jaren met regelmaat de media halen, zoals op dit moment chronische Q-koorts, ESBL, overdraagbare vogelgriep, etc. kortom de hele doos van Pandora. Ook deze vereiste (waarschijnlijk belangrijke milieu-effecten) uit de genoemde Richtlijn/bijlage is NIET uitgewerkt in de mer-NGB. Daarbij merken wij op dat de gehele slachterij en de BEC uit beeld blijft m.b.t. zoönozen, endotoxinen, schimmels, bacteriën etc, hetgeen wij opmerkelijk vinden.

En om deze mer helemaal volledig te maken — teneinde te voldoen aan de Richtlijn 97/11/EG en Richtlijn 2003/4/EG - verzoeken wij u om ook de in de nabijheid van het LOG Witveld gelegen projecten⁶⁰, zoals de uitbreiding van Handelsterrein ZON, de aanleg van de Greenportlane, de ontwikkeling van o.a. Tradeport Noord, de Floriade, het kassengebied etc. zorgvuldig te analyseren op zowel cumulatie van alle emissies die een effect hebben op de "mens, dier en plant" alsmede de interacties tussen deze emissies. Ook verzoeken wij u, teneinde deze cumulaties goed in beeld te krijgen, deze analyse ook te betrekken op:

a : Het bestaande grondgebruik⁶¹;

b: Het vermogen van het milieu - reeds overbelast door de vele ammoniak door de jaren heen - om nog meer ammoniak⁶² op te nemen.

Overwegingen

Om het LOG Witveldweg tot ontwikkeling te brengen heeft het College van B&W op 12 februari 2008 een gebiedsvisie voor LOG Witveldweg vastgesteld. In de gebiedsvisie geeft de gemeente aan binnen welke randvoorwaarden en kaders het LOG ontwikkeld moet worden. Een aantal initiatiefnemers, waaronder de twee inrichtingen van Heideveld en Kuijpers binnen het CONCEPT NGB, hebben inmiddels hun planvormingstrajecten gestart om zich te kunnen vestigen in het LOG Witveldweg.

Deze landbouwontwikkelingen vragen om een breed gedragen visie om ervoor te zorgen dat de verschillende functies elkaar niet in de weg zitten, maar elkaar en het landschap versterken en zorgen voor een duurzaam ingericht landbouwontwikkelingsgebied. Voor LOG Witveldweg is daarom een structuurvisie LOG Witveldweg opgesteld. Als uitgangspunt voor de structuurvisie gelden de reeds vastgestelde randvoorwaarden en kaders uit de gebiedsvisie.

Om alle ontwikkelingen binnen het LOG Witveldweg mogelijk te maken stelt de gemeente Horst a/d Maas een bestemmingsplan op. Het bestemmingsplan is onder andere kaderstellend voor de nieuwvestiging en uitbreiding van intensieve veehouderijbedrijven in het LOG. Ten behoeve van de besluitvorming wordt de plan-m.e.r.-procedure doorlopen. De gemeenteraad van Horst aan de Maas is het bevoegd gezag in deze procedure.

In tegenstelling tot het gestelde door reclamanten is voor de herziening van het bestemmingsplan een plan-m.e.r. opgesteld. Inmiddels is op 28 juni 2012 door de m.e.r.-commissie het voorlopige toetsingadvies uitgebracht over het plan-mer (rapportnummer 2374-98). In haar toetsingadvies is de m.e.r.-commissie van oordeel dat in het MER informatie ontbreekt die essentieel is om het milieubelang volwaardig te kunnen meewegen in de besluitvorming. De m.e.r.-commissie adviseert om een aanvulling op het MER op te stellen voordat het besluit over het bestemmingsplan wordt genomen.

Op de internetsite van de m.e.r.-commissie is te lezen dat de advisering van de Commissie tijdelijk is opgeschort om de initiatiefnemers de gelegenheid te geven aanvullende informatie aan te leveren. Zodra de ontbrekende informatie beschikbaar is, wordt de toetsing vervolgd.

5g) Transport

In de mer-NGB wordt extra verkeer genoemd, citaat: *"De Witveldweg is een belangrijke schoolroute voor scholieren op de fiets van Grubbenvorst naar Horst. Deze weg en alle andere wegen in het LOG maken deel uit van het recreatiefietsroutenetwerk en van een recreatieve wandelroute. Door het vestigen van 6 bedrijven in het LOG zal het aantal vrachtwagenbewegingen in het gebied bijna verdubbelen"*.

Ook in dit tekstdeel wordt niet ingegaan op het enorme risico dat scholieren, passanten en recreanten lopen m.b.t. tal van zoönosen, waarvan aviaire influenza in dit geval wellicht de belangrijkste om te noemen is. Daarbij is het ook nog eens zo dat oudere mensen - veelal de recreant - wellicht resistentie tegen tal van virussen hebben opgebouwd gedurende hun leven⁶³, voor de jeugd is dit beslist niet zo. Elke huisarts⁶⁴ zal beaamen dat deze schoolgaande route een forse bron van besmetting en verspreiding kan zijn, die gezien de snelle mutatie van influenza, onverantwoord te noemen is.

Overwegingen

Naar onze mening is in het MER voldoende aandacht besteed aan de verkeersveiligheid in de directe omgeving van de inrichting. In het MER is aangegeven dat de gemeente Horst a/d Maas in het kader van het gebiedsplan LOG Witveldweg een verkeersonderzoek heeft gedaan, op basis waarvan zal worden bepaald of maatregelen worden getroffen aan de weg om het vervoer veiliger te maken. Daarnaast is in bijlage 14 van het MER toegevoegd het in opdracht van de gemeente door bureau Kragten opgestelde verkeersplan ontsluiting LOG Witveldweg.

Naar onze mening is in het MER voldoende aandacht besteed aan de Volksgezondheid. Verder verwijzen wij hier naar onze overwegingen betreffende zienswijze 2 van brief A en zienswijze 14 van brief C.

5h) Transporten, NOx en fijnstof

Behoud de Parel heeft in de lente van 2010 een groot aantal meetbuisjes opgehangen teneinde NOx te meten in de gemeente. Deze zijn met name opgehangen op plaatsen waar veel verontreiniging te verwachten was. Zo zijn ook meetbuisjes opgehangen bij woningen gelegen aan de Witveldweg. Op een aantal plaatsen gaven deze metingen overschrijdingen aan. Daarbij wijken onze metingen vaak fors af bij de gegevens van bijvoorbeeld "Saneringstool" of de GCN-kaarten. (In de bijlage het genoemde onderzoek, tevens is aangegeven welke huizen langs de Witveldweg liggen).

Daar wij hogere niveaus van NOx maten is het aannemelijk dat de fijnstofniveaus ook hoger liggen. Derhalve zijn wij van mening dat de berekeningen m.b.t. NOx en fijnstof gebaseerd zijn op foute uitganggegevens, de resultaten van deze berekeningen zullen dus ook abusief zijn.

Ook bevat de berekening betreffende fijnstof (bijlage 20 mer en verwijzingen naar tabellen) niet de cumulatie met andere IV-bedrijven, hetgeen wel verplicht is volgens de EU Richtlijn. Het is daarbij een omissie te stellen dat in de achtergrondconcentratie - waar de berekening van uit gaat - deze reeds verwerkt is.

Een blik op "saneringstool"⁶⁵ laat zien dat veehouderijen in Horst niet zijn meegenomen in deze kaart. Daarbij gaat men in de berekeningen ook uit van onjuiste gegevens.

Voorbeeld fijnstof: Tabel 7.13⁶⁶ (Tabel voor 2011) vermeld het adres waar Hagens - IV bedrijf - is gevestigd.

- Op de kaart - saneringstool - is niet aangegeven dat hier een IV-bedrijf is gevestigd.
- De tabel 7.13 geeft de volgende gegevens: 12 Witveldweg 48 23,4 22,6. Het getal 22,6 geeft de achtergrondconcentratie weer.
- Saneringstool laat op de coördinaten 204.500 / 383.500 (globaal de plaats waar dit bedrijf zich bevindt) de volgende gegevens zien:

GCN-achtergrondconcentratie PM10 Jaar 2011 PM10 26.0 ug/m³

De afwijking is 3,4 ug/m³. Echter, hier is een IV bedrijf gevestigd, en de buurman, heeft ook een IV bedrijf. De GCN-achtergrondconcentratie komt dus niet overeen met de werkelijke waarde.

Nog een voorbeeld, NOx, ditmaal Witveldweg 72, waar wijzelf gemeten hebben.

De tabel 7.14⁶⁷ geeft de volgende gegevens: 17 Witveldweg 72 27,1 17,2. Het getal 17,2 geeft de achtergrondconcentratie weer.

- Saneringstool laat op de coördinaten 383.781 / 203.568 (globaal de plaats waar deze woning zich bevindt) de volgende gegevens zien:

GCN-achtergrondconcentratie NO2 Jaar 2011 NO2 19,8 ug/m³

De afwijking is 2,6 ug/m³.

- Onze meting echter liet een totaal ander cijfer zien, nl 38 ug/m³. Nu is dit cijfer een meting van een maand en in het jaar 2010, saneringstoolgegevens zijn voor 2011. Echter deze afwijking is wel zo enorm dat deze ons inziens om nader onderzoek vraagt.

Verder zijn in de kaarten van bijlage 20 niet de andere IV-bedrijven⁶⁸ getoond. De conclusie moet dus zijn dat de daadwerkelijke cumulatie met andere IV-bedrijven en de snelwegen niet -juist zijn meeberekend, ons inziens een zeer ernstige omissie. Wij verzoeken de m.e.r.-commissie dit dan ook grondig te bestuderen.

Overwegingen

In tegenstelling tot wat reclamanten beweren wordt er bij de luchtkwaliteitsberekeningen wel degelijk rekeninggehouden met de door andere aanwezige bedrijven effecten op de luchtkwaliteit. Deze zijn verdisconteerd in het zogenaamde achtergrondniveau (zogenaamde GCN kaarten). Bedrijven die er nog niet zijn kunnen logischerwijs nog niet zijn opgenomen in het achtergrondniveau.

De GCN kaarten zijn gebaseerd op de resultaten van het landelijk meetnet van het RIVM en uitgevoerde berekeningen. De door reclamanten uitgevoerde eigen metingen zijn als zodanig niet erkend waaraan dus geen rechtens te verbinden conclusies mogen worden verbonden.

Daarnaast is de door reclamanten genoemde saneringstool niet relevant voor het opgestelde MER in het kader van de besluitvorming op een Wm-aanvraag. Deze saneringstool is ontwikkeld in het kader van het Nationaal Samenwerkingsprogramma luchtkwaliteit (NSL) om de regionale luchtkwaliteitsknelpunten op te lossen.

5i) Transporten en andere geluidshinder, o.a. ventilatoren van alle stallen in LOG Witveld

Ook hier zien we niet door de Richtlijn vereiste cumulatie van alle geluidsbronnen terug in het MER. Wij verzoeken om een complete inventarisatie van alle geluidsbronnen in het gehele LOG Witveld. Ook blijkt uit de mer blz 135 en verder dat er niet aan de geluidsnormen kan worden voldaan, citaat: "*Het varkensbedrijf overschrijdt in de dagperiode bij twee woningen de richtwaarde van 40 dB(A). Vanwege het pluimveebedrijf/slachterij/BEC wordt in de nachtperiode de richtwaarde van 40 dB(A) bij drie woningen overschreden*". Deze overschrijding met alle andere geluidsbronnen in het LOG - vrachtwagens, ventilatoren etc. - zal een zeer duidelijke verslechtering van het leefmilieu inhouden. Wederom verzoeken wij de m.e.r.-commissie hier aandacht aan te schenken.

Overwegingen

In het kader van de MER- en vergunningenprocedure hebben door ons bureau Handhaving en Monitoring geluidmetingen plaatsgevonden om het referentieniveau van het omgevingsgeluid vast te stellen (zie pagina 60 ontwerpbesluit) bij de nabij de inrichtingen gelegen woonomgeving. In het omgevingsgeluid zijn de akoestische effecten van de in de omgeving gelegen wegen (o.a. A73) en de inwerking zijnde inrichtingen (o.a. andere veehouderijen) meegenomen. Dit betekent dat de invloed van de onderhavige inrichtingen wel degelijk is getoetst aan de gecumuleerde geluidbelasting van de reeds bestaande inrichtingen.

5j) Locatiekeuze LOG Witveld

Conform de reconstructiewet is de locatiekeuze onjuist. De ammoniakemissie uit het gebied Witveld was voor dat er sprake was van aanwijzing tot LOG al m.b.t. de Maasduinen problematisch te noemen. Immers destijds was ook al bekend dat de instandhoudingdoelstellingen nooit gehaald zouden worden als de ammoniakdepositie niet fors zou dalen.

Door dit gebied aan te wijzen als LOG zijn de problemen m.b.t. ammoniak alleen maar toegenomen. In feite dient het totaal aan ammoniak uit het LOG Witveld met ten minste vier vijfde te dalen t.o.v. de "startsituatie"⁶⁹.

Projectvestigingsgebied glastuinbouw Californië

Dit is een larie-paragraaf. Wij snappen de wens van de schrijver om alles mooier voor te doen dan de realiteit. Echter, het wellicht ooit in te vullen kassengebied, deel II, is voor restwarmte veel interessanter, i.v.m. thermische verliezen. Maar dat komt er wellicht nooit. En wij hebben nooit iets concreets vernomen uit Kassengebied m.b.t. restwarmte⁷⁰. Men dient zich te houden aan de Richtlijn, bijlage IV, "een fysieke beschrijving etc". Niet allerhande aannames poneren die niet onderbouwd kunnen worden⁷¹.

Overwegingen

De locatie van het gebied Witveld als daadwerkelijk landbouwontwikkelingsgebied (LOG), dat als zodanig deel uitmaakt van het Reconstructieplan Noord- en heeft Midden Limburg, is voor deze procedure een gegeven waar niet meer aan getornd kan worden. Deze gebieden zijn specifiek aangewezen waar landbouwbedrijven, waaronder veehouderijen zich kunnen vestigen en verder ontwikkelen. Daarnaast is de locatiekeuze van Heideveld ook een vaststaand gegeven, omdat het hier de uitbreiding betreft van een bestaande veehouderij. De locatiekeuze van Kuijpers is met name ingegeven vanuit het kunnen voldoen aan de geurnormering uit de Wgv bij de maatgevende geurobjecten en de beschikbaarheid van gronden bij een zichtlocatie aan de A73.

5k) Luchtwassers Pluimvee

De stank op de woning Witveldweg 33 is 12,7 Ou. Dit is zeer hoog te noemen, en zal veel hoger zijn bij uitval luchtwassers.

Uit het MER V-Stacks: Witveldweg 33 205 023 383 202 14,0 12,7

Er wordt gesteld dat de biologische luchtwassers vaker dichtslaan door grove stofdeeltjes en algengroei. Daarvoor kiest men voor chemische luchtwassers, echter u stelt dat deze ook dichtslaan nl., citeert:

"Daarom is gekozen voor de chemische luchtwasser. Die heeft veel minder risico op dichtslaan en heeft daardoor minder kans op tijdelijke geuroverlast voor omwonenden en is veel gemakkelijker in het onderhoud". U geeft dus toe dat deze kunnen dichtslaan. Hoe vaak slaan deze dan dicht en wat is dan de daadwerkelijke stankbelasting op de woningen? Hoelang duurt dan de extra stankbelasting. Hoeveel ammoniak gaat er dan ongewassen naar buiten en hoeveel fijn stof. Wordt op het moment van dichtslibben een bypass opengezet? Welke en in welke mate komen er dan zoönozen in de buitenlucht die direct een milieu-effect kunnen hebben? Toon daarbij aan dat zoönozen etc. door een chemische luchtwasser afgevangen worden. Vergelijk dit afvangen - effectiviteit - van zoönozen met een biofilter. Noem maatregelen om storingen te voorkomen, Richtlijn 96/61/EG, art 9, (6) volgend⁷². Beantwoord deze vragen eveneens voor het varkensbedrijf.

Overwegingen

Voor wat betreft het waarborgen van de goede werking van de luchtwassystemen verwijzen wij hier naar onze overwegingen betreffende zienswijze 20 van brief C.

5l) Varkensbedrijf

Er wordt 95.000 m³ grondwater verbruikt. Is hiervoor een vergunning aangevraagd bij de provincie? Hoe wordt dit water gebruikt en is dit geschikt voor dit doel? Is er m.b.t. de kwaliteit van dit water een chemische analyse te overleggen, per slot van rekening is dit drinkwater voor de varkens? Is het wettelijk toegestaan om varkens grondwater te laten drinken? Gaarne een risico-analyse.

Overwegingen

Ten tijde van het opgestelde MER is een inschatting gemaakt van het grondwaterverbruik. Echter maatgevend is de hoeveelheid te onttrekken grondwater die is opgenomen in de vergunningaanvraag. In de vergunningaanvraag is aangegeven dat per jaar (na uitbreiding van de inrichting) 20.000 m³ grondwater zal worden onttrokken. Voor het onttrekken van deze hoeveelheid beschikt Heideveld al over een vergunning. Zowel in de aanvraag als de considerans van het ontwerpbesluit (zie pagina 26) is aangegeven voor welke toepassingen het grondwater wordt opgepompt.

Of het wettelijk is toegestaan om grondwater te gebruiken als drinkwater voor de varkens is naar onze mening een aspect wat niet aan de orde hoeft te komen in het kader van het MER of de onderhavige milieuvergunning.

5m) WKK BEC Varkensbedrijf

Er staat, citaat: *"Daarnaast wordt er binnen de inrichting een WKK opgesteld in het BEC die energie en warmte levert. Het is de bedoeling om op termijn ook de warmte, die zal worden opgewekt in de BEC aan te wenden in de varkenshouderij"*. Hierover zegt het MER niets concreets. Hoe ziet men dit voor zich. Dit mede i.v.m. latere vergunningaanvragen. Gaarne duidelijkheid.

Overwegingen

Het transporten van warmte vanuit de inrichting van Kuijpers naar de inrichting van Heideveld om deze daar nuttig toe te passen is als zodanig wel in het MER genoemd, maar verder niet uitgewerkt in de concrete plannen. Indien dit in een later stadium aan de orde komt zal hier een aparte (milieu)procedure voor moeten worden doorlopen.

5n) Besmettingen door varkens

Beschrijf de zoönozen die voorkomen in het varkensbedrijf. Beschrijf het risico van verspreiding door het personeel. Beschrijf daarentegen ook het risico van het personeel, immers personeel kan ook virussen en zoönozen naar binnen slepen. Beschrijf ook de besmetting van het varkensbedrijf als op nabij gelegen gronden (drijfmest verspreid wordt).

Overwegingen

Naar onze mening is in het MER voldoende aandacht besteed aan de Volksgezondheid. Verder verwijzen wij hier naar onze overwegingen betreffende zienswijze 2 van brief A en zienswijze 14 van brief C.

5o) Antibiotica en andere gebruikte middelen zoals vermeld in beide vergunningaanvragen.

Is het NGB bekend met het gegeven dat het excessieve gebruik van antibiotica in de IV zal bijdragen aan het ontstaan van meerdere bacteriën die antibioticaresistentie vertonen? Is het NGB bekend met onderzoeken waarin duidelijk wordt vastgesteld dat de emissie van antibiotica ook resistentie veroorzaakt in het milieu, met name betrekking hebbende op het uitrijden van met antibiotica doordrenkte mest, dan wel vergiste producten op akkers⁷³, daarbij uitspoelend naar het grond- en drinkwater en oppervlaktewateren, en daarbij in oppervlaktewateren, middels persistentie, schade veroorzakend?

Is het NGB bekend met het gegeven dat antibiotica-persistentie in het milieu nauwelijks onderzocht is en dat dit uw uiterste aandacht zou moeten vergen. Immers antibiotica veroorzaakt niet alleen MRSA en ESBL maar brengt tal van (bodem) organismen in gevaar door bepaalde mutaties en resistentie tegen antibiotica⁷⁴.

Geef een lange termijn verwachting van de effecten van antibiotica in grond, grond- en oppervlaktewater, zowel voor Nederland alsmede het buitenland waar de mest / vergist product naar toe gaat⁷⁵.

Is het NGB bekend met het mogelijk ontstaan van een "Super Bug"⁷⁶ door excessief in het milieu brengen van antibiotica?

Is het NGB bekend met het Europese beleid aangaande vervuiling en dat de vervuiler betaalt? Hoe stelt het NGB dit voor? Is hier een fonds voor?

In beide milieuvergunningaanvragen worden een groot aantal middelen genoemd, waar onder antibiotica. Van deze middelen zijn product- en veiligheidsbladen bijgevoegd. Echter de milieubeoordelingen ontbreken.

Richtlijn 2003/4/EG, Verordening EG 1049/2001, Verordening EG 1367/2006 en de Wob volgend verzoeken wij u van alle diergeneesmiddelen en de te verwachten diergeneesmiddelen, gebruikt in het LOG Witveld, de milieubeoordelingen⁷⁷ door de fabrikanten te overleggen⁷⁸.

Nog minder is bekend aangaande de invloed van dierlijke hormonen op ons milieu. Tal van discussies gaan over de inbreng van menselijke hormonen in ons water, bijvoorbeeld de Pil. Evident is echter dat de aantallen dieren, en de mest die vaak direct over het land uitgespreid wordt⁷⁹ vele malen meer zal bijdragen aan risico's. Daarbij zijn er meer dieren dan mensen in Nederland.

Daarbij is aangetoond dat de concentratie van hormonen in het milieu in de omgeving van IV hoger is dan nabij of in natuurgebieden. Is het NGB bekend met oestrogene beïnvloeding veroorzaakt door hormonen⁸⁰ op o.a. amfibieën en ongewervelden o.a. in aquatische milieu's?

Wat is uw mening hierover en hoe schat u het gevaar op langere termijn in. Wat doet u om dit risico uit te sluiten?

Heeft u onderzoek laten doen naar de effecten van antibiotica en hormonen

Varkensbedrijf: op het gebied LOG Witveld?

Pluimveebedrijf: op de huidige bedrijfslocaties?

Heeft u onderzoek laten doen naar de effecten van antibiotica en hormonen?

Varkensbedrijf: op de aanliggende EHS en het Kaldenbroek?

Pluimveebedrijf: op de omliggende natuur⁸¹?

Kunt u, mitsdien u dit niet gedaan heeft, duidelijk motiveren waarom u dit niet gedaan heeft? Nogmaals wijzen wij u op Richtlijn 97/11/EG, o.a. productie afvalstoffen, opname van het milieu, omkeerbaarheid van effecten, verwachte emissies (water, lucht en bodemverontreiniging) etc.⁸²

Zo niet, bent u bereid dit alsnog te doen, daar er van een grotere dierbezetting in de toekomst sprake zal zijn, waardoor de risico's evident groter zullen zijn.

Kunt u een duidelijke risico-evaluatie overleggen aangaande hormonen en antibiotica die geëmitteerd worden vanuit het NGB^{83,84}. Vanuit de huidige situatie, de nieuwvestigingen en uitbreidingen. Beschrijf dit tevens aan de hand van de Kaderrichtlijn Water⁸⁵.

Overwegingen

Naar onze mening wordt in de opgestelde notitie van 18 februari 2011 (bijlage 5 ingekomen aanvullende gegevens MER van 25 februari 2011) in voldoende mate ingegaan op het door initiatiefnemers minimaliseren van het antibioticagebruik. Het daadwerkelijke gebruik van antibiotica binnen de inrichting en de mogelijke milieugevolgen buiten de inrichting, dit als gevolg van het in de mest aanwezig zijn van antibiotica, zijn naar onze mening aspecten die buiten het beoordelingskader vallen van een Wm-vergunning. Wel is in de vergunningaanvraag en de Wm-vergunning rekening gehouden met de opslag van antibiotica en het voorkomen van bodemverontreiniging.

5p) Zonnepanelen

Op het varkensbedrijf worden zonnepanelen geplaatst, een goede ontwikkeling. Waarom worden deze niet op het pluimveebedrijf geplaatst? Dit zeker bezien vanuit de zogenaamde duurzame en innovatieve wens van de ondernemer. En bezien vanuit het exorbitante energieverbruik.

Overwegingen

Deze zienswijze heeft geen betrekking op de inrichting van Heideveld.

5q) Brandveiligheid

In tegenstelling tot het varkensbedrijf wordt bij het pluimveebedrijf geen melding gemaakt van het gebruik van brandvrije materialen. Bezien vanuit de ligging, langs een drukke snelweg, verzoeken wij om een duidelijke paragraaf van de gebruikte materialen en of deze voldoende brandveilig zijn. En wordt in geval van brand de A73 afgezet?

Overwegingen

Deze zienswijze heeft geen betrekking op de inrichting van Heideveld.

5r) Besmettingen door pluimvee en slachterij

Beschrijf de zoönozen die voorkomen in de pluimveeafdeling en de slachterij. Beschrijf het risico van verspreiding door het personeel.

Beschrijf daarentegen ook het risico van het personeel, immers personeel kan ook virussen en zoönozen naar binnen slepen.

Beschrijf ook de besmetting van het pluimveebedrijf als op nabij gelegen gronden (drijf)mest verspreid wordt.

Overwegingen

Deze zienswijze heeft geen betrekking op de inrichting van Heideveld.

5s) Verwerking slachtafval (water)

Er ontbreekt een risico-analyse m.b.t. het verwerken van het slachtafval en het vrijkomen van o.a. pathogenen. Men stelt dat het slachtafval vergist wordt. Ons is duidelijk geworden dat zieke dieren, die mogelijk zoönozen bevatten, niet vergist mogen worden, citaat⁸⁶:

"Categorie 3-materiaal

Onder categorie 3-materiaal wordt verstaan dierlijke bijproducten die aan de onderstaande beschrijving beantwoorden of materiaal dat dergelijke bijproducten bevat:

b) (art. 6.1b): delen van geslachte dieren, die voor menselijke consumptie ongeschikt zijn verklaard, maar die geen symptomen van op mens of dier overdraagbare ziekten vertonen

f) (art. 6.1k): bloed, huiden, hoeven, veren, wol, hoorn, haar en bont afkomstig van dieren die geen klinische symptomen vertonen van een via dal product op mens of dier overdraagbare ziekte;

Hoe kan dit bedrijf garanderen dat "zieke kippen" niet in de vergister terecht komen?

Daarbij is het vergistingsproces nauwelijks beschreven in de mer Zo blijkt bijvoorbeeld uit Verordening (EG) Nr. 1774/2002 dat dit proces omgeven is met strenge hygiëne-maatregelen die niet terug te vinden zijn in de mer Citaat uit Verordening: *Biogasinstallaties en composteerinstallaties dienen in het bezit te zijn van een erkenning van de bevoegde autoriteit. De erkenningsvoorwaarden hebben betrekking op de aard en de uitrusting van de bedrijven. Daarnaast voeren deze bedrijven methoden voor monitoring en controle op de kritische controlepunten in en passen zij deze toe.*

Ook het slachtafvalwater baart ons zorgen, eveneens betreffende zoönozen. Immers juist de geslachte dieren worden hiermee gewassen, juist de inhoud van een geslacht dier bevat talloze zoönozen. De installatie zoals beschreven in bijlage 9, CFF filtratiesysteem, toont temperaturen die juist de groei van allerhande pathogenen versnellen. Talloze malen wordt namelijk in de tekst 40 °C genoemd.

Uit de beschrijving volgt dat het restproduct- inclusief zoönozen- indirect naar deze CFF gaat, waarna splitsing voor riool en Rendac⁸⁷ plaatsvindt.

Ook wordt in de tekst niet beschreven of bijvoorbeeld bacteriën worden afgedood. Ook wordt niet beschreven hoe schoon het water is wat naar het riool gaat.

Daarbij stellen we dat niet is gegarandeerd dat antibiotica, dan wel dierlijke hormonen middels dit systeem niet in het milieu komen.

Overwegingen

Deze zienswijze heeft geen betrekking op de inrichting van Heideveld.

5t) Beëindiging locaties Kuijpers kip

Er staat geen datum vermeld bij de beëindiging. Is dit direct bij de start van het NGB, of jaren daarna? Gaarne een harde datum betreffende bedrijfssluiting⁸⁸. Daarbij is ons niet duidelijk of en hoe de bedrijfssluiting plaatsvindt, Richtlijn 96/61 EG art 3 (f) volgend: *"bij de definitieve stopzetting van de activiteiten de nodige maatregelen worden getroffen om het gevaar van verontreiniging te voorkomen en het exploitatieterrein weer in een bevredigende toestand te brengen "*.

D.w.z. worden de gebouwen daadwerkelijk gesloopt of blijft de mogelijkheid bestaan dat een ander pluimveebedrijf hier verder gaat?

Overwegingen

Deze zienswijze heeft geen betrekking op de inrichting van Heideveld.

5u) Regenwater

Er worden, zover wij begrijpen, geen extra beschermende maatregelen m.b.t. de bodem en grondwaterbescherming genomen in de nabijheid van de luchtwassers. Juist bij de uitmondingen van de luchtwassers zal veel ammoniak en andere verontreinigingen neerslaan. Motiveer waarom hier geen extra maatregelen genomen worden.

Overwegingen

De door reclamanten geschetste problematiek van potentiële verzuring van grondwater door regenwater dat in aanraking is geweest met ammoniak is vergunningtechnisch een onbekend fenomeen. Daarnaast hebben de luchtwassers een dermate hoog verwijderingsrendement dat de restconcentratie ammoniak zodanig laag is dat het risico op een ontoelaatbare verzuring van het grondwater niet aannemelijk is. Verder geniet de onderhavige inrichting geen bescherming in het kader van de Nbw, anders dan te beschermen natuurgebieden (o.a. Natura 2000 gebied de Maasduinen). Tot slot is de depositie van een luchtwasser in de NRB niet aangewezen als een bodembedreigende activiteit. Het in de vergunning opnemen van bodembeschermende voorzieningen is dan ook niet aan de orde.

5v) Grondwater, pluimvee

Een dusdanig substantiële onttrekking van grondwater, voor drinkwater, lijkt ons, gezien vanuit de verdrogingsproblematiek zeer onwenselijk.

Overwegingen

Deze zienswijze heeft geen betrekking op de inrichting van Heideveld.

5x) BEC

Er is sprake van 60.000 ton co-product. Op de markt van co-producten begint schaarste te komen. O.a. doordat het grovere snoeihout veelal omgezet wordt in groene stroom. Ook in Duitsland liggen vaak vergisters stil, enerzijds door schaarste, anderzijds door hogere prijzen dan voorheen. Waar wil de BEC dan deze 60.000 ton vandaan halen? Is het de bedoeling dat er bijvoorbeeld 1.000 hectare mais⁸⁹ geteeld gaat worden? Moet dit in Horst? Wij zien het co-product gaarne specifieker onderbouwd, materialen, hoeveelheden etc. Hierbij - nogmaals - de milieubelasting van deze co-producten, indien dit (energie) mais betreft⁹⁰.

Overwegingen

Deze zienswijze heeft geen betrekking op de inrichting van Heideveld.

5y) Riool

Is het riool berekend op dit afvalwater, en zo niet, hoe denkt men dit dan op te lossen?

Overwegingen

De gemeente Horst a/d Maas is bij beide procedures betrokken als adviseur in de breedste zin des woords. De gemeente heeft als zodanig niet geoordeeld dat de capaciteit van de gemeentelijke riolering te beperkt zou zijn voor de hoeveelheid te lozen afvalwater vanuit de beide inrichtingen. Daarnaast is het rioleringsplan van beide inrichtingen inclusief de aansluiting op het gemeentelijke riool in nauw overleg met de gemeente, als beheerder van het riool, tot stand gekomen. Er wordt dan ook niet getwijfeld aan de noodzakelijke capaciteit van het gemeentelijk riool.

5z) Export mestproduct I

Hoe hard is de daadwerkelijke export van het genoemde mest- product? Kan dit product via een buitenlandse handelaar weer op de Nederlandse markt komen⁹¹? Immers, m.b.t. compost zijn hier genoeg bewijzen van te vinden⁹². M.b.t. de problemen in Nederland aangaande nitraten, verzoeken wij dit deugdelijk te onderbouwen en de sanctiemogelijkheden uitdrukkelijk te benoemen.

Export mestproduct II

In hoeverre is het te exporteren product zuiver⁹³ en geschikt om als meststof te dienen?

Overwegingen

Deze zienswijze heeft geen betrekking op de inrichting van Heideveld.

5aa) Geluid en mest

Men heeft het over de aanvoer van varkensmest per buis. Deze buis is niet meegenomen in de milieuvergunning. Waarom niet? Is dan wel het lawaai veroorzaakt door de aanvoer van mest⁹⁴ meegenomen in de geluidsberekening?

Overwegingen

Ten tijde van het opstellen van het MER en de vergunningaanvragen voor de beide inrichtingen was in de Meststoffenwetgeving nog niet geformaliseerd en daarmee gelegaliseerd dat de bij Heideveld vrijkomende dierlijke mest middels een pijpleiding mocht worden getransporteerd naar de BEC binnen de inrichting van Kuijpers. Hiermee rekeninghoudende is in de akoestische rapporten van beide inrichtingen bij de beschouwing van de geluidbelasting (incl. indirecte hinder) rekening gehouden dat de dierlijke mest met vrachtwagens wordt getransporteerd van de inrichting van Heideveld naar de inrichting van Kuijpers. Hiermee is vanuit akoestische oogpunt sprake van een worstcase benadering.

Ten tijde van het vaststellen van de beide ontwerpbesluiten is de Meststoffenwet zodanig aangepast dat de dierlijke mest wel middels een transportleiding mag worden getransporteerd. Dit betekent concreet dat de akoestische uitstraling naar de omgeving van de beide inrichtingen minder wordt als gevolg van het wegvallen van grote aantallen vrachtwagenbewegingen.

5bb) Ammoniak

Er wordt gesteld dat er tijdens het composteren geen ammoniak vrijkomt, citaat: "*Alle ammoniak aanwezig in het biogas wordt verbrand in de gasmotoren en omgezet tot NOx. Ammoniak in de composteertlucht wordt zoveel mogelijk voorkomen door de juiste verhoudingen in de input. De ammoniak die toch nog voorkomt in de composteertlucht en de vrijkomende lucht vanuit de droger wordt verwijderd door middel van een biofilter*".

Dus er komt wel ammoniak vrij. Hoeveel ammoniak komt er vrij en hoeveel vangt de biofilter af. Waarom is deze ammoniak niet in het MER beschreven? Ook deze ammoniak dient in cumulatie met alle IV bedrijven beschreven te worden.

Overwegingen

Deze zienswijze heeft geen betrekking op de inrichting van Heideveld.

5cc) BEC, het terrein, de loods en het vergistingproces

Breng met name in kaart de menging van aviaire pathogenen via het samenbrengen van varkens en kippenmest en het mogelijk muteren van deze virussen. Breng ook in kaart het risico van mutatie doordat de agrariërs hun mest naar de vergister brengen per as. Als het ware het terrein contamineren, etc. Breng daarbij het risico van besmetting van het personeel in kaart en de verdere verspreiding van (mogelijk gemuteerde) virussen, huisgenoten etc.

Beschrijf ook de besmetting van de BEC als op nabij gelegen gronden (drijf)mest verspreid wordt.

Overwegingen

Deze zienswijze heeft geen betrekking op de inrichting van Heideveld.

5dd) Stof en stank coproducten

Het is natuurlijk larie te stellen dat aangevoerde coproducten geen stof/ stankoverlast veroorzaken⁹⁵. Dit is absoluut niet duidelijk weergegeven in het MER. Wij verzoeken om een duidelijk specificatie betreffende alle mogelijke coproducten betreffende de stank en het stof, de genoemde lijst Aa IV volgend. Vermeld ook duidelijk welke pathogenen en zoönosen zich rondom deze processen vormen en welke maatregelen er getroffen worden om de volksgezondheid te waarborgen. Ook is niet vermeld of de BEC-loods een sluis heeft - die apart afgezogen wordt - om de eerste stankgolf van activiteiten in de loods af te zuigen.

Overwegingen

Deze zienswijze heeft geen betrekking op de inrichting van Heideveld.

5ee) Uitstoot luchtwasser

Geef duidelijk aan of de omgeving van de luchtwasser dusdanig is ingericht zodat schadelijke emissies, die direct neerslaan rondom de opening, niet in het grondwater terecht kunnen komen.

Overwegingen

De door reclamant geschetste problematiek van potentiële verzuring van grondwater door regenwater dat in aanraking is geweest met ammoniak en eventuele andere schadelijke emissies is vergunningtechnisch een onbekend fenomeen. Daarnaast is hebben de luchtwassers een dermate hoog verwijderingsrendement dat de restconcentratie ammoniak zodanig laag is dat het risico dat een ontoelaatbare verzuring van het grondwater niet aannemelijk is. Verder geniet de onderhavige inrichting geen bescherming in het kader van de Nbw, anders dan te beschermen natuurgebieden (o.a. Natura 2000 gebied de Maasduinen). Tot slot is de depositie van een luchtwasser in de NRB niet aangewezen als een bodembedreigende activiteit. Het opnemen van eventuele voorschriften dient derhalve geen milieuhygiënisch doel.

5ff) Luchtwater II

Er wordt gesteld dat de biologische luchtwassers vaker dichtslaan door grove stofdeeltjes en algengroei. Is dit ook zo voor de wasser die bij de BEC gebruikt wordt?. Hoe vaak slaan deze dan dicht en wat is dan de daadwerkelijke stankbelasting op de woningen? Hoelang duurt dan de extra stankbelasting. Hoeveel ammoniak gaat er dan ongewassen naar buiten en hoeveel fijnstof. Wordt op het moment van dichtslippen een bypass opengezet? Welke en in welke mate komen er dan zoönozen in de buitenlucht die direct een milieu-effect kunnen hebben? Toon daarbij aan dat zoönozen etc. door deze luchtwasser afgevangen worden. Noem mogelijke alternatieven. Noem maatregelen om storingen te voorkomen, Richtlijn 96/61/EG, art 9, (6) volgend⁹⁶.

Overwegingen

Binnen de inrichting van Heideveld wordt een gecombineerd luchtwassysteem geïnstalleerd (BWL 2009.12). Dit is een installatie die is opgebouwd uit meerdere wassystemen. Bij het beschreven systeem bestaat de installatie uit een watergordijn (type gelijkstroom) met daarachter een biologische wasser. Het watergordijn is in de voorruimte aanwezig waarin de lucht optimaal wordt verdeeld over het gehele aanstroomoppervlak van de wassectie. De biologische wasser is opgebouwd uit een filterelement van het type tegenstroom. Het betreft een kolom met vulmateriaal, waarover continu wasvloeistof wordt gespreid. De gezuiverde lucht verlaat vervolgens via een druppelvanger de installatie.

In tegenstelling tot het gestelde van reclamanten zorgt het extra watergordijn er juist voor dat al het in de afgezogen lucht aanwezige stof wordt afgevangen voordat de lucht het eigenlijke biologische filterelement bereikt. Voor wat betreft de biologische wasser bestaat de kolom uit een kunststof vulmateriaal met een speciale open pakking en speciale sproeikoppen, dit om verstoppingen door het gevormde biologische slib te vermijden. Door deze speciale sproeikoppen wordt het filterelement en de eventueel daarop aanwezige biologisch slib schoongespoeld.

Het dichtslaan van het filterpakket als gevolg van grove stofdeeltjes en biologisch slib is naar onze mening dan ook niet aan de orde. Verder zijn voor wat betreft de borging van de goede werking van het luchtwassysteem in H3 van de voorschriften voldoende voorschriften opgenomen.

5gg) Gevaar voor broei en brand

Broei en te hoge temperaturen zijn onvoldoende beschreven, geef een extra risico-analyse⁹⁷. Ook te lage temperaturen⁹⁸ zijn niet beschreven, dit bijvoorbeeld i.v.m. aanvoer te natte grondstoffen.

Overwegingen

Deze zienswijze heeft geen betrekking op de inrichting van Heideveld.

5hh) Uitstoot WKK

Niet in beeld is gebracht welke emissies afkomstig zijn uit de WKK, en welke meetinstrumenten gehanteerd worden om te waarborgen dat de WKK geen giftige emissies uitstoot zoals bijvoorbeeld koolmonoxide. Ook het rapport van Oudeurnet wijst op het mogelijk slecht afstellen van WKK installaties.

Overwegingen

De WKK-installatie moeten voldoen aan hetgeen hiervoor is opgenomen in het Besluit emissie-eisen middelgrote stookinstallaties. Omdat dit een rechtstreeks werkend besluit is zijn voor de WKK-installaties geen emissie-eisen opgenomen in de voorschriften van deze vergunning.

5ii) Uitstoot WKK, warmte

Het verwondert ons ten zeerste dat de WKK de verbrandingswarmte (150 °C) zomaar uitstoot. In het kader van "duurzaam en innovatief" was het een grote verbetering geweest als men deze warmte teruggewonnen had. Daarbij is dit in strijd met Richtlijn 96/61/EG art 3 (d) "de energie op doelmatige wijze wordt gebruikt".

Overwegingen

Deze zienswijze heeft geen betrekking op de inrichting van Heideveld.

5jj) Vorming van secundaire aërosolen.

In het gehele MER wordt niet ingegaan op de vorming van secundaire aërosolen. De nabijheid van een snelweg, een LOG met veel ammoniakemissie, de slachterij en de BEC is een cocktail van ammoniak en NOx, afgezien van tal van zoönozen en stoffen die de huidige wetenschap nog niet duidelijk in kaart heeft gebracht. Beschrijf volgens de laatste wetenschappelijke inzichten deze chemische processen als deze stoffen in de lucht komen, met name betreffende de volksgezondheid⁹⁹. Beschrijf daarbij de combinatie van fijnstof^{100 101} uit stallen en de BEC in relatie tot het bovengenoemde. Beschrijf dit ook in relatie met (onbekende of nog niet duidelijk genoegzaam benoemde) zoönozen. Beschrijf dit tevens vanuit cumulatie met andere IV bedrijven in het LOG Witveld en de eerder genoemde projecten.

Motiveer waarom u denkt dat deze combinatie geen gevaar oplevert voor de volksgezondheid. Motiveer duidelijk of u in deze inderdaad de eerder genoemde EU-Verdragen, o.a. het genoemde artikel 174 voldoende heeft beantwoord.

Overwegingen

In het ontwerpbesluit van Heideveld zijn de vrijkomende luchtverontreinigende stoffen getoetst aan de in bijlage 2 van de Wet milieubeheer opgenomen grenswaarden. Deze grenswaarden zijn zodanig opgesteld dat daarmee de volksgezondheid in voldoende mate is beschermd. Voor de door reclamanten genoemde stoffen (o.a. secundaire aërosolen) bestaan geen grenswaarden waaraan moet worden getoetst. Verder willen wij hier nogmaals verwijzen naar onze overwegingen betreffende zienswijze 2 van brief A en zienswijze 14 van brief C.

Hiermee rekeninghoudende is het aspect volksgezondheid naar onze mening in voldoende mate aan de orde gekomen in het MER.

5kk) Infiltratie regenwater

Beschrijf of het regenwater¹⁰² indirect in de Gekkengraaf komt. Indien ja, beschrijf dan de vermindering van de waterkwaliteit. Beschrijf daarbij de effecten, met name op langere duur, op de aanwezige flora en fauna.

Overwegingen

Deze zienswijze heeft betrekking op de inrichting van Heideveld.

5ll) Citaat mer blz 91

"Het hemelwater wat op het terrein valt wordt opgevangen in een aparte riolering en gemeten ". Wat wordt er gemeten? Wat is een aparte riolering? Einde BEC

Overwegingen

Deze zienswijze heeft geen betrekking op de inrichting van Heideveld.

5mm) Beoordelingskader effectbeoordeling

In de betreffende Lijst, blz. 95, wordt niet genoemd:

- De emissies van zoönozen en endotoxinen, etc. Zowel separaat als van alle veehouderijen in het LOG tezamen;
- De emissies van antibiotica, diergeneesmiddelen en hormonen. Zowel separaat als van alle veehouderijen in het LOG tezamen. Daarbij duidelijk de effecten op de natuur en de vervolgeffecten op de mens weergevend;
- Idem, de cumulatie van alle ammoniak van alle veehouderijen tezamen. Dit op de omgeving, de WAV gebieden, de Ffw planten en dieren in de ruimste zin van het woord, de Natura-2000 gebieden, etc;
- Idem, de cumulatie van fijnstof van alle veehouderijen tezamen;
- Idem, de cumulatie van alle stank van alle veehouderijen tezamen;
- Idem, de effecten van alle te verwachten emissies¹⁰³ m.b.t. de volksgezondheid van de bewoners en passanten;
- Geef dit in een GES-score weer, waarbij zij opgemerkt dat de huidige GES-score niet de effecten m.b.t. zoönozen en endotoxinen weergeeft, hetgeen wij wel verwachten¹⁰⁴. Betrek hierin ook de resultaten van het nog uit te brengen rapport van het RIVM, onderzoek IV en volksgezondheid;
- Idem, de effecten van alle te verwachten emissies m.b.t. de natuur¹⁰⁵ in de breedste zin des woords;
- De effecten van alle emissies en de chemische reacties onderling op de buurlanden, met name Duitsland;
- De effecten op het klimaat;
- De effecten op "materiële goederen". Wij denken hierbij aan planschade¹⁰⁶, maar ook voor agrariërs die moeilijker personeel kunnen vinden die bereid zijn te werken in de nabijheid van al die stank en mogelijke gevaren voor de volksgezondheid, waardoor ook schade ontstaat. Neem daarbij mee dat salmonella gewassen kan besmetten waardoor ze onverkoopbaar worden;
- Geef duidelijk het opname vermogen van o.a. de omliggende natuur aan, tot 10 kilometer;
- Geef duidelijk de duur en de mogelijke onomkeerbaarheid van alle effecten aan.

Overwegingen

Het in tabel 7.1 opgenomen beoordelingskader voor de beschrijving van de milieueffecten van het voorkeursalternatief is tot stand gekomen op basis van de door Gedeputeerde Staten vastgestelde richtlijnen, dit op basis van het richtlijnenadvies van de m.e.r.-commissie. In dit richtlijnenadvies is niet opgenomen dat de bovenstaande onderwerpen onderzocht moeten worden in het MER. Naarmate een adviesorgaan, zoals de m.e.r.-commissie, meer ervaring heeft met het uitbrengen van adviezen over een bepaald type besluiten, zal een bestuursorgaan meer mogen afgaan op de expertise van het adviesorgaan. In dit opzicht hebben wij in alle redelijkheid mogen uitgaan van de inhoudelijke deugdelijkheid van het advies van de m.e.r.-commissie.

Gelet op het positieve advies van de m.e.r.-commissie blijkt dat het MER (inclusief de aanvullingen) een voldoende onderbouwing geeft van de milieugevolgen. De bovenstaande naar de mening van reclamanten ontbrekende aspecten worden naar onze mening in voldoende beschouwd in het MER of horen niet thuis een MER wat ten grondslag ligt aan een vergunning in het kader van de Wet milieubeheer.

5nn) Stank

De kaart, afbeelding 7.4, betreffende de stankbelasting door andere bedrijven is niet volledig. Er zijn op dit moment meerdere nieuwvestigingen in dit gebied¹⁰⁷ die niet op de kaart vermeld staan. Daarbij dient men Prime Champ - composteerbedrijf en niet in het bezit van een geldige geactualiseerde vergunning - die met regelmaat enorme stankoverlast geeft, te betrekken. Ten einde inzichtelijk te maken wat de daadwerkelijke cumulatie van stank in en om het LOG Witveld is, verzoeken wij om een gedetailleerde berekening met V-Stacks gebied, waarin duidelijk alle IV bedrijven en alle woningen¹⁰⁸ vermeld staan. In verband met het EVRM¹⁰⁹ verzoeken wij ook om een duidelijke belasting op alle woningen, ook die woningen die zijn aangemerkt als zijnde een bedrijfswoning. Immers de mer is hier erg onduidelijk over. Daarbij, het toont in bijlage 16b het V-Stacks rapport voor de pluimveeafdeling, met de eerder genoemde belasting op woning Witveldweg 33,12,7 Ou. (Witveldweg 33 205 023 383 202 14,0 12,7) Terwijl de bijlage 17b¹¹⁰ (Oudeurnet) in de tabel toont: 205000.0 383200.0 7.546.909. Deze vreemde discrepantie baart ons ernstige zorgen. Wij verzoeken de m.e.r.-commissie deze discrepantie grondig te onderzoeken.

- Ook verzoeken wij om aanpassing van de getoonde tabel in 7.3.5. Immers het varkensbedrijf is al jaren in overtreding - hier hebben wij melding van gemaakt bij gemeente Horst, echter men was niet bereid actie te ondernemen. Dit bedrijf had al jaren eerder moeten voldoen aan de IPPC Richtlijnen, door nu te stellen dat er een vooruitgang is abject te noemen.

Het pluimveebedrijf brengt een enorme stankoverlast met zich mee - die zoals eerder gesteld, de GGD norm ver overschrijdt- waarbij de BEC er nog een schepje bovenop doet. De tabel schetst een beeld van neutraliteit / licht negatief, hetgeen wij uiterst verwerpelijk vinden, daarbij is cumulatie met andere bedrijven niet opgenomen in deze tabel.

Daarbij stelt de mer, citaat blz. 102: *"Indien de afname van geurbelasting uit stallen door het saneren van de vier locaties van Kuipers Kip in de beoordeling zou worden meegenomen, worden de effecten per saldo als positief tot zeer positief beoordeeld"*. Ons zijn geen wettelijke maatregelen bekend die betrekking hebben op "stanksaldering". Het is evident dat deze zinsnede dan ook absoluut niet thuishoort in de mer Daarbij geeft dit het probleem van Kuipers Kip haarscherp aan, op de huidige locaties stinkt het. Wederom, ook dit bedrijf voldoet niet aan de IPPC richtlijn en had daar al lang aan moeten voldoen.

- Waarom heeft deze ondernemer niet tijdig gezorgd voor aanpassingen aan de vigerende regelgeving?
 - Waarom houden de betreffende gemeenten hun een hand boven het hoofd, terwijl ze weten dat ze daarmee de EU regels overtreden?

Overwegingen

Het MER is opgesteld aan de hand van de door Gedeputeerde Staten vastgestelde richtlijnen. Deze richtlijnen zijn vastgesteld overeenkomstig het richtlijnenadvies van de m.e.r.-commissie. In dit richtlijnenadvies is niet opgenomen dat de bovenstaande onderwerpen onderzocht moeten worden in het MER.

Naarmate een adviesorgaan, zoals de m.e.r.-commissie, meer ervaring heeft met het uitbrengen van adviezen over een bepaald type besluiten, zal een bestuursorgaan meer mogen afdaan op de expertise van het adviesorgaan. De betekenis van artikel 3:9 Awb kan dan afnemen doordat het bestuursorgaan er na verloop van tijd in principe van zal mogen uitgaan dat het onderzoek door het adviesorgaan steeds op dezelfde zorgvuldige wijze plaatsvindt (MvA II, Parl. Gesch. Awb I, p. 218).

Ons inziens is de m.e.r.-commissie bij uitstek deskundig op het gebied van de te onderzoeken onderwerpen in een MER en de beoordeling daarvan. Wij mogen dan ook in alle redelijkheid afgaan op de juistheid van het door de m.e.r.-commissie uitgebrachte toetsingsadvies aan ons. Ons is niet gebleken dat de totstandkoming van het advies van de m.e.r.-commissie zodanige gebreken vertoonde dat wij het niet aan ons besluit ten grondslag hadden mogen leggen.

Een toepassing van deze gedachtegang wordt gevonden in ABRS 29 april 1999, AB 1999/266.

Door reclamanten wordt verder gesteld dat bij het inzichtelijk maken van de cumulatieve geurbelasting onvoldoende rekening is gehouden met andere bedrijven (o.a. Prime Champ). In het opgestelde MER is bij het inzichtelijk maken van de cumulatieve geurbelasting gebruik gemaakt van de gegevens over de geuremissie van alle veehouderijen in het plangebied en de omgeving daarvan. Deze gegevens zijn opgevraagd en verstrekt door de gemeente Horst a/d Maas, dit als aanvulling en actualisatie op de gegevens uit het provinciale bestand. Naar onze mening is hiermee in voldoende mate invulling gegeven aan het inzichtelijk maken van de cumulatieve geurbelasting, dit overeenkomstig de door Gedeputeerde Staten vastgestelde richtlijnen en het richtlijnenadvies van de m.e.r.-commissie. In het richtlijnenadvies wordt gesproken over het studiegebied (lees LOG Witveldweg), waartoe het door reclamanten genoemde bedrijf Prime Champ niet binnen ligt.

De door reclamanten genoemde discrepantie in de bijlage 16 en 17, voor wat betreft de berekende geurbelasting bij de woning Witveldweg 33, heeft geen betrekking op de vergunning van Heideveld.

Het is correct dat de vigerende inrichting van Heideveld op dit moment niet kan voldoen aan de IPPC en feitelijk wel al had moeten voldoen aan de IPPC. Daarnaast wordt gesproken over de sanering van een viertal locaties van Kuijpers in de provincie Brabant en dat deze sanering afgezet tegen de oprichting in de provincie Limburg een positief effect heeft. Hiermee rekeninghoudende zijn wij het met reclamanten eens dat op sommige plaatsen in het MER ten aanzien van de geur- en ammoniakemissie een onnodige mooiere voorstelling van zaken wordt gedaan. Bij het opstellen van het MER is het de keuze van de ondernemers zelf geweest om het op deze wijze in het MER op te schrijven. Echter dit laat onverlet dat wij in het onderliggende besluit hier geen rekening mee hebben houden. Immers het besluit is zodanig opgesteld dat een einde wordt gemaakt aan deze niet wenselijke situatie van het niet voldoen aan de IPPC. De vergunning(voorschriften) is/zijn zodanig opgesteld dat wordt voldaan aan de IPPC (toepassing Best Beschikbare Technieken). Daarnaast is in het besluit van Kuijpers géén rekening met de uitwisseling van geuremissies tussen twee provincies (externé saldering), omdat dit als zodanig niet is vastgelegd in wet- en regelgeving.

500) Ammoniak varkensbedrijf

Citaat uit de mer, blz. 106: "Bij de beoordeling van de vergunbaarheid van de uitbreiding van het varkensbedrijf zal mogelijk ook de emissie en depositie op basis van het huidig feitelijke aantal dierplaatsen, maar met factoren op basis van de AMvB Huisvesting worden betrokken. Bijvoorbeeld in het kader van een nog vast te stellen provinciale verordening. Het is mogelijk dat er dan, ondanks het feit dat er sprake is van een daling van de ammoniakemissie, saldering met rechten van stoppende en inkrimpende veehouders nodig is ". In de definitieve mer verwachten wij absolute duidelijkheid m.b.t. dit onderwerp.

Ammoniak pluimveebedrijf:

Citaat uit de mer, blz. 107:" De nieuwvestiging van het pluimveebedrijf leidt tot een toename van de depositie van ammoniak, zowel op de nabij gelegen voor verzuring gevoelige bos- en natuurgebieden als op het verder weg gelegen Natwa2000-gebied De Maasduinen. De toename is relatief beperkt: maximaal 4 mol op de Wav-gebieden en maximaal circa 1,5 mol op de Maasduinen ":

Ook hier is weer sprake van onvolledigheid, de BEC en de slachterij dienen hierin betrokken te worden.

Overwegingen

De door reclamanten genoemde onvolledige berekening van de ammoniakemissie en –depositie en het mogelijk aan de orde zijn van saldering met ammoniakrechten is geen onderwerp dat onderdeel uitmaakt van onderhavig besluit. Deze onderwerpen komen pas aan de orde in het kader van de nog aan te vragen en te verlenen vergunning in het kader van de Natuurbeschermingswet.

5pp) Stank, ammoniak en (brij)voer

Stank veroorzaakt door brijvoer¹¹¹ is niet gekwantificeerd in de mer De grenzen van de toegelaten stankbelasting zijn reeds opgezocht, echter de stank van het (brij)voer is nergens gekwantificeerd toegelicht. Dit kan dus inhouden dat de bedrijven de stanknorm overschrijden.

Opslag en bereiding van brijvoer gaat gepaard met stank en hebben een negatieve invloed op de voederconversie, dit resulteert weer in meer transport, ammoniak, stank en mest. Deze feiten worden absoluut niet toegelicht in de mer

Overwegingen

In paragraaf 5.12.6 van de considerans van het ontwerpbesluit wordt duidelijk overwogen dat de afgezogen lucht van de brijvoerkeuken binnen de inrichting van Heideveld wordt gereinigd in de luchtwassers van de naastgelegen stal. Dit betekent naar onze mening dat het geen enkele zin meer heeft om de geuremissie van de brijvoerkeuken inzichtelijk te maken.

De vloeibare- en droge bijproducten worden opgeslagen in afgesloten silo's en verzamelputten, waardoor geuremissie hier dus niet aan de orde is. Daarnaast wordt om het brijvoer en de bijproducten langer houdbaar te houden conserveringsmiddel eraan toegevoegd. Wij kunnen de laatste opmerkingen van reclamanten dan ook niet volgen en zij onderbouwen deze overigens evenmin. Tot slot mag niet onopgemerkt blijven dat de potentiële geuremissie van de brijvoerbereiding verwaarloosbaar klein is ten opzichte van de continue geuremissie als gevolg van de huisvesting van de dieren binnen de inrichting.

5qq) Landschappelijke inpassing

De gehele inrichting van het LOG-Witveld kenmerkt zich momenteel door het verrijzen van steen met tal van nieuwvestigingen en het afwezig zijn van groen. Deze ontwikkelingen zijn nagenoeg overal in Nederland waar te nemen. Daar waar Nederland zich altijd meende te moeten afficheren als "groen" gidsland, lijkt het nu wel dat wij ons gaan promoten als gidsland voor "bruin"steen, dan wel een golfplatenlandschap of een blokkendoos-buitengebied. De vernieling van het buitengebied, met name het mooie coulisselandschap, zo kenmerkend voor Lottum en Grubbenvorst met "dozen" en "glasbakken" zonder enig substantieel groen, is een doem in het oog van zeer vele bewoners van deze streek. Voorheen was het gebied LOG-Witveld zelfs nog een klein stiltegebiedje te noemen, met de Losbaan als weggetje waar je nog veilig in de berm kon picknicken, wat vele recreanten dan ook deden.

Tegenwoordig is deze weg een racebaan voor zwaar beladen vrachtauto's die uit de hele Europese Unie kalveren - soms nagenoeg bevroren, de andere keer hijgend van de hitte ¹¹² - komen afleveren.

Tractoren, beladen met stront, vaak lekkend, een spoor van hun activiteiten achterlatend, doorknoeren dit gebied, en het is nog maar een begin van alles, alles waar een recreant van zegt: "Naar Limburg moet je maar niet meer gaan". Ons wordt al helemaal, ondanks al het overleg, helemaal niets meer gevraagd. Wij worden weggezet als lastpakken, recalcitrante individuen.

Maar wij stellen wel vast dat in de hele mer het aspect van "landschap" en "cultureel erfgoed" in relatie tot alle bovenvermelde zaken niet adequaat beschreven is. Laat staan echt groen, niet dat "forse strookje" van 15 meter, wat de auteur ergens tegenkwam in dit epistel.

Wij verzoeken dan ook op zijn minst - indien Kuipers kip en Heideveld varkens - indien, nadat alle procedures doorlopen zijn, en er groen licht - what's in a name - verleend is, dat deze bedrijven op zijn minst niet die verfoeilijke foute start maken, zoals we nu al zien in dit gebied: kaal, steen, doos ¹¹³.

Daarbij is Heideveld varkens wellicht al een verbod te noemen, amper een boom te bekennen.

Overwegingen

Landschappelijke inpasbaarheid en aanverwante onderwerpen zoals genoemd door reclamanten, zijn geen onderdeel van de afwegingen die gemaakt moeten worden in een Wm-vergunning. Deze aspecten kunnen dan ook geen reden zijn om de vergunning te weigeren.

In de nog te verlenen omgevingsvergunningen voor het onderdeel bouwen zal landschappelijke inpassing een belangrijk beoordelingsaspect zijn als eveneens in de nog te verlenen ruimtelijke toestemmingen.

5rr) Reconstructiewet

De verplaatsing van met name het Brabantse pluimveebedrijf is in strijd met de reconstructiewet:

Artikel 4

Ter bevordering van een goede ruimtelijke structuur van de concentratiegebieden, in het bijzonder met betrekking tot landbouw, natuur, bos, landschap, recreatie, water, milieu en infrastructuur, alsmede ter verbetering van een goed woon-, werk- en leefklimaat en van de economische structuur, vindt in deze gebieden een reconstructie plaats op grond van deze wet.

Voor de bewoners in en rondom het LOG Witveld zal met name door het pluimveebedrijf een verslechterd woon-, werk- en leefklimaat optreden. Daarbij dient in ogenschouw genomen te worden dat in dit gebied ook nog tal van agrariërs werkzaam zijn.

Ook m.b.t. de nabij gelegen EHS en het verder weg gelegen Natura-2000 gebied treden aanmerkelijke verslechtingen op. Deze zijn in het mer-NGB niet voldoende uitgewerkt, c.q. gerelateerd aan deze wetgeving.

Artikel 5

De reconstructie omvat de gecoördineerde en geïntegreerde voorbereiding, vaststelling en uitvoering van maatregelen en voorzieningen, waaronder in ieder geval maatregelen en voorzieningen:

- a. *ter verbetering van de ruimtelijke structuur ten behoeve van de landbouw, mede teneinde de veterinaire risico's voortvloeiend uit een hoge veedichtheid te verminderen;*
- b. *ter verbetering van de kwaliteit van natuur en landschap en*
- c. *ter verbetering van de kwaliteit van milieu en water.*

- Met name de komst van het pluimveebedrijf, maar ook de uitbreiding van het varkensbedrijf + de geplande uitbreidingen in het LOG Witveld worden "de veterinaire risico's voortvloeiend uit een hoge veedichtheid" juist vermeerderd.
- Er treedt een verslechtering op van de kwaliteit van de "natuur en landschap".
- Er treedt een verslechtering op van de kwaliteit van het "milieu en water".
- Brabant heeft een stop op de bouw van megastallen en Limburg biedt uitkomst voor initiatieven in deze. Ondanks dat de uitwerking van de reconstructiewet bij de provincies ligt vinden wij dit toch een voorbeeld van onbehoorlijk bestuur, immers Limburg is geen eiland.

Overwegingen

Verplaatsingen van andere inrichtingen en wellicht vermeend optredende verslechtingen voor natuurgebieden in het kader van de Reconstructiewet zijn geen afwegingscriteria die in een te verlenen Wm-vergunning aan de orde mogen komen. Deze aspecten kunnen dan ook geen reden zijn om de Wm-vergunning te weigeren.

Het MER is opgesteld aan de hand van de door Gedeputeerde Staten vastgestelde richtlijnen. Deze richtlijnen zijn vastgesteld overeenkomstig het richtlijnenadvies van de m.e.r.-commissie. In dit richtlijnenadvies is niet opgenomen dat de bovenstaande onderwerpen onderzocht moeten worden in het MER. Naarmate een adviesorgaan, zoals de m.e.r.-commissie, meer ervaring heeft met het uitbrengen van adviezen over een bepaald type besluiten, zal een bestuursorgaan meer mogen afgaan op de expertise van het adviesorgaan.

In dit opzicht hebben wij in alle redelijkheid mogen uitgaan van de inhoudelijke deugdelijkheid van het advies van de m.e.r.-commissie.

Grubbenvorst, 29 november 2010 Hoogachtend,

A Vollenberg, Voorzitter
M.Bakker, Secretaris
W.Hendrickx, bestuurslid

Bijlage, luchtkwaliteitsonderzoek, in relatie tot het genoemde punt "Transporten, NOx en fijnstof.

Opmerking: De huizen die langs de geplande route liggen - Witveldweg - zijn rood aangegeven door de auteur.

Luchtkwaliteitsonderzoek
Behoud de Parel
Maart 2009 en februari 2010.

Al vanaf de oprichting is vereniging Behoud de Parel van mening dat er - gezien alle projecten die op dit dorp afkomen — een luchtkwaliteitsonderzoek moet komen. Ook de Dorpsraad Grubbenvorst deelt deze mening.

Het lijkt er namelijk veel op dat het de gemeente en de provincie / rijk het tot doel hebben de maximale norm van 40 mg fijnstof per dag ¹¹⁴ zo snel mogelijk te halen, met de bouw van allerhande projecten zoals Klavertje 4, LOG-Witveld, Greenportlane, Tradeport, de Floriade en wat ze nog allemaal meer bedenken, in plaats van te streven naar een daling van fijn stof en uitlaatgassen ^{115 116}

Zowel behoud de Parel als de Dorpsraad hebben dan ook met regelmaat bij de verantwoordelijke wethouder, de heer Litjens, aangedrongen op zo'n onderzoek. De wethouder heeft met regelmaat zo'n onderzoek toegezegd, echter tot op heden, april 2010, is hier nog niets van terecht gekomen. Het luchtkwaliteitsonderzoek waar wij op doelen heeft voornamelijk betrekking op fijn stof. Echter het is ook mogelijk de luchtkwaliteit te onderzoeken op uitlaatgassen, o.a. de zogenaamde stikstofdioxiden ¹¹⁷. Dit onderzoek is aanmerkelijk goedkoper en eenvoudiger uit te voeren. Het betreft hier het ophangen van zogenaamde meetbuisjes ¹¹⁸ op de daarvoor geschikt geachte plaatsen ¹¹⁹. Vanaf de oprichting hadden wij nogal wat twijfels bij de zogenaamde berekende luchtkwaliteitskaarten door de overheid. Het betreft hier de zogenaamde GCN-kaarten ¹²⁰. Deze kaarten worden samengesteld uit meetgegevens afkomstig vanaf meetstations die ver weg liggen, zoals in de Vredepeel of Posterholt ¹²¹. Ons is in ieder geval niet duidelijk hoe men hier nu betrouwbare kaarten van kan maken, als deze meetpunten zover weg liggen. Daarbij wordt uitgegaan van het aantal, vervoersbewegingen per weg, de hoeveelheid verkochte (vracht) auto's met daaraan gekoppeld de emissies van deze voertuigen, etc. Ook de recentere geïntroduceerde website van de overheid, die dus m.b.t. alle plannen inzake luchtkwaliteit geraadpleegd dient te worden, de saneringstool ^{122 123} wierp vragen op.

Met name ontstonden deze vragen doordat de overheid er vanuit gaat dat de (vracht) auto's schonere uitlaatgassen zouden uitstoten, terwijl de media juist berichten dat de reductie juist tegen blijkt te vallen ^{124 125}

Ook de website van deze Saneringstool vermeld de problematiek van het niet juist kunnen vaststellen van emissies¹²⁶. 16-03-2010 Demissionair minister Tineke Huizinga (VROM) heeft bij de Europese Milieuraad aandacht gevraagd voor de keuringseisen voor Euro V en Euro VI vrachtauto's en bussen. En verderop: Onlangs bleek uit onderzoek van TNO dat vrachtwagens in stedelijk en regionaal verkeer 3 keer meer stikstofdioxide uitstoten dan gemeten bij de typekeuringstest. Dit betekent voor zowel Nederland als andere lidstaten dat het bereiken van Europese luchtkwaliteitsdoelen wordt bemoeilijkt. Dit bekend dus concreet dat de gegevens die vermeld staan op de kaarten van de Saneringstool structureel onjuist zijn.

In maart 2009 hebben wij een eerste serie van 5 meetbuisjes opgehangen. Dit was in de periode dat de recessie hard had toegeslagen en dat de media berichtten dat het verkeer aanmerkelijk gedaald was. Men zou in deze periode dus een lage verontreiniging van de lucht moeten zien, lager in ieder geval als men dit zou vergelijken met de GCN-kaarten. Niets bleek minder waar te zijn! Hieronder een overzicht van de meetresultaten aangevuld met de gegevens van de Saneringstool:

Blauw code	Omschrijving	Startdatum	Starttijd	Einddatum	Eindtijd	Concentratie NO2 (µg/m3)	Saneringstool gegevens 2009
20	BLANCO	9-3-2009	19:05	22-4-2009	7:30	<1	
20-1	Kern Horst	9-3-2009	19:05	22-4-2009	7:30	25	23,8
20-2	Witveld	10-3-2009	12:10	21-4-2009	18:25	23	20,9
20-3	Veiling	10-3-2009	15:30	22-4-2009	13:50	37	25,4
20-4	Veiling	10-3-2009	15:30	22-4-2009	13:50	39	25,4
20-5	Klooster Gr Vorst	11-3-2009	17:00	21-4-2009	18:04	24	21,1
20-6	Maas Gr Vorst	10-3-2009	19:10	21-4-2009	18:12	23	23

Het is juist zeer opvallend dat nagenoeg al deze metingen hoger uitvielen dan gegevens van de GCN kaarten, en dat tijdens een recessie met minder verkeer!

Daarbij valt op dat de metingen op het veilingterrein uitzonderlijk hoog blijken te zijn en de meest forse afwijking laten zien met de Saneringstool gegevens.

Wij besloten deze metingen te herhalen in februari van dit jaar¹²⁷. Ditmaal wilden we een veel groter gebied analyseren, mede met het oog op de projecten die op korte termijn o.a. door verschillende overheden gerealiseerd zullen worden, bijvoorbeeld de Greenportlane, de Floriade, de uitbreiding van Freshpark etc¹²⁸.

De resultaten zijn schokkend te noemen. Zie hiervoor onderstaande tabel:

Blauw code	Omschrijving	Startdatum	Starttijd	Einddatum	Eindtijd	Concentratie NO2 (µg/m3)	Saneringstool gegevens 2009
11	BLANCO					<1	
11-1	Blauwververstraat	30-1-2010	14:30	1-3-2010	13:50	27	24
11-2	Veilingterrein	28-1-2010	14:50	1-3-2010	12:20	42	28,84
11-3	Horsterweg	29-1-2010	16:15	1-3-2010	13:30	40	19,7
11-4	Wit huis bij Interchalet	29-1-2010	17:20	1-3-2010	13:45	46	28,32
11-5	Weg naar Zaar	28-1-2010	15:10	1-3-2010	12:35	35	28,86
11-6	Brandakker	29-1-2010	17:00	1-3-2010	11:50	28	18,7
11-7	Tradeport Zuid	30-1-2010	15:30	1-3-2010	12:10	41	30,3
11-8	Witveldweg	29-1-2010	17:20	1-3-2010	13:40	46	28,2
11-9	Witveldweg	29-1-2010	17:15	1-3-2010	13:35	38	29
11-10	Den Drink	30-1-2010	14:40	1-3-2010	13:55	35	28,4
11-11	Visvijver	28-1-2010	15:20	1-3-2010	12:45	25	21,3
11-12	Veilingterrein	28-1-2010	15:00	1-3-2010	12:15	32	29
11-13	Kassen Calif.	29-1-2010	16:10	1-3-2010	13:15	32	17,9
11-14	Kassen Calif.	28-1-2010	15:45	1-3-2010	13:25	38	18
11-15	Horsterweg	28-1-2010	15:30	1-3-2010	12:30	35	19,7
11-16	Raayeind	29-1-2010	16:30	1-3-2010	12:05	32	32,43
11-17	Heikerkerweg	30-1-2010	16:00	1-3-2010	12:45	32	18,5
11-18	Marco Poloweg	29-1-2010	16:00	1-3-2010	13:05	55	19,9
11-19	Kassen Siberie	30-1-2010	15:15	1-3-2010	13:00	37	27
11-20	Kassen Calif	28-1-2010	15:50	1-3-2010	13:20	35	18,1

Om deze cijfers inzichtelijk te maken middels een kaart, zijn deze gegevens op Google-maps geplaatst: [http://maps.google.nl/maps/ms?](http://maps.google.nl/maps/ms?hl=nl&ie=UTF8&msa=0&msid=104724585590733320467.0004831de58e883ee259a&ll=51.424688.6.114235&spn=0.090768.0.253029&z=12)

[hl=nl&ie=UTF8&msa=0&msid=104724585590733320467.0004831de58e883ee259a&ll=51.424688.6.114235&spn=0.090768.0.253029&z=12](http://maps.google.nl/maps/ms?hl=nl&ie=UTF8&msa=0&msid=104724585590733320467.0004831de58e883ee259a&ll=51.424688.6.114235&spn=0.090768.0.253029&z=12)

Enkel de meetgegevens van het Raayeind, de Visvijver en de Blauwververstraat te Horst komen overeen met de gegevens van Saneringstool. Alle andere meetgegevens zijn fors hoger dan de gegevens van Saneringstool, nota bene gegevens die overheden bij het ontwikkelen van hun plannen dienen te raadplegen. En waarop plannen, bij overschrijdingen, dus niet door kunnen gaan. Doordat deze meetgegevens van stikstofdioxiden fors hoger zijn dan de saneringstoolgegevens gaan wij er vanuit dat de fijnstof gehalten ook forse overschrijdingen zullen laten zien.

Wij zijn dan ook van mening dat:

- 1) Er voor elk project op locatie een deugdelijke fijnstof en NO2 meting dient te geschieden
- 2) Dat de Saneringstool gegevens dienen te worden bijgewerkt, liefst voor heel Nederland
- 3) Dat waar mogelijke overschrijdingen optreden passende maatregelen door de overheden genomen dienen te worden. Het Europese Hof¹²⁹ en het Gerechtshof te Amsterdam¹³⁰ zijn hier ook heel duidelijk over geweest

4) Dat overheden krachtiger participeren op toekomstige luchtkwaliteitseisen vanuit Europa.

Overwegingen

In het bestreden besluit is bij de voor stikstofdioxide (NO₂) en fijn stof (PM₁₀) gebruik gemaakt van door het ministerie van Infrastructuur en Milieu (I en M) goedgekeurde rekenmodellen en emissiefactoren. In deze rekenmodellen wordt onder andere gebruik gemaakt van jaarlijks door het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieuhygiëne (RIVM) geleverde zogenaamde GCN-kaarten (Grootschalige Concentratiekaarten Nederland) voor diverse luchtverontreinigde stoffen als bedoeld in artikel 66 van de Regeling beoordeling Luchtkwaliteit. Deze GCN-kaarten zijn gebaseerd op een combinatie van modelberekeningen en metingen en zijn bedoeld voor het geven van een grootschalig beeld van de luchtkwaliteit in Nederland zowel voor de jaren in het verleden als in de toekomst. GCN-kaarten worden toegepast als benadering van de achtergrondconcentratie. Dit is het geval in onder meer CARII, het Nieuw Nationaal Model (NNM) en ISL3a. Ook worden de GCN-kaarten gebruikt in de Monitoringstool.

Bij de bepaling van de luchtkwaliteit in lokale situatie wordt de lokale bijdrage, dit als gevolg van de uitbreiding van Heideveld en de oprichting van Kuijpers, middels verspreidingsberekeningen berekend en opgesteld bij de achtergrondconcentratie. Gezien het feit dat alle in de omgeving van beide bedrijven gelegen bronnen zijn meegenomen in het achtergrondniveau is er als het ware sprake van een cumulatieberekening.

Hetgeen reclamant stelt, geeft geen aanleiding voor het oordeel dat wij niet hebben mogen uitgaan van de gegevens zoals gehanteerd in dit besluit, ten aanzien waarvan - in het licht van artikel 67 van de Regeling beoordeling Luchtkwaliteit- niet kan worden ingezien dat bij het bepalen van de achtergrondconcentratie door ons imissiemetingen hadden moeten worden verricht. Het voorgaande is reeds meerdere malen door de ABRS erkend, zoals o.a. in haar uitspraak van 16 juni 2010, 200906680/1/M1. Ons kan dan ook niet verweten worden dat wij niet hadden mogen uitgaan van de achtergrondgegevens m.b.t. de luchtkwaliteit zoals die in Nederland algemeen erkend zijn. Het is evenmin in strijd met het recht dat wordt uitgegaan van de laatst bekende gevalideerde gegevens (laatste bekende achtergrondgegevens), zoals de ABRS heeft overwogen in haar uitspraak van 13 december 2006, in zaak nr. 200601180/1.

Verder wordt door reclamant verwezen naar de Saneringstool en dat de gegevens die vermeld staan op de kaarten van de Saneringstool structureel onjuist zijn. Daarbij wordt door reclamant verwezen naar de meetresultaten van de achtergrondconcentratie NO₂, op basis van op eigen initiatief opgehangen meetbuisjes in de omgeving van de locaties van de inrichtingen van Heideveld en Kuijpers. Naar onze mening kan aan deze meetresultaten geen waarde worden toegekend, omdat de wijze van meten als zodanig niet erkend is door het Rijk.

1. Iedereen kan over het MER van 20 oktober 2010 t/m 30 november 2010 schriftelijk of mondeling zienswijzen indienen.
 2. Deze bijlage is geschreven door Arcadis, niet door de GGD of het RIVM of anderszins een medisch geschoold en bevoegd persoon.
 3. Dit betreft alle facetten van de bedrijfsvoering en omgevingsfactoren.
 4. In bijlage 22 wordt inderdaad een "voldoende grote afstand" genoemd, citaat: " Dit kan worden beperkt door een voldoende grote afstand tussen bedrijven". Echter men noemt niet de afstand die het GGD informatieblad noemt.
 5. Wij verzoeken de m.e.r.-commissie uitdrukkelijk van dit rapport en onze bezwaren kennis te nemen.
 6. De Wethouder, de heer Litjens, presenteerde dit onvolledige GGD rapport, net voor de verkiezingen, met veel triomf in de media, met de stelling dat het NGB nooit gezondheidsrisico's met zich mee zou brengen.
 7. Zo wonen mensen in de nabijheid van het varkensbedrijf al jaren in een stank-overschrijdende situatie.
 8. <http://www.ad.nl/ad/nl/1015/Gezondheid-wetenschap/article/detail/537071/2010/1/17/Vrees-voor-epidemie-chroische-Q-koorts.dhtml>
 9. <http://www.brabantsdagblad.nl/laatstnieuws/7642878/Nagolf-chronische-Qkoorts.ece>
 10. <http://www.bndestem.nl/algeineen/brabant/7563891/Bleker-legt-Brabants-rapport-Qkoorts-opzij.ece>
 11. Extended Spectrum Bèta-Lactamase, is een verzamelnaam voor een groep enzymen die door bacteriën gemaakt worden, de ESBL-vormende bacteriën. Deze enzymen zijn in staat de antibioticagroepen cefalosporine en penicilline te hydrolyseren, waardoor deze onwerkzaam worden
 12. Bron: RIVM <http://www.rivm.nl/cib/ESBL/Veeigestelde-vragen-ESBL.jsp>
 13. Bron: NOS <http://nos.nl/artikel/199214-meer-mensen-immuun-voor-antibiotica.html>
 14. Er werken een 4-tal mensen op het pluimveebedrijf. Hoe kunnen 4 mensen de gezondheid van meer dan één miljoen kippen bewaken?
 15. Momenteel hanteert men 135 EU/m³ voor het binnenmilieu. Het is ons niet duidelijk of deze concentratie kan voorkomen buiten de stallen.
 16. Betreft oude nummering.
 17. Zie hiervoor ook de preambule (2) van Richtlijn 97/11/EG waarin dit voorzorgsbeginsel vermeld is.
 18. Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, en met name op artikel 152, lid 4, onder b,
 19. tekstdeel uit: Herziene Nota Stankbeleid 1994; Bron:
<http://www.infomil.nl/publish/pages/66039/herziennotenotastankbeleid.pdf>
6. Het totaalbeeld van kwaliteitsdoelstellingen voor stank.
huidige situatie:	21% gehinderden	5% ernstig gehinderden
1998:	17% gehinderden	
2000:	12% gehinderden	
2010:		0% ernstig gehinderden
20. <http://www.uu.nvfacultyveterinarymedicine/NL/Actueel/media/2010/Juni/Pages/Stanknormenrammelen.aspx>
 21. <http://www.omroep gelderland.nl/web/Nieuws/nieuwsartikel/776291/Dierziekten-meteen-melden-bij-GGD.htm>
 22. En in samenhang te lezen met 2003/35/EG, preambule (1)
 23. Richtlijn 96/61/EG art 2, definities: 2. "verontreiniging": de directe of indirecte inbreng door menselijke activiteiten van stoffen, trillingen, warmte of geluid in lucht, water of bodem, die de gezondheid van de mens of de milieukwaliteit kan aantasten, schade kan toebrengen aan materiële goederen, dan wel de belevingswaarde van het milieu of ander rechtmatig milieugebruik kan aantasten of in de weg kan staan;
 24. Zie ook in verdere tekst opmerkingen m.b.t. o.a. zoönozen. Deze dienen in relatie tot deze tekst begrepen te worden.
 25. Aangezien het IPPC-installaties betreffen is het van belang m.b.t. het besluit van vergunningverlening artikel 8 Richtlijn 96/61/EG te kennen: Besluiten Onverminderd andere eisen op grond van nationale of communautaire

voorschriften verteent de bevoegde autoriteit een vergunning die voorwaarden bevat welke garanderen dat de installatie voldoet aan de eisen van deze richtlijn, of weigert zij de vergunning wanneer dat niet het geval is. Elke verleende of gewijzigde vergunning dient de in deze richtlijn voorgeschreven bepalingen inzake de bescherming van lucht, water en bodem te bevatten. Immers Richtlijn 96/61/EG vloeit als het ware voort uit Richtlijn 97/11/EG, ons inziens dienen deze richtlijnen in elkaars verband gelezen te worden.

26. Ook inkomstenderving dient meegewogen te worden. Indirect is dit ook af te lezen in de Richtlijn 97/11/EG, art 3, de genoemde samenhang, in dit geval tussen mens en materiële goederen. In de bijlage IV, lid 3 is dit eveneens genoemd
27. Indien ook maar de geringste twijfel optreed m.b.t. het afzetten van de A-73 - lees deze opmerking ook i.v.m. brand van het pluimveegeedeelte - dan verzoeken wij u nadrukkelijk dit zeer duidelijk te beschrijven.
28. Wij merken op dat de effecten van ammoniak tot op 10 kilometer meetbaar/ berekenbaar zijn.
29. In de mer moet duidelijk aangegeven worden waar voor verzuring en vermessing gevoelige gebieden liggen en wat de afstand tot het voornemen is. Hieronder verstaan we de kwetsbare gebieden uit de Wav, als ook de voor verzuring gevoelige gebieden die niet onder de Wav vallen. Het gaat hier niet om elk groenelement, maar om gebieden met een belangrijke natuurwaarde. Ons inziens bevat het studiegebied op zijn minst de aanliggende EHS Lovendaalse Bossen, Kaldenbroek met schraalgraslanden, Houthuizerheide, schraalgraslanden gelegen langs het spoor Nijmegen - Venlo, Reulsberg en gebieden daaromheen liggend zoals het Ham en Brommer, Hanenberger Heike, Lottums Schuitwater, Pastoorsweide, Broekhuizer Schuitwater en de sloot langs spoorlijn Venlo Eindhoven.
30. Wij wijzen u erop dat de website van Provincie Limburg in deze verre van volledig en uiterst gedateerd is.
31. 2003/4/EG art 4 lid 2 (h) geeft u geen grond tot weigering
32. Er dient een duidelijke en volledige beschrijving van alle voorkomende (Rodelijst) soorten in het studiegebied overlegd te worden, inclusief, zoals gesteld, alle dieren incl. vogels, planten incl. orchideeën, insecten zoals bijen libelles vliegen vlinders mieren sprinkhanen, mossen korstmossen en levermossen, amfibieën, vissen en waterdieren. Een veel gemaakte fout van de overheid is het vrij selectief overleggen van lijsten Zie hiervoor bijv. het proefschrift van Knegtering, Edo *The Featheries and the Furies Species Characteristics and Tendencies in Public Species Conservation, 2009, Groningen*, citaat: blz. 173: "Het bleek dat soorten van verschillende taxonomische groepen in mer-ren aan bod kwamen, maar ook dat het vaak een beperkt aantal soorten betrof, etc".
33. Men kan hiervoor bijvoorbeeld de Ellenberg-lijst hanteren.
34. Soorten zijn als zeer gevoelig voor ammoniak aangeduid als sprake is van een Ellenberg waarde voor ammoniak die lager is dan 5. Men kan hierbij het RIVM Rapport 711901016 en latere studies gebruiken.
35. Gebruik de meest recente gegevens!
36. Wij verwijzen wederom naar Richtlijn 97/11/EG die stelt dat de mer de cumulatie van alle IV bedrijven in het LOG Witveld dient te benoemen.
37. Zoals eerder gesteld, de totale Nederlandse ammoniak emissie daalt niet, echter stijgt weer!
38. Lees daarbij ook "habitat".
39. Gebruik ter motivatie uw gemeentelijk milieubeleidsplan en het provinciale milieubeleidsplan (POL).
40. Tot onze verwondering is dit "Actieplan" en verder in de tekst genoemde "Nota" niet genoemd in Bijlage 11, overzicht beleidskader.
41. Veel Natura-2000 gebieden kennen een kritische depositiewaarde van 400 mol!
42. Uw vaak gebruikte motivatie dat in Brabant de ammoniakdruk afneemt is een farce te noemen, het pluimveebedrijf en de BEC gaat de natuur in Horst aan de Maas bedreigen.
43. Nog steeds begrijpt niemand waarom het duurzaam en innovatief is om een drietal bedrijven uit Brabant naar Limburg te verplaatsen.
44. Blonk rapport, paragraaf 6 Evaluatie, blz 59
45. O.a. http://www.surv.esr.cri.nz/PDF_survciltance/Antimicrobial/ESBUESBL_2008.pdf

- ⁴⁶ Uit AGD, d.d. 24-11-2010: Veterinair onderzoeker Els Broens van Wageningen UR. Alleen komen bij die grotere bedrijven meer factoren bij elkaar die van belang zijn bij MRSA-besmetting. De optelling van die factoren maakt dat een groter bedrijf vaker besmet is."
- ⁴⁷ Wij hebben hier Horst aan de Maas geregeld middels correspondentie en vragen op gewezen, waarbij wij duidelijk hebben verzocht om de stal van Heideveld varkens te sluiten i.v.m. de geconstateerde overtreding.
- ⁴⁸ Gemeente Horst aan de Maas had haar steentje kunnen bijdragen, er waren destijds nog veel meer bedrijven die niet voldeden aan de vigerende wetgeving.
- ⁴⁹ En een extra belasting voor het milieu
- ⁵⁰ Citaat uit mer-NGB blz. 47: Dit houdt in dat ruimte wordt geboden voor gebruik van mest en plantaardig materiaal ten behoeve van energieopwekking.
- ⁵¹ Met name betreft het hier de voor het grondwater gevaarlijkere herbiciden, waartegen door drinkwaterbedrijven meerdere processen zijn gevoerd.
- ⁵² Hiermee bedoelen we bijvoorbeeld ook de kosten die drinkwaterbedrijven moeten maken om bijvoorbeeld Bentazon uit het (grond)water te halen.
- ⁵³ In de mer worden deze aannames, meer zijn het niet, ook niet verder naar behoren uitgewerkt. Duidelijk een tekortkoming!
- ⁵⁴ Juist de extra mestrechten zijn verkregen door het mestverwerkingssysteem. Dit is dus dubbel subsidie te noemen.
- ⁵⁵ Ook de m.e.r.-commissie noemt dit in haar Richtlijnenadvies,
- ⁵⁶ In dit geval zou het de gemeente gesierd hebben als ze alle IV-bedrijven in een GES hadden laten weergeven in plaats van het flut-rapport van de GGD te accepteren.
- ⁵⁷ Het zou zelfs kunnen zijn dat de uitbreidingsplannen van Hagens, en recent van Klopman, al veel te ver gaan.
- ⁵⁸ Zelfs de aangevraagde uitbreiding van Hagens, die ook al een mer heeft lopen, zou wel eens teveel voor dit gebied kunnen zijn, immers zijn ammoniak-emissie - aanvraag is hoger dan de bestaande situatie.
- ⁵⁹ In de mer-NGB is in paragraaf 7 een minimalistische poging gedaan om de cumulatie met andere projecten in kaart te brengen.
- ⁶⁰ Men dient ook PrimeChamp Horsterweg op te nemen in deze lijst. Dit bedrijf emitteert zeer veel ammoniak. Uit zienswijze PrimeChamp: De ammoniak-emissie van dit bedrijfs - geschat aan de hand van de opgegeven analyse van Blauw, waarbij de meetonzekerheid voor deze berekening is gesteld op 10% - $1700 \text{ gram per uur} \times 24 = 40.800 \text{ gram per dag} = 40,8 \text{ kg} \times 365 \text{ dagen} = 14.892 \text{ kilogram op jaarbasis}$.
- ⁶¹ In deze wijzen wij u bijv. erop dat o.a. salmonella — via de lucht - tuinbouwproducten kan besmetten. Mensen van de VWA hebben ons te kennen gegeven dat tuinbouwproducten geteeld in de nabijheid van FV-bedrijven in hun ogen not done zijn.
- ⁶² Wij merken op de de emissies van (vracht) auto's, met name de NOx ook bijdraagt aan de belasting op de natuur. Niet alle vrachtbewegingen van alle projecten zijn meegenomen in de mer.
- ⁶³ Mochten ze deze resistentie niet hebben, dan zijn zij wel extra kwetsbaar vanwege hun leeftijd.
- ⁶⁴ Een longarts heeft ons gewezen op het gegeven dat iemand met "slechte longen" van zo'n fietsritje waarbij hij een mogelijke besmetting met aviare influenza oploopt, kan sterven.
- ⁶⁵ <http://www.saneringstool.nl/sarjeringstool.html>
- ⁶⁶ Merk op dat in deze tabel reeds het NGB verwerkt is citaat: "In onderstaande subparagrafen is de bijdrage van het NGB en het verkeer op de ontsluitingswegen en de snelweg A73 gecumuleerd met de aanwezige achtergrondconcentratie, zodat inzicht ontstaat in de totale luchtkwaliteit".
- ⁶⁷ Idem
- ⁶⁸ Bijvoorbeeld Hagens 44 en 48, Klopman, Hendrix, Coenders, PrimeChamp etc.

69. *De huidige belasting op de Maasduinen — voor de komst van nieuwvestigingen - is globaal 13 mol, 35.000 kg ammoniak. Vier vijfde daling zou nog een belasting van 3 mol vanuit het Witveld opleveren.*
70. *Paprikateler Wijnen - de specialist op dit gebied - had bijvoorbeeld al lang iets van zich kunnen laten horen, wellicht wenst hij niet met deze ontwikkelingen geassocieerd te worden??*
71. *Het leveren van "gas aan het net" is ook zoïets. Is daarbij nergens onderbouwd in de mer.*
72. *De vergunning bevat maatregelen voor andere dan de normale bedrijfsomstandigheden. Daartoe wordt op passende wijze rekening gehouden met opstarten, lekken, storingen, korte stilggingen en definitieve bedrijfsbeëindiging, wanneer het milieu daardoor kan worden beïnvloed*
73. *Hebben de landen waar de mest naar toe wordt geëxporteerd andere nonnen m.b.t. antibiotica in mest? Kan het NGB de garantie afgeven dat andere landen - landen waar de mest / eindproduct vergister naar toe geëxporteerd wordt - te alle tijden akkoord gaan met de geëxporteerde mest, ivm residuen van o.a. antibiotica dan wel andere diergeneesmiddelen, dan wel stoffen betrekking hebbende op de mestwetgeving? De mer is wat dit betreft volkomen onduidelijk, immers de mer dient te alle tijden indien het buitenland betreft, de gevolgen voor het buitenland te beschrijven.*
74. *Het aanwezig zijn van resistentiegenen*
75. *Is expliciet in de Richtlijn vermeld, bijlage IV, lid 4, genoemde voetnoot.*
76. *O.a. ESBL maar ook nieuwe stammen van MRSA*
77. *Het gehele door de fabrikant verrichte milieuonderzoek ten einde een toelating te krijgen.*
78. *Als de resultaten van het milieuonderzoek openbaar worden gemaakt, kunnen deze worden gebruikt om andere, aanvullende maatregelen te nemen die de emissie van diergeneesmiddelen tegengaan. Hierbij kan gedacht worden aan maatregelen ter verbetering van de afvalwaterzuivering, ter voorkoming van emissies naar bodem en water, of het afleiden van milieukwaliteitsnormen. Het niet overleggen van deze onderzoeken betekent dat er geen juiste milieueffectenbeoordeling kan plaatsvinden.*
79. *Het is in deze te idioot voor woorden. Menselijke uitscheidingsproducten moeten gezuiverd worden, mest van dieren mag direct over het land verspreid worden.*
80. *Afkomstig uit mest*
81. *De mer stelt dat er sprake is van milieudruk op de omliggende natuur.*
82. *Zie ook onze genoemde voetnoot, verwijzing naar Bijlage IV, lid 4, verwijzing voetnoot.*
83. *Nederland, Duitsland en andere landen waar de mest / spuiwater naar toe gaat.*
84. *Beschrijf ook de emissie van hormonen naar de lucht.*
85. *Een verontreinigende of schadelijke stof is elke stof die wanneer zij in het oppervlaktewater wordt gebracht, het zelfreinigend vermogen van het oppervlaktewater aantast, of leidt tot een vermindering van de kwaliteit van het water.*
86. *<http://www.knsnet.nl/websites/kns/files/Module%20slachten%20kleineo^20roodvleesslachterijen.doc>*
87. *Er zijn geen hygiëne protocollen dan wel risico-analyses m.b.t. slachtafval en Rendac in de mer opgenomen.*
88. *"Mede vanuit Richtlijn 2001/81/EG*
89. *Uitgaande van 60 ton / hectare*
90. *Richtlijn 97/11/EG Bijlage III, gebruik van natuurlijke hulpbronnen etc,*
91. *In deze wijzen wij bijvoorbeeld op Richtlijn 2008/99/EG preambule (2)*
92. *Anonymous, diverse bronnen.*
93. *"Zuiver" in de ruimste zin des woords, gedefinieerd volgens tal van EU Richtlijnen.*
94. *Daarbij gaame een ruime marge, immers men wil n.m.l. ook mest van derden gaan vergisten.*
95. *De aanvoer van mest bij PrimeChamp leidt vaker tot stankklachten*

96. De vergunning bevat maatregelen voor andere dan de normale bedrijfsomstandigheden. Daartoe wordt op passende wijze rekening gehouden met opstarten, lekken, storingen, korte stilleggingen en definitieve bedrijfsbeëindiging, wanneer het milieu daardoor kan worden beïnvloed.
97. Visuele controle is volstrekt onvoldoende.
98. Dit kan een extra risico meebrengen.
99. Betrek hier ook ozon bij, bijvoorbeeld ivm o.a. de vorming van zomersmog.
100. In de hele mer wordt PM2,5 niet genoemd, beschrijf apart voor alle IV bedrijven de emissies, effecten en concentraties van PM2,5 en beschrijf deze in cumulatie, waarbij ook omliggende bronnen van PM 2,5 (o.a. verkeer) worden meeberekend.
101. Beschrijf dit zowel voor PM10 "en PM2,5
102. Deze vraag betreft ook de slachterij en het pluimveegedeelte.
103. Hier dus ook geluid, licht etc.
104. Betrek hierin bijvoorbeeld ook mogelijk schoolverzuim door het oplopen van vee gerelateerde ziekten en de kosten hiervan voor de student, bijvoorbeeld studiebeurs, aan. Ook de besmetting van mede-studenten. Maar ook de kosten die de maatschappij maakt om diergerelateerde ziekten te bestrijden. Geef daarbij aan of het initiatief beschikt over een noodfonds, dan wel hiervoor een verzekering heeft, dan wel hoofdelijk aansprakelijk is.
105. De WAV gebieden zijn niet genoemd in deze lijst.
106. De onverkoopbaarheid van (bedrijfs)woningen
107. De getoonde kaart (4x4 kilometer) is redelijk representatief voor de IV bedrijven, PrimeChamp dient nog te worden toegevoegd, wegens de vaak ondragelijke rioollucht (omschrijving omwonenden)
108. Cumulatieve stankbelasting per woning aangeven, geëmitteerde stank per bedrijf aangeven, incl uitbreidingsplannen. (Stank NGB pluimvee, varkens, slachterij en BEC apart aangeven)
109. Artikel 7 De eerbiediging van het privé-leven en van het familie- en gezinsleven Eenieder heeft recht op eerbiediging van zijn privé-leven, zijn familie- en gezinsleven, zijn woning en zijn communicatie. Stankoverlast druist in tegen deze regel.
110. Het betreft hier de tabel stank pluimvee en BEC samen.
111. Van brijvoer is bekend dat dit een zeer onaangename geur heeft.
112. De ondernemer beweert dat dit duurzame veehouderij is?
113. Het meest opmerkelijke is dat de eigenaren van deze bedrijven, met name de nieuwvestigingen — zichzelf promotend als zijnde enorm begaan met hun dieren en mogelijk dierenleed - vaak in de verste verte niet te bekennen zijn. Ze schijnen alleen te hoeven voeren
114. Zie voor de nonnen: <http://www.compendiumvoordeleefomgeving.nl/indicatoren/nl0237-Nationale-luchtkwaliteit%3A-overzicht-normen.html?i=14-65>
115. De Europese regelgeving is m.b.t. reductie van fijnstof en uitlaatgassen dan ook zeer stellig: RICHTLIJN 2008/50/EG VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD van 20 mei 2008, Artikel 1 lid 5. de luchtkwaliteit waar zij goed is in stand te houden en in andere gevallen te verbeteren etc
116. Merk hierbij op dat in de toekomst vanuit Europa vele strengere normen gaan gelden, waar overheden op dienen te participeren.
117. Daarbij zijn wij van mening dat mochten de metingen van stikstofdioxiden hogere cijfers laten zien dan de gegevens die de overheid ter beschikking stelt, de concentratie van fijnstof ook hoger zal zijn!
118. Wij gebruikten hiervoor de zogenaamde 'Talmes buisjes' die middels absorptie spectrofotometrie geanalyseerd worden. Deze zijn verkrijgbaar bij Buro Blauw: <http://www.buroblauw.nl/>
119. Uiteraard dienen het representatieve plekken te zijn, daar waar met regelmaat mensen verkeren dan wel in de nabijheid wonen.
120. <http://www.pbl.nl/nl/Ahermasites/gcn/index.html>

- ^{121.} http://www.lml.rivm.nl/meetnet/lml_ovz.html klik op regio zuid
- ^{122.} Ook de saneringstool is gebaseerd op de GCN-kaarten
- ^{123.} <http://www.saneringstool.nl/saneringstool.html>
- ^{124.} Zie o.a. publicatie van het Planbureau voor de Leefomgeving 7 januari 2010 : Nederland voldoet niet aan alle Europese luchtkwaliteitsnormen voor stikstofdioxide. Overschrijdingen van de grenswaarde voor het jaargemiddelde treden op langs drukke verkeerswegen en incidenteel ook nog op andere locaties in grote steden die niet gelegen zijn in een drukke verkeersstraat of nabij een snelweg. Bron:
<http://www.pbl.nl/nl/dossiers/stikstofdioxide/content/inleiding.htm>
- ^{125.} Mede dit bericht besloten wij tot een nieuwe meting van NO₂
- ^{126.} <http://www.vrom.nl/pagina.html?id=47116>
- ^{127.} Tijdens een kort gesprek wat de auteur voerde met een handhavingsambtenaar van de provincie, bleek dat ook de provincie soortgelijke buisjes vaker gebruikt. De betreffende ambtenaar noemde het een moment-opname maar zeer zeker indicatief.
- ^{128.} De lezer dient mede te wegen dat het nog steeds recessie is en dat het aantal vervoersbewegingen nog steeds lager is dan gebruikelijk. Dit zou moeten leiden tot lagere meetwaarden dan de Saneringstool vermeld
- ^{129.} Hof van Justitie Zaak C-237/07 Janecek.
- ^{130.} Problematiek luchtkwaliteit te Utrecht, waarbij actiegroepen ook deze meetbuisjes gebruikten

BIJLAGE 7 BOELS ZANDERS ADVOCATEN

AANTEKENEN

Gedeputeerde Staten van Limburg
Postbus 5700
6202 MA MAASTRICHT

Per fax: 043-389 78 11

Betreft: het indienen van een zienswijze/MER Nieuw Gemengd Bedrijf

Geacht College,

Cliënten hebben kennisgenomen van het tot en met 30 november a.s. ter inzage liggende MER ten behoeve van de ontwikkeling van een drietal bedrijven binnen het concept Nieuw Gemengd Bedrijf en wel aan de locaties Witveldweg 35 en Laagheide 9 te Grubbenvorst. Namens cliënten dien ik daartegen hierbij tijdig een zienswijze in. Te dien aanzien wordt het onderstaande naar voren gebracht.

Vooropgesteld moet worden dat een MER uiteraard inzicht dient te verschaffen in de gevolgen van het milieu vanwege de inrichting. Niet kan nu worden gezegd dat onderhavig MER op dit punt volledig is. Integendeel, volgens cliënten blijven belangrijke milieuvraagstukken onbeantwoord in het MER.

In onderhavig MER wordt op zichzelf erkend dat sprake is van leemten in kennis op het gebied van a) emissiefactoren, b) de toetsingskaders (vooral stikstofdepositie op Natura2000-gebieden), en c) de verdere ontwikkeling van het LOG Witveldweg. Naar het oordeel van cliënten is het nu zo dat deze niet ter discussie staande leemten wel degelijk aan een beoordeling - van de milieugevolgen van het initiatief in de weg staan. In een MER dient het milieubelang immers een volwaardige plaats te krijgen en in zoverre dient op alle relevante (milieu)onderdelen duidelijkheid te bestaan. Zeker nu het bij het concept Nieuw Gemengd Bedrijf gaat om een concentratie van een zeer groot aantal dieren. Op één locatie zal sprake zijn van een enorme toename in milieudruk!

Ook wordt in deze kwestie door de provincie erkend dat sprake is van leemten in kennis met betrekking tot de relatie tussen intensieve veehouderij en gezondheid. Anno 2010, waarin de Q-koortskwestie een hot item is, dient sowieso eerst volstrekt helder te zijn dat burgers in de omgeving van het Nieuw Gemengd Bedrijf geen gezondheidsrisico's lopen. Zolang de provincie op dit punt geen garanties kan geven, zou zij dan ook geen medewerking mogen verlenen aan onderhavige plannen. Verder stellen cliënten zich op het standpunt dat er eigenlijk eerst een milieu-effectrapport zou moeten worden opgesteld wanneer volledige duidelijkheid bestaat over de opvulling van het totale LOG Witveldweg. Naast/het Nieuw Gemengd Bedrijf zijn er momenteel de volgende initiatieven voor nieuwvestiging van een intensieve veehouderij in het LOG Witveldweg bekend: het bedrijf Klopman (1.200 vleesvarkens), het bedrijf Coenders (2.000 vleesvarkens) en het bedrijf Hendriks (onbekend aantal vleesvarkens). Cliënten zeggen derhalve dat het milieubelang eerst een volwaardige plaats kan innemen op het moment dat duidelijk is welke bedrijven zich gaan vestigen in het LOG.

Overigens betwijfelen cliënten dat het LOG Witveldweg überhaupt plaats kan bieden voor het concept Nieuw Gemengd Bedrijf. De Bio Energiecentrale Maashorst (BEC die tezamen met de pluimveehouderij met slachterij van Kuijpers Kip, één inrichting vormt, zal namelijk evident industriële activiteiten gaan uitvoeren. Datzelfde geldt uiteraard voor de slachterij-activiteiten van Kuijpers Kip. Dit terwijl een LOG nu bij uitstek is bedoeld voor het hervestigen van agrarische bedrijven die thans in extensiveringgebieden c.q. dichtbij Natura2000-gebieden zijn gelegen.

Gelet op het vorenstaande verzoek ik u de zienswijze van cliënten gegrond te verklaren en de vervolprocedure te staken.

Hoogachtend, DAS
Dhr. mr. M.J.Smaling

Overwegingen

Naar onze mening zitten er geen leemten in de in het MER en de vergunningaanvragen gehanteerde emissiefactoren en de daarmee samenhangende immissies en berekende depositie. Het is wel zo dat in het MER kenbaar is gemaakt dat het toetsingskader in het kader van de Natuurbeschermingswet geregeld wijzigt en dat dit daarmee wordt aangemerkt als een leemte. De consequenties van deze leemte is voor de nu voorliggende besluiten in de zin van de Wet milieubeheer niet relevant en komt mogelijk aan de orde bij de nog aan te vragen Natuurbeschermingswetvergunningen voor de inrichtingen van Heideveld en Kuijpers.

Zoals door reclamant wordt opgemerkt, is in het MER (anno 2010) aangegeven dat er een leemte bestaat in de kennis met betrekking tot de relatie tussen intensieve veehouderij en gezondheid. Inmiddels heeft de GGD Noord-Limburg op 25 april 2012 in het gemeentehuis van Horst a/d Maas de resultaten van het onderzoek gepresenteerd aan de omwonenden. Uit de uitgevoerde berekeningen (o.a. geur en fijn stof) volgt dat de komst van de bedrijven binnen het concept NGB niet tot extra risico's voor de inwoners van de dorpen eromheen. Ook zal de komst van het NGB de kans op infectieziekten niet noemenswaardig vergroten. Tijdens deze bijeenkomst heeft de burgemeester toegezegd het rapport van de GGD en de gegevens van het meetpunt in Grubbenvorst voor te leggen aan de gemeenteraad.

Voor wat betreft de landelijke discussie over intensieve veehouderij en gezondheid van omwonenden, heeft het kabinet de Gezondheidsraad (GR) om advies gevraagd om een beoordelingskader te maken voor de gezondheidsrisico's van blootstelling aan verschillende micro-organismen die afkomstig zijn van de veehouderij. Daarbij heeft de Staatssecretaris van EL&I de GR ook verzocht om daarbij het nut en noodzaak van een norm voor een minimale afstand tussen veebedrijven en woongebieden te onderzoeken (zie brief Staatssecretaris van 5 december 2011 inzake Kamervragen Algemeen Overleg Intensieve Veehouderij). Met daarbij aandacht voor moer mogelijke technische maatregelen. Daarbij is door de Staatssecretaris aangegeven dat hij een wettelijke voorziening zal treffen, die een grondslag geeft om een grens te stellen aan de omvang van bedrijven als de noodzaak daartoe is aangetoond. Die noodzaak kan ook bestaan uit volksgezondheidseffecten. De precieze vormgeving hiervan wordt op dit moment bezien. Hiermee rekeninghoudende heeft het kabinet opdracht gegeven onderzoek te doen naar de gezondheidsrisico's van veehouderijbedrijven voor omwonenden.

De GR komt in het 3^e kwartaal van 2012 met een advies over de beoordeling van de risico's van blootstelling aan schadelijke ziektekiemen uit veehouderijen.

Verder dienen gezondheidsaspecten primair in het kader van andere wetgeving beschouwd te worden. Een Wm-vergunning biedt hier geen, althans slechts zeer beperkte aanvullende ruimte toe. In het kader van de emissie en immissie van fijn stof en stikstofoxiden, afkomstig van de onderhavige inrichting, hebben wij uitgebreid getoetst aan de eisen uit de Wet luchtkwaliteit (hoofdstuk 5 van de Wm) welke zijn opgenomen ter bescherming van de volksgezondheid. In het hoofdstuk luchtkwaliteit van het bestreden besluit zijn wij op dit aspect ingegaan. Geconcludeerd kan worden dat er in ruime mate aan de wettelijke grenswaarden voor fijn stof en stikstofoxiden wordt voldaan. Ook voor wat betreft de geurbelasting welke optreedt als gevolg van het in werking zijn van de inrichting, moet geconcludeerd worden dat geurhinder niet aan de orde kan zijn en omwonenden hiertegen voldoende worden beschermd. In dit opzicht hebben wij de volksgezondheid dus betrokken in onze afwegingen om tot het bestreden besluit te komen. Ter bevestiging van ons standpunt dat een diepgaandere beoordeling van gezondheidsaspecten niet hoeft plaats te vinden in het bestreden besluit, verwijzen wij naar recente uitspraken van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State van 20 april 2011 (ABRS 201008545/1/M2) en 29 december 2010 (ABRS 29 december 2010, 201000770/1/M2) welke als volgt luiden:

"2.10.1. In hetgeen [appellant sub 2] en anderen hebben aangevoerd kan geen grond worden gevonden voor het oordeel dat het college de vergunning had moeten weigeren in verband met de gestelde gezondheidsrisico's dan wel ter beperking van die risico's nadere voorschriften aan de vergunning had moeten verbinden. Daarbij neemt de Afdeling in aanmerking dat volgens het Informatieblad waarop [appellant sub 2] en anderen zich beroepen, de gezondheidsrisico's voor omwonenden van veehouderijen door dierlijke griepvirussen onvoldoende bekend zijn en onvoldoende kunnen worden vastgesteld." Reclamant heeft verder ook niet aannemelijk gemaakt dat het in werking zijn van de inrichting zodanige risico's voor de volksgezondheid kan opleveren dat om die reden nadere voorschriften aan deze vergunning moeten worden verbonden, dan wel dat de vergunning om die reden moet worden geweigerd. Reclamant heeft evenmin gewezen op algemeen aanvaarde en erkende wetenschappelijke inzichten waaruit een andere conclusie valt te trekken. Het informatieblad waarop zij zich baseert, geeft immers weer dat de gezondheidsrisico's voor omwonenden van Veehouderijen door dierlijke griepvirussen onvoldoende bekend zijn en onvoldoende kunnen worden vastgesteld.

De afstand van 250 meter tussen een veehouderij en gevoelige bestemmingen wordt in het Informatieblad uit 2011 weliswaar genoemd, maar allerminst kan uit de diverse onderzoeken die in het Informatieblad worden genoemd de conclusie worden getrokken dat binnen deze 250 meter, los van geldende wet- en regelgeving op milieugebied, er daadwerkelijk zodanige concrete risico's zijn voor de volksgezondheid. De gebezigde termen als 'kunnen' en 'mogelijk' zijn onvoldoende wetenschappelijk onderbouwd om hier in een Wm-vergunning mee rekening te mogen houden.

Het afstandsaspect achten wij overigens een aspect dat bij uitstek afweging behoort te krijgen in de noodzakelijke ruimtelijke onderbouwing van de inpassing van de onderhavige inrichting. De gemeente Horst aan de Maas heeft te kennen gegeven planologische medewerking te verlenen aan de inpassing van de onderhavige inrichting. In dit besluit zijn wij slechts volgend.

Op grond van voorgaande is er geen reden om extra voorschriften inzake volksgezondheid aan dit besluit te verbinden dan wel de vergunning te weigeren.

Verder stellen reclamanten zich op het standpunt dat er eigenlijk eerst een MER zou moeten worden opgesteld wanneer volledige duidelijkheid bestaat over de opvulling van het totale LOG Witveldweg. Naast het Nieuw Gemengd Bedrijf zijn er momenteel de volgende initiatieven voor nieuwvestiging van andere intensieve veehouderijen. Reclamanten zeggen derhalve dat het milieubelang eerst een volwaardige plaats kan innemen op het moment dat duidelijk is welke bedrijven zich gaan vestigen in het LOG.

Om het LOG Witveldweg tot ontwikkeling te brengen heeft het College van B&W op 12 februari 2008 een gebiedsvisie voor LOG Witveldweg vastgesteld. In de gebiedsvisie geeft de gemeente aan binnen welke randvoorwaarden en kaders het LOG ontwikkeld moet worden. Een aantal initiatiefnemers, waaronder de twee inrichtingen van Heideveld en Kuijpers binnen het CONCEPT NGB, hebben inmiddels hun planvormingstrajecten gestart om zich te kunnen vestigen in het LOG Witveldweg.

Deze landbouwontwikkelingen vragen om een breed gedragen visie om ervoor te zorgen dat de verschillende functies elkaar niet in de weg zitten, maar elkaar en het landschap versterken en zorgen voor een duurzaam ingericht landbouwontwikkelingsgebied. Voor LOG Witveldweg is daarom een structuurvisie LOG Witveldweg opgesteld. Als uitgangspunt voor de structuurvisie gelden de reeds vastgestelde randvoorwaarden en kaders uit de gebiedsvisie.

Om alle ontwikkelingen binnen het LOG Witveldweg mogelijk te maken stelt de gemeente Horst a/d Maas een bestemmingsplan op. Het bestemmingsplan is onder andere kaderstellend voor de nieuwvestiging en uitbreiding van intensieve veehouderijbedrijven in het LOG. Ten behoeve van de besluitvorming wordt de plan-mer-procedure doorlopen. De gemeenteraad van Horst aan de Maas is het bevoegd gezag in deze procedure.

Voor de herziening van het bestemmingsplan een plan-m.er. opgesteld. Inmiddels is op 28 juni 2012 door de m.e.r.-commissie het voorlopige toetsingadvies uitgebracht over het plan-mer (rapportnummer 2374-98). In haar toetsingadvies is de m.e.r.-commissie van oordeel dat in het MER informatie ontbreekt die essentieel is om het milieubelang volwaardig te kunnen meewegen in de besluitvorming. De m.e.r.-commissie adviseert om een aanvulling op het MER op te stellen voordat het besluit over het bestemmingsplan wordt genomen.

Op de internetsite van de m.e.r.-commissie is te lezen dat de advisering van de Commissie tijdelijk is opgeschort om de initiatiefnemers de gelegenheid te geven aanvullende informatie aan te leveren. Zodra de ontbrekende informatie beschikbaar is, wordt de toetsing vervolgd.

11. Besluit

Wij besluiten:

- I. aan Heideveld Beheer BV een revisievergunning als bedoeld in artikel 8.4, tweede lid van de Wet milieubeheer (Wm) te verlenen voor haar inrichting gelegen aan de Laagheide 9 te Grubbenvorst (gemeente Horst aan de Maas);
- II. dat de ingekomen Wm-aanvraag van 30 september 2010 (incl. de ingekomen aanvulling van 15 oktober 2010 en 25 februari 2011) en het ingekomen MER van 30 september 2010 (incl. de ingekomen aanvulling van 25 februari 2011) deel uitmaakt van de vergunning, met uitzondering van de aangevraagde tijdelijkheid van 10 jaar voor de activiteiten met afvalstoffen, tenzij daarvan mag of moet worden afgeweken op basis van de aan dit besluit verbonden voorschriften;
- III. de vergunning voor wat betreft de brijvoerkeuken te verlenen voor een periode van 10 jaar;
- IV. aan deze vergunning de in bijlage 1 opgenomen immissiepunten geluid te verbinden;
- V. aan deze vergunning de in bijlage 2 opgenomen voorschriften te verbinden;
- VI. aan deze vergunning de in bijlage 3 opgenomen begrippenlijst te verbinden.

12. Beroep

Een belanghebbende, die zienswijzen over het ontwerpbesluit heeft ingediend of aan wie redelijkerwijs niet kan worden verweten geen zienswijzen te hebben ingediend, kan, tegen betaling van de verschuldigde griffierechten, beroep instellen bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. Het beroepschrift moet binnen een termijn van zes weken worden ingediend. Deze termijn vangt aan met ingang van de dag na die waarop dit besluit ter inzage is gelegd. Op deze beroepschriftprocedure is de Algemene wet bestuursrecht van toepassing.

Het beroepschrift moet worden ondertekend en moet tenminste bevatten:

- a. de naam en het adres van de indiener;
- b. de datum;
- c. een omschrijving van het besluit waartegen het beroep is gericht, en;
- d. de redenen van het beroep (motivering).

Het beroepschrift moet worden gericht aan:

Raad van State
Afdeling bestuursrechtspraak
Postbus 20019
2500 EA DEN HAAG

Als een beroepschrift wordt ingediend, dan kan tevens een verzoek om een voorlopige voorziening worden gedaan bij de Voorzitter van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. Het besluit treedt niet in werking voordat op dat verzoek is beslist.

Voor meer informatie verwijzen wij naar de internetpagina van de Raad van State, www.raadvanstate.nl.
Klik op "Onze werkwijze". Klik op "Bestuursrechtspraak".

Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking met ingang van de dag, volgend op de bezwaar/beroepstermijn van 6 weken. Indien tegen het besluit bij de Voorzitter van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State een verzoek tot het treffen van een voorlopige voorziening als bedoeld in artikel 8:81, tweede lid, van de Algemene wet bestuursrecht is gedaan, treedt het besluit niet in werking voordat op dat verzoek is beslist.

13. Slotbepaling

Een afschrift van dit ontwerpbesluit is verzonden aan:

- a. Heideveld Beheer BV
de heren G. Vullings en M. Houben
Laagheide 9
5971 PE GRUBBENVORST
- b. KnowHouse BV
de heer R. Pothoven
Venrayseweg 182
Industrienummer 3814
5928 RH VENLO
- c. Hendrikx UTD
de heer M. Caspers
Postbus 1
5830 MA BOXMEER
- d. Commissie voor de m.e.r.
de heer G. Elbertsen
Postbus 2345
3500 GH UTRECHT
- e. Het College van burgemeester en wethouders van de gemeente Horst a/d Maas
Wilhelminaplein 6
5961 ES Horst
- f. Waterschap Peel en Maasvallei
Postbus 3390
5902 RJ VENLO
- g. VROM Inspectie Regio Zuid
Postbus 850
5600 AW EINDHOVEN

- h. Ministerie van EL&I
mevrouw A. Spierings
postbus 6111
5600 HC EINDHOVEN
- i. Belanghebbenden die in de m.e.r.-procedure zienswijzen en/of adviezen hebben ingediend (zie bijlage 4)
- j. Belanghebbenden die tegen het ontwerpbesluit zienswijzen hebben ingediend (zie bijlage 5)

14. Ondertekening

Gedeputeerde Staten van Limburg

voorzitter

secretaris

Bijlagen

Bijlage 1: Immissiepunten geluid

Bijlage 2: Voorschriften

Bijlage 3: Begrippenlijst

Bijlage 4: Belanghebbenden die in de MER-procedure zienswijzen en/of adviezen hebben ingediend

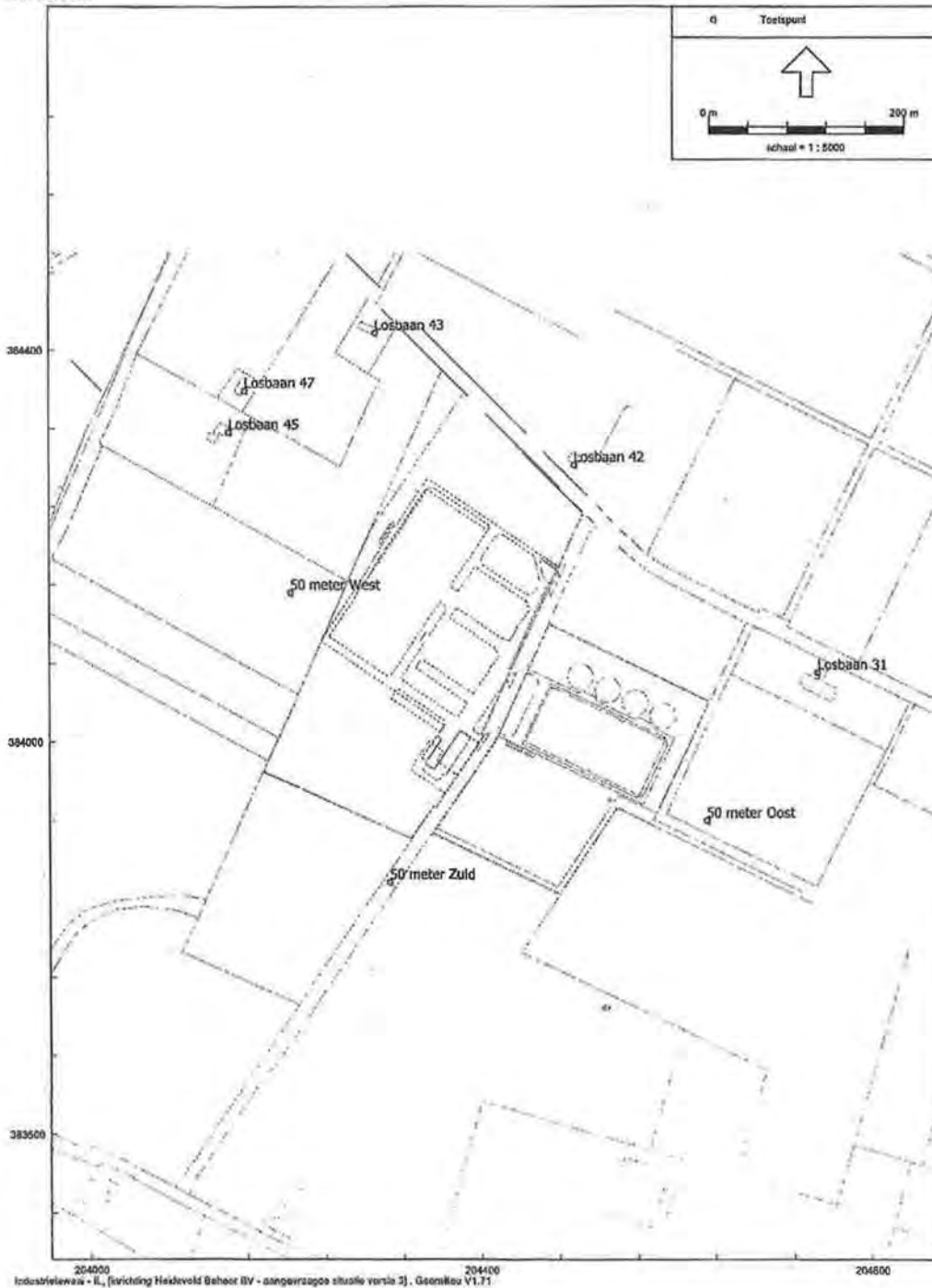
Bijlage 5: Belanghebbenden die tegen het ontwerpbesluit zienswijzen hebben ingediend

Bijlage 1 Immissiepunten geluid

Heideveld beheer BV
1270ao0210

G & O Consult BV

figuur 1.5 ontvangerpunten

Bijlage 2 Voorschriften

1. ALGEMEEN

Terrein van de inrichting en toegankelijkheid

- 1.1 Binnen de inrichting moet een overzichtelijke en actuele plattegrond aanwezig zijn. Op deze plattegrond dient ten minste te zijn aangegeven:
 - alle gebouwen en de installaties met hun functies;
 - alle opslagen van stoffen welke nadelige gevolgen voor het milieu kunnen veroorzaken met vermelding van aard en maximale hoeveelheid.
- 1.2 Op het terrein van de inrichting moet een zodanige afscheiding aanwezig zijn dat de toegang tot de inrichting vanuit de openbare weg voor onbevoegden redelijkerwijs niet mogelijk is.
- 1.3 De inrichting moet schoon worden gehouden en in goede staat van onderhoud verkeren.
- 1.4 Gebouwen, installaties en opslagvoorzieningen moeten te allen tijde goed bereikbaar zijn voor alle voertuigen die in geval van calamiteiten toegang tot de inrichting/installatie moeten hebben. Binnen of nabij de installaties mogen geen andere goederen of stoffen worden opgeslagen dan die welke voor het proces nodig zijn of daardoor zijn verkregen, met uitzondering van brandbestrijdingsmiddelen.
- 1.5 Het aantrekken van insecten, knaagdieren en ander ongedierte moet zo veel mogelijk worden voorkomen. Zo vaak de omstandigheden daartoe aanleiding geven, moet bestrijding van insecten, knaagdieren en ander ongedierte plaatsvinden.

Installaties

- 1.6 Gasgestookte verwarmings- of stookinstallaties en bijbehorende appendages moeten voldoen aan de NEN 1078 en/of de NEN 2078. Een gasgestookte verwarmings- of stookinstallatie met een nominaal vermogen van meer dan 100 kW moet voor ingebruikneming en vervolgens ten minste éénmaal per vier jaar gekeurd worden op goed en veilig functioneren, optimale verbranding en energiezuinigheid. De keuring moet mede omvatten de afstelling voor de verbranding, het systeem voor de toevoer van de brandstof en de afvoer van de verbrandingsgassen. Onderhoud moet jaarlijks door een daartoe erkend bedrijf te worden verricht. Indien uit een keuring blijkt dat de verwarmings- of stookinstallatie onderhoud behoeft, moet dat onderhoud binnen twee weken na de keuring plaatsvinden.

- 1.7 De keuring als bedoeld in vorig voorschrift moet worden uitgevoerd door een persoon die beschikt over een geldig certificaat dat is afgegeven door een instelling die door de Raad voor Accreditatie is geaccrediteerd teneinde uitvoering te kunnen geven aan de 'beoordelingsrichtlijn voor het uitvoeren van onderhoud en inspecties aan stookinstallaties' van de Stichting Certificatie Inspectie en Onderhoud Stookinstallaties of aantoonbaar voldoet aan eisen die ten minste gelijkwaardig zijn aan die beoordelingsrichtlijn.

Melden ingebruikname inrichting

- 1.8 Het moment van het in bedrijf nemen van de verschillende delen van de inrichting dienen binnen een termijn van 2 weken na het in bedrijf nemen schriftelijk aan het bevoegd gezag te worden gemeld.

Instructies

- 1.9 De vergunninghoudster is verplicht binnen de inrichting (tijdelijk) werkzame personen te instrueren over de voor hen van toepassing zijnde voorschriften van deze vergunning en de van toepassing zijnde veiligheidsmaatregelen. Tijdens het in bedrijf zijn van installaties die in geval van storingen of onregelmatigheden kunnen leiden tot nadelige gevolgen voor het milieu, moet steeds voldoende, kundig personeel aanwezig zijn om in voorkomende gevallen te kunnen ingrijpen.

Melding contactpersoon en wijziging vergunninghoudster

- 1.10 De vergunninghoudster moet direct na het in werking treden van de vergunning schriftelijk naam, adres en telefoonnummer opgeven aan het bevoegde gezag van degene (en van diens plaatsvervanger) met wie in spoedeisende gevallen, ook buiten normale werktijden, contact kan worden opgenomen. Wanneer wijzigingen optreden in de gegevens van de bedoelde personen, moet dit vooraf onder vermelding van de wijzigingsdatum schriftelijk worden gemeld aan het bevoegde gezag.

Registratie

- 1.11 Binnen de inrichting is een exemplaar van deze vergunning (inclusief aanvraag) met bijbehorende voorschriften aanwezig. Verder zijn binnen de inrichting de volgende documenten aanwezig:
- alle overige voor de inrichting geldende milieuvergunningen en meldingen;
 - de veiligheidsinformatiebladen die behoren bij de in de inrichting aanwezige gevaarlijke stoffen;
 - de bewijzen, resultaten en/of bevindingen van de in deze vergunning voorgeschreven inspecties, onderzoeken, keuringen, onderhoud en/of metingen;
 - de registratie van het jaarlijks elektriciteit-, water- en gasverbruik.
- De documenten moeten ten minste vijf jaar worden bewaard en op verzoek worden getoond aan het bevoegd gezag.

Bedrijfsbeëindiging

- 1.12 Bij het geheel of gedeeltelijk beëindigen van de activiteiten binnen de inrichting moeten alle aanwezige stoffen en materialen door of namens vergunninghoudster op milieuhygiënisch verantwoorde wijze in overleg met het bevoegd gezag worden verwijderd.
- 1.13 Van het structureel buiten werking stellen van (delen van) installaties en/of beëindigen van (een van de) activiteiten moet het bevoegde gezag zo spoedig mogelijk op de hoogte worden gesteld. Installaties of delen van installaties die structureel buiten werking zijn gesteld en nadelige gevolgen voor het milieu kunnen hebben, moeten in overleg met het bevoegde gezag worden verwijderd tenzij de (delen van de) installaties in een zodanige staat van onderhoud worden gehouden dat de nadelige gevolgen niet kunnen optreden.

2. HET HOUDEN VAN DIEREN

Algemeen

- 2.1 **Maximaal aantal dieren**
In de inrichting mogen ten hoogste de in hoofdstuk 1 van de considerans opgenomen dierbezetting en de daarbij behorende huisvestingsystemen aanwezig zijn.
- 2.2 **Registratie**
Binnen de inrichting moet een registratie aanwezig zijn van het aantal dieren dat in iedere stal van de inrichting aanwezig is. Deze registratie mag niet ouder zijn dan 6 maanden en moet direct (elektronisch) oproepbaar en overdraagbaar zijn op een daartoe strekkend voorzoek van een toezichthoudend ambtenaar.
- 2.3 **Ziekenboeg**
 - a. De in een stal aanwezige ziekenboeg mag alleen ten behoeve van het doel worden gebruikt waarvoor ze is ingericht. Deze ruimte mag niet in gebruik zijn als productieruimten. Dit betekent dat in deze ruimte geen dieren permanent mogen worden gehouden.
 - b. De oorspronkelijke plaats van het varken dat tijdelijk in de ziekenboeg aanwezig is mag niet door een ander varken worden bezet.
 - c. Tijdens de momenten waarop geen varkens in de ziekenboeg aanwezig zijn, moet deze ruimte schoon zijn.
- 2.4 **Afleverruimte**
 - a. De in een stal aanwezige afleverruimte mag alleen ten behoeve van het doel worden gebruikt waarvoor deze is ingericht.
 - b. de afleverruimte moet na ieder gebruik worden gereinigd.
 - c. Indien onder de afleverruimte sprake is van een kelder voor de opslag van mest moet deze kelder van een dichte afdekking zijn voorzien.

2.5 Dierlijk afval

Het dierlijk afval moet zo spoedig mogelijk, volgens de bij of krachtens het Besluit dierlijke bijproducten en de Regeling dierlijke bijproducten 2011 gestelde regels, uit de inrichting worden verwijderd. Het bewaren van dierlijk afval, in afwachting van afvoer naar een destructiebedrijf, moet zodanig geschieden dat geen geurhinder optreedt, het aantrekken van ongedierte wordt voorkomen en geen vermenging met ander afval of materiaal optreedt. Verder mag het dierlijk afval geen visuele hinder veroorzaken.

2.6 Kadaverplaats

- a. Kadavers moeten worden aangeboden aan de destructor op een kadaverplaats of in een vloeistofkerende mobiele kadaverbak of kadaverton.
- b. Het reinigen en ontsmetten van de kadaverkap of kadaverton moet plaatsvinden boven een kadaverplaats. Indien de kadavers aan de destructor worden aangeboden op de mobiele kadaverbak of in een kadaverton, moeten deze worden gereinigd en ontsmet op een reinigings- en ontsmettingsplaats voor veewagens elders binnen de inrichting.
- c. Behalve tijdens het ledigen moet de kadaverplaats door middel van een verzwaard en goed sluitend deksel of daaraan gelijkwaardige voorziening gesloten worden gehouden.
- d. Een mobiele kadaverplaats (kadaverton) moet zodanig zijn geconstrueerd dat deze op een doelmatige wijze kan worden vervoerd zodat iedere mogelijkheid tot verspreiding van smetstof en afvalwater naar de omgeving in alle redelijkheid is uitgesloten.
- e. Een kadaverplaats dan wel een mobiele kadaverbak of kadaverton moet vloeistofdicht zijn, moet bestand zijn tegen de inwerking van het toe te passen reinigings- of ontsmettingsmiddel en afwaterend zijn gelegd naar een of meer afvoerputten. Afvalwater dat vrijkomt bij het reinigen van de kadaverplaats moet via de bedrijfsriolering worden afgevoerd naar de mestkelder.
- f. Een mobiele kadaverbak moet zijn voorzien van een opvangbak zodat uittredend vocht de omgeving niet kan verontreinigen. Het ledigen van de opvangbak mag alleen boven de reinigings- en ontsmettingsplaats voor veewagens.

2.7 Ramen en deuren van stallen moeten gesloten worden gehouden, voor zover ze geen functie hebben voor ventilatie en/of het onmiddellijk doorlaten van personen, dieren, vaste mest of goederen.

2.8 Nevel afkomstig van het reinigen of ontsmetten van de stallen, de spoelplaats en de erfverharding mag zich niet buiten de inrichting (kunnen) verspreiden.

3. GECOMBINEERD LUCHTWASSYSTEEM

3.1 Algemeen

- a. De stalnummers 4 t/m 10 (emissiepunten A1 t/m A5, B1 en B2, C1 en C2, D en E) moeten zijn uitgevoerd met een gecombineerd luchtwassysteem (BWL 2009.12 van oktober 2009) met voor ammoniak en geur een verwijderingrendement van 85%.
- b. De stallen moet overeenkomstig de bij de vergunningaanvraag (incl. aanvullende gegevens) behorende tekening(en), dimensioneringsplan en bijlage(n) worden uitgevoerd, tenzij anders in de voorschriften staat aangegeven.

3.2 Uitvoering en gebruik

- a. Alle maatregelen en voorzieningen die een doelmatige werking van het luchtwassysteem waarborgen moeten worden getroffen. Het gaat hier tenminste om de maatregelen en voorzieningen die zijn genoemd in de bij dit luchtwassysteem behorende systeembeschrijving. Dit betreft de beschrijving met het nummer BWL 2009.12 van oktober 2009 (zie <http://www.infomil.nl/onderwerpen/landbouw-tuinbouw/ammoniak-en/regeling-ammoniak/stalbeschrijvingen/>).
- b. De uitvoering en gebruik van het ventilatiesysteem voor de aanvoer van de ventilatielucht naar het luchtwassysteem moet voldoen aan de eisen van het technisch informatiedocument 'Luchtwassystemen voor de veehouderij' van februari 2011. Deze eisen zijn opgenomen in de checklist ventilatie bij luchtwassysteem die deel uit maakt van dit technisch informatiedocument (zie <http://www.infomil.nl/onderwerpen/landbouw-tuinbouw/ammoniak-en/regeling-ammoniak/technische/>).
- c. Het luchtwassysteem met de daarbij behorende onderdelen en leidingen moet zodanig zijn gedimensioneerd, zijn geïnstalleerd en worden onderhouden dat altijd een goede werking is gewaarborgd.
- d. Na het installeren of opleveren van het luchtwassysteem moet een kopie van de opleveringsverklaring worden getoond aan het bevoegd gezag. In dit certificaat moeten de belangrijkste gegevens (zoals controleparameters) en dimensioneringsgrondslagen staan (zie de bijlage model opleveringsverklaring luchtwassysteem bij het technisch informatiedocument 'Luchtwassystemen voor de veehouderij' van februari 2011).
- e. Binnen 2 maanden nadat een luchtwassysteem in gebruik is genomen moet de luchtwasinstallatie zijn ingeregeld.
- f. Bij het reinigen van het filterpakket mag de luchtwasser voor maximaal 36 uur buiten werking zijn. De luchtwasser wordt niet eerder buiten werking gezet dan bij de aanvang van de reiniging en na reiniging moet de luchtwasser direct weer in gebruik worden genomen.
- g. Het wasmedium van de wasser moet zijn voorzien van een debietmeting en laagdebietalarmering die terstond in werking treedt als het debiet van het wasmedium te laag is voor een optimaal wassende werking.

3.3 Controle en inspectie

- a. De controle en inspectie van de luchtwasinstallatie met alle bijkomende voorzieningen moet worden uitgevoerd volgens de bepalingen die zijn opgenomen in de:
 - Bij dit luchtwassysteem behorende systeembeschrijving, de beschrijving met het nummer BWL 2009.12 van oktober 2009;
 - checklist controle werking luchtwassysteem van februari 2011 die deel uit maakt van het technisch informatiedocument 'Luchtwassystemen voor de veehouderij';
 - checklist onderhoud luchtwassysteem van februari 2011 die deel uit maakt van het technisch informatiedocument 'Luchtwassystemen voor de veehouderij'.
- b. Indien de resultaten van de controles afwijken van het resultaat dat is vermeld in de bijlage monsternameprotocol luchtwassysteem en de bijlage controlepunten wekelijkse controle luchtwassysteem bij het technisch informatiedocument 'Luchtwassystemen voor de veehouderij' moeten de bijbehorende acties, die in de betreffende tabel zijn weergegeven, worden genomen.

3.4 Bouwcontrole

- a. De gecombineerde luchtwassystemen behorende bij de stalnummers 4 t/m 10 (emissiepunten A1 t/m A5, B1 en B2, C1 en C2, D en E) mogen pas in gebruik worden genomen nadat het centraal afzuigkanaal, de koppeling van het gecombineerd luchtwassysteem aan dit kanaal en de uitvoering/dimensionering van het gecombineerde luchtwassysteem door het bevoegd gezag is gecontroleerd en is goed bevonden.
- b. Voor het kunnen uitvoeren van de voorgaande controle doet vergunninghoudster hiervan schriftelijk mededeling aan het bevoegd gezag. Het hoeft niet zo te zijn dat alle stallen/systemen tegelijkertijd moeten of kunnen worden gecontroleerd. Als niet alle controles gelijktijdig kunnen plaatsvinden zijn meerdere mededelingen nodig.
- c. In de mededeling wordt aangegeven welke controle kan worden uitgevoerd en welke stal het betreft.
- d. De mededeling moet minimaal 5 werkdagen voorafgaand aan de beschreven activiteit plaatsvinden.

3.5 Spuiwater

De wasstappen van het gecombineerde luchtwassysteem (BWL 2009.12) moeten afzonderlijk worden opvangen.

4. OPSLAAN

4.1 Kelder en bassin dunne mest

- a. Dunne mest moet vanuit het huisvestingssysteem worden opgeslagen in een mestdichte kelder of bassin. Leidingen voor het transport van dunne mest moeten mestdicht zijn uitgevoerd.
- b. Een mestkelder en bassin voor het opslaan van dunne mest moet voldoen aan de voorschriften uit de bijlage 1 behorende bij het Besluit mestbassins (zie <http://www.overheid.nl/wet- en regelgeving>).

- 4.2 Brijvoerinstallatie en het bereiden van brijvoer
- a. De vloer van de brijvoerkeuken moet vloeistofkerend zijn uitgevoerd.
 - b. De stijfheid en sterkte van een bunker en tank moet voldoende zijn om schadelijke vervorming als gevolg van overdruk bij vulling of overvulling te voorkomen.
 - c. Een bunker en silo en de leidingen moeten onder alle omstandigheden (vloeistof)dicht zijn. De leidingen moeten bovengronds zijn gelegd en zijn vervaardigd van materiaal van voldoende mechanische sterkte, met uitzondering van flexibele leidingen aan een aftapinrichting.
 - d. Een bunker en tank moet stabiel staan opgesteld op een voldoende draagkrachtige fundering.
 - e. Een bunker moet zodanig zijn afgeschermd dat het in de bunker vallen van personen wordt voorkomen.
 - f. Indien op een tank en bunker een vloeistofstandaanwijzer of peilinrichting is aangebracht, moet deze zodanig zijn ingericht dat het uitstromen van vloeistof uit de tank en bunker, ook door verkeerde werking of door breuk wordt voorkomen.
 - g. Een tank moet zijn voorzien van een ontluchtingsleiding met een inwendige middellijn van tenminste 50 mm waarvan de uitmonding zich in de buitenlucht bevindt.
 - h. In elke aansluiting op een bunker en silo beneden het hoogste vloeistofniveau en in de toevoerleiding naar het verbruikstoestel, moet zo dicht mogelijk bij de wand, een afsluiter zijn geplaatst. De afsluiter moet zodanig zijn uitgevoerd dat duidelijk is te zien of de afsluiter is geopend, dan wel is gesloten.
 - i. Een bunker en tank mag slecht voor 95% worden gevuld.
 - j. Een bunker en silo dient voorzien te zijn van een overvulbeveiliging, die aangeeft wanneer de maximale vullingsgraad is bereikt.
 - k. Een tank moet zijn voorzien van vulleidingen die op afschot liggen, aflopend naar de silo. Indien dat om technische redenen niet mogelijk is, wordt na het vullen de vulleiding doorgeblazen. Vulleidingen zijn met een goed sluitende dop of afsluiter afgesloten, behoudens tijdens het vullen van tanks. Het vullen of aftappen uit een tank gebeurt zonder morsen. Vulopeningen zijn tegen mechanische beschadigingen beschermd.
 - l. Een bunker en tank moet evenals de vulleiding nabij de vulopening, voorzien van duidelijk leesbare opschriften met de naam van hetgeen in de silo is opgeslagen en de bijbehorende gevarensymbolen.
- 4.3 Silo en verzamelput droge- en vloeibare bijproduct, meng- en droogvoer en spuiwater
- a. De stijfheid en sterkte van een silo en verzamelput moet voldoende zijn om schadelijke vervorming als gevolg van overdruk bij vulling of overvulling te voorkomen.
 - b. Een silo, verzamelput en de leidingen moeten onder alle omstandigheden (vloeistof)dicht zijn. De leidingen moeten bovengronds zijn gelegd en zijn vervaardigd van materiaal van voldoende mechanische sterkte, met uitzondering van flexibele leidingen aan een aftapinrichting.
 - c. Een silo en verzamelput moet stabiel staan opgesteld op een voldoende draagkrachtige fundering.
 - d. Indien een vloeistofstandaanwijzer of peilinrichting is aangebracht, moet deze zodanig zijn ingericht dat het uitstromen van vloeistof uit de silo, ook door verkeerde werking of door breuk wordt voorkomen.

- e. Een silo moet zijn voorzien van een ontluichtingsleiding met een inwendige middellijn van tenminste 50 mm waarvan de uitmonding zich in de buitenlucht bevindt.
- f. In elke aansluiting op de silo beneden het hoogste vloeistofniveau en in de toevoerleiding naar het verbruikstoestel, moet zo dicht mogelijk bij de wand, een afsluiter zijn geplaatst. De afsluiter moet zodanig zijn uitgevoerd dat duidelijk is te zien of de afsluiter is geopend, dan wel is gesloten.
- g. Een silo en verzamelput mag slecht voor 95% worden gevuld.
- h. Een silo en verzamelput dient voorzien te zijn van een overvulbeveiliging, die aangeeft wanneer de maximale vullingsgraad is bereikt.
- i. Een silo en verzamelput moet zijn voorzien van vulleidingen die op afschot liggen, aflopend naar de silo. Indien dat om technische redenen niet mogelijk is, wordt na het vullen de vulleiding doorgeblazen. Vulleidingen zijn met een goed sluitende dop of afsluiter afgesloten, behoudens tijdens het vullen van tanks. Het vullen of aftappen uit een tank gebeurt zonder morsen. Vulopeningen zijn tegen mechanische beschadigingen beschermd.
- j. Een silo en verzamelput moet evenals de vulleiding nabij de vulopening, voorzien van duidelijk leesbare opschriften met de naam van hetgeen in de silo is opgeslagen en de bijbehorende gevarensymbolen.
- k. Hinderlijke stofverspreiding bij het vullen van een silo met meng- en droogvoer en droge bij- en coproducten moet worden voorkomen door het via ontluchting ontwijkende stof op doeltreffende wijze op te vangen, bijvoorbeeld door middel van een doekfilter.

4.4 Laden en lossen

- a. Een laad- en losplaats moet zijn voorzien van een vloeistofkerende vloer die zich vanaf het laad- en lospunt uitstrekt over een afstand van ten minste de lengte van de laad- en loslang plus 1 meter, met een minimum van 5 meter.
- b. Het laden en lossen van een silo uit een tankwagen moet geschieden door een zowel aan de aanvoerende tankwagen als aan de vulleiding gekoppelde slang. Transport geschiedt in gesloten tankwagens.
- c. Het laden en lossen is slechts toegestaan indien de transportmiddelen en laad- en losinstallaties geschikt zijn voor het te verladen product.
- d. Alvorens de afleverslang wordt aangesloten dient het voertuig zodanig te zijn vastgezet dat weggrijden tijdens het afleveren niet mogelijk is.
- e. Tijdens het laden en lossen dienen de hiermee belaste personen er toezicht op te houden dat correct wordt afgeleverd, geen lekkages bij afsluiters optreden en alle deksels, afsluiters e.d. in de juiste positie staan.
- f. Onmiddellijk na het beëindigen van het laden en lossen en nadat de laad- en loslang is afgekoppeld, moet de los- en vulopening met een goed sluitende dop of afsluiter worden afgesloten.
- g. Bij het laden en lossen mag geen verontreiniging van de bodem plaatsvinden.

4.5 Capaciteiten

De maximale opslag- en jaarcapaciteiten van dunne mest, mengvoer- en droogvoer, bijproducten, brijvoer, CCM en spuiwater mag niet meer bedragen dan is aangegeven in tabbladen B en P van de vergunningaanvraag.

4.6 Opslag van milieugevaarlijke (afval)stoffen in vaatwerk

- a. Milieugevaarlijke (afval)stoffen moeten worden opgeslagen in vloeistofdicht, deugdelijk en goed gesloten vaatwerk. Het vaatwerk moet bestand zijn tegen de erin opgeslagen vloeistoffen.
- b. Het vaatwerk moet zijn opgeslagen in of boven een vloeistofdichte opvangbak met een inhoud van ten minste de inhoud van het grootste vat, vermeerderd met 10% van de gezamenlijke inhoud van de overige vaten.
- c. Indien de opslag buiten plaatsvindt dient de opvangbak tegen inregenen zijn beschermd.
- d. De vloeistofdichte opvangbak dient regelmatig visueel te worden gecontroleerd op de aanwezigheid van vloeibare (afval)stoffen en, indien aanwezig, dienen deze op een milieuhygiënische verantwoorde wijze te worden afgevoerd.

4.7 Opslag van dieselolie in een dubbelwandige bovengrondse tank met afleverinstallatie

- a. De opslaginstallatie (tank, leidingen en appendages), afleverinstallatie alsmede het afleveren moet voldoen aan de navolgende paragrafen/ voorschriften van de richtlijn PGS 30 (uitgave 10 juni 2005):
 - paragraaf 4.1;
 - paragraaf 4.2;
 - paragraaf 4.3, met uitzondering van voorschrift 4.3.5 en 4.3.7;
 - paragraaf 4.4;
 - paragraaf 4.5, met uitzondering van 4.5.12;
 - paragraaf 4.6 [dubbelwandige tanks];
 - paragraaf 4.8 [in pandige opslag].
- b. In de bovengrondse dubbelwandige tank mag niet meer worden opgeslagen dan 1.000 liter dieselolie.

4.8 Opslag van reinigings- en ontsmettingsmiddelen en diergeneesmiddelen in een kast

- a. De in pandige opslag moet voldoen aan het gestelde in hoofdstuk 3 van de richtlijn PGS 15 (uitgave 28 juni 2005 + errata 28 juni 2005/4 oktober 2007/3 april 2008/25 juni 2008/15 september 2008/21 november 2008 en 12 december 2008).
- b. Lege, ongereinigde verpakkingen van gevaarlijke stoffen moeten worden opgeslagen overeenkomstig de voorschriften voor volle verpakkingen van gevaarlijke stoffen van deze vergunning.

- c. Binnen de inrichting mag niet meer aan reinigings- en ontsmettingsmiddelen en diergeneesmiddelen worden opgeslagen dan:
 - gebouw 1 (2.070 liter reinigingsmiddel en 1.890 liter ontsmettingsmiddel);
 - gebouw 6 (230 liter reinigingsmiddel en 210 liter ontsmettingsmiddel);
 - gebouw 9 (230 liter reinigingsmiddel en 210 liter ontsmettingsmiddel);
 - gebouw 10 (230 liter reinigingsmiddel en 210 liter ontsmettingsmiddel);
 - bestrijdingsmiddelen 30 kg.
- 4.9 Opslag zuur in een bovengrondse IBC
- a. Een IBC moet zijn vervaardigd van een materiaal dat bestand is tegen de opgeslagen vloeistof.
 - b. Een IBC moet zijn voorzien van een opschrift waaruit duidelijk blijkt welke stof zich in het reservoir bevindt en moet zodanig zijn geëtiketteerd dat de gevaarsaspecten van de gevaarlijke stof duidelijk tot uiting komen.
 - c. Een IBC moet blijvend vloeistofdicht zijn. Alle leidingen en appendages moeten bestand zijn tegen de inwerking van de opgeslagen stof.
 - d. Een IBC moet zodanig zijn uitgevoerd dat daarin geen overdruk kan ontstaan.
 - e. IBC's mogen niet worden gestapeld, tenzij de containers zijn geschikt voor stapelen of hiertoe voorzieningen zijn aangebracht.
 - f. Een IBC moet regelmatig worden gecontroleerd op lekkages en beschadigingen.
 - g. Indien een IBC lekt, moet de lekkage meteen worden verholpen, de inhoud meteen worden overgebracht in een andere geschikte verpakking of de lekkende emballage worden overgebracht in een zogenaamd overvat.
 - h. Een IBC moet zijn geplaatst boven een vloeistofdichte opvangbak met een inhoud van ten minste de inhoud van de grootste tank, vermeerderd met 10 % van de gezamenlijke inhoud van de overige tanks. De opvangbak moet voldoende sterk zijn om weerstand te kunnen bieden aan de als gevolg van een lekkage optredende vloeistofdruk. De opvangbak moet bestand zijn tegen het in de tank opgeslagen medium.
 - i. Het vrijkomen van product door morsen of lekkage moet worden voorkomen. Eventueel in de opvangbak opgevangen vloeistof moet zo spoedig mogelijk uit de lekbak worden verwijderd.
 - c. In de bovengrondse IBC mag niet meer worden opgeslagen dan 2.000 liter zuur.
- 4.10 Opslag propaan in een bovengrondse tanks
- a. Een bovengronds reservoir moet met het leidingwerk en het toebehoren zijn geïnstalleerd, zijn uitgevoerd en worden gebruikt overeenkomstig de navolgende hoofdstukken/paragrafen van de PGS 19 (uitgave 30 juni 2008):
 - Paragrafen 2.3, 2.4, 2.5;
 - Hoofdstukken 3, 4, 5, 6;
 - Bijlagen.
 - b. In de bovengrondse reservoirs mag niet meer worden opgeslagen dan 1 maal 5.000 liter en 2 maal 6.000 liter.

5. AFVALSTOFFEN

Afvalscheiding

- 5.1 Vergunninghoudster is verplicht de volgende afvalstromen te scheiden, gescheiden te houden en gescheiden aan te bieden dan wel zelf af te voeren:
- papier en karton;
 - gemengd bedrijfsafval;
 - GFT- en groenafval;
 - de verschillende categorieën gevaarlijke afvalstoffen, onderling en van andere afvalstoffen.
- 5.2 Gebruikte poetsdoeken, absorptiematerialen en overige gevaarlijke afvalstoffen, die vrijkomen bij onderhoudswerkzaamheden en bij het verwijderen van gemorste dieselolie, smeerolie en hydraulische olie, dienen te worden bewaard in vloeistofdichte en afgesloten emballage die bestand is tegen inwerking van de betreffende afvalstoffen.

Opslag van afvalstoffen

- 5.3 De op- en overslag en het transport van afvalstoffen moet zodanig plaatsvinden dat zich geen afval in of buiten de inrichting kan verspreiden. Mocht onverhoopt toch verontreiniging van het openbaar terrein rond de inrichting plaatsvinden, dan moeten direct maatregelen worden getroffen om deze verontreiniging te verwijderen.
- 5.4 De verpakking van gevaarlijk afval moet zodanig zijn dat:
- niets van de inhoud uit de verpakking kan ontsnappen;
 - het materiaal van de verpakking niet door gevaarlijke stoffen kan worden aangetast, dan wel met die gevaarlijke stoffen een reactie kan aangaan dan wel een verbinding kan vormen;
 - deze tegen normale behandeling bestand is;
 - deze is voorzien van een etiket, waarop de gevaarsaspecten van de gevaarlijke stof duidelijk tot uiting komen.
- 5.5 Afvalstoffen moeten zodanig gescheiden van elkaar worden opgeslagen dat de verschillende soorten afvalstoffen ten opzichte van elkaar geen reactiviteit kunnen veroorzaken.
- 5.6 De maximale opslagcapaciteit en jaardoorzet van de binnen de inrichting aanwezige (gevaarlijke) afvalstoffen mag niet meer bedragen dan is aangegeven in tabblad B van de vergunningaanvraag.
- 5.7 De termijn van opslag van afvalstoffen mag maximaal één jaar bedragen. In afwijking hiervan mag de termijn van opslag van afvalstoffen maximaal drie jaar bedragen indien de vergunninghouder ten genoeg van het bevoegd gezag aantoont dat de opslag van afvalstoffen gevolgd wordt door nuttige toepassing van afvalstoffen.

- 5.8 Indien de inrichting definitief buiten werking wordt gesteld dienen binnen 3 maanden na bedrijfsbeëindiging alle afvalstoffen uit de inrichting verwijderd te zijn.

Afvoer van afvalstoffen

- 5.9 Indien de afzet van de opgeslagen afvalstoffen stagneert, geeft de vergunninghouder dit onverwijld schriftelijk te kennen aan het bevoegd gezag. Deze mededeling bevat ten minste gegevens over de oorzaak van de stagnatie en de verwachte tijdsduur, alsmede de maatregelen die worden genomen om de stagnatie op de heffen, respectievelijk in de toekomst te voorkomen.

Acceptatie

- 5.10 In de inrichting mogen uitsluitend de volgende, van buiten de inrichting afkomstige, afvalstoffen worden geaccepteerd voor be- of verwerking (indeling overeenkomstig de Eural):

Euralcode	Afvalstoffen
02	AFVAL VAN LANDBOUW, TUINBOUW, AQUACULTUUR, BOSBOUW, JACHT EN VISSERIJ EN DE VOEDINGSBEREIDING EN -VERWERKING
02 01	Afval van landbouw, tuinbouw, aquacultuur, bosbouw, jacht en visserij
02 01 03	Afval van plantaardige weefsels Fritamix, nevenproduct verwerking aardappelen en frites Rijstzetmeel, nevenproduct winning zetmeel uit rijst. Beuko-Energie, nevenproduct van de verwerking van aardappelen en frites Beuko-Puree, nevenproduct van verwerking aardappelen Beuko-star, nevenproduct van verwerking aardappelen Beuko-Eiwit, nevenstroom bij winning zetmeel uit mais. Corngold, nevenproduct winning zetmeel uit mais Aardappelpersvezels, nevenproduct bij verwerking aardappelen Aardappelstoomschillen, nevenproduct dat vrij komt bij het stomen van aardappelen. Hedicom, ingekulde CCM + tarwezetmeel Soyfeed is een 100% plantaardig bijproduct. Het komt vrij bij de verwerking van sojabonen
02 01 99	Niet elders genoemd afval TOP-flavours, co-product van het destillatieproces waarbij uit uien smaakstoffen worden geproduceerd. Hedimol, nevenproduct bij winning smaakstoffen uit oliehoudende zaden.
02 02	Afval van de bereiding en verwerking van vlees, vis en ander voedsel van dierlijke oorsprong
02 02 02	Afval van dierlijke weefsels Vismeel (gemalen en gedroogde haringen en sardines)
02 02 03	Voor consumptie ongeschikt materiaal
02 02 99	Niet elders genoemd afval Eimix geel is een hoogwaardig product afkomstig van de eiverwerkende industrie Eimix rose. Idem Eimix bruin, idem

Euralcode	Afvalstoffen
02 03	Afval van de bereiding en verwerking van fruit, groente, granen, spijsolie, cacao, koffie, thee en tabak, de productie van conserven, de productie van gist en gistextract en de bereiding en fermentatie van melasse
02 03 04	Voor consumptie of verwerking ongeschikt materiaal Tarwezetmeel, Beukopius, winning tarwezetmeel uit tarwe Wortelstoomschillen komen vrij bij de verwerking van wortelen t.b.v. de conservenindustrie
02 03 99	Niet elders genoemd afval Erwten-eiwit, nevenstroom bij zetmeelwinning uit erwten Celpro, is een fermentatieproduct dan vrij komt bij de productie van gist Erwtencreme, nevenstroom bij winning zetmeel uit erwten Tarwezetmeel, nevenproduct bij de verwerking van tarwe Corami, nevenproduct bij winning zetmeel uit tarwe Protiwanze, ProtiSyr ontstaat bij de productie van bio-ethanol uit graan
02 04	Afval van de suikerverwerking
02 04 99	Niet elders genoemd afval Glucosesiroop, bijstroom raffinage glucose uit tarwezetmeel Glucose wordt gewonnen uit zuivere zetmeel dat door enzymen wordt omgezet in glucose Suikerwater, bij de productie van snoepgoed komen suikers vrij Perspulp
02 05	Afval van de zuivelindustrie
02 05 01	Voor consumptie ongeschikt materiaal Yoghurt-vla, restpartijen yoghurt en vla die na productie uit de leidingen worden gespoeld. Zuivelretourpap is een product dat vrijkomt in de zuivelindustrie. Het is een combinatie van karnemelk, pap, yoghurt, dessert, ijs, chocoladerestanten, vruchtenafval, wei, permeaat en boterserum Kaasschaafsel/brokken, een product dat vrijkomt bij het versnijden van kaas van levensmiddelenkwaliteit voor Kleinverpakking
02 05 99	Niet elders genoemd afval Voerwei, nevenstroom bij de productie van kaas Kaaswei, nevenstroom bij de productie van kaas
02 06	Afval van bakkerijen en banketindustrie
02 06 01	Voor consumptie ongeschikt materiaal Robiscopellets, nevenproduct van bakkerijen Beukobrood, nevenproduct bakkerijen
02 06 99	Niet elders genoemd afval Broodmelange, Nijssen-Granico
02 07	Afval van de productie van alcoholische en niet alcoholische dranken (exclusief koffie, thee en cacao)
02 07 02	Afval van de destillatie van alcoholische dranken Biergist 500, nevenstroom van de bereiding van bier Voerbier, nevenproduct bij bereiding bier, bierindustrie Alcomix, nevenproduct dat vrij komt bij de fermentatie alcohol uit tarwe
02 07 04	Voor consumptie ongeschikt materiaal Corami, fermentatie alcohol uit tarwe
02 07 99	Niet elders genoemd afval Alcohol reststroom, Vloeibaar nevenproduct dat vrijkomt tijdens de filtratieprocessen bij de productie van een zuiver alcohol-watmengsel Bierborstel, Bondabostel

- 5.11 De vergunninghoudster dient te allen tijde te handelen conform het bij de vergunningaanvraag in tabblad P toegevoegde A&V-beleid en de AO/IC inclusief de ingevolge voorschrift 5.13 goedgekeurde wijzigingen.
- 5.12 Het in voorschrift 5.11 bedoelde A&V-beleid en de AO/IC en de op grond van voorschrift 5.13 doorgevoerde wijzigingen moeten gedurende de openingstijden van het bedrijf voor het bevoegd gezag ter inzage liggen.
- 5.13 Wijzigingen van de procedure voor acceptatie, bewerking, registratie of controle moeten uiterlijk twee weken voordat de wijziging wordt doorgevoerd (ter bepaling van de procedure die in relatie tot de aard van de wijziging is vereist) schriftelijk aan Gedeputeerde Staten worden voorgelegd. In het voornemen tot wijziging dient het volgende aangegeven te worden:
- de reden tot wijziging;
 - de aard van de wijziging;
 - de gevolgen van de wijziging voor andere onderdelen van het A&V-beleid en de AO/IC;
 - de datum waarop vergunninghoudster de wijziging wil invoeren.
- 5.14 Indien bij de controle van de aangevoerde afvalstoffen blijkt dat deze niet mogen worden geaccepteerd, dienen deze afvalstoffen door vergunninghoudster te worden afgevoerd naar een inrichting die beschikt over de vereiste vergunning(en). Deze handelwijze dient in het acceptatiereglement van het A&V-beleid en AO/IC te zijn vastgelegd.

Registratie

- 5.15 In de inrichting moet een registratiesysteem aanwezig zijn, waarin van alle aangevoerde (afval)stoffen en van alle aangevoerde stoffen die bij de bewerking van afvalstoffen worden gebruikt het volgende moet worden vermeld:
- de datum van aanvoer;
 - de aangevoerde hoeveelheid (kg);
 - de naam en adres van de locatie van herkomst;
 - de naam en adres van de ontdoener;
 - de gebruikelijke benaming van de (afval)stoffen;
 - de euralcode;
 - het afvalstroomnummer.

- 5.16 In de inrichting moet een registratiesysteem aanwezig zijn, waarin van alle afgevoerde (afval)stoffen die bij de be of verwerking zijn ontstaan. Het volgende moet worden vermeld:
- de datum van afvoer;
 - de afgevoerde hoeveelheid (kg);
 - de afvoerbestemming;
 - de naam en adres van de afnemer;
 - de gebruikelijke benaming van de (afval)stoffen;
 - de euralcode;
 - het afvalstroomnummer.
- 5.17 Van de reeds ingewogen afvalstoffen die op grond van een acceptatievoorschrift van deze vergunning niet mogen worden geaccepteerd dient een registratie bijgehouden te worden waarin staat vermeld:
- de datum van aanvoer;
 - de aangeboden hoeveelheid (kg);
 - de naam en adres van plaats herkomst
 - de reden waarom de afvalstoffen niet mogen worden geaccepteerd;
 - de euralcode;
 - het afvalstroomnummer.
- 5.18 Ten behoeve van de registratie als bedoeld in dit hoofdstuk dient een registratiepost aanwezig te zijn. De hoeveelheden die op grond van dit hoofdstuk moeten worden geregistreerd dienen te worden bepaald door middel van een op de inrichting aanwezige gecertificeerde weegvoorziening. De weegvoorziening(en) waarvan gebruik wordt gemaakt moet(en) overeenkomstig de daarvoor geldende voorschriften van het Nederlands Meetinstituut zijn geijkt. Op aanvraag dienen geldige certificaten van weegvoorziening(en) aan het bevoegd gezag ter inzage te worden gegeven.
- 5.19 Er dient een sluitend verband te bestaan tussen de (afval)stoffenregistratie als bedoeld in dit hoofdstuk en de financiële administratie.
- 5.20 Alle op grond van dit hoofdstuk te registreren gegevens moeten dagelijks worden bijgehouden en samen met de in het vorige voorschrift genoemde rapportage gedurende ten minste vijf jaar op de inrichting te worden bewaard en aan de daartoe bevoegde ambtenaren op aanvraag ter inzage worden gegeven.

Bedrijfsvoering

- 5.21 Reeds gescheiden aangeboden afvalstoffen dienen gescheiden te worden gehouden, met uitzondering van de op grond van deze vergunning toegestane menghandelingen.

- 5.22 De ingezamelde en binnen de inrichting ontstane afvalstoffen moeten met het oog op hergebruik naar soort worden gescheiden, gescheiden blijven, verzameld, bewaard en gescheiden worden afgevoerd.
- 5.23 Vergunninghoudster is verplicht om van de inrichting af te voeren afvalstoffen af te geven aan een vergunninghoudster.

6. AFVALWATER

6.1 Afkoppelen

Niet-verontreinigd hemelwater, afkomstig van daken en/of buitenterreinen, moet worden geïnfiltreerd in de bodem.

6.2 bedrijfsafvalwater mag uitsluitend in een openbaar riool worden gebracht als door de samenstelling, eigenschappen of hoeveelheid ervan:

- de doelmatige werking niet wordt belemmerd van een openbaar riool of de bij een zodanig openbaar riool behorende apparatuur;
- de verwerking niet wordt belemmerd van slib, verwijderd uit een openbaar riool.

6.3 Alle te lozen bedrijfsafvalwater moet aan de volgende eisen voldoen:

- de temperatuur in enig steekmonster mag niet hoger zijn dan 30 °C, bepaald volgens NEN 6414 (2008);
- de zuurgraad, uitgedrukt in pH-eenheden, mag in een etmaalmonster niet lager zijn dan 6,5 en niet hoger dan 8,5 en in een steekmonster niet hoger zijn dan 10, bepaald volgens NEN-ISO 10523 (2008);
- het sulfaatgehalte in enig steekmonster mag niet meer dan 300 mg/l bedragen, bepaald volgens NEN 6654 (1992) dan wel NEN-ISO 10304-1 (1995).

Als de vergunninghoudster gebruik wil maken van een ander analyse of -methode, dient deze geaccrediteerd te zijn door de Raad van Accreditatie, of dient door vergunninghoudster te worden aangetoond dat verkregen analyseresultaten vergelijkbaar zijn met de analyse volgens de NEN-norm.

6.4 Controlevoorziening

De totale hoeveelheid afvalwater dient, voordat lozing op het gemeentelijk riool plaatsvindt, door een controlevoorziening te worden geleid, zodat te allen tijde bemonstering van het afvalwater kan plaatsvinden. De controlevoorziening moet goed bereikbaar en toegankelijk zijn.

7. BODEM

Doelvoorschriften

- 7.1 Het bodemrisico van de in tabblad L van de vergunningaanvraag genoemde potentieel bodembedreigende activiteiten moet door het treffen van doelmatige maatregelen en voorzieningen voldoen aan bodemrisicocategorie A zoals gedefinieerd in de NRB.

Voorzieningen

- 7.2 Vloeistofdichte vloer
- a. Een binnen de inrichting als bodembeschermende voorziening toegepaste vloeistofdichte vloer of verharding is overeenkomstig het daartoe krachtens het Besluit bodemkwaliteit aangewezen normdocument beoordeeld en goedgekeurd door een instelling, die daartoe beschikt over een erkenning op grond van dat besluit.
 - b. Een vloeistofdichte vloer of verharding wordt ten minste eens per zes jaar beoordeeld en goedgekeurd overeenkomstig voorschrift a.
 - c. In afwijking van voorschrift a vindt de eerste beoordeling en goedkeuring van een nieuw aangelegde vloeistofdichte vloer of verharding plaats binnen zes jaar na aanleg. Voorwaarde hierbij is dat vloeistofdichte vloer of verharding is aangelegd overeenkomstig het daartoe krachtens het Besluit bodemkwaliteit aangewezen normdocument door een bedrijf dat daartoe beschikt over een erkenning op grond van dat besluit.
 - d. De voorschriften a t/m c zijn niet van toepassing op een vloeistofdichte vloer of verharding die niet inspecteerbaar is als bedoeld in CUR/PBV-aanbeveling 44. Een dergelijke voorziening wordt eens per zes jaar beoordeeld en goedgekeurd overeenkomstig een door het bevoegd gezag goedgekeurde wijze.
 - e. Degene die de inrichting drijft draagt zorg voor reparatie en regelmatig onderhoud van de vloeistofdichte vloer of verharding en overeenkomstig onderdeel A4 van de NRB.
 - f. Degene die de inrichting drijft draagt zorg voor een jaarlijkse controle van de bodembeschermende voorziening overeenkomstig bijlage D behorende bij CUR/PBV-aanbeveling 44.
 - g. Een vloeistofdichte vloer of verharding wordt opnieuw beoordeeld en goedgekeurd overeenkomstig voorschrift a indien de reparatie, het regelmatig onderhoud of de controle als bedoeld in de voorschriften e en f niet of niet overeenkomstig deze voorschriften is uitgevoerd of indien een tijdens een controle geconstateerd gebrek niet is gerepareerd.

7.3 Vloeistofkerende voorziening

- a. Dit voorschrift is slechts van toepassing indien binnen de inrichting een vloeistofkerende voorziening is toegepast als bodembeschermende voorziening.
- b. De controle, het onderhoud en het beheer van bodembeschermende voorzieningen wordt in eenduidige bedrijfsinterne procedures en werkinstructies ter bescherming van de bodem vastgelegd.
- c. In de bedrijfsinterne procedures en werkinstructies als bedoeld onder het b gestelde is ten minste aangegeven op welke wijze:
 - De staat en goede werking van bodembeschermende voorzieningen, verpakkingen en apparatuur waarin vloeibare bodembedreigende stoffen worden opgeslagen of getransporteerd, wordt gecontroleerd;
 - Er voor zorg wordt gedragen dat zo vaak als de omstandigheden daarom vragen inspecties op morsingen en lekkages plaatsvinden, en;
 - is gewaarborgd dat gemorste of gelekte stoffen direct worden opgeruimd.
- d. Degene die de inrichting drijft draagt er zorg voor dat de medewerkers die binnen de inrichting bodembedreigende activiteiten verrichten, op de hoogte zijn van de bedrijfsinterne procedures en werkinstructies als bedoeld onder het b gestelde, dat deze worden nageleefd en binnen de inrichting zodanig aanwezig zijn dat een ieder daarvan op eenvoudige wijze kennis kan nemen.
- e. De controle, het onderhoud en het beheer van bodembeschermende voorzieningen vinden zodanig plaats dat vrijgekomen stoffen zijn verwijderd voordat deze in de bodem kunnen geraken.
- f. Morsingen en lekkages worden overeenkomstig de bedrijfsinterne procedures en werkinstructies als bedoeld onder het b gestelde, verholpen en opgeruimd.
- g. Degene die de inrichting drijft draagt er zorg voor dat de in het kader van de bedrijfsinterne procedures en werkinstructies noodzakelijke absorptiemiddelen en andere materialen en middelen ter bescherming van de bodem binnen de inrichting in voldoende mate aanwezig zijn en dat er voldoende, in het gebruik van deze middelen, geïnstrueerd personeel aanwezig is.
- h. Bevindingen van controles van of onderhoud aan bodembeschermende voorzieningen, alsmede acties genomen na incidenten met bodembedreigende stoffen, die mogelijk hebben geleid tot een bodemverontreiniging, worden opgenomen in een logboek dat te allen tijde beschikbaar is voor het bevoegd gezag.

7.4 Aftap- en bemonsteringspunten

Onder aftap- en bemonsteringspunten dienen lekbakken of andere voorzieningen aanwezig te zijn, zodanig dat gelekte of gemorste vloeistoffen worden opgevangen en bodemverontreiniging wordt voorkomen. De opgevangen vloeistoffen moeten op een milieuhygiënisch verantwoorde wijze worden afgevoerd.

7.5 Reiniging- en ontsmettingsplaats en wasplaats

- a. Het reiniging, ontsmetten en wassen van veewagens, vrachtwagens, kadavertonnen en mobiele kadaverbak moet plaatsvinden op een speciaal daarvoor ingerichte vloeistofdichte vloer of –verharding.
- b. De vloeistofdichte vloer of –verharding moet bestand zijn tegen de inwerking van het toe te passen reinigings- en ontsmettingsmiddel en afwaterend zijn gelegd naar een of meer afvoerputten en via de bedrijfsriolering worden afgevoerd naar de mestkelder. Het afvalwater moet, alvorens via de bedrijfsriolering worden afgevoerd naar de mestkelder, worden gezuiverd middels een integrale olie- en benzineafscheider (inclusief slibvangput en coalescentiefilter).
- c. Het reinigen of ontsmetten van voertuigen moet op een zodanige wijze plaatsvinden dat het verontreinigd water wordt opgevangen, zodat het reinigingwater en ontsmettingsvloeistoffen niet in de bodem terecht komen.
- d. De reiniging- en ontsmettingsplaats en wasplaats voor veewagens moet zodanig zijn gelegen dat ten gevolge van aan- en afvoerbeweging, verwaaiing van waswater etc. geen hinder voor derden optreedt.

7.6 Beheer bedrijfsriolering

- a. De nieuwe bedrijfsriolering voor bedrijfsafvalwater dient dusdanig te zijn uitgevoerd dat het gevaar voor emissies naar de bodem is teruggebracht naar een verwaarloosbaar risico in de zin van de Nederlandse Richtlijn Bodembescherming bedrijfsmatige activiteiten (bodemrisicocategorie A).
- b. De bestaande bedrijfsriolering voor bedrijfsafvalwater dient dusdanig te zijn uitgevoerd dat het gevaar voor emissies naar de bodem is teruggebracht naar een aanvaardbaar risico in de zin van de Nederlandse Richtlijn Bodembescherming bedrijfsmatige activiteiten (bodemrisicocategorie A⁺).
- c. De nieuwe bedrijfsriolering moet, na aanleg, aan de hand van de CUR/PBV-Aanbeveling 44 (Beoordeling vloeistofdichte voorzieningen) worden geïnspecteerd door een Deskundig Inspecteur. Als bewijs van vloeistofdichtheid moet een geldig inspectierapport kunnen worden getoond.
- d. De nieuwe bedrijfsriolering moet voor het verstrijken van de keuringstermijn die is opgenomen in het inspectierapport opnieuw worden geïnspecteerd overeenkomstig de CUR/PBV-Aanbeveling 44 (Beoordeling vloeistofdichte voorzieningen) worden geïnspecteerd door een Deskundig Inspecteur. Als bewijs van vloeistofdichtheid moet een geldige 'Verklaring vloeistofdichte Voorzieningen' worden getoond.
- e. Indien een nieuwe bedrijfsriolering na inspectie niet als vloeistofdicht kan worden aangemerkt, moeten de door de Deskundig Inspecteur in het inspectierapport geadviseerde herstelwerkzaamheden binnen de eveneens in het rapport aangegeven termijn worden uitgevoerd. Na uitvoering van de herstelwerkzaamheden moet opnieuw een inspectie overeenkomstig de CUR/PBV-Aanbeveling 44 worden uitgevoerd.

- f. Een nieuwe bedrijfsriolering moet door vergunninghouder periodiek op deugdelijkheid en doelmatigheid worden geïnspecteerd (bedrijfsinterne controle). De frequentie van deze controle alsmede de te beoordelen onderdelen dienen te worden uitgevoerd overeenkomstig de CUR/PBV-Aanbeveling 44. De uitgevoerde inspecties moeten worden geregistreerd, waarbij gebruik kan worden gemaakt van de bedrijfsinterne controlelijst in de CUR/PBV-Aanbeveling 44.
- g. De bestaande bedrijfsriolering dient binnen 6 jaar na datum van ingebruikname of laatste controle te worden gecontroleerd volgens NEN 3398 en NEN 3399.
- h. Van de controle van de bestaande bedrijfsriolering dient een rapportage te worden gemaakt, waarin ten minste de volgende gegevens zijn opgenomen:
 - de datum en de plaats van de inspectie;
 - de aard van de bedrijfsvoering;
 - situatietekening of foto's van de situatie en een beschrijving van de gevolgde werkwijze;
 - de resultaten van de reiniging en de inspectie;
 - evaluatie van de resultaten;
 - richtinggevend advies waarbij wordt aangegeven op welke wijze en binnen welk tijdsbestek de geconstateerde onvolkomenheden worden hersteld.

Onderzoeken

7.7 Bodemonderzoek

- a. Ter vaststelling van de kwaliteit van de bodem als referentiesituatie dient uiterlijk 2 maanden na het in werking treden van deze vergunning een bodembelastingsonderzoek naar de nulsituatie te zijn uitgevoerd. De resultaten dienen uiterlijk 3 maanden na het in werking treden van deze vergunning aan het bevoegd gezag te zijn overgelegd.
- b. Het onderzoek dient betrekking te hebben op plaatsen binnen de inrichting waar bodembelasting zou kunnen ontstaan en te worden uitgevoerd conform het protocol Bodemonderzoek Milieuvergunningen en BSB of een andere gelijkwaardige onderzoeksstrategie uit de NEN 5740.
- c. Monsterneming en analyse van de monsters dient te zijn uitgevoerd conform NEN 5740. Over de uitvoering van het bodemonderzoek kan het bevoegd gezag – binnen 3 maanden nadat voornoemde rapportage is overgelegd – nadere eisen stellen, inhoudende dat meerdere monsternemingen of analyses moeten worden verricht, indien dit op grond van de overgelegde hypothes(n) en onderzoeksstrategie noodzakelijk blijkt.

7.8 Wijziging verontreinigingsituatie

Indien op enig moment de verontreinigingsituatie van de bodem wordt gewijzigd - door bijv. sanerende maatregelen - dienen deze wijzigingen middels een evaluatierapport aan het bevoegd gezag te worden overgelegd. Ter zake van de uitvoering van het bodemonderzoek kunnen - binnen drie maanden nadat voornoemde rapportage is overgelegd - nadere eisen worden gesteld, inhoudende dat meerdere monsternemingen of analyses moeten worden verricht, indien dit op grond van de overgelegde hypothes(n) en onderzoeksstrategie noodzakelijk blijkt.

7.9 Bedrijfsbeëindiging

- a. Bij beëindiging van een bodembedreigende activiteit dient ter vaststelling van de kwaliteit van de bodem een bodembelastingsonderzoek naar de eindsituatie te zijn uitgevoerd. Het onderzoek dient te worden uitgevoerd conform het protocol Bodemonderzoek Milieuvergunningen en BSB of conform een daaraan gelijkwaardige onderzoeksstrategie uit de NEN 5740. De opzet van het onderzoek dient alvorens tot uitvoering wordt overgegaan, te zijn overgelegd aan het bevoegd gezag. De resultaten van het onderzoek dienen uiterlijk drie maanden na het uitvoeren van het onderzoek aan het bevoegd gezag te zijn overgelegd.
- b. Het eindonderzoek moet worden verricht op die locaties van de inrichting die bij het nulsituatieonderzoek en een eventueel (laatste) herhalingsonderzoek relevant zijn gebleken en op alle overige locaties in de inrichting waar bodembedreigende activiteiten hebben plaatsgevonden. Monsterneming moet direct na beëindiging van de activiteiten plaatsvinden. Monsterneming en analyse van de monsters dient te zijn uitgevoerd conform NEN 5740. Ter plaatse van de tijdens het nulsituatieonderzoek en een eventueel (laatste) herhalingsonderzoek onderzochte locaties moet het eindsituatieonderzoek dezelfde opzet en intensiteit hebben als het nulsituatieonderzoek of het eventueel uitgevoerde herhalingsonderzoek.

7.10 Herstelplicht (bodemsanering)

Indien uit monitoring of anderszins blijkt dat de bodem (grond en/of grondwater) is verontreinigd kan het bevoegd gezag binnen 6 maanden na ontvangst van de resultaten van het onderzoek, onderscheidenlijk het bij dit gezag op andere wijze bekend worden van de verontreiniging, verlangen dat de eerder vastgestelde nulsituatie van de bodemkwaliteit wordt hersteld. Indien de Wet bodembescherming niet van toepassing is op de wijze van saneren dient sanering plaats te vinden conform door het bevoegd gezag te stellen nadere eisen.

8. EXTERNE VEILIGHEID

Doelvoorschriften

- 8.1. Binnen de inrichting moet zijn voorzien, dit overeenkomstig het door de gemeentelijke brandweer op 15 februari 2011 goedgekeurde brandveiligheidsrapport (aanvullende gegevens vergunningaanvraag), in adequate maatregelen en middelen voor brandpreventie (inclusief bereikbaarheid).

Brandbestrijding

- 8.2. Risico relevante procesapparatuur, opslagtanks, leidingen en leidingondersteuningen die zich aan een terreingedeelte bevinden waar gemotoriseerd verkeer kan plaatsvinden, moeten afdoende zijn beschermd door een vangrail of een gelijkwaardige constructie.
- 8.3. In de inrichting mag, behoudens in de daarvoor ingerichte installaties of in de daarvoor ingerichte ruimten, geen open vuur aanwezig zijn en mag niet worden gerookt. Deze bepaling voor wat betreft open vuur is niet van toepassing indien werkzaamheden moeten worden verricht waarbij open vuur noodzakelijk is. Vergunninghoudster moet zich er van hebben overtuigd dat deze werkzaamheden kunnen worden uitgevoerd zonder gevaar.
- 8.4. Het rook- en vuurverbod moet op duidelijke wijze kenbaar zijn gemaakt door middel van opschriften in de Nederlandse en Engelse taal of door middel van een symbool overeenkomstig de NEN 3011. Deze opschriften of symbolen moeten nabij de toegang(en) van het terrein van de inrichting zijn aangebracht. Zij moeten goed leesbaar c.q. zichtbaar zijn.
- 8.5. Alle brandblusmiddelen, brandbestrijdings- en brandbeveiligingssystemen moeten steeds:
 - voor onmiddellijk gebruik gereed zijn;
 - goed bereikbaar zijn;
 - als zodanig herkenbaar zijn.
- 8.6. Het terrein en het wegensysteem moeten zodanig zijn ingericht en de toegankelijkheid moet zodanig zijn bewaakt, dat elk deel van de inrichting te allen tijde vanuit ten minste twee richtingen is te bereiken.
- 8.7. Onderhoud aan draagbare blustoestellen en brandslanghaspels moet voldoen aan respectievelijk NEN 2559 en NEN-EN 671-3.
- 8.8. Beveiliging tegen blikseminslag en elektrostatiche oplading
 - a. Gebouwen en procesinstallaties met ontploffings- en brandgevaar moeten tegen blikseminslag en elektrostatiche oplading zijn beveiligd met een bliksemafleider- en aardinginstallatie.
 - b. De uitvoering, de inspectie en het onderhoud van de bliksemafleider- en van de aardingsinstallaties moeten geschieden overeenkomstig NEN-EN-62305.

8.9. WKK-installatie

- a. Van een warmtekrachtinstallatie is het jaargemiddeld rendement ten minste 65%, berekend volgens de formule: de som van het energetisch rendement van de opwekking van kracht plus tweederde deel van het energetisch rendement van de productie van nuttig aan te wenden warmte.
- b. De warmtekrachtinstallatie wordt zodanig in bedrijf gehouden dat de hoeveelheid warmte die nuttig gebruikt wordt zo hoog mogelijk is en de hoeveelheid warmte die ongebruikt aan de omgeving wordt afgegeven zo klein mogelijk is. Onder ongebruikte warmte wordt mede verstaan de warmte die door de noodkoeler wordt afgegeven.

8.10. Registratie

- a. Jaarlijks wordt het brandstofverbruik en de geproduceerde elektriciteit geregistreerd.
- b. Indien de warmtekrachtinstallatie is aangesloten op een noodkoeler wordt jaarlijks de hoeveelheid nuttig toegepaste warmte geregistreerd.
- c. Indien de warmtekrachtinstallatie niet is aangesloten op een noodkoeler wordt het thermisch rendement eenmaal per vier jaar vastgesteld.
- d. De in het eerste en tweede lid bedoelde registraties worden gedurende vijf kalenderjaren na dagtekening bewaard en zijn in de inrichting aanwezig of binnen een termijn die wordt gesteld door het bevoegd gezag voor deze beschikbaar.

9. GELUID

- 9.1. Het meten en berekenen van de geluidsniveaus en het beoordelen van de meetresultaten moet plaatsvinden overeenkomstig de Handleiding meten en rekenen Industrielawaai, uitgave 1999.
- 9.2. Het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau $L_{Ar,LT}$ veroorzaakt door de in de inrichting aanwezige toestellen en installaties, door de in de inrichting verrichte werkzaamheden of activiteiten, alsmede door het transportverkeer binnen de grenzen van de inrichting, mag op de onderstaande beoordelingspunten niet meer bedragen dan:

Beoordelings- punt*	Beoordelings- hoogte (m)**		Langtijdgemiddeld beoordelingsniveau ($L_{Ar,LT}$) in dB(A)		
	A	B	Dag	Avond	Nacht
			7.00-19.00 uur	19.00-23.00 uur	23.00-7.00 uur
Losbaan 31	1,5	5	27	14	22
Losbaan 42	1,5	5	38	26	33
Losbaan 43	1,5	5	31	20	23
Losbaan 45	1,5	5	24	16	19
Losbaan 47	1,5	5	23	16	19

Referentiepunt 50 meter oost	5	5	45	19	21
Referentiepunt 50 meter zuid	5	5	38	25	29
Referentiepunt 50 meter west	5	5	33	31	31

* De ligging van de beoordelingspunten is aangegeven op tekening in bijlage 1

** Beoordelingshoogte A geldt in de dagperiode, beoordelingshoogte B geldt in de avond- en nachtperiode

- 9.3. Het maximale geluidsniveau L_{Amax} veroorzaakt door de in de inrichting aanwezige toestellen en installaties, door de in de inrichting verrichte werkzaamheden of activiteiten, alsmede door het transportverkeer binnen de grenzen van de inrichting, mag op de onderstaande beoordelingspunten niet meer bedragen dan:

Beoordelings- punt	Beoordelings- hoogte (m)**		Maximale geluidsniveau (L_{Amax}) in dB(A)		
	A	B	Dag 7.00-19.00 uur	Avond 19.00-23.00 uur	Nacht 23.00-7.00 uur
Losbaan 31	1,5	5	43	14	42
Losbaan 42	1,5	5	53	25	55
Losbaan 43	1,5	5	48	18	50
Losbaan 45	1,5	5	40	11	36
Losbaan 47	1,5	5	40	13	43
Referentiepunt 50 meter oost	5	5	58	14	48
Referentiepunt 50 meter zuid	5	5	56	22	47
Referentiepunt 50 meter west	5	5	43	30	43

* De ligging van de beoordelingspunten is aangegeven op tekening in bijlage 1

** Beoordelingshoogte A geldt in de dagperiode, beoordelingshoogte B geldt in de avond- en nachtperiode

- 9.4. Representatie bedrijfssituatie

Binnen 6 maanden na het volledig in gebruik nemen inrichting moet door middel van een akoestisch onderzoek aan het bevoegd gezag worden aangetoond dat aan de geluidsvorschriften 8.2 en 8.3 wordt voldaan. De resultaten van dit akoestisch onderzoek moeten binnen die termijn schriftelijk worden gerapporteerd. Het bevoegd gezag moet geïnformeerd worden over datum en tijdstip waarop de geluidmetingen ten behoeve van bovengenoemde rapportage plaatsvinden.

9.5. Bronvermogen WKK-installatie

Binnen 6 maanden na het volledig in gebruik nemen inrichting moet door middel van een akoestisch onderzoek aan het bevoegd gezag worden aangetoond dat aan de geluidsvoorschriften

10. LUCHT

Geurklachten en geuronderzoek

10.1. De vergunninghoudster dient een geuronderzoek uit te voeren indien sprake is van een gevalideerd klachtenpatroon.

10.2. Binnen 1 maand nadat door het bevoegd gezag een onderzoeksverplichting is opgelegd, dient vergunninghoudster een hiertoe strekkend onderzoeksvoorstel ter goedkeuring aan het bevoegd gezag voor te leggen. In dit voorstel dient tevens te worden aangegeven binnen welke termijn het onderzoek zal plaatsvinden en wanneer een rapportage van de onderzoeksresultaten aan het bevoegd gezag wordt overgelegd. Dit onderzoek dient te worden opgesteld overeenkomstig het document "meten en rekenen geur van het ministerie van VROM d.d. dec. 1994" (Publicatiereeks lucht&energie nr. 115) dan wel een op dat tijdstip nieuw aanvaarde onderzoeksmethode.

10.3. In het onderzoek als bedoeld in het vorige voorschrift moeten ten minste de volgende aspecten worden opgenomen:

- het vaststellen van de geurmissieconcentratie rond de inrichting tijdens representatieve bedrijfsvoering. De verspreiding van de geur dient te worden berekend met behulp van de laatste softwareversie van het Nieuw Nationaal Model;
- bepalen hedonische waarde;
- uitwerken en rapporteren van de mogelijke maatregelen (incl. kosten), welke kunnen worden getroffen om te komen tot een vermindering van de geurhinder, dan wel een verdergaande reductie van de geuremissie.

10.4. Op grond van de resultaten van het onderzoeksrapport kan het bevoegd gezag nadere voorschriften opleggen.

Stofverspreiding

10.5. Indien in de onmiddellijke nabijheid van de bron visueel duidelijk waarneembare stofverspreiding optreedt, dienen adequate maatregelen ter voorkoming hiervan te worden getroffen.

10.6. Wanneer door meteorologische omstandigheden stofverspreiding kan ontstaan of ontstaat van opgeslagen stuifgevoelige goederen dient deze door besproeiing en/of afdekking of anderszins voorkomen of opgeheven te worden. Indien besproeiing vanwege weersomstandigheden (bijvoorbeeld: vorst) niet mogelijk is, moeten andere maatregelen getroffen worden om stofverspreiding te voorkomen.

- 10.7. Sproeien dient zodanig te geschieden dat daarbij geen overlast, zoals verspreiding van nevel, voor de directe omgeving van de inrichting ontstaat.
- 10.8. Het laden en lossen en het transport binnen de inrichting van stuifgevoelige goederen moet zodanig geschieden dat stofverspreiding buiten de inrichting te allen tijde wordt voorkomen.
- 10.9. Indien stofhinder, bijvoorbeeld ten gevolge van bepaalde weersinvloeden, niet kan worden voorkomen door het treffen van adequate maatregelen dienen alle handelingen met stuifgevoelige (afval)stoffen tijdelijk worden gestaakt tot het moment dat de omstandigheden zodanig zijn gewijzigd dat de stofhinder niet meer op kan treden c.q. adequaat bestreden kan worden.
- 10.10. Indien de inrichting niet in bedrijf is, moeten voorzieningen zijn getroffen om verspreiding van zand, stof of ander fijnkorrelig materiaal buiten de inrichting te voorkomen.
- 10.11. Teneinde hinderlijke verspreiding van stof buiten de inrichting te voorkomen als gevolg van de transportactiviteiten moet onmiddellijk kunnen worden voorzien in en - indien noodzakelijk - gebruik worden gemaakt van een veegmachine en/of sproeiwagen die, zo vaak als nodig is, het gedeelte van de inrichting waarop transportverkeer plaatsvindt schoon veegt en/of besproeit met water.
- 10.12. Verkeersbewegingen binnen de inrichting dienen plaats te vinden op de daartoe aangelegde verharde wegen.

11. ENERGIE

- 11.1. Energiebesparingonderzoek
Binnen 6 maanden na het in werking treden van de vergunning dient door vergunninghoudster aanvullende informatie te worden verstrekt waarom niet alle energiebesparingsmaatregelen worden toegepast, zoals genoemd in het informatieblad E11 "Energiebesparing bij veehouderijen, herziene versie november 2004". Deze aanvullende informatie dient te gaan over de kosten en baten van een energiebesparingsmaatregel.

Bijlage 3 BEGRIPPENLIJST

**** VOOR ZOVER EEN DIN-, NEN-, NEN-EN-, OF NEN-ISO-NORM**

Voor zover in een voorschrift verwezen wordt naar een DIN-, DIN-ISO, NEN-, NEN-EN-, NEN-ISO-, NVN-norm, AI-blad, BRL, CPR, PGS of NPR, wordt de uitgave bedoeld die voor de datum waarop de vergunning is verleend het laatst is uitgegeven met tot die datum uitgegeven aanvullingen of correctiebladen. Indien er sprake is van reeds bestaande constructies, toestellen, werktuigen en installaties is -de norm, BRL, CPR, PGS, NPR of het AI-blad van toepassing die bij de aanleg of installatie van die constructies, toestellen, werktuigen en installaties is toegepast, tenzij in het voorschrift anders is bepaald.

BESTELADRESSEN

publicaties zijn in ieder geval verkrijgbaar bij de onderstaande instanties:

overheidspublicaties zoals AI-bladen en CPR-richtlijnen bij:

SDU Service, afdeling Verkoop

Postbus 20014

2500 EA DEN HAAG

telefoon (070) 378 98 80

telefax (070) 378 97 83

PGS-richtlijnen zijn digitaal verkrijgbaar via www.vrom.nl

DIN, DIN-ISO, NEN, NEN-EN, NEN-ISO, NVN-normen en NPR-richtlijnen verkrijgbaar bij

Nederlands Normalisatie-instituut (NEN), Afdeling verkoop

Postbus 5059

2600 GB DELFT

telefoon (015) 269 03 91

telefax (015) 269 02 71

www.nen.nl

BRL-richtlijnen verkrijgbaar bij

KIWA Certificatie en Keuringen

Postbus 70

2280 AB RIJSWIJK

telefoon (070) 414 44 00

telefax (070) 414 44 20

InfoMil is het informatiecentrum in Nederland over milieu wet- en regelgeving.

www.infomil.nl

AFVALBEHEERSPLAN:

afvalbeheersplan als bedoeld in artikel 1.1 van de Wet milieubeheer;

AFVALSTOFFEN:

afvalstoffen als bedoeld in artikel 1.1 van de Wet milieubeheer;

AFVALWATER:

afvalwater als bedoeld in artikel 1.1 van de Wet milieubeheer;

BEDRIJFSAFVALSTOFFEN:

bedrijfsafvalstoffen als bedoeld in artikel 1.1 van de Wet milieubeheer;

BEDRIJFSAFVALWATER:

bedrijfsafvalwater als bedoeld in artikel 1.1 van de Wet milieubeheer;

BEDRIJFSRIOLERING:

voorziening voor de afvoer van bedrijfsafvalwater vanuit een inrichting naar een openbaar riool;

BEOORDELINGSHOOGTE:

De hoogte van het beoordelingspunt boven het maaiveld;

BEOORDELINGSPUNT:

Het punt waar het $L_{Ar,LT}$ en het L_{Amax} worden bepaald en getoetst aan de (eventuele) grenswaarden;

BESTE BESCHIKBARE TECHNIKEN (BBT):

voor het bereiken van een hoog niveau van bescherming van het milieu meest doeltreffende technieken om de emissies en andere nadelige gevolgen voor het milieu, die een inrichting kan veroorzaken, te voorkomen of, indien dat niet mogelijk is, zoveel mogelijk te beperken, die – kosten en baten in aanmerking genomen – economisch en technisch haalbaar in de bedrijfstak waartoe de inrichting behoort, kunnen worden toegepast, en die voor degene die de inrichting drijft, redelijkerwijs in Nederland of daarbuiten te verkrijgen zijn; daarbij wordt onder technieken mede begrepen het ontwerp van de inrichting, de wijze waarop zij wordt gebouwd en onderhouden, alsmede de wijze van bedrijfsvoering en de wijze waarop de inrichting buiten gebruik wordt gesteld;

BEVOEGD GEZAG:

het College van Gedeputeerde Staten van de provincie Limburg;

BEWERKEN:

Veranderen van de aard of hoedanigheid van de afvalstof door het behandelen met fysisch en/of chemische of biologische methoden voor nuttige toepassing of verwijdering;

BODEM:

het vaste deel van de aarde met de zich daarin bevindende vloeibare (onder andere grondwater) en gasvormige bestanddelen en organismen (verhardingslagen, worden, indien ze voor meer dan 50% uit bodemvreemd materiaal bestaan, niet als onderdeel van de bodem beschouwd);

BODEMBEDREIGENDE ACTIVITEIT:

bodembedreigende activiteit als bedoeld in artikel 1.1 van het Besluit algemene regels voor inrichtingen milieubeheer (activiteitenbesluit);

BODEMBEDREIGENDE STOF:

bodembedreigende stof als bedoeld in artikel 1.1 van het Besluit algemene regels voor inrichtingen milieubeheer (activiteitenbesluit);

BODEMBESCHERMENDE MAATREGEL:

bodembeschermende maatregelen als bedoeld in artikel 1.1 van het Besluit algemene regels voor inrichtingen milieubeheer (activiteitenbesluit);

BODEMBESCHERMENDE VOORZIENING:

bodembeschermende voorziening als bedoeld in artikel 1.1 van het Besluit algemene regels voor inrichtingen milieubeheer (activiteitenbesluit);

BODEMVERONTREINIGING:

situatie waarbij stoffen zich op een zodanige wijze in de bodem bevinden, dat deze stoffen zich met de bodem kunnen vermengen, met de bodem kunnen reageren, zich in de bodem kunnen verspreiden en/of ongecontroleerd kunnen verplaatsen en één of meer van de functionele eigenschappen, die de bodem voor mens, plant of dier heeft, verminderen of bedreigen (hoeveelheid aan verontreinigde stoffen per volume eenheid bodemmateriaal);

DOELMATIG BEHEER VAN AFVALSTOFFEN:

doelmatig beheer van afvalstoffen als bedoeld in artikel 1.1 van de Wet milieubeheer;

EMBALLAGE

Verpakkingsmateriaal, zoals glazen en kunststof flessen, blikken en kunststof cans, metalen en kunststof vaten of fiberdrums, papieren en kunststof zakken, houten kisten, big-bags en intermediale bulkcontainers (IBC's).

EQUIVALENT GELUIDNIVEAU:

equivalent geluidsniveau als bedoeld in artikel 1 van de Wet geluidhinder;

GELUIDGEVOELIGE RUIMTE:

geluidgevoelige ruimte als bedoeld in artikel 1 van de Wet geluidhinder;

GELUIDSNIVEAU IN dB(A):

geluidniveau als bedoeld in artikel 1 van de Wet geluidhinder;

GEURCONCENTRATIE

De concentratie van geuroorzakende componenten in lucht, uitgedrukt in Europese odour units per m³ (ou/m³). Eén Europese odour unit per m³ is de concentratie geurstoffen die door een gemiddeld persoon nog net kan worden geroken;

GEVAARLIJKE AFVALSTOFFEN:

Gevaarlijke afvalstoffen als bedoeld in artikel 1.1 van de Wet milieubeheer;

GEVAARLIJKE STOFFEN:

gevaarlijke stoffen als bedoeld in artikel 1.1 van het Besluit algemene regels voor inrichtingen milieubeheer (activiteitenbesluit);

GEVEL:

gevel als gedefinieerd in artikel 1 juncto artikel 1b, vijfde lid, van de Wet geluidhinder;

GEVAARLIJKE STOFFEN

Gevaarlijke stof als bedoeld in artikel 1, onderdeel b, van de Wet vervoer gevaarlijke stoffen.

GPBV-INSTALLATIE:

installatie als bedoeld in bijlage 1 bij richtlijn nr. 2008/1/EG van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 15 januari 2008 inzake geïntegreerde preventie en bestrijding van verontreiniging (PbEU L 24);

INRICHTING

inrichting als bedoeld in artikel 1.1 van de Wet milieubeheer;

LANGTIJDGEMIDDELD BEOORDELINGSNIVEAU (LAr,LT):

het gemiddelde van de afwisselende niveaus van het ter plaatse optredende geluid, gemeten in een bepaalde periode en vastgesteld en beoordeeld overeenkomstig de Handleiding meten en rekenen industrielawaai;

LEKBAK:

een voorziening waarvan de bodembeschermende werking door de daarop afgestemde bodembeschermende maatregelen is gewaarborgd, en die zich rondom of onder een bodembedreigende activiteit bevindt en in staat is de bij normale bedrijfsvoering gemorste of wegsplattende vloeistoffen op te vangen;

MAXIMAAL GELUIDNIVEAU (L_{Amax}):

maximaal geluidniveau gemeten in de meterstand «F» of «fast», als vastgesteld en beoordeeld overeenkomstig de Handleiding meten en rekenen industrielawaai;

MENGEN:

Het samenvoegen van qua aard, samenstelling en concentraties niet met elkaar vergelijkbare (verschillende) afvalstoffen en het samenvoegen van afvalstoffen met niet-afvalstoffen;

MINIMUMSTANDAARD:

Minimale hoogwaardigheid van de wijze van be- of verwerken van een afvalstof of categorie van afvalstoffen. De minimumstandaard legt de maximaal toegestane milieudruk van een be- of verwerking vast;

NEN:

door de Stichting Nederlandse Normalisatie-instituut uitgegeven norm;

NER:

door InfoMil uitgegeven Nederlandse Emissie Richtlijnen Lucht;

NRB:

door InfoMil uitgegeven Nederlandse richtlijn bodembescherming bedrijfsmatige activiteiten;

NULSITUATIE

De kwaliteit van de grond en het grondwater ter plaatse van de inrichting op het moment van vergunningverlening;

NULSITUATIEONDERZOEK

Onderzoek naar de kwaliteit van de bodem (grond en grondwater) op die plaatsen van de inrichting waar potentieel bodembedreigende activiteiten plaatsvinden of zullen plaatsvinden en dat is gericht op die verontreinigende stoffen die ten gevolge van de activiteiten binnen de inrichting in de bodem kunnen geraken;

OPBULKEN:

het samenvoegen van afvalstoffen die qua aard, samenstelling en concentraties wel vergelijkbaar zijn;

OPSLAAN:

Alle handelingen waarbij afvalstoffen voor een korte of langere tijd in een zekere ruimte min of meer statisch worden gehouden. Verplaatsen, stapelen, etc. kan hier onder vallen, maar het uitvoeren van iedere verwerkingshandeling (sorteren, scheiden, spoelen, mengen, etc. etc.) valt hier niet onder;

PERCENTIELWAARDE

Geeft het percentage van de tijd aan dat een zekere concentratie niet wordt overschreden;

PGS

Publicatiereeks Gevaarlijke Stoffen, onder verantwoordelijkheid van vier departementen uitgebrachte richtlijnen voor opslag en handling van gevaarlijke stoffen (voorheen CPR-richtlijn). De adviesraad gevaarlijke stoffen heeft voor het tot stand komen van deze richtlijnen een adviserende taak.

SCHADELIJKE STOFFEN:

stoffen, of combinaties van stoffen, in welke vorm ook, waarvan hetzij in het algemeen, hetzij in het gegeven geval kan worden verwacht dat ze - op of in de bodem gerakend - de bodem verontreinigen of kunnen verontreinigen, en voor zover deze stoffen niet reeds als "gevaarlijke stoffen" zijn aangewezen;

VERKEERSBEWEGING:

Het aan- of afrijden met een persoon-, bestel- of vrachtwagen;

VERWAARLOOSBAAR BODEMRISICO:

een situatie als bedoeld in de NRB waarin door een goede afstemming van bodembeschermende voorzieningen en bodembeschermende maatregelen de kans op een verandering van de bodemkwaliteit, ten gevolge van een immissie van een stof, verwaarloosbaar is gemaakt;

VLOEISTOFDICHTTE VLOER OF VERHARDING:

vloer of verharding direct op de bodem die waarborgt dat geen vloeistof aan de niet met vloeistof belaste zijde van die vloer of verharding kan komen;

VLOEISTOFDICHTTE VOORZIENING:

effectgerichte voorziening die waarborgt dat- onder voorwaarde van doelmatig onderhoud en adequate inspectie en/of bewaking- geen vloeistof aan de niet met vloeistof belaste zijde van die voorziening kan komen;

VLOEISTOFKERENDE VOORZIENING:

lekbak, tankput, vloer, verharding of een andere doelmatige fysieke voorziening die vrijgekomen stoffen keert zolang als nodig is om met de daarop afgestemde bodembeschermende maatregelen te voorkomen dat deze stoffen in de bodem kunnen geraken;

VUILWATERRIOL:

vuilwaterriool als bedoeld in artikel 1.1 van het Besluit algemene regels voor inrichtingen milieubeheer (activiteitenbesluit);

WONING:

een gebouw of deel van een gebouw dat voor bewoning gebruik wordt of daartoe is bestemd.

Bijlage 4 Belanghebbenden die in de m.e.r.-procedure adviezen en/of zienswijzen hebben ingebracht

Naam	Straat	Postcode	Plaats	Ingekomen
J.H. Heijnen namens Stichting Milieufederatie Limburg	Godsweerderstraat 2	6041 GH	Roermond	01-12-2010
DAS Rechtsbijstand namens de heer P.J.J.M. Geurts	Blauwververstraat 77	5961 KH	Horst	01-12-2010
DAS Rechtsbijstand namens de heer F.P. Hoek	Meerlosebaan 22	5971 NW	Grubbenvorst	01-12-2010
DAS Rechtsbijstand namens de heer J. Kurstjens	Meerlosebaan 7	5971 NW	Grubbenvorst	01-12-2010
DAS Rechtsbijstand namens mw. J.M.F. Obers	Schoolstraat 4	5971 BH	Grubbenvorst	01-12-2010
DAS Rechtsbijstand namens de heer J. van Rengs	Meerlosebaan 16	5971 NW	Grubbenvorst	01-12-2010
DAS Rechtsbijstand namens de A.G.M. Strous	Molenveld 12	5971 CN	Grubbenvorst	01-12-2010
Wösten juridisch advies namens M.E.J.M. Baggen	Venloseweg 55	5971 PB	Grubbenvorst	02-12-2010
Wösten juridisch advies namens W. Bergs	Witveldweg 8	5971 NS	Grubbenvorst	02-12-2010
Wösten juridisch advies namens B. Botman	Witveldweg 72	5971 NS	Horst	02-12-2010
Wösten juridisch advies namens P.J. Geerlings	Witveldweg 17	5971 NS	Grubbenvorst	02-12-2010
Wösten juridisch advies namens J.J.M. Geurts	Witveldweg 13	5971 NS	Grubbenvorst	02-12-2010
Wösten juridisch advies namens N. Gilissen	Stationsweg 10	5973 RH	Lottum	02-12-2010

Naam	Straat	Postcode	Plaats	Ingekomen
Wösten juridisch advies namens H.a. Hendrickx-Rebbers	Grubbenvorsterweg 32a	5973 NB	Lottum	02-12-2010
Wösten juridisch advies namens H. Hendrix	Horsterdijk 16a	5973 PN	Lottum	02-12-2010
Wösten juridisch advies namens H. Hermkens	Witveldweg 18	5971 NS	Grubbenvorst	02-12-2010
Wösten juridisch advies namens J.A.T. Hoof	Losbaan 1	5971 PA	Grubbenvorst	02-12-2010
Wösten juridisch advies namens N.J.A. Jacobs	Burg. Van Leentstraat 3	5971 AG	Grubbenvorst	02-12-2010
Wösten juridisch advies namens P. Niessen	Losbaan 45	5971 PA	Grubbenvorst	02-12-2010
Wösten juridisch advies namens J.M. Putker	Witveldweg 22	5971 NS	Grubbenvorst	02-12-2010
Wösten juridisch advies namens B. Sanders	Meerlosebaan 10	5971 NW	Grubbenvorst	02-12-2010
Wösten juridisch advies namens D. Siepermann	Kaldenbroek 1	5973 RJ	Lottum	02-12-2010
Wösten juridisch advies namens P. Simons	Maricollenweg 23	5971 AS	Grubbenvorst	02-12-2010
Wösten juridisch advies namens J.A.J. Teeuwen	Meerlosebaan 1c	5971 NW	Grubbenvorst	02-12-2010
Wösten juridisch advies namens W.P.J. Vogelzangs	Spechtenlaan 6	5971 CS	Grubbenvorst	02-12-2010
Frank Coenders BV en Fam. Coenders	Witveldweg 33	5971 NS	Grubbenvorst	01-12-2010
Maatschap Vollenberg	Witveldweg 24	5971 NS	Grubbenvorst	29-11-2010
F. Vollenberg	Witveldweg 24	5971 NS	Grubbenvorst	29-11-2010
Vereniging Behoud de Parel	p.a. Winterheide 3	5971 GD	Grubbenvorst	29-11-2010
DAS Rechtsbijstand namens Dhr. G. Aerds en Mw. P.A.A. Aerds	Losbaan 31	5971 PA	Grubbenvorst	30-11-2010

Bijlage 5 Belanghebbenden die tegen het ontwerpbesluit zienswijzen hebben ingebracht

A)

Middels aangetekende brief van 29 december 2011, ingekomen 2 januari 2012, zijn zienswijzen ontvangen van Milieu adviesbureau Het Groene Schild namens Stichting Wakker Dier, Postbus 92024, 2090 AA te Amsterdam.

B)

Middels fax en brief van 2 januari 2012, ingekomen respectievelijk 2 januari en 4 januari 2012, zijn zienswijzen ontvangen van Wöstens juridisch advies namens Coöperatie Mobilisation for the Environment U.A., Waldeck Pymontsingel 18, 6521 BC te Nijmegen en Vereniging Leefmilieu te Nijmegen.

C)

Middels fax en brief 2 januari 2012, ingekomen respectievelijk 2 januari en 5 januari 2012, zijn zienswijzen ontvangen van Wöstens juridisch advies namens:

- M.E.J.M. Baggen, Venloseweg 55 te Grubbenvorst;
- W. Berghs, Witveldweg 8 te Grubbenvorst;
- B. Botman, Witveldweg 72 te Horst;
- P.J. Geerlings, Witveldweg 17 te Grubbenvorst;
- J.J.M. Geurts, Witveldweg 13 te Grubbenvorst;
- N. Gilissen, Stationsweg 10 te Lottum;
- H.A. Hendrickx-Rebbers, Grubbenvorsterweg 32a te Lottum;
- H. Hendrix, Horsterdijk 16a te Lottum;
- H. Hermkens, Witveldweg 18 te Grubbenvorst;
- J.A.T. Hoof, Losbaan 1 te Grubbenvorst;
- N.J.A. Jacobs, Burg. Van Leentstraat 3 te Grubbenvorst;
- P. Niessen, Losbaan 45 te Grubbenvorst;
- J.M. Putker, Witveldweg 22 te Grubbenvorst;
- B. Sanders, Meerlosebaan 10 te Grubbenvorst;
- D. Siepermann, Kaldenbroek 1 te Lottum;
- P. Simons, Maricollenweg 23 te Grubbenvorst;
- J.A.J. Teeuwen, Meerlosebaan 1-c te Grubbenvorst;
- W.P.J. Vogelzangs, Spechtenlaan 6 te Grubbenvorst;
- F. Coenders, Witveldweg 33 te Grubbenvorst;
- P. Vallen, Winterheide 16 te Grubbenvorst;
- P.J.M. Beerkens, Prof. Linssenlaan 1 te Grubbenvorst;
- C.J. van der Zalm, Lavendelheide 14 te Grubbenvorst;
- L.H.G.G. Linskens, E. Dorsstraat 26 te Grubbenvorst;
- J.H.J. Engels, De Akkervrouw 11 te Grubbenvorst;

- N. Hendrix, Kloosterstraat 78 te Grubbenvorst;
- J. Gubbels, Tuinhaverveld 9a te Grubbenvorst;
- M. Vergeldt, Losbaan 46 te Lottum;
- E. Dings, Losbaan 46 te Lottum.

D)

Middels fax en (aangetekende) brief van 2 januari 2012, ingekomen respectievelijk 2 januari en 4 januari 2012, zijn zienswijzen ontvangen van Boels Zanders Advocaten namens mevrouw P.A.A.M. Aerdt-Geurts en namens de heer B. Aerdt, Losbaan 31, 5971 PA te Grubbenvorst.

E)

Middels fax en (aangetekende) brief, ingekomen respectievelijk 16 en 20 december 2011, zijn zienswijzen ontvangen van Boels Zanders Advocaten te Roermond namens:

- Vereniging Behoud de Parel, Winterheide 3 te Grubbenvorst;
- P.Th.J. Schreurs, De Bisweide 62 te Grubbenvorst;
- P.J.J.M. Geurts, Blauwververstraat 77 te Horst;
- A.G.M. Strous, Molenveld 12 te Grubbenvorst;
- J.M.F. Obers, Schoolstraat 4 te Grubbenvorst;
- F.P. Hoek, Meerlosebaan 22 te Grubbenvorst;
- J.G.L. Kurstjens, Meerlosebaan 7 te Grubbenvorst;
- P.J.H. van Rengs, Meerlosebaan 16 te Grubbenvorst;
- P. van Raak, Burg. Cremersstraat 9 te Grubbenvorst;
- Frank Coenders BV, Witveldweg 33 te Grubbenvorst;
- F.M.P. Coenders, Witveldweg 33 te Grubbenvorst.

F)

Middels brief van 26 december 2011, ingekomen 2 januari 2012, zijn zienswijzen ontvangen van de heer P.H. Rechsteiner, Meterikseweg 21, 5961 CT Horst

Wet milieubeheervergunning

Gedeputeerde Staten van Limburg maken bekend dat het volgende besluit is genomen:

Voor: de uitbreiding van een bestaande varkenshouderij (inclusief brijvoer-keuken) met in totaliteit 10.836 biggen, 600 kraamzeugen, 2.436 guste- en dragende zeugen, 45 dek-beren, 720 opfokzeugen en 20.580 vleesvarkens binnen het Concept Nieuw Gemengd Bedrijf (NGB).

Locatie: Heideveld Beheer B.V., Laagheide 9, 5971 PE Grubbenvorst

Bevoegd gezag: Gedeputeerde Staten van Limburg

Datum besluit: 14 augustus 2012

Zaaknummer: 10_26186

Over het ontwerpbesluit zijn zienswijzen ingediend.

Het besluit is ten opzichte van het ontwerpbesluit gewijzigd.

Inzage

Het besluit en de bijbehorende stukken liggen ter inzage van 22 augustus 2012 t/m 3 oktober 2012:

- in de bibliotheek van het Gouvernement, Limburglaan 10, Maastricht, elke werkdag van 8.30-12.00 uur en van 13.00-16.30 uur;

- in het gemeentehuis van Horst aan de Maas, op de gebruikelijke plaats en tijden.

Het besluit wordt gedurende de inzagetermijn ook gepubliceerd op de website www.limburg.nl/vergunningen

Rechtsbescherming

Een belanghebbende, die zienswijzen over de ontwerpbesluiten heeft ingediend of aan wie redelijkerwijs niet kan worden verweten geen zienswijzen te hebben ingediend, kan, tegen betaling van de verschuldigde griffierechten, van 23 augustus 2012 t/m 3 oktober 2012 beroep instellen bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. Op deze procedure is de Algemene wet bestuursrecht van toepassing. Het beroepschrift moet worden ondertekend en ten minste bevatten: naam en adres van de indiener, de datum, een omschrijving van het besluit waartegen het beroep is gericht en de redenen van het beroep (motivering).

Het beroepschrift moet worden gericht aan: Raad van State, Afdeling bestuursrechtspraak, Postbus 20019, 2500 EA Den Haag. Als u een beroepschrift heeft ingediend, kunt u tevens de Voorzitter van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State verzoeken een voorlopige voorziening te treffen.

Als u het verzoek indient tijdens de beroepstermijn, treedt het besluit niet in werking voordat op dat verzoek is beslist. Voor meer informatie verwijzen wij u naar de internetpagina van de Raad van State, www.raadvanstate.nl (klik op Onze werkwijze, klik op Bestuursrechtspraak).

Informatie

Afdeling Vergunningen en Subsidies: tel. (043) 389 7649